کازێوەی سپیی شیعر

کۆبەرهەم

بەرگی دووەم

2012 **تا** 2018

شیعر

کەریم دەشتی

* ناوی کتێب :کازیوەی سپی شیعر– کۆبەرهەم – شیعر -1980 - 2018
* ناوی شاعیر : کەریم دەشتی – -1955 – هەولێر
* ژمارەی سپاردن: 944 ساڵی 2012 هەولێر
* چاپی یەکەم – دەزگای ئاراس 2004 هەولێر
* چاپی دووەم – مەڵبەندی گشتی یەکیەتی نووسەرانی کورد 2012 هەولێر
* ئیمێل karimdashti59@yahoo.com
* ژمارەی مۆبایل 07504512785
* وێنە شاعیر : هێلکاری هونەرمەند محمد اسماعیل
* ئەو شیعرانەی نەخراونەتە ناو ئەم کۆبەرهەمە، پەیوەندی بە ئاستی شیعرەکانەوە هەیەو بەس.
* مافی چاپ و بڵاوکردنەوەو کۆپی و وەرگێڕانی یا دووبارە بڵاوکردنەوەی بۆ هەموو کەسێکە،
تەنها مەرجێ کەدەبێ رەچاو بکرێت ئەوەیە، نابێ دەسکاری بکرێت، دەنا دەخرێتە ژێر
باری یاساییەوە.

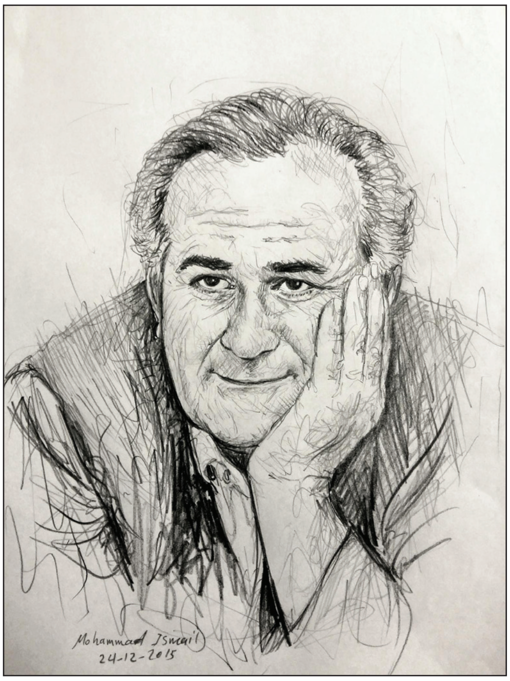
Mohammad Ismail
24-12-2015

دیوانی

تۆ لە هەموو شوێنێکی تۆ

2010

سیاحەتنامە

1
لە شەقامی چوارچرادا
چوار لالەی بچووکم کڕی
کە هاتمەوە دامگیرساندن
بۆن بخووری کراسە سپییەکەی کۆماریان
لێدەهات
2
لە ورمێ لە باخێکی پڕ تەمتومان
یادی ئەوینێ لوولی دام
بە پەلە چوومەوە ڕاژان
3
بەسەر دەریاچەی وانەوە
گۆرانییەکم بۆ ناری چڕی
هەرچی مەلی غەریبی بوو
بۆ سەرشانی من هەڵفڕی
4
لە بۆکان
لەبەر نەوای شمشاڵەکەی قالە مەڕە
شار بۆنی گریان و غوربەتی لێدەهات
5
کە چوومەوە قاڕنێ
هێشتا خوێن
بە سەر خاکدا وشک نەبووبۆوە
کە باران لێی دەدا دەبریقایەوە

6

بەسەر پشتی ئەسپی خەیاڵ

بە دەوری گۆڕی شیرازی سووڕامەوە

جگە لە شیعر هیچ شتێکی شارم نەدی

7

کە لە تاکستان بە ئاگاهاتم

غەرقی شەڕاب بووبووم

8

هەمەدان شارێکی چەند دوورە

دەڵێی پایتەختی دونیایە

سەدەی یەکەمی لێ دیارە

کەچی پڕاوپڕ ئێستایە

9

سنە دەستێکی لە شەیتان گیر بووە

دەستێکیشی لە فریشتە

کچەکانی دەڵێی ژنەکانی ئەمازۆنن

کە دەتگرن بۆ ئەبەد بەرهەڵات ناکەن

10

لەسەر گردەکەی شاری بانە

لە دوای ئەو هەموو جەنگانە

جێ پێی عاشقان هەر ماوە

11

لە بەرەبەرەی بەیاندا

تەبریز هەروەک مارێکی رەش

دەمی نابووە ناودەمی دیوانەکانی مەولانا

کەلیسای ئاو

1
بەیروت نە دایکی هەیە نە باوک
نە کچی هەیە نە نەوە
بەیروت تەنها دەریای سپی هەیە
ئەوە بۆ لای تۆ دێم ئەی ئاو
ئاوی سپی
2
گیا لە ناو لیمی کەنارو تاشە بەردەکان خەوتووە
ئاسۆ شەپۆلی
لەخوێنی جەستەی وەرداوە
3
لەدرەختی ئاقیقەوە هاتووم
باوەشم پڕە لە شەوقی شکانەوە
ناو لەپم بۆنی بارانی گرتووە
تەرمی هەزاران شیوەرم
لە ڕۆحمدا هەڵگرتووە
4
مەستێکم لە ترێ
دەمەوێ مەزارەکانت ببینم
تێنوێتی ڕۆحی نەخشاندووم
من کە بەندی ناو کتێبی وشکەڵانیم
پێویستیم بە فڕین و زێیەکانی دونیا هەیە
پێویستیم بە ڕەنگ هەیە
لە ئەتڵەسی گەورەی دونیا
زێمارێکی زۆر کزم لە ناو هاواری دارستان

5
بۆ لات دێم ئەی ئاو
مانگ لەسەر دەریا بە تەنها
بەڕووت و قووتی وەستاوە
6
بەیروت کچی تاقانەی دەریایە و لەسەلالەی مەسیحە
هەمیشەو بۆ ئەبەد لە ژێر تریفە دەوەستێ
سەیری هەیبەت و جوانییەکانی خۆی دەکات
7
ماڵی فەیرۆز لەبەرزاییەکانەوە دیارە
نووری شیعرو مووەشەحەکانی ئەندەلووسی
لێ هەڵدەسێ
منیش کە دەمەوێ گۆرانی بڵێم
هەورەکان دێنە خوارەوە
تەمی غوربەت ئابلۆقەم دەدا
ناهێڵێ گۆرانییەکانم
تەواوکەم
دەمەوێ شکاتی دڵی خۆم
بۆ دەریا بەیان کەم
هاژەی شەپۆل گەرووم دەگرێ
کە دەمەوێ تاوێ بگریم
باران دێت و لێ ناگەڕێ
8
بەیروت لە ڕەنگی ئاو دەچێ
هێندەی دەریای هەڵمژیوە
بۆنی گەوهەرو شەڕابی هەزار ساڵەی لێهەڵدەچێ

9
من تەنیاترین شاعیرم
لە لێواری دەریای تۆدا
هەست دەکەم تۆش
تەنیاترین کچی دەریای
لەلێواری ئەم کەونەدا
بایەکانت لە مەچەکی خۆت لوولداوە
خۆت لە پڕووشە پێچاوەتەوە
زەیتی ئەوین بە ئاگری دەریا دادەکەی
خەمی دونیات هەڵگرتووە
ئەرگیلەی خوا بەبا دەکەی
دەڵێی تازە لەمنداڵێتی خۆت هاتوویتەوە
هەمیشە چاوت بە ئەشکی گەرم تەڕە
جارجار دەچیەوە لای بورجی دەریا
شیعری جوبران دەخوێنییەوە
10
گیا هەر دەڵێی سەرخۆشە لە لیمی کەنار کەوتووە
مانگ لە ئاسمان سەیری باخی درووز دەکا
دەریاش لە نێو ئامێزی تۆدا خەوتووە
11
نەوڕەسەکان تا درەنگان یاری بە تیشکی مانگ دەکەن
جار جار لە گەڵ شەپۆلەکان دەچنەوە ناوەندی دەریا
خۆیان و کۆمەڵێ ئاقیق دێنەوە لێواری دونیا
12
ماڵی فەیرووز لەناو مانگە و گیا لە کەناران خەوتووە
نوور لە زێماریا هەڵدەسێ
بەسەر دەریادا دەپژێ

13
له بەیروت
ئەوەی حەکایەتت بۆ دەگێڕێتەوە شەپۆلە
14
لەکۆڕنیشی دەریای سپی
ئافرەتەکان هەمووی کۆتری سپین
15
گیا ورد ورد شەوقی کەشتییەکان هەڵدەمژێ
بەیروت لە لێواری دەریادا
دەڵێی شاژنی بابلە ڕاکشاوە
هەندێ جاریش سەما دەکا
خەون بە مەریەمەوە دەبینێ
لەدەروازەی شار چاوەڕێی مەسیح دەکا
تا خاچەکەی لێ وەرگرێ
خۆی بە کەفچەڕی دەریا و نوور جوان دەکا
بەڵکو– سن میناس – بێتەوەو
سواری سەرپشتی ئەسپەکەی خۆی بکات و هەڵیگرێ
16
کەس نازانێ
ژمارەی دانیشتوانی بەیروت چەندە
چونکە لەسەر بنەمای شەپۆلە
کەس ناتوانێ شەپۆلی دەریا بژمێرێ
17
بەیروت جارجارە جلوبەرگی قەددیسەکان لەبەردەکا
مانا دەڕژێنێتە دەریاو موریدەکانی بانگ دەکا
جارجار تاجی سۆفیستەکان لەسەر دەکا
تەرتیلەکانی ئەفسانە دەڵێتەوەو موناجات دەکا

18
بەیروت بۆ ئەبەد گیرۆدەی خوداکانی دەریا بووە
لە شەقامی سوورا گۆرانییەکم بیرکەوتەوە
دەریا هێندەی هەڵمژی بوو
بوو بوو بە ئاو
19
هەندێ جار سپی سپی
دەچێتەوە کە دەریا پێدەکەنێ
هەندێ جاریش ڕەش ڕەش دەچێتەوە
کە دەریا دەگریێ
بەیروت وەک پەپوولە ژیانی
لە نێو ئاگری توڕەیی دەریاو
پێکەنینی شەپۆل بەسەر دەچێ
20
کچە جوانەکانی بەیروت کە گەرمایان دەبێ
جلەکانیان دەدەن بە دەریا
جەستەشیان دەدەن بە ئاشقەکان
هەر دەڵێی گوڵە پونگن
کە تەنکە تیشکێ لێیان دەدا، ئاسمان پڕ دەبێ لە هەڵم
کە دێنەوە وەکو باران
دەپڕژێنە سەرو سیمای ئاشقەکان
21
بەیروت جگە لە زەمەنی دەریا
لە هیچ زەمەنێکی تر ناژی
بەیروت جگە لە زمانی دەریا
هیچ زمانێکی تر نازانێ
جگە لەکتێبی دەریا

هیچ کتێبێکی تر ناخوێنێتەوە
جگە لە ئەرگیلەی دەریا
هیچ شتێکی تر هەڵناکێشێ
22
بەیروت ئەی پەری دەریا
ئەوەندەی لە دڵم مابوو ئەویشت برد
23
بەسەر کۆڕنیشی دەریای سپی وەستام
جگە لە ژیان، لە جوانی
هیچ شتێکی دیکەم نەدی

بەیروت 2009

هەر یەکەو کەوتنی خۆی هەیە

1
سەرخۆشەکان لە سەلالەی ترێن
کە دەکەون وەکو ڕەزەکان دەژاکێن
وەک پەیمانە وردوخاش دەبن
2
بەڵام هاملێت کە دەکەوێ
کەون دەبێ بە تەمتومان
دانیمارک وردوخاش دەبێ
هەموو زەینێ دەچێتەوە باخی گومان
3
شووشەی عەتریش کە دەکەوێ سەما دەکا
لە پژانیا ئازادی خۆی دەست دەکەوێ
4
کە نەوڕەسێ بەسەر لێواری دەریاکان
قووڵی ئاسمان باڵی دەگرێت و دەکەوێ
دەریا بچووک دەبێتەوە
شەپۆل لە ڕۆحیا دەخەوێ
5
شالیر کەوت
شکسبیر هەڵیگرتەوە
6
کەوتنی فەیلەسووفەکان وەک کەوتنی ئاگر وایە
کە داگیرسێن یەکەم جار خۆیان دەسووتێنن
کە خامۆش بوون
دونیا لەنێو پرسیاری قووڵ دەخنکێنن

7

دڵنیام هەموو دەکەوین

هێندێ بەرەو لوتکە دەچێ

هێندێ لە بنار ون دەبێ

هێندێ دەبن بە فریشتە

هێندێ شەیتان

8

کاتێ کە وشە دەکەوێ

بەناو ڕستەکان وەردەبێ

کەون لە گۆ دەکەوێ

9

نالی کە لە غوربەتی باباندا کۆستی کەوت

بەڵام ئێستاش لەسەر پێی خۆیدا وەستاوە

دەستێکی لە ناو جوانیدا مەلە دەکات

دەستێکیشی لە تای بەلاغەت چەماوە

10

مەلت دیوە قەتار قەتار ئاسمان دەبڕێ

ئەوانیش ڕۆژێ دەکەون

هەندێ لەناو قەفەسی دڵی ئینساندا

هێندێ لە ناو باخی ئاسمان

11

دیستۆفیسکی کەوتە بەر چەقۆی شەیتانان

ڕاسکولینکۆف ڕاستی کردەوە

کە کەوتە ناو فریشتەکان

ئیڤان کردیەوە بە شەیتان

12

کەدەریا دەکەوێ

شەپۆلێکی دەبێ بە تەمبووری بیابان

شەپۆلێکی دەبێ بە خوێنی درەخت
دەریا لەئەزەلەوە کەوتووە
بۆیە هەمیشەلە چەشنی لافاو هەڵدەسێتەوە
13
کە تۆ دەکەوی
ڕەنگە هەندێکت ببێ بە کوپەی شەراب
هەندێکیشت شووشە عەتری ژنی پاشا
یا زینی سەر پشتی ئەسپێ
یا گوڵدانێ لە باخی سێرک
14
تابلۆکان دەکەون
تەواوی فانکۆخەکان
لەگەڵ تەرمی خۆیان دەبەن
هەندێکیان ڕەنگەکان
هەندێ کەون
هەندێ دیمەن، هەندێ خەون
17
کە ئاوێنەکان دەکەون
پارچەیەکیان دەبێ بە مانگ لەناو ئاودا
پارچەیەکیش دەبێ بە نوور
بەڵام هەمیشە پارچەیەکی هەر دەمێنێ
تا مرۆڤ دڵی ڕەشی خۆی تیا ببینێ
18
بەڵام تۆ ئەی فریادڕەسی من کە دەکەویت
دەبی بە ڕستێ زەنگیانەی
بەرگەردنی کچە جوانەکانی بابل
دڵت دەبێ بە کوانووی ئەوین
دەستەکانت قاپێ میهر

19
که منیش دەکەوم
ڕەنگە ببم بە شەربەی ئاوی بناران
یا کاسەی دەستی ئاشقێ
ڕەنگە ببم بە زنجیری پێی سپارتاکۆس
یا کووپەکەی پڕ ئاگری ئولۆمپیاد
20
بەڵام کە ئاشق دەکەوێ
جوانی لە قۆزاخەی دڵ دەمرێ
کەوتنی ئاشق دونیا چۆل دەکا
هەموو شتێ لە ماتەمدا ڕادەمینێ
کە ئاشقەکان دەکەون
دونیا هەر تامی نامینێ
21
خواکان ئەوانیش دەکەون
دونیا ساف ساف هەڵدەگەڕێ
زەوی چۆل دەبێ لە ترسان
چی مرۆڤە تێکگیر دەبێ
بۆ دروست کردنەوە شەیتان
22
بەڵام کە شاعیر دەکەوێ بۆ ئەبەد هەڵناسێتەوە
کەوتنی شاعیرو درەخت وەک یەک وایە
چونکە شاعیر تاقانەی سەلالەی خوایە
23
سەرەنجام هەموو دەکەوین
کەوتن گریان و ڕمانە
کەوتن دوا ئاوڕی ئینسانە
هەریەکەو کەوتنی خۆی هەیە

ئەی نادیار

هەموو شتێ بانگم ئەکات
بانگێ لە نوور
بانگێ لە تەم، لە تەمتومان
بانگێ لە وەسوەسەی دڵی شەیتان
بانگێ لە گڕ، لە شەوبۆی برینی ئینسان
هەموو شتێ لەم سروشتە بانگم دەکات
نابێ بوەستم وەستانم داوی مەرگە
ئەوەتا مەلەکان کەس نازانێ بۆ کوێ دەچن
نابێ بوەستم نا
ئەگەر شەو بێ
ئەوە لەگەڵ مانگ قسە دەکەم
ئەگەر ڕۆژ بێ
دەتوانم لەگەڵ ئاوەکان قسە بکەم
نا نابێ بوەستم نا
ئەی نادیار تۆ کێی ؟
ئاخر بانگ موژدەی ئەبەدی مرۆڤە بۆ جوانی
جوانییەک بە مانای جاویدانی
ئەی نادیار هەر دەڵێی
بریقەی دەڕژێیتە بەرچاومەوە
ئەگەر لەبن زەویەکانی من دێم بۆ لات
ئەگەر لە کەنارەکانی من دێم بۆ لات
گەر لە پشتی ئاسمانەکانیشی هەردێم بۆ لات
تۆ هەبیت یاخود نەبیت قەدەری من هەڵکشانە
کە هەبیت بۆ تا هەتا
لە بەر دەرگای جیلوەت دەوەستم
ئەگەر نەبیت بۆتاهەتا بەدواتدا دەگەڕێم

قەدەرم بەندبوونە بە تۆ
من هەمیشە بانگم دەکەن بەرەو تۆ
بڕوانە، کەون بەدارو بەردو باڵندەکانیەوە
دەڵێی شێتن لەباوەشی بێ کۆتایی ئەو فەزایە
هەمووی ئەڕواو جوولە ئەکات
دەوروبەرم هەمووی زەنگی بانگ و خرۆشانە
قیامەتی جوانییەکانی تۆیە
بانگ لە ئاوەکان، لە ملەی شاخ، بەندەرو چۆم
بانگ لە نادیارەوە، لە شیوەرە دوورەکانەوە
بانگ لە قووڵایی دڵی خۆم
بانگ لە ئاونگی سەر پەلکی
دوورترین درەختی تەنها
بانگ لە دەروازەی میهرئامێزی دڵی تۆ
بانگێ لە شەونمی گیا
لە ترپەی پێی میوانێکی نادیار
هەمووشتێ بانگم ئەکات بەرەو تۆ
تۆکێی ئەی بانگ و شەبەنگ تۆ کێی؟
ئەی ئەبەدیترین دەنگ
من هەمیشە بەدواتەوەم
ئەگەر دڵۆپێک لە مەستی مەی
وەکو سەرخۆشێکی بیابان سوژدەت بۆ دەبەم
یا بازرقەی پەرستگای نووری
هەرچەند لە تۆ نزیک دەبمەوە هەر دووری

ليمۆی شكاو

1
له نێوان دووكاسه‌ی شكاودا وه‌ستام
كاسه‌یێ ئاوێنه‌ی دڵمه شكاوه
ئه‌ویتر فرمێسكی چاومه ڕژاوه
2
له‌میانی دوو كتێب داماوم
كتێبێ به‌خوێنم نووسراوه
ئه‌ویتر كتێبی ئه‌وینمه
3
له میانی دوو خه‌ونی ڕماودا وه‌ستاوم
خه‌ونێكیان شكستی ڕۆحمه
خه‌ونێكی به سه‌رچوونی ته‌مه‌ن
4
له میانی دوو شیعرا ده‌سووتێم
شیعرێكیان كه نووسیم باڵی گرت
شیعرێكیش كه نووسیم له فڕین مانی گرت
5
له میانی دوو مه‌مكی پڕ له شیر ڕاده‌كه‌م
مه‌مكێكیان هی دره‌ختی ئه‌وین
ئه‌ویتر هی چیا
6
له میانی دوو چاوی گریاودا هاوارمه
چاوێكیان هی گوڵ بوو هه‌ڵوه‌ری
چاوێكیش هیوا بوو داگیرسا

7
لە میانی دوو حەزی بێ سنوور دووکەڵم
حەزێکیان زێدم بوو ونم کرد
حەزێکیش ئازیزی دڵم بوو، کۆچی کرد
8
لە میانی دوو پاییزدا سەیری باران دەکەم
پاییزێ گەڵاکانی وەراند
ئەویتر وەک ئاشق لە درەخت ئاڵا بوو
9
لە میانی دوو دڵی لە یەک دوور نامەیێ دەنووسم
دڵێکیان مۆنادی ئەبەنووس
دڵێکیش وەک پڕووشەی بەفر
10
لە میانی دوو چرای کوژاوە بادەیێ دەنۆشم
چرایێ ڕەشەبا لوولی دا
چرایێ ئەوینم دایگیرساند
11
لە میانی دوو کانی وشک بوو فرمێسکێ دەڕێژم
کانیێ مەل ئاویان تیا دەخواردەوە
کانیێ دوژمنان
12
لە میانی دووشاری ڕماودا دەوەستم
شارێکیان دۆزەخی باربۆسە
ئەویتر کۆمیدیاکەی دانتی
13
لەمیانی بەرزی و نزمییێ تەرمی خۆم دەنێژم
بەرزییێ کە تۆ بووی لە ئاسمان
نزمییێ کە من بووم لە زەوی

14

له میانی دوو هەرمێ شیلەی خاک هەڵدەمژم

هەرمێیێ بۆ شەڕاب

ئەویتر ئەوە تۆی تۆی سەراب

15

له میانی دوولێوی تێنوودا بە فرێکم

لێوێکیان هی عاشق

لێوێکیش هی مەعشوق

16

دەمەوێ له میانی دوو چاودا

چاوێ هی نیشتمان

چاوێ هی بەدکاران

خۆڵەمێشەکەی خۆم له قووتی نەمریی کەم

تا بیدەم بە ئاودا

چوزانم ئەوە منم ئیدی

شەو ڕادەشکێ و با دەچێتەوە ئەشکەوتان
مەل دەچێتەوە ماڵی خۆی
شەپۆل لە شەڕی کەناران دەبێتەوە
ئاو دەچێتەوە گۆم و چۆم
هەر من نەبم خەیاڵ سەرم جێ ناهێڵێ
گوتم مەستی نەبێ مرۆڤ بەتەمای چییە لەزەوی
مەستی نەبێ چۆن دەبینەوە بە خۆمان
مەستی نەبێ چۆن دەزانین سەرمان هەیە
بەدەم نووسینەوەی ئەم هەموو شێتیەوە بووم
سپێدە بە تاو لە دەرگای دام
وەک لافاوێ لە ئاڵتوون وبارانێ لە لیمۆ
پڕژایە نێو تەک تەکی دەمارەکانم
کە لێوانلێو لە شێتی و بادەو مەستییە
بەپەلە ڕادەکەمە نێو لمی باخچیلەکەم
بۆ چڵی شکاو بەرداخێ خەم دەخۆمەوە
بۆ چرۆی تازەش دڵم بە قومێ بزە دەشۆمەوە
یا دەچمەوە سەر ئەو پەڕانەی
شەوان بە مەستی نووسیومن
هەندێکی جوان، هەندێ وڕێنەی شەوانن
چەندێکیان ڕەش دەکەمەوە
جگەرەیێ دادەگیرسێنم
بەخۆم دەڵێم ئەوە چیت کردوە چی
هەرخۆشم وەڵام دەدەمەوە
چوزانم ئەوە منم ئیدی من
نە پەی بەم گومانە دەبەم
نە هیچیشی لێدەزانم

شکاندنی بەرد

1
ئەوینی تۆ وەک سروشتی شووشە وایە
کە بۆتە چوارچێوەی ڕۆحم
لە خۆمی لوول بدەم دەشکێ
بەدیاریا بوەستم دەشکێم
2
تۆ وەک ئاگر وای
تا تەواو دامنەگیرسێنی
بڵێسەت کڵپە ناسەنێ
3
زەلیلم مەکە ئەی ئاو ئەی تام و بۆ
منێک هەموو ئەوینی خۆم
لە ئاسمان سەندۆتەوە و داومە بە تۆ
4
من بە کۆتایی هاتنم دەزانم هەی
تۆش بە کوشتنی یەکجاریم
پەی بە ئەوینی من دەبەی
5
ئەی ئەوین ئەی پرتەوی نەخشی مانی
چەند بەخشندەی هەر دەڵێی بارانی
چەند جەللادی دەڵێی لە توخمی شەیتانی
6
پیشەی ئەوین شکاندنی بەردە
چوونە پێشوازی ئاگرە

7
که ئاویت بۆ ئەوەیە
بۆ تا هەتا لە کەناراندا بوەستم
لەززەتی ئەوین هەمیشە چاوەڕوانییە
8
پرسم کردووە لە کەناران
تۆ چیای یان ئاوی منی؟
پرسم کردووە لە بناران
تۆ بەندەری ئەوینی یا شەپۆلی منی
9
زۆر کەڕەتان ئاوی ئەوینت پێم دەڵێ
فریای خۆت کەوە من تەوقم
گەورەم و تۆ بەندەی منی
شەوقم و تۆ کوژانەوەی ئەبەدی منی
10
ئەوە تۆ نیت دەمخەیتە شیوەری مەرگ
ئەوە منم گەردنم دەخەمە دەستت
11
شوێنێ لە جەستەم نەماوە
بە ئاگری ئەوینی تۆ نەسووتابێ
خوێنم دەکەم بە شوورەی تۆ
گەر دڵۆپێ لە ناو جەستەی منا مابێ
12
هەموو ئاوەکان دەناسم بانگم دەکەن
منیش وا لە غەرق بوون دا
ئەوینی خۆم لەسەر ئاودا دەنووسمەوە

13

تۆ ئەی ئاوی من

ئاوی پەرستگای تەنهاییم

هەموو هەڵڕژانێکت سەرەتای ئەوینی منە

هەموو داکشانێکیشت کۆتاییم

14

کە وەک لافاو هەڵدەڕژێی

تازە سەرەتای ئەوینمە

کە دڵۆپ دڵۆپ دامدەگری

تازە کۆتایی مەرگمە

15

تۆ وەک گوڵەگەنمی ژێر تاوێرەکانی

بە بۆن و بەرامەی تاوێر پڕ شیر دەبی

بۆ هەڵمژینی ئەو شیرە

دەبێ هەموو تاوێرەکان وردوخاش کەم

تا وەک مایینی ئاسمانی

لە کەمەندی من گیر دەبی

16

هەندێ جار وا هەست دەکەم

ئەوینی تۆ لە هیچەوە دەمبا بۆ ترۆپک

هەندێ جاریش وا هەست دەکەم

ئەوینی تۆ لە ترۆپکەوە دەمبا بۆ هیچ

17

کە بە ناو ئاوەکاندا دەڕژێی

ئاو ئاوی جاران نییە

ئاوێنەی ئەوینمە

18

پیشەی تۆ لەگەڵ من

دروست کردنی مەودایە

بۆیە دەبێ تا ئەبەد کۆیلەی تۆ بم

چونکە ئەوەی کە مەودایان دروست دەکا

تەنها بایە

19

ئەی ئاوی من

تۆ پرسیارێکی چەند سەختی

هەندێ جاریش وەڵامێکی هێجگار سادە

تۆ سەخت بیت یاخود سادە

تازە ڕۆحمت بە بادا

20

تۆ پێوانەی هەموو پێوانەکانی

ڕەهاییت لە ڕەها سەندووە و

کۆیلەییت بەخشیوە بە من

بچمەوە لای تۆ بە دیلی

یا بێمەوە پەرستگای ڕهای جارانم؟

21

تۆ گومانی یا یەقینی

گومانت هەناسەی گرتووم

یەقینت خۆمی لێ سەندووم

22

تازە تەواو هەر دەمکوژی

کەمەندی ئەوینت لە ڕۆحم گیربووە

ئەوین

23
که دەوەستی حیکمەتی مانەوەی منی
که دەڕۆی فەلسەفەی مردنی منی
تۆ عەزابی ئەبەدی منی
24
چی بکەم باشە بۆ ئەوەی
تا ئەبەد لەبەر بارانتا بوەستم و نەکەوم
که مرۆڤ کەوت هێزێ نییە ڕاستی کاتەوە
25
زۆر جاران سەیری ڕەنگت دەکەم
ئەی هەمیشە لە من جودا
جگە لە ئاو هیچی تر نیت
که ئاو سیمای سەما بێ
من نازانم کۆیلەی تۆبم یا هی ڕەها
26
قەدەری من ڕاکردنە بە دوای تۆدا
قەدەری تۆش جێهێشتنی منە
پیشەی ئەوینە نێوانان دروست بکات
27
ئەوینی من تێکەڵ بە حەوت ئاوان بووە
من پەرستی تۆش ئەی ئاب و تاب
تێکەڵ بە مەودای بینینی چاوان بووە
پێم بڵێ تۆ حەقیقەتی یاخود سەراب

28
دەریا شین دەچێتەوە
ئەوە فیزیای ڕەنگەکانی ناو ئاسمانە
منیش کە زەرد دەچمەوە
کیمیای ئەوینی تۆیە
29
من بتخۆمەوە دەخنکێم
تێنووم ئەی ئاوی من و ناتوانم بتخۆمەوە
نەتخۆمەوە دەسووتێم
چەند سەختە ئەوینی من
30
تۆ وەک ئاو وایت
تا تەواو نەمخنکێنی
شەپۆلت ئارام ناگرێ

مانگی شکاو

به دیار قامیشەڵانەوە وەستام
هەموودەنگەکان هەر تۆ بووی
هەموویان بکەم بە شمشاڵ
هێشتا ئاوازی فیراقی تۆ ناژەنن
2
من تاقە دڵێکم هەیە
تۆ هەزاران هەزار وێنەی
وێنەیەکت لە ئاودایە، مەحاڵە ڕۆحم تێر بکا
وێنەیەکت لە بادایە، کە باش هەمیشە هەڵدەکا
وێنەیەکت لە ناو بروسکەو ئاگرە
لێی نزیک ببمەوە دەسووتێم
وێنەیەکت لە قووڵایی دەریادایە
خۆمی لێ بدەم دەخنکێم
ئاخ چەند دووری وێنەیەکت لە مانگدایە
تا دەیگەمێ ئاوا دەبێ
**
چی بکەم باشە
کە زمان لە وەسفی مەجازت لاڵ بووە
دڵیش جێی تیا نابێتەوە
درێغا ڕابردووم هەمووی هەر ناڵە بوو
ئێستا هاواری ئایندەم لە کام فیغان بشارمەوە

تۆ ئەی با چاو بە بینینت ڕاناگا
بینناییم پەرشی درەخت و
ڕێگای هات و نەهات بووە
بۆوەی لە سیس بوونی ڕۆحم بگەی
دەبێ هەموو دارستانەکان تەی بکەی
**
هێدی بە هێدی ئەی بای تووش
ئەی بای هەڵەمووت و هەڵدێر
منێک کە لە عەرشی ستەما
بەندێکم بێ دەست و
سوارێکم بێ شمشێر
**
دڵی من لە سایەی ئەوینت
نەخشەیەکە پڕ لە خەرەند
**
ئەوین تەونێ نییە لە دڵدا کرابێ
کەتۆش بایت
خاچێ نیت لە ڕۆحما درابێ
سەیرکە هەم خەنجەر، هەم ئەوین
لە پەنجەی شیعرمدا بوونەتە ئەڵقەی زێڕ
**
تا ئێستا نازانم تۆ بای یا سیمای بوون
کە هەڵدەکەی جوانییەکان وەک ئاو هەڵدەڕژێن
دەوەستی
ئەوینم وەک برینی جەستە
بە باخی ڕۆحما دەپژێن

**

ئەو ڕۆژە لە سپێدە و تابانەوە هەڵت کرد
زۆر گەڵای ڕزیوی ناخم مرد
**

قەدەر بوو ئەوینم تێکەڵی با بووە
چەند سەختە هەبوونم
لە میانی تۆو بادا
بێهوودەیە بوونم
**

تازە من تەواو بووم
چۆن دەتوانم دەستم لە بادا گیر ببێ
کە بای تووش لەمندا
خواش لە غەیب پیر بووبێ

تۆ لە هەموو شوێنێکی تۆ

پێم بڵێ چیت؟ تۆ بریقەی دڵی نانی
یا ڕەونەقی گوڵی ژاڵەی
بای ناو دارستانەکانی، یا بارانی
تۆ فریشتەی یاخود ئینسانی؟
ئاخ تۆ لە هەموو شوێنێکی و
لە هیچ شوێنێکیش نیت
هەموو شوێنەکان گەڕاوم
تۆ بووی، تۆ نەبووی
لە دەریا بووی بە مرواری
بەڵام چۆنت بناسمەوە
کە مرواری بنی دەریای داگرتووە
لە دارستان بووی بە ئاسک
بەڵام چۆنت بگرمەوە
کە ئاسک لە من باڵ بگرێ
ناکرێ بە دوای بروسک ڕابکەم
لە بارەکان بووی بە مەی
بەڵام چەند جام بخۆمەوە
تا بزانم تۆ ترمیسکی کام دڵۆپەی؟
من هەمیشە بەدوای تۆدا دێم
واهەست دەکەم تۆ لە هەموو شوێنێکی
وەک تەم زەوی و ئاسمانت گرتووە
چۆن باوەشت پێدا بکەم
کە بزانم دەستم پێت کەوێ دەسووتێم
لە گۆڕستانەکان نووری

که بۆلات دێم لێم ون دەبی
که دوور دەکەومەوە دادەگیرسێی
لە خەراباتەکان ساقی
دەنگی پیاڵەکانت سەمای کەونە
زیوی ئەوین دەوەرێنێ
وا هەست دەکەم لە بەهەشتام
که دووباره دونیا تەی دەکەم
کانیاوەکان بانگم دەکەن
لێرەوەیە ئەوەی دەیبینی هەر خەونە
لە نێو دۆڵەکاندا ڕەنگی
لە نێو تابلۆی مانیدا
هەر کەمەند نیت هەزار ڕەنگی
لە جەنگەکان زام و برین
لە ئەویندا سووتان
ئۆف ئۆف تەنها لە نێو دڵی مندا شین و گرین
ئاخ تۆ لە هەموو شوێنێکی
جارجار لە باکوور بانگم دەکەی
وەک بەفر دەبریسکێیتەوە
هەندێ جاریش لەو سەری باشوور
وەک کەروێشکەی شکارتەی گیا
لە خۆرهەڵات لەته سێوێکی
لەدەمی هەزاران شمشێر سوور دەچیتەوە
لە خۆراوا لە دەستی هەزاران ئاشق
ئاخ تۆ لە هەموو شوێنێکی ئەی سازو نەی
لە هیچ شوێنێکیش نیت
هەندێ جار وەک با هەڵدەکەی

دەڵێم کۆتایی دونیایە
هەندێ جار وەک ئاو هەڵدەقوڵێی
دوای تەواوکردنی هەموو کتێبەکانی ئەوین
دێمەوە سەر یەکەمین دێڕ
دەڵێم نا نا تازە تەونی سەرەتایە
هەندێ جاریش لە ناو لەپم دادەگیرسێی
ئاخ تۆ لە هەموو شوێنێکی و
لە هیچ شوێنێکیش نیت
لە
هیچ
شوێنێکیش
نیت

شكانی باڵەکان

نەهاتنەوەکانی تۆ
من هەمیشە بیر لە نەهاتنەوەکانی تۆ دەکەمەوە
کە لە نەهاتنەوەکانی باز دەچێ
لە فڕینی ئەبەدی خۆی
هەرچی یادەوەرییەکانیەتی، لە دەستی دەچێ
تۆش هەمیشە بیر لە تەنهاکردنی من دەکەیتەوە
کە وەک تەنهاکردنی درەخت وایە
لە ڕەگەوەی هەڵبکێشن
کە هەزاران دڵۆپە ئاوی خاک وخۆڵی خۆی تێدایە
*****
نەهاتنەوەت وەستانی بایە لە ناو لەپی زەمەندا
بەتەنها مانەوەم گریانی زەمەنە لە ناو لەپی بادا
ئەو قەدەرەی لە تۆدا ئاوی فیراقم خواردەوە
قەدەری ونکردنی بەهەشت بوو
ئەوفیراقەی لە ئەوینتا قەدەری خۆمم تیا نووسی
چونە ناو ماڵی دۆزەخ بوو
*****
من هەمیشە بیر لە فڕینەکانی تۆ دەکەمەوە
کە لە فڕینی باز دەچێ
هێلانەی ڕۆحی جێدێڵێ
بێچووەکانی لە بیر دەچێ
تۆش هەمیشە بیر لە نیشتنەوەکانی من دەکەیتەوە
کە وەک جێ هێشتنی ڕووبار وایە
کەناری خۆی جێبهێڵێ
شەپۆلی خۆی لەدەست بچێ

فڕینەکانی تۆ وەستانی باڵی فڕینە
نیشتنەوەکانی من خوێندنەوەی کتێبی نوورە
ئەوفڕینانەی لەتۆدا وەسیەتی خۆمم تیا نووسی
فڕینی جاویدانی بوو لە ئەوینی ئەبەدیدا
نیشتنەوەکانی منیش
چەپکەنە کردنی زێ بوو بۆ پرچی تۆ
کە دەرگای زێماری کلیل دا
*****
هاتنی من بۆلای تۆ
داگیرسانی بخوورە بۆ پەرستگا
دوورکەوتنەوەی تۆ
کوژاندنەوەی نوور بوو لە کتێب
لە میانی بخووری من و مۆمی تۆ
ڕۆحێکم پڕ لە جەخارو
مەرگی داستانێکە پڕ لە سۆ
*****
من نشتمانێکم نییە جگە لە تۆ
تۆش هیچ منێکت نییە جگە لە نیشتمان
تۆی من بە تەنها کۆچە لەخۆی
منی تۆش بە تەنها گەڕانەوەیە لە تۆ
ئاخ ئەوینی من زریانێکی ئەبەدییە
*****
فڕینەکانی تۆ مردنی ئاوە لە هەور
نیشتنەوەکانی من
زیندوو بوونەوەی هەورە لە ئاو
مردنی ئاو سەرەتای کاڵبوونەوەی هەبوونە

زیندوو بوونەوەی هەور
کۆتایی شینبوونەوەی گیایە
*****
هەمیشە بیرکردنەوەکانی من لە نەهاتنەوەکانی تۆ
کۆتایی بە فڕینی من دێنێ
هەمیشە بیرکردنەوەکانی تۆ لە تەنها کردنی مندا
سەرەتا دەبەخشێ بەدرەختی ڕۆحی من
*****
بیرکەرەوە، باز ئەگەرچی بەرز دەفڕێ
بەڵام هەمیشە لەنزمایيدا دەمرێ
بیرکەرەوە، ئەگەرچی من لە نزمایيدا دەمرم
بەڵام هەمیشە لە بەرزایی ئەوینتا دەمرم
*****
تۆ هەمیشە لەبەرزاییەکان بەو
منیش هەمیشە لە نزماییەکان
لەکتێبی ئەویندا هەمان ئاوازە
ئاگری سینەخۆش دەکا
هەر شمشاڵە و لە پێکی گریان نۆش دەکا
*****
ئەو ئەوینەی لەمیانی من و تۆ دایە
سەرێکی لە فڕینەو کۆتایی لە هەڵنیشتنەوەدایە
تۆ هەمیشە بفڕە
من هەمیشە دەنیشمەوە
ئەوین داڕشتنی مەحاڵە

دێـو

دێوێک هەمیشە دەهات و ئێمە دەلەرزین
شەوان لەترسی ئەو دێوە
جێگامان پڕ لە میز دەکرد
دێوێک هەمیشە دەهات
ڕووبارەکانی شێلوو دەکرد
ئاوایی چەند شەو و ڕۆژێ
بەبێ ئاو سەریان دەنایەوە
دێوێک هەمیشە بەری کانییەکانی دەگرت
مەلان بێ ئاو دەمانەوە و سەریان هەڵدەگرت
دێوێک هەمیشە
گوڵەگەنمەکانی خاپوور دەکرد
گرانی دەهێناو خەڵکی برسی دەکرد
دێوێک هەمیشە
کچە جوانەکانی گوندی دەفڕاند
عاشقەکانی خەجاڵەت دەکرد
ناچار خۆیان دەکوشت
دێوێ هەمیشە دەهات
پیاوەکانی دەکوشت و نەیدەشاردنەوە
کەچی ئێستا زەوی پڕ پاڵەوانە
کەسێ نییە ئەم دێوە بکوژێ

تابان لە مەحاڵدا

لەناو دووکەڵی سەرسامی
کە ئەو هەڵدێ من هەمیشە ئاوادەبم
کە ئەو دەچێتەوە بنار
من دەچمەوە لای لوتکەکان
من و تابان چەند خەمبارین
کەئەو توورە دەبێ من هێوری دامدەگرێ
کە ئەو هێور دەبێتەوە
من شەلاڵی توورەیی دەبم
**
تابان جار جار دەچێتەوە مەملەکەتی بن هەوران
ناچار منیش بەسەر هەورەکان هەڵگەڕێم
ئەو خۆی لەدووکەڵی هاوار دەشارێتەوە
من خۆم لەتەمتومانی بێدەنگی ئاشکرا دەکەم
**
لەو شوێنانەی هیچ ڕێگاییێکی خودایان ناچێتەوە سەر
دەنگێ وەک ئیسفەنجی دەریا
وەک ناڵەی ئاسکێکی تەنیا
ورد ورد ڕۆحی بە سۆزی نەی هەڵدەمژتم
**
من و تابان دوو هاوڕێی چەند سەیرین
سەیری من و تابان لەوەدایە
کە دەیبینم ناچارم بگریم
کە دەگریم ناچارم بیبینم
کە دەستی لە ناو دەستمایە
هێدی هێدی دەبێ بەئاو
کە ون دەبێ بۆی دەگەڕێم
کە دەیبینم خۆمی لێ دەشارمەوە

**

جار جارە بانگم دەکا
دەنگی تۆ ئاخ دەنگی تۆ وەک هەڵڕژانی شەڕاب
شەڕابێ دێرین و خەملیو لە کوپە سەوزەکانی کەون
وەک ئاوازێ لە گەڵای بادەم، لە لێواری قامیشەڵانەوە
بادەمێ لە شەهدی گرین لە ڕەونەقی ڕەهایی
وەک دەنگی ئاشقێ لەتای گەرمی ئەوینی خۆی
ئاگر بگرێ و بچێتەوە ناو ماڵەکانی تەنهایی
لە قووڵاییە دوورەکانەوە دەهات
**

من و تابان لە سووتانی ئەڤینێکداین
لە ئەڤینی کەسێ ناچێ
گەرەکمان بوو لە باوەشی یەکتر بمرین
شەوێ لەژێر تیشکی مانگدا
ئاگری سینەمان هەڵگیرسا
کەچی بۆ هەزار ساڵ لە یەک دوورکەوتینەوە
لە شوێنێ خۆمان بینیەوە
شووشەی شکاوی عاشقەکان
وەک شیری سەر پەلکی گیا
وەک بەفر لە ژێر تای یادەوەرییەکاندا دەبریسکانەوە
شمشێرە شکاوەکان لەناو تەمتوماندا
هێندە خوێنی ئەسپەکوژراوەکانیان هەڵمژتبوو
سوور دەچوونەوە
**

ئەڤینی من و تابان چەند سەیرە
لەمەحاڵ دەچێ ومەحاڵ نییە
لە ڕاستی دەچێ و ڕاستی نییە
لەدرۆ دەچێ و درۆ نییە
من وتابان لە ئازارێکی ئەبەدی دا دەژین

من هەمیشە وێنەی ئەو لە بەرد دەتاشم
ئەوهەمیشە وێنەی من لە ئاو
لەوەتەی هەین ئاوا دەژین
نە دەستمان لە یەک گیردەبێ و
نە لە یەکتر جیا دەبینەوە
ئای ئەڤینی من وتابان، چەند سەیرە
**
لەو شوێنانەی هیچ ڕێگاییێکی خودایان ناچێتەوە سەر
وردە خەیاڵ و ڕامانی، لە نێومەژی سەر دەکوشتم
دەنگێ وەک ئیسفەنجی دەریا
وەک ناڵەی ئاسکێکی تەنیا
ورد ورد ڕۆحی بە سۆزی نەی هەڵدەمژتم
**
ویستم باوەشێ با دەسکەنەکەم بۆ سەر سینەت
ئامێزێ تەم کۆکەمەوە
تا گەردەنت لە شیر بگرم ئەی گوڵ
خەتای تۆ بوو خوێنت بەخشیەوە دەمارم
بەو دەنگەی لەتۆوە دەهات نەتهێشت بمرم
من بووم وام کرد دارستانی خۆر ئاوابێ

**

قسەم لەگەڵ تاریکی کرد
تا لەگەڵ قەدەر هەڵبکەم
من دەمتوانی یەک یەک تیشکەکانی بگرم
نەهێڵم چیتر ئاوابێ
من دەمتوانی بانگی باخی زەمەن بکەم
تا ڕەونەقی خۆی بگۆڕێ
یاساو ڕێسای ئەم کەونە وردوخاش بکات
دڵۆپ دڵۆپ لەناو ئارەزوم بچۆڕێ

**

خەتای من بوو
من دەمتوانی بانگی تابانی مانگ بکەم
قسە لەگەڵ تاریکی بکات
بۆ چەند ساتێ سووڕی زەوی ڕابگرێت و
کێشی دەریاکان سووک بکات
من دەمتوانی هەموو ئەستێرەکان هاندەم
دەست لەملی خۆرەتاوکەن، رێ لە ئاوابوونی بگرن
یا ڕووبارەکان بانگ بکەم
هەر شەپۆلەو تیشکێ لە خۆرەتاو ڕاگرێ
دارستانەکان فێر بکەم بە گەڵا ڕێ لەخۆر بگرن
خەتای من بوو خەتای من بوو

گەمەی خەیاڵ

هەر دووچاوی وەک دووانەی شەوی ئەبەدی
وەک دوو کانی لە ئەبەنووس
وەک دوو ڕەونەقێ لە فانووس
لە ڕەشایی هەرچاوێکی هەزاران ڕەنگ
لەناو هەر ڕەنگێ سەدان دەنگ
لەناو هەر دەنگێ هەزاران ئاهەنگ
لەناو هەر ئاهەنگێ ملیۆنەها ئاشووب و جەنگ
لەپەراوێزی هەرجەنگێ هەزاران قوربانی
لەسەردڵی هەر قوربانیێ هەزاران تیر
لەسەر هەرتیرێ شووشەیێ ژەهر
لەناو هەر شووشەیێ ژەهر سەدان مەرگ و میر
لەگەڵ هەر مەرگێ هەزاران وەسیەت
لەناو پیتی هەر وەسیەتێ سەدان هاوار
لەهەر هاوارێ زێمارێ
لەهەر زێمارێ گریانێ
لە هەر گریانێ ڕوبارێ
لەهەر ڕووبارێ شەپۆلێ
لەهەر شەپۆلێ ملیۆنان گڕی فرمێسک
لەهەر دڵۆپە فرمێسکێ تەمێ لە شەوق
لەهەر شەوقێ سەمایێ لە ڕوونایی
لە نێو قووڵایی ڕوونایی سەدان پەری
لە سەر باڵی هەر پەرییێ هەزار زەری
لەسەر سینەی هەر زەریێ سەدان قوللاب
لەنێو دەمی هەر قوللابێ هەزار نێچیر

لەناو چاوی هەر نێچیرێ سەدان شکایەت
لە کتێبی هەر شکایەتێ پەڕێ لە عیشق
لەداستانی هەر عیشقێ هەزاران بەدکار
لەناو لەپی هەر بەدکارێ سەدان خەنجەر
لەتیغەی هەر خەنجەرێکا هەزار برین
لەناو دەمی هەربرینێ سەدان زمان
لەناو پەڕەی هەر زمانێ داغونێ
لەهەر داغونێ هەزاران کوورەی سووتان
لەهەر سووتانێ سەدان درەختی خۆڵەمێش
لەهەر مشتە خۆڵەمێشێ سەدان قەقنەس
لەهەرقەقنەسێ سەدان جار زیندووبوونەوە
لەهەر زیندووبوونەوەیێ هەزاران ئەویندار
هەرئەوینداریێ هەزاران چیرۆکی ئەوین
لە چیرۆکی هەر ئەوینێ سەدان پەری
کە ئەو پەریانە پەرش و بڵاو دەبنەوە بەزەوی
کەون پڕدەبێ لە شەوق و نووری چیایی
هەر نووریێ دەچێتە چاوێ
هەر چاوێ دەبێتە هەزاران کانی
هەرکانییێ سەد جۆگەلە
کە جۆگەلەکان هەڵدەڕژێن
ژیان پڕ دەبێ لە شەوقی فڕین
دڵیش پڕ دەبێ لە نەوسی گرین
وەرە سەیرکە غایەتی چاوت
چ ئافەتێکی وەهای نایەوە
کەونی لەناو یەک هەرشێلایەوە

دەگەڕێینەوە لای تۆ

بۆ بەهرام جەمیل

بەئاوازێکی زۆر غەریب بانگم دەکەن
دەڵێن ئەوە چی بوو تۆ نەهاتی
ئاخر ئێمە زۆر لەمێژە چاوەڕوانی هاتنی تۆین
منیش هەرکاتێ بەلایانا ڕادەبورم
تۆزێ بەسەر کەڤرێکەوە دادەنیشم
سەرم بە کێلێکی سپی دەکەم
کە لە سپێتی ڕۆحی ئەوان دەچێ
دەیاندوێنم باسی هەموو شتێکیان بۆدەکەم
گیای سەر گۆڕەکانیان دەکەونە سەما
دواجار کەهەڵسام گریا زۆر گریا
گریانێ لە هەورەکانەوە دەهات
منیش لەگەڵیا کەوتمە گریان وپێم گوت
پەلە مەکە ئەمڕۆش نەبێ سبەینێ هەر
بارمان لای تۆ دەخەینەوە
سەبرت هەبێ
هەموو بە یەک دەگەینەوە
ئەو سپێدەیەم لە بیرە
سەرت هەڵبڕی بۆ ئاسمان
وتت جوانی لە کەلێنی تاشە دایە
جوانی لەنێو ئەشکەوتی بناران دایە
ئێوە جوانیتان نەدیوە

لێرە لە نێو ئەم خۆڵەدایە
ئەودەم ڕەوێ
ئاسمانی شینی شەق دەکرد
وتت جوانی لەنێو باڵی ئەوان دایە
ئەو نیوەڕۆیەم لەبیرە
باوەشێ بات هەڵگرتبوو
ڕۆحت دابووە بەر نووری ڕوون
بەسەر هەورەکان دەکەوتی
لەوسەرەوەش قاپێ شیعرو
چەند دێڕ ئەوینت دەنۆشی
لەناو کتێبان دەخەوتی
ئەو ئێوارەیەم لە بیرە
ڕات دەکردەوە بناران
لە پۆڕی کێوان ڕادەمای
هەندێ جاریش
گۆرانییەکەی جاری جارانت دەچڕی
دەسماڵەکەت دەردەهێنا
شەلاڵی بۆنی خاک بوو بوو
نەرمە فرمێسکی خۆت دەسڕی
ئێستاش منم وا فرمێسکت بۆ دەڕێژم
شەو ڕادەشکێ
هەر بیر لەتۆ دەکەمەوە
کە شەو دادێ
وەکو عەتری باخی شەوبۆ
بۆنت دەپڕژێتە ڕۆحمان

بەیەکەوە هاوار دەکەین پەلە مەکە
ئێمەش دەگەڕێینەوە لای تۆ
ئێمەش تێکەڵ بە خاک و خۆڵی تۆ دەبین
گیا لەسەر گۆڕەکانمانا شین دەبێ
کەباش بەسەریا هەڵدەکا
بەسەرپشتی نادیاری شەو و شەوبا
دوا گۆرانی و ماڵاوایی
بۆن و بەرامەی ئازیزان
بۆ هەموو ماڵەکان دەبا

هەولێر

یەکەم جار لەناو باخی بەهاو بەهێدا
بە تەنها هێیەک بوو
چی هەورو هێلانەو هەیبەتی مێژوو بوو
هەر هەمووی هەڵمژی
ئەوەندە هاواری خۆی سەردا
تا بوو بەو قەڵایە
ئەو قەڵا باڵایە
هەر دەڵێی شاژنی سەر عەرشی میدیایە
دیرۆکو لەشکرو پاشایە
ئای لەم (هێ)یە جوانە
هەر دەڵێی بەهێیە خودایە
دوەم جار واوێک بوو
بوو بە وانەی وارو
وڵاتی خستەسەر زمانی ئەم کەونە
ئەم واوە گەورە، گەورەبوو
ئێستاکەش هەر دەڵێی
درەوشانی خەونە
سێیەکەم جار لامێک بوو
لاوکو لافاوو لەرزشی ئەڤینی
بەردایە دوژمنو
شەمامەی سروشتی هاویشتە ناو دەستان
خورپەی خستە دڵان
هەزاران هەزار شێر لە بێشە هاتنەدەر
تا بوو بە بێشەڵان

چوارەم جار (ێ) یەک بوو
لەمیانی پرسیارو وەڵامی سەرزەمین
هەر بە قەد دێیەک بوو
بۆ دڵی عاشقان
هەم پەناو هەم تاقە جێیەک بوو
خودایە نازانم ئەم جێیە
لە بەهەشت لە کوێیە؟
پێنجەم جار ڕئێ هات
چ ڕئێ ؟
نارنجی ڕۆناهی خستە ناو ڕۆژهەڵات
ئێستاکەش ڕۆژهەڵات
وەک خانزاد لەجێوە
بەم تیشکە دەڕواتن بەڕێوە
ئێستاکەش بەم هەموو پیتەوە
دڵۆپێ شەونمە لە جوانی
خودایە ڕەونەقی جارانی کوانێ؟
کە ئێمەش بەندەی تۆین
عابیدو زاهیدو سۆفی تۆین.

* ئەم شیعرەم بەشێکە لەوەفام بۆ ئەو شارەی منی هێناوەتە کایەوە

هەڵوەشانەوەی تەونێک

1
ئەو تەونەی بۆ جوانیم چنی بوو
سەرێکی لە نووری ئەبەدی و
سەرێکی لە شەوقی خودا بوو
فێڵەکانی نەخشم لە شەیتان دزی بوو
هەر تاڵە ڕەنگێکیم
لە گڕی دۆزەخێ هێنا بوو
ئارمووش و شەباقەم
شەلاڵی خوێنی خۆم کردبوو
لەهەر مەملەکەتێ وەستایێ کارامەم
بۆ دەزگای چنینی هێنابوو
شەوقی جاویدانیم ڕشتبووە ئەدگاری
بە ئەوینی پڕ تین
ڕۆحێکی ئەزەلیم وەبەرنا
ئەو تەونەی بۆ جوانیم چنی بوو
شیرازەی لە تیشکی شەفەق بوو
تانو پۆی لە دەزووی شیرازو
ڕێتواڵی لە خەونی بەهێ بوو
نەخشەکەی لە تابلۆی مانی بوو
ئەو ئاسکانەی لەنێو ئەم تەونە
زەندۆڵ و گەوەیان تەی دەکرد
ئاسکی دیوانی پڕ میهری خانی بوون
ئەوکانییەی لەو تەونە هەڵدەقوڵا
ئاوەکەی فرمێسکی فیراق و

زیخەکەی بنەوانی خەمگینی دڵم بوو
ئەو تەونەی بۆ جوانی چنی بووم
بەپەنجەی هەزاران شاپەری خەمڵی بوو
هەزاران هەزار غوڵام ڕایەڵیان دابۆوە
جۆبارێ لە قەفقاس بەناویا هەڵدەڕژا
گوڵاوێ لە ئامەد بەسەر وێنەی تۆ هەڵدەپڕژا
پیتی ناو ئەم تەونە
کەروێشکی سرک بوون
بەنێو دارستانی تەون پەرت دەبوون
تەونێ بوولە تەمی ترۆپکان
لە شاخی کەڵی چیا ئاڵا بوو
کەبایێ بەناویا دادەهات
هەزاران سکڵی ناوئەم تەونە
وەک چرا هەڵدەچوون
2
ئەوتەونە چی لێهات خودایە
هەر تاڵە ڕەنگێکی چووە ناو دۆزەخێ
ئارمووشە جوانەکان، چۆن وا کاڵ بوونەوە
وەستاکان کەوتن و چوونەوە غەریبی
ڕوناهی چاوانم کوژاوە
تیشکەکانی شەفەق ئاوا بوون
تانوپۆ هەڵوەشا
ئاسکە جوانەکانی ئەم تەونە
کەوتنەبەر قامچی ڕاوچییان

کانییەکان وشکیان کرد
شاپەریان چوونەوە بارەگای خودایی
غولاّمکار دایانە چیاکان
جۆباری قەفقاسییان لەم تەونە دابڕی
گولاّوی ئامەدیان نایەوە ناو شووشە
پیتەکان وەک مەلی لە ئاوکراو هەڵفڕین
تەمی سەر ترۆپکان لەو تەونە ڕەویەوە
شاخی کەڵ وەک ئەژنۆی من شکا
بایەکان بایەکان باریان کرد
سکڵی سەر نەخشەکان بوونەوە خۆڵەمێش
ئەوەی ماوە
هەر تەنها زیخەکەی خەمگینی دڵم بوو

جانگی ئێمە

ئێمە کۆمەڵە ڕۆحێکین، بە نیکۆتینی شەڕ کەوتوو
ئێمە کۆمەڵە گەنجێکین، بە ڤالیۆمی سەفەر خەوتوو
ئێمە کۆمەڵە هەستێکین، بە خەنجەری ڕق بریندار
ئێمە کۆمەڵە تەونێکین، لە دیدی جەنگەڵی تەپیو
ئێمە کۆمەڵە برینێکین، لە خەمی مێژوودا ڕزیو
ئێمە کۆمەڵە گورگێکین
بەبۆنی خوێنی یەکتری سەبر لە گیانمان نامێنێ
ئێمە کۆمەڵە ڕەنگێکین کە تێکەڵی یەکتر دەبین
وەک جەستەی پەلکەزێڕینە
هەموو یەکتر دەسڕینەوە دەبین بە شێرەبەفرینە
ئێمە کۆمەڵە ڕەندێکی چیایین
کە تێکەڵی چڕە دووکەڵی شار دەبین
کەڵبەمان تیژدەکەینەوە
هەموو پێکەوە هار دەبین
ئێمە کۆمەڵێک نەرسۆسین
بەجوانی دەستکرد شەکەت بووین
ئێمە کۆمەڵێک سادیستین
لە غەدداریا سەقەت بووین

دەمەوێ شار ببینم

من سەر بە بەرد دەکەم و نانو ئاو دەخۆم
لەو پەڕی شەکەتیشدا بە شاخی گا
گۆزەیێ شەڕابی کۆنینە دەخۆمەوە
کابرایەکی سادەم
لەژێر ئەستێرەکان دەخەوم
لە کوختەکەی ئەو بنارەو
لەو بستە ئاسمانەی سەرم زیاتر
هیچ شوێنێکی دیم نەدیوە
تا ئێستاش هەر وادەزانم
ئەو ڕووبارە دوا سنووری دونیایەو
ئەو درەختەش بڵندترین درەختی ئاسمانەو
ڕەشماڵەکەشم جوانترین تەلاری زەوییە
هەمیشە بۆنی دووکەڵ
دەفتەری جگەرەم لێ دێ
بۆنی شەڕابو گۆشتی کەروێشکو
بۆنی پونگی ئەو کێوانەم لێ دێ
ئێستاش چوزانم خۆمو ئەسپە سوورخنەکەم
ئەو ئەسپە سوورخنەی کچە قەفقاسییەکە پێی بەخشیم
حەوت شەوو حەوت ڕۆژ غارم دا تا ڕامم کرد
بەڕێ کەوتووین هەرچۆنێ بێ دەمەوێ بگەمە شار
ئەو شارەی بنی لە بەحرەو سەری لە هەور
وەهمێکە دیارەو دیار نییە
هەرچەند دەگەمە لێواری
ئەو دوورتر دەبێتەوە

دەمەوێ بگەمە ئاهەنگێ
چوزانم کام رێ بەرەو ئەوێم دەبا
لە کام گەڕەک و کام جێیە؟
یا کێ سەمای تیا دەکاو
کێ شەرابی تیا دەخواتەوە
گرنگ ئەوەیە خۆم و ئەسپە کێوییەکەم بگەمە شار
کە ئێستاش نووشتەو گوڵیلکی
کچە قەفقاسییەکەی بە باڵەوەیە
ئای شار چەند دووری
دەڵێن تەلاری بەرزو منارەو
قەڵاو چەرخو فەلەکی ئەفسوونی تیایە
کچە سفوورەکان بەسەر شەقامەکانەوە
پرچیان بەرداوەتەوەو
دەستیان لەناو دەستی کوڕان ناوە
دەڵێن شار زۆر خۆشە زۆر
من خۆم هیچم نەبینیوە
ئەسپ و ڕەشماڵ و ئەم بنارە نەبێ
ئەسپەکەم، رۆحەکەم، باوانەکەم
خێراکە ئەوەتا لە دوورەوە
شەوقو شەباقەی گلۆپەکانی شار دیارن
لە خەون دەچێ
دڵم زۆر خێرا لێدەدا
من کابرایەکی سادەم دەمەوێ بگەمە شار
چوزانم کێ دەڵێ لەو ئاهەنگە
ئەو قەفقاسییە نادۆزمەوە
بەڵام خۆ نە دەزانم سەما بکەم

نە دەزانم گۆرانی بڵێم
گرنگ ئەوەیە بگەمە شار
بچمە ناو ئەو ئاهەنگەوە
بەڵام کەس نازانێ وەک من بخواتەوە
ئەوسا کە مەست دەبم
خۆم بە کەسیان ناگۆڕمەوە
هاوار دەکەم ئاهای خەڵکی شار
ئێوە نازانن گۆرانی بڵێن
لێگەڕێن من مەستترتان بکەم
ئەوسا کچە جوانەکان
چوار ناڵە هەڵم دەگرن
منیش بە ئەنقەست، خۆم قوڕستتر دەکەم
تا باشتر لە گۆشتی باسکیان ڕۆبچم
بەرەو گیتارە گەورەکەم دەبەن
ئەوسا گۆرانیەکەی خۆم دەڵێمەوە
ئەو گۆرانییەی کچە قەفقاسیەکە
لە یەکەم شەوی ژێر دەوارا فێری کردم
ئێمە کۆمەڵە خەڵکێکین جگە لە شەڕاب
کە خوا بۆ ئێمەی دەنێرێ هیچی دیکەمان نییە
ئێمە کۆمەڵە خەڵکێکین جگە لە گۆرانی
کە خوا فێری ئێمەی کردوە هیچی دیکە نازانین
ئێمە کۆمەڵە خەڵکێکین جگە لە عەشق
کە خوا فێری ئێمەی کردووە
هیچ کارێکی دیکە نازانین
ئا ئەسپەکەم .. تاقە زێدو گراوی خۆم ڕێ کەوە
ئەوسا کچە قەفقاسییەکە کە گوێبیستی من دەبێ

بە پشتی یادەکانیەوە دەگەڕێتەوە ڕابردوو
ورد ورد منی بیردێتەوە
چۆن بەسەر شانمەوە هەڵدەگەڕاو کرۆسکی دەچنی
منیش لەژێرەوە لەبەر ئاگری
ڕانە سفتو لووسەکانی
هەموو گیانم داخ دەبوو
بیری دێتەوە چۆن بەسەر پشتی ڕووتمەوە
لەو رووبارانەم دەپەڕاندەوە...
کە لەژێریا هەستم بە نەرمی سینەی دەکرد
ئەوسا رادەکاتە سەر شانۆ لەبەر چاوی شار
دەم لەناو دەمی من دەنێ
هەموو دەڵێن ئای ئەم گۆرانیە چەند خۆشە
لە گۆرانی ئێمە ناچێ
دەست لەملانێی ئەوانە چەند سادەو پاکە
لە دەست لەملانێی ئێمە ناچێ
بەیەکەوە غەرقی نوورو
گوڵبارانی شار دەبین
ئا ئەسپەکەم ..باوانەکەم
غەرقی چەپڵەو زریکەی عاشقان دەبین
کە تەواو دەبین دەستم دەگرێ
دەمباتە هوتێلە گەورەکە
بەسەر سنگیەوە خەوێکی قووڵ دامدەگرێ
چوزانم کێ دەڵێ وادەبێو
چوارپەلم ناگرنو فرێم نادەنە دەرەوەی شار
من کابرایەکی سادەم
هەمیشە خەون بە شتە خۆشەکانەوە دەبینم
بایەخ بە شتەکانی پشت پەردە نادەم

من و با

1
من و با چووینەوە ماڵە دێرینەکەی مەولانا
پێکەوە هاوارمان کرد کوانێ
دەفی تۆ مەولانا کوانێ کوا
شەوقی گۆڕێکی دوور غەرقی نووری کردین
بەو شەوقە چووینەوە ماڵی خوا
2
بە خوناوی سپێدە لەسەر پەلکی گیا نووسیمان
من و با هەردووکمان لە تەباری شووشەین
لە درزو شکانی ئەبەدی نزیکین
زۆرجاران لەماڵی هەرمێدا
جێی خۆمان ڕادەخەین
جارجارەش بۆ ئەبەد ڕادەکەین
3
لەماڵی ئاوینی شەونما
لام داوە و پێم گوتووە
نهێنی ئەو رازە بە خوناو لە سەر پەلکی گیا بنووسێ
خۆشم کە دەچمەوە ئاوەکان
بەڕەنگی گەڵای پونگ
لەسەر تاشە بەردی لێواران ئەو پەندە دەنووسم
4
من و با دەنگێکین
لە ڕۆحی رەوەزا هەڵدەچین
لە نێو ترپەی باران مەست دەبین
لە نێو جەستەی گیا تا ترۆپکی شێتی
لە مەداری سەما ڕەت دەبین

5
من و با هەردووکمان بەناو ئاودا
دەچینە ناو ماڵی کەفناری تەمتومان
مشتێ لە شەپۆلی زیوین و
لە دارستانیشا باوەشێ جریوە
لەگەڵ خۆماندا دەبەین بۆ دەریا
6
کە بەناو شەوەزەنگی جوانی ڕەت دەبووین
کتێبی مەرگمان خوێندەوە
بۆنی عەترو مازی
ئێمەیان بۆ باخی مناڵی بردەوە
7
من و با لە تەباری ئەشقێکی تەتەرین
لە ناو ڕەوەی مەل و ڕەوەزی شاخەکانی ئاسک
لە ناو ماڵی گیادا
بووکی شەونم دەبەین بۆ سپێدە
8
بە خوناوی سپێدە لەسەر پەلکی گیا نووسیمان
چووینەوە سەر تاشەی بناران
بە دڵۆپەی باران گەڵای دارمان دواند
9
من و با سەفەرمان درێژە
جار جارە لە ماڵی، پەپوولەی پاییزی لادەدەین
چەند قومێ لە جوانی
هەرایێ لە شەپۆل
فڕینێ لە مەل و
باوەشێ لە کەروێشکەی گیا ڕادەخەین
دەزانین ڕۆژێ دێ وەک شووشە

دەچینە باوەشی درزێکی ئەبەدی
10
تۆ ئەی شیعر ئەی تەونی ناو لەپی نهێنی
ئەی تۆ نیت دەتەوێ بچیەوە ئاسمانان
ئەی تۆ نیت بانگی ڕۆح دەکەیت و
جارجارە لە خوێنمان سەردەدەی
دەتەوێ ئاگر لە جەستەی خۆت بەربدەی
11
ئەی شیعر ئەی پیانۆی ڕەنگ و بۆ
ئەو ڕۆژە لە زەردێنەی خڕی ئاسۆدا
با لە پرچی کەون ئالا بوو
منیش لە وەسوەسەی جوانی تۆ
12
با ئەی با کەی ئاخر دەمتوانی
لە نهێنی تۆ بگەم
تۆ نەبای ئەی شیعر
ئەی نەخشی گەردنی ئاسکەکانی مانی
13
جارێکیان بای ئەزەل
نهێنییێکی بچوکی بۆ دڵی من درکان
لەوساوە تا ئێستا
ئەو دڵەم خول دەخوا لە مەداری بوڕکان

دیوانی

درەختی دەرەوشانەوە

2012

زمان و زەمان

چی بکەم باشە؟
بۆوەی تۆزێ بوەستیت و وچان بگری
ڕۆحم لە سیمات گیرببێ و
دەستم داوێنی تۆ بگرێ
تۆ ئەی شووشەییترین زێ تۆ
تۆ ئەی نادیارترین ڕێ تۆ
تۆ ئەی تۆباویترین جێ تۆ
هێزی زەمانت لە دەستەو من هی زمان
مەرگ لە سووڕانەوەی تۆ دایە
بەڵام دارِشتنی جوانی
لە ناو زمانی من دایە
چی بکەم باشە بۆوەی بتوانم ڕاتگرم
ئەی قوفڵی کەوتنی زمانم
با جوانیت لە سووڕانەوە نەکەوێ
تا هێندێکی تریش
لە ڕووناکی تۆم بەرکەوێ
من ڕاکردووی هەمیشەیی
دوای سووڕانەوەکانی تۆم
تا دووبارە بتدۆزمەوەو بگەم بە خۆم

کتێبی نوور

1
تۆ کتێبی نوورو درەختی ناو تەمتومانی
تۆ کتێبی شەوق و سەرەتای بوونەوەی زمانی
بەر لەوەی ترێی ناو ڕەزەکان بکوشرێ
ببێ بە شەڕابی هەرهەری
من لە تۆدا مەست بووم
مانای تۆم دۆزییەوە
2
تۆ لە کام با هاتووی کە بەسەر زەویدا ڕەت نەبووە
تۆ لە کام گوڵە گەنم جیلوەی خۆت داگیرساند
کە هەرگیز گەڵا پونگی وا جوان
لە کێڵگەی ئەویندا شین نەبووە
3
شلکە یاسەمینێ ئەوینی لە سارای دڵما چاند
خەمگینی ئەوینت ئاوی دا
دەستی تۆ بۆ نەمریی ساوی دا
4
سەد ساڵە وەستاوم
ژمارەش تەواو بوو نەهاتی
هاتنت بارینی ڕووناکی خودایە
داگیرسانەوەی خۆڵەمێشە
خەستترین شەڕابی سەمایە

5
سەد ساڵە وەستاوم
سەبووریش تەواو بوو نەهاتی
هاتنت شەڕابە کەون سەرخۆش دەکا
سینەی من پڕ تیشک و جۆش دەکا
6
ئەگەر تۆ تەواوی من نەبیت ئەمن چیم
ئەگەر من تەواوی تۆ نەبم ئەتۆ چیت؟
7
ئێمە دوو دڵۆپەی ڕووناکین
تێکەڵی یەک نەبین سەر زەوی بێ شەوقە
گەردەنی ئەبەدی لە ژێر تارای تەوقە
8
سەد ساڵە وەستاوم
ژمارەکان تەواو بوون
ئاوازێ نەماوە
لە بەرامبەر درەختی تەنیایی نەیچڕم
سەرسامم ئایا تۆ هەی یا نیت؟
9
ئەگەر هەیت
لە کام با تێکەڵی ئاوازی سەما بووی
لە کام تا تێکەڵی تامەزرۆو تەما بووی
ئەگەر نیت لە کام پێک
لە ئاوازی قامیش جودا بووی
لە کام نەی فیراقت خواردەوە
لە کام ڕاز شیرازەی ئەزەلت شاردەوە

10
که تۆ هەی شکۆفە دەبنەوە
که تۆ نیت هەموویان بۆ عەدەم دەچنەوە
11
ئەوەتا ڕێگاکان پڕن لە ئاوێنەی شکاوم
لە ئاوێنەی جوانی تۆدا دەژیم
ئەگینا چۆن ماوم؟
12
من لە سەر هەموو ڕێگاکاندا وەستاوم
لە ژێر بارانەکاندا
ئاقیقی خوێنی خۆم دەبەخشمە
بەر درەختی تێنووی هەنگاوم
13
شەلالی تەمتومان و ئاو و درەخت و بارانم
بەلام ئاخ بمەوێ ساوت دەم
هێزی چاوم دەشکێ
دەکەومە خەڵوەتی جارانم
14
تۆ لەناو ڕووناکی بریقەی ئەزەلی
بەسەر هەموو ڕمێکەوەی
بۆ گیانم هەڵبکا
بۆ کام لا ڕێ بگرم
شەوقی تۆ لەشکرە و ئابلۆقەی من دەدا
قەدەرمە ڕووناکیت بمکوژێ

کێوی سپی

ئەسپێ لەزیو ، لە تەمی چیا
ئەسپێ لە پونگ
لە بۆنی پێکی باخۆس و لە تەونی گیا
وەک کچێ لە ئارمووش
ئێستا ، تازە دەرگای لێ والآ کردبێ
یا شاعیرێ تازە شیعرێ
وەک گوڵەگەنمی بەرباران
لە ناو پەڕی زمانی باڵای کردبێ
لە دوورەوە لەناو هەزاران کێوی سپی
بانگی کردم
سواری سەرزینی خۆی کردم
کە بەرەو ڕابردوو دەبۆوە
لەبەرەخۆ گلەو گازاندەی لێ دەکردم:
ئەوە چیتە دەڵێی بوویتەوە منداڵ
بۆ نازانی ئاینده گوڵی نایلۆنە
نە ئەوین لەیەخەی خۆی دەدا
نەشیعر بۆناو باخچەی ئەبەدی خۆی
ڕێی پێ دەدا
تۆ چیت هەیە جگە لە ئەوین و شیعر
تۆ چیت هەیە جگە لە باوەشێ خەون و
لە گۆزەی دڵێکی پڕ میهر
ئاینده ئاگرێکە دوور

ئێستات گەرم ناکاتەوە
تۆ چیت هەیە جگە لە کوپەیێ شەڕاب
دونیات بۆ بچووک کاتەوە
– ئێستا – چییە دیلە دیل
من دەتبەمەوە ڕابردوو
بە هەموو لایەکدا دەچێ
قەڵاو شەوق ومنارەکانی
سەمای زۆرباو باڕەکانی
تۆ چیت داوە لە ئایندە
ڕابردوو ئاخ ڕابردوو تۆپێکی خڕە
ڕابردوو قەڵای شەترەنجە
مەلیک لە کوێ وچان بگرێ
بۆوەی تاجی جاویدانی لێ بسەنێ
دڵنیابە لەوێ دەمرێ

تۆ بۆ ئەبەد تۆ

هێندە صورەت زۆر بووە
مەعنا لە بەینا ون بووە
حاجی

فیڵی ڕۆحە یا هی چاوم؟
چوار کەس بووین لە ئاوی وێنەدا
هەموویان چوونەوە ناو باخی ئەبەدی
بە تەنها من ماوم دەزانم ڕۆژێ دێ
کە سەیری هەمان وێنە دەکەن
دەڵێن ئاخ هیچ یەکیان نەماون
**
ڕۆحی من وەک ئاوێنەیەکی کۆنینە
لە هەزاران هەزار جێگادا شکاوە
چوومەوە بەر ئاوێنەی جاران
دووبارە سەیری خۆم کردەوە
زانیم ڕۆژگار چۆن هاڕیومی
کە ئاوێنەی ئەوینی من شکا
بۆ ئەبەد لە ناویا بزر بووم
**
چوومەوە لێواری ڕووباری گە نجێتیم
تا ئێستاش شوێن پێی ئەو
بە سەر لیمی کەناردا هەر ماوە
**

دوا گەڵای ئەو درەختەش وەری
تەمەنم بە سەر چوو نەهاتی، سەروەرم
ڕۆژێ دێ کە منیش وەک گەڵا بوەرم
**
بریقەی زیوینی یادێکە
لە هەزار گەوەدا دەپڕژێتە درزی برینم
چاوم پڕ لە شەوقی ڕێ دەکا
بریقەی ئەوینی دێرینە
بیابانی ئەوینم پڕ ئاوی زێ دەکا
**
دەنگی با هات
زانیم ئەوینی کوژاوەم گڕی گرت
پەنجەرەکەم کردەوە
تۆم بینی دوور یەکجار دوور
پەنجەرەت دادەخست
**
کە بەسەر لێواری دەریای ڕەشدا وەستام
ئەخاب-م بینی چەپکێ گوڵی سپی سپی
لە یەخەی مۆبی دیک دەدا
بەڵام کە چوومەوە دەریای سپی
زۆربام بینی لە کانی خەڵووز دەهاتەوە
ڕەش ڕەش هەر وەکو ئەبەنووس
**

منیش وەک تۆ گیانم پڕ بووە لە نوور
زمانم پڕ بووە لە ئاواز
مەگەر سووتوو سیفەتی ئاگر ناگرێ
یا عاشق ناچێتەوە سەر مەعشووق؟
**
منیش وەک تۆ شەوقی ئەوینم هەڵدەچێ
مەگەر سووتاو
خەسڵەتی سووتێنەر ناگرێ؟
منیش وەک تۆم هیچ ڕوخسارێکی دیم نییە
مەگەر بەندە هەمان سیمای ڕەهای نییە؟
**
هەمیشە کە بەرەو تۆ دێم
ئەی دوا وانەو دوا کەمەندم
تەنهاو تەنها من یەک چارەنووس شک دەبەم
ئەویش مەرگ و فەنا بوونە
بەڵام هەمدیس ناچارم بێم
**
تۆ سافترین وێنەی ڕۆحی
بە هەزار ڕەنگ بۆ ناو سینەی من دێیتەوە
تۆ پرسیاری ئەبەدی منی
بە هەزار دەنگ وەڵامی من دەدەیتەوە
**
ئەوەی زمان گۆی دەکات و دەیڵێتەوە
هەرگیز بەو بێدەنگییە ناگا
کە بۆ پێشوازی تۆم هەڵگرتووە
ئەو وێنەیەی هەمیشە چاو پێوانەی دەکاو دەیبینێ
قەت ناگاتە ئەو وێنەیەی
لە ناو دڵما ڕەنگی ئەوینی گرتووە

ئەوناڵەیەی تۆ دەیبیستی
قەت ناگاتە ئەو ناڵە بێ سەدایەی وا لە دڵمایە
ئەوەی کە دەست ساوی دەدا
هەرگیز ئەوە نییە کە دڵ دەستی پێدەدا
**
تۆ ئەی سەمەندەری ئاسمانی من
بۆ ئەبەد هەرچییەک بۆ تۆی دەنووسم
دەبێ بەسەریا بچمەوە
چونکە هەمیشە شادێڕەکانی
بە فرمێسکی چاو کوژراون
**
من وەک تەرمێکی سوور
ئەوین لەناو تابووتی سینەی سپی تۆی
تەقەت کردووم
هەمیشە کوانووم لە داگیرسانایەو
ئەوینم ناکوژێتەوە
**
ئەو بۆ من تەنها کتێبێک نییە
بە ڵکو هاودەمی هەمیشەی
هەموو ئەشقێکی دونیایە
بۆ هەر لایەک سەر هەڵگرم
وەک تارمایی لەگەڵمایە

کتێبەکانم

1
هەموو ئێوارەیەک زۆربا
وەک شەباقەیێ لە نوور
وەک ڕووبارێ لە بخوور
لەناو تۆزی کتێبەکانم دێتە دەرەوە
وەک لە باخی بەی هاتبێ بانگم دەکات
دوای ئەوەی کە مەست مەست دەبین
ئەلف و بای سەمام فێر دەکات
2
من بە بۆنی کتێب دەژیم
لەڕێی بۆنی کتێبەوە دانتیم ناسی و
سەفەرمان بۆ باڵا کرد
هەر بەو بۆنەش چوومەوە سەر گۆڕی نالی
3
بۆ هەر کتێبێ دەنووشتێمەوە
یادەوەرییەک دەمکوژێ
هەر پەڕێ هەڵدەدەمەوە
ڕستەیێ ڕۆحم هەڵدەمژێ
4
کتێبێ هێندە لە گەڵیا خەوتووم
جار جار وەک ژن هاوار دەکات
داوای مناڵم لێ دەکات
5
کتێب هەیە ناوە ناوە لە دڵەوە کۆتم دەکا
کتێب هەیە دروستم دەکاو
وەک نووسین ئازادم دەکا

6
هەموو نیوە شەوانێک
کتێبێ لە بەرزایی ڕەفەکانەوە
بانگم دەکاو ورد ورد دڵم دەداتەوە
هەندێ جاریش وەک مەعشووقێ
دەخزێتە ناو باوەشم و
بێباکانە دوگمەکانی دەکاتەوە
7
کتێبێکم هەیە هەمیشە و بەردەوام
خەمبارو خەمگینە
ئەوە کتێبێ نیشتمانمە ئاڵ بووە
ئەوە کتێبی نیشتمانمە
لەتاو بێ ئەمەکی ڕۆڵەکانیدا لاڵ بووە
8
شەوانە درەنگ درەنگ
گوێم لە ناڵەی کتێبێکە دەناڵێنێ
من دەزانم ئەوە کتێبی نالییە
لەتاو هیجرەت دەناڵێنێ
دڵنیایە نیشتمانە جێی دەهێڵی
9
ئەو کتێبەی باوکم لە سەرە مەرگا کردییەوە
ئێستاش وەک خۆی کراوەیە
چەند دای دەخەم شەوانە خۆی دەبێتەوە
چی بکەم کتێب هەمیشە بۆ
عاشقی خۆی دەچێتەوە
10
کتێبی هەموو برادەرانم وەک گلێنە پاراستووە
هەندێ لەو کتێبانە دەڵێن فرێماندەو هەڵمان مەگرە

کە خاوەنی حەرفەکانمان زۆر لەمێژە
ئێمەی لە ناو بێ ئومێدی جێ هێشتووە
11
زۆر جاران لە ناو کتێبخانەمدا وا هەست دەکەم
من برایەکی تاقانەی هەزاران هەزار خوشکم
12
من بە بۆنی کتێب نیشتمانی خۆم ناسییەوە
هەر بە بۆنی کتێبانیش دەیناسمەوە
هەر کاتێ کتێب نەمینێ
نیشتمان چەمکی نامینێ
13
هێندە دەستم بە گەردنی کتێبەکانمدا هێناوە
لێم ببورن ئەگەر بڵێم
هیچ جیاوازییان لە گەڵ کۆرپەکانمدا نەماوە
14
تەنها کتێب شایانی ئەوەیە
لە قورگی شێری دەربێنی
15
هەرکاتێ سەفەر بکەم
نیشتمان بە کتێب دەسپێرم
ئەگەر سەد ساڵیش نێمەوە
تەنها کتێبە دیاری منە
بۆ نیشتمانی بنێرم

بەراورد

1

ئاسمان کتێبی زۆربایە
زەوی سەمای لێ فێر بووە

2

ڕێبوارەکان بۆ شیری ئاسمان دەچن
ژیانیش خۆی و جانتای پڕ ئاڵۆزیی
ئەوانی لە دامێنێکی تژی زەوی گیرکردووە

3

زەوی پەڕەکاغەزێکی سپییە
ئاسمان خۆی تیا دەنووسێتەوە

4

ئاسمان شمشێری دیمۆکلیسە
بەسەر گەردنی زەوییەوە

5

ئاسمان و زەوی دوو ئاون
یەکیان ساف و
یەکیان شێلووی ناو یەک چاون

6

کە ئاسمان وەک مناڵ دەگری
زەوی گوڵەگەنمەکان بانگ دەکا بۆ سەما

7

خوا لە ئاسمانە
شەیتان لە زەوی

8

پاییزان زەوی خەمگینە
ئاسمان بە پڕووشە دڵی دەداتەوە

9
ئاسمان ڕووبارێکی شینە
زەوی مەلەی تیا دەکات
10
کە زەوی هەست بە تەنهایی دەکات
ئاسمان بە تەتەری باران
نامەی بۆ دەنێرێ
11
هەمیشە بەسەر لەپی زەویەوە
پێکێ دووان ئاودیو دەکا
بۆ ئاسمانیش
جگەریێ نوێژ دادەگیرسێنێ
12
زەوی خرخاڵێکی شینە
لە پێی ئاسمان
13
ئاسمان شەرابێکی ئەبەدییە
سەری زەوی مەست کردووە
14
ئاسمان دڵێکی شکاوە
زەویش قۆچێکی شکاو
15
کە ئاسمان سگی پڕ دەبێ بە هەور
زەوی دەبێتە مامانی
16
زمانی ئاسمان بارانە
زمانی زەوی بومەلەرزە

17
خوا لە ئاسمان شاعیری کوشت
زەوی یاری بە تەرمەکەی دەکات
18
زەویماڵێکی تاریکە
ئاسمان نووری پێ دەبەخشێ
19
ئاو لە زەوی وەڕەس دەبێ
وەک هەڵم دەچێتە ئاسمان
بۆ وەی زەوی زوێر نەبێ
ئاسمان بە باران بۆی دەنێرێتەوە
20
کە گۆزەی ئاسمان دەشکێ
زەوی پڕ لە شەڕاب دەبێ
21
ژیان بە بێهوودەییەوە جوانە لەسەر زەوی
دەنا لە سورفڵی ڕوومەتی کچێ دەچێ
لەسەرەمەرگا گۆرانی بۆ ئاسمان بڵێ
22
خوا ئاسمانی بە مرۆڤ ڕەوا نەبینی
بۆیە تووڕی هەڵدایە سەر زەوی
23
دەرگای ئاسمان بکەنەوە
زەوی چۆل دەبێ
24
لە کەناری پیرۆزەیی ڕووبارێکا
لە وێنەی ئاسمان رادەمینێ
لە زەوی شەڕاب دابەش دەکا

25
ئاسمان کتێبێکی گەورەیە
زەوی زنجیری کردووە
26
سێ بەشی زەوی ئاوە
ئاسمان خۆی پێ جوان کردووە
27
ئاسمان هەمیشە زیوین بوو
زەوی شەوقی ڕەش کردەوە
28
ئاسمان دڵی هێندە نەرمە
جارجار وەکو مناڵ دەگری
بەڵام زەوی هێند دڵڕەقە
لە مانای گریە نازانێ
29
ئاسمان خوێنی نەبینیوە
بەڵام زەوی
خوێن بەری چاوی گرتووە
30
دڵی ئاسمان سپییە لە بەفر دەچێ
دڵی زەوی دووکەڵدانە
دووکەڵی ڕەشی لێ هەڵدەچێ
31
ئاسمان دەرگای نهێنییەکانە
زەوی کلیلی شکاوە
32
مرۆڤ لە زەوی پەشیمانە
بۆیە عەوداڵی ئاسمانە

33
ئاسمان گەردنێکی سپییە
زەوی شمشێرێکی ڕەش
34
کە ئاسمان پرچی دەکاتەوە
چاوی زەوی دەڵێی کلی تیاکراوە
35
ئاسمان و زەوی دوو خوشکن
یەکیان کتێبی بەهەشتە
ئەوی تریان کتێبی دۆزەخ
36
ئاسمان نامەیەکی نهێنییە
زەوی پۆستەبەرێکی دەمشڕ
37
ئاسمان شووشە عەترێکە
لە باخەڵی زەویدا شکاوە
38
ئاسمان زوو زوو خۆی دەگۆڕێ
جارێ سپی.. جارێ ڕەش
جارێ پەلکە زێڕینە
زەوی هەرگیز ناگۆڕێ
39
ئاسمان پرسیارێکی سەختە
زەوی وەڵامێکی ئاسان
40
ئاسمان ئاوێنەی جاویدە
زەوی خۆی لەبەریا دەشوات

41
ئاسمان گۆڕستانی ڕۆحە
زەوی گۆڕستانی جەستە
42
بەڵام هێشتا زەوی جوانە و هێشتاکە ئاڵ
زەوی پڕە لە ئەوین و
ئاسمان خەیاڵ

تابووتێ لە کتێب

باوکم لە نەوەی قەتێ بوو
لە کێڵگەکاندا دەژیاو
لە دەشتاییەکاندا مردووە
جل و بەرگی لە کاغەز بوو
دڵی لە نوور
کە دەستت لەدەستی دەنا
پەنجەکانی لەناو لەپت دەتوانەوە
دایکیشم لە شارێکی دوور
براکانم هێندێ لە دەریاو بناران
هێندێکیشیان لە تەمتومانی کەناران
خوشکەکانیشم لە باکوور
ماڵێکمان هەبوو لە ترۆپکی چیا
ماڵێکیشمان لە دارستان
هەندێکمان لە ناو ڕەشماڵان لە دایک بووین
هەندێکیشمان لە گۆڕستان
جاری وابووە
سپێدە نانمان لە کوێستان خواردووە
ئێوارە لە گەرمیاندا بارو بارگەمان خستووە
باوکم هێندە سەیری ئاسمانی کردبوو
هەموو ئەستێرەکانی دەناسی
هێندەی دەشتاییی بڕی بوو
هەموو گوڵە گەنمەکان
لە پێشوازییا دەوەستان
هێندە بە ناو دارستانەکاندا ڕەت ببوو
قسەی لەگەڵ هەموو بایەکان کردبوو
هێندە بارانی بەسەردا باری بوو

ڕەنگی بارانی گرتبوو
هە میشە کتێبێکی لە بەر باخەڵیا دەنا
لە هەر شوێنێ لەسەر هەر بەردو کانییێ
لە هەر لێوارو بنارێ
دەگەیشتینە هەر تاولییێ
کتێبەکەی دەردەهێناو دەیخوێندەوە
دەچۆوە نێو نیشتمانی ئەبەدی خۆی
باوکم کە کتێبی دەبینی
هەموو دونیای لە بیر دەکرد
دواجار باوکم کتێب کوشتی
هەر بەکتێبەوە ناشتمان
بۆ هەر شوێنێ بارمان دەکرد
ئێسک و پروسکەکانیشمان دەخستە ناو کیسەیەک
ئەو شارو شارمان پێدەکرد
لە شیرازەی هەر کتێبێ
حیکمەتێکی دەنووسییەوە
لەسەر هەموو لاپەڕەیەک پرسیارێکی داڕشتووە
باوکم بە بۆنی کتێبان
دەیزانی کەی هەور دێ و باران دەبارێ
با لە کام لاوە هەڵدەکا
هەر بە بۆنی کتێبانیش
کۆچی خێلی ڕادەگرت و دەیزانی بەفر دادەکا
باوکم کتێب کووشتی ئەو ڕۆژەش کە شاردمانەوە
تەمتوومان بوو دوو کتێبمان کردە کێلی گۆڕەکەیو
بۆ یەکجاری دامانەوە دەست نیشتمان
ئێستاش ئەگەر ئەو درەختەی شیعر نەبێ
کە لەسەر گۆڕی شین بووە
کەس گۆڕەکەی ناناسێتەوە

جار جار سەری هەڵدەگرت و
دەیدایە ناو دەشت و کێوان
بە هەفتەو بە مانگ وندەبوو
کاتێ کە دەگەڕایەوە
توورەگەیێ کتێبی لە گەڵ خۆی دەهێنایەوە
دایکم سەر لەبەری قورئانی لەبەر بوو
هێندەی ئەو کتێبە خوێندبۆوە
ڕەنگی ئاسمانی گرتبوو
دوا جار کە بینیم
لەسەر ئەو بەرماڵەی باوکم بەر لە سەد ساڵ
لە ماڵی خودای هێنا بوو
سەری بە قورئان کردبوو
دوا سورەتی دەخوێندەوە کە مردبوو
بە بیرم دێ هەمیشە کتێبەکانی باوکمی ڕیز دەکردو
لە تۆز پاکی دەکردنەوە
هەمیشە دەیگوت
لە سای کتێبەکانی باوکتان من هەزار مناڵم هەیە
هەزار گەنجینەی قارون و هەزاران گەوهەرم هەیە
ئەویشمان وەک قەددیسێ لە بخوور
لە ژێر درەختەکەی شیعر ناشت
ئێستاش بۆ هەر لایێ دەچم
بۆ هەر وڵاتێ سەر هەڵدەگرم
ئەو دوو گۆڕە وەک دوو ئاگر
وەک دوو دڵۆپێ لە نوور
وەک دوو درەختێ لە بخوور
لە گەڵما دێن

ژمارەو ئاواز

دونیا ژمارەو ئاوازە
فیتاگۆرس

ژمارە 1
تاک و تەنها وەک قەڵەمێکی ماندوو
لە تەلارێکی زۆر بەرزی هەزار چاوە
یادەوەری خۆی دەنووسێ و
لەسەر پێیە بچکۆڵەکەی خۆی وەستاوە
پاشاکان هەرەسیان هێناو، ئەو هەر ماوە

ژمارە 11
لەو کاتەوە ئەو قەڵەمە هەر بە تەنها
بێ دۆست، بێ ئازیز، بێ هاوڕێ
سەیری باخە دوورەکانی دەکرد
وەڕسی گیانی شەڵاڵی ئاخ کردبوو
لەدواجارا چووە ناو کۆدی ڕەهایی
هاوڕێکەی خۆی دۆزییەوە
ڕزگاری کرد لە تەنهایی

ژمارە 2
کە ماندوو بوو سەری خۆی لە هەوران دەدا
لە داخان پشتی کۆماوە
ئێستا وەک درەختێکی شکاو
سەیری ئاسمانان ناکات و
نامەی باران ناکاتەوە
هەرگیز ئاوڕ لە جارانی ناداتەوە

ژماره 8

دەتوانین بۆ ئەبەد لە باخی بازنەی ئەو
بوخلێینەوە و ماندوو نەبین
دەتوانین بە قەڵەمێکی چکۆڵە
بەسەر نەخشەی ئەم دوو سێوە
یاری بکەین بۆ تاهەتاش تەواو نەبین

ژماره 13

دەزانم تۆ وەک کلکی تاووسی سپی
باق و بریقت گلێنەم پڕ لە جوانی دەکا
وەک گوڵەگەنمی بەر هەتاو
دونیا پڕ لە شایی دەکا
بەڵام کاتێ دەگەن بە تۆ
دەڵیی بە دوای کەسێ وێڵن
بازێکت بە سەرا دەدەن
بێ ڕەحمانە لە ناو هەموو ژمارەکان
تاک و تەنها جێت دەهێڵن

ژماره 14

تۆ هاودەمی جوانەکانی هەموو دونیای
ببیە تەمەنی هەر کچێ
بازی بەخت بەسەر شانیەوە دەنیشێ
کاتێ مانگیش دەگا بە تۆ
درەختەکان شین دەبنەوە
زەوی لە ژێریا دەپیشێ

ژماره 7

تۆ حەوتەوانەو حەوت برای
تۆ حەوت شەوو هەم حەوت ڕۆژی

تۆ حەوت ڕۆژی شین و شایی
تۆ حەوت خوشک و تۆ حەوت چرای
دونیا بە تۆوە دەسووڕێ و مایەی بوونی
تۆ حەوت ڕۆژی دروست بوونی

ژمارە 12

کە ڕەت دەبێ
چی فریشتەی سەر زەمین و ئاسمان هەیە
لە پاش کۆچی کۆتایی ئەودا مەست دەبێ
ئاسمان و زەوی دەگۆڕێ
تۆ هەم ماتەمی و هەم خۆشی
کە ڕەت دەبێ
شەوقێکی تر ئەم زەمینە دادەپۆشێ

ژمارە 1000

تۆ کلۆ قەندی کوێستانی
لەسەر هەموو زمانێکی
بە تۆ دووری نێوان هەموو ئاشقەکان
دیار دەکرێ
هەر بەتۆشە کەوا مێژوو ئاودیو دەبێ و
لە ناو خوێنی خۆیا دەمرێ

ژمارە 9

درەختی ئارەزووی ژنەو
ڕەگی هەر وەک شووشەی خەونە
تۆ گەوهەری خوداوەندی
هەتا مانگیش نەخولێتەوەو نەگا بە تۆ
کەسێ چاوی ناکاتەوە بۆ ئەم کەونە

ئاوازی با

یەکەم ئاواز کە بەرگوێی مرۆڤ کەوتووە
لە ناوبێشەی قامیشەڵاندا هاتووە
ئاوازی با دەنگی پڕ میهری نەوایە
پەرتی هەموو دونیا دەبێ
دڵی ئەبەد دەنەخشێنێ و
بە ناو ڕۆحمانا ڕەت دەبێ

ئاوازی بوون

یەکەم ئاوازمان بە زیڕەی بوون چڕیوە
هەر بە چەقۆی ئەم زیڕەیەش
ناوکی ئەزەلمان بڕیوە
ئاوازی گریان
بینیوتە شمشاڵ چۆن دەگری
گریان ئاوازی فیراقە

ئاوازی مەرگ

مەرگ لە دۆزەخەوە هاتووە
بۆیە مرۆڤ شێوەن دەکا
ئەو ئاگرەی لە دوای مەرگ دادەگیرسێ
بە فرمێسک و ئەشک نەبێ خامۆش نابێ
بۆ تاهەتا دادەییسێ

ئاوازی مەی

ئاوازێ لە مەیدا
نۆتەی خۆی دەنووسێ
کە مرۆڤ دەباتەوە ئەسڵی خۆی
تەمۆخی ناو ڕۆح و جەستە رادەماڵێ
چی لاولاوەی ئەشقە لە باڵای دەئاڵێ

ئاوازی ئاشقان

ئاوازێ بە دونیا دەسوورێ نابیسترێ
داستانی قسەیەکی خۆشە و ناگوترێ
کە کەوتە سەر زمان پەرتی دونیا دەبێ
ئاگرە لە ناو پووشی ڕۆحا هەڵدەبێ

ئاوازی نەی

غوربەتێک لە ناخی ئینسانە ئەزەلی
برینێکی سەختە
نەژیان سارێژی دەکات و نەمردن
نەی دەنگی ئەو برینە سەختەیە

ئاوازی تەمتومان

ئەو ڕۆژەی کە ون بووم لە باخی تەمتومان
ئاوازێ ڕێگای بۆ کردمەوە
ئاوازی سەر بەفرو باران بوو
منیبردەوە ناو نیشتیمان

ئاوازی درەختان

خەمگینترین ئاوازێ لە زەوی
ئاوازی گەڵایە لە وەرین
بۆیە گشت پاییزێ
ئاوازێ ئەم کەونە دادەگرێ
ئاوازێکە دەڵێ رامەکە
هەمووومان ڕادەبرین

ئاشكرا

تۆگیای، دەزانم تۆ گیای
تۆ خەونی، دەزانم تۆ خەونی
گومانی، دەزانم گومانی
یەقینی، دەزانم تۆ یەقینی
بەڵام کە بیر دەکەمەوە
تۆ خەونی، گومانی
یەقینی یاخود گیای
هەر زوو دەزانم
تۆ بوونێکی بێ ئەنوای

ناسینەوەی زیو

تۆ بوێرێکی لە ژن وترسێکی لە پیاو
تۆ چەمکێکی لە ڕووباری ئەنەدۆل و
دڵۆپەیەکی لە ورمێ
تۆ خەونێکی لە دمدم وهەویرێکی لە ڕامبۆ
تۆ شەوێکی لە مۆدێرن وسەدەیەکی لە فۆلکلۆر
بە تیغی ئەمازۆن ئاودراوی
جۆگەلەیەکی لە فۆلگا
بۆشکینی بە زرمەی شمشێر تیا کوژرا
ڕووبارێکی لەکێلەشین
تۆ پەڕێکی لە هەڵەمووت
لاسکێکی لە یاسەمین
ڕۆمانێکی تەنهای لە بۆدلێرو
شارێکی بچووکی لە قوستەنتین
تۆ دۆزەخیەکی لە کتێبی دانتی و
بەهەشتێکی ونبووی لە میلتۆن
دواجار تۆ قومری سەربالی
یەهودیێکی ئورشەلیمی
بەلام منداڵێکی نازیی ئەی نازو تا
ببوورە تۆ پۆڕێکی تەریوەی ناو دڵی بازی
ئەو دڵە بپارێزە بڕۆ
ئاوڕلە کەس مەدەوە
کە ئاوڕت دایەوە تەڵەسمی تۆ بە تاڵ دەبێ

لێکدانەوەم سەرچیغ دەڕواو
زمانی مانەوەت لە کتێبی ئەوین لاڵ دەبێ
تۆ هەمیشە ڕابکە ڕابکە هەر ڕابکە
چونکە تۆ بە راکردنەوە جوانی
رابکە هەر رابکە
تکایە ئاوڕ مەدەوە
هەموو ئەوانەی ئاوڕیان دایەوە
بۆ تاوێ گەیشتنە بەهەشت
بەڵام بۆ ئەبەد هاودەمی ئاگر بوون
هەموو ئەوانەش کە بێ پەروا ئاوڕیان نەدایەوە
بۆ ئەبەد گەیشتنە دۆەخ
بەڵام بۆ ئەبەد هاودەمی خودابوون

لەباتی سەدا

1
هەست بریتیەلە چاو
کە کوێرەکان بۆی دەگەڕێن
هەست بریتییە لە گوێ
کە کەڕەکان بۆی دەگەڕێن
هەست بریتییە لە زمان
کە لاڵەکان بۆی دەگەڕێن

2
تۆ نە هەی هەتا بتبینم
نەبانگت هەیە بتبیستم
نە دەبیستی تا بانگت کەم
لە باتی بوون تۆ وەهمی
لە باتی سەدا تۆ سیحری
لە باتی ناو تۆ هەم ئیلهامی هەم شیعری

3
هەندێ جار تۆ لە مانگ و خۆریش دوورتری
هەندێ جار تۆ لە ناو لەپم نزیکتری
هەندێ جار تۆ وەکو بازنەی
ئەوەندە بەدوات دەسووڕێمەوە
دەبم بە تۆپێکی بچووک
هەندێ جاریش وەک چوار گۆشەی
ئەوەندە بۆت دەشکێمەوە
دەبم بە شووشەیێ شکاو

4

هەندێ جاریش وەک لاکێشەی
هێندە لە ناوتا ڕادەکەم
دەبم بە دڵۆپێکی چکاو
دەست بە بیابانی مندا دەهێنی
دواجار تێدەگەم کە تۆ سفری
کۆتایی بە ڕستەی وجوودی من دێنی

دیوانی

دره‌ختی خامۆشی

2011

سلێمانی

1

سلێمانی، منارەیەک بوو لە هەتاو
درەختێ بوو لە مۆنادی شینی ئاقیق
سپێدەیەک بوو لە خوناو
با هات پرچی داهێنا
باران هات تەڕی کردەوە
بەفر هات سپی کردەوە
سوار هاتن ڕەشیان کردەوە

2

کتێبی شار دەکەمەوە
پیرۆزترین کتێبی خوایە
لە دەرگای شار دەدەمەوە
گەورەترین دەرگای دونیایە

3

سلێمانی، نامەوێ دارالمولکی بابان بی
من دەمەوێ تۆ ڕەونەقی جوانی و
هەم مەلەکوتی ئینسان بی

4

لە سەرشەقام چڵەدارێکم نووسییەوە
لە ڕەگەزی درەختی دەرگای سەرا بوو
کە دامگیرسان، هەڵمی مێژووی لێ هەڵدەسا
ورد ورد فرمێسکی هەڵدەڕژان

5

جاران لە شار کە گوڵە گەنمێ دەپشکووت
ڕێ ڕێ بۆنی دەگەیشتەوە چەمی وان
ئێستا گوڵجاڕیش دەپشکوێ
بۆنی ناگاتە کانێسکان

6

که چوومەوە بۆ لای پیروەیسی ملکەندی

گەنجەکان باریان کردبوو

جگە لە شەویکی درێژ

هیچم نەدی

7

سلێمانی کتێبێکە لە رووناکی

لەوەتەی دایانخستووە

شەیتان لە ناویا نووستووە

8

کتێبی پاک

دەستی پاک دەیکاتەوە

9

چوارباغ دەڵێی چوارچرایە

قازی ئاسا

لە چوارمێخەی خەمی نیشتمان درایە

10

کچەکانی سلێمانی

دەڵێی شەونمی سەر گیان

کە خۆر هەڵدێ دەتوێنەوە

سپێدانیش، خۆیان و مشتێ تریفە

بۆناو کتێبی مەحزونی شار دێنەوە

11

لە تووی مەلیک

میرەکانم بیر کەوتنەوە

لەبەر کەزی درێژو گەشی پەریخان

بریقەی زرمەی شمشێریان

دەگەیشتە تاقی ئاسمان

ئێستاش پەریخان هەر ماوە
خۆی لە تارا شاردۆتەوەو شانەی عاجی فڕێداوە
بە دیار تەونی هەڵوەشاوەی
میرنشینەکان وەستاوە
12
کوانێ ئەو چین و ماچینە ؟
شیعرێ لەدیوانی نالی
وەک تنۆکێ
بە سەر گەڵای
گۆڕستانی مامە یارەوە تکا بوو
گوتی بەر لەوەی بارکەم و جێیان هێڵم
لەمێژ بوو سوپا شکابوو
13
ئەوەی من هەستی پێدەکەم، دەینووسمەوە
ئاگرێکە لە شاباڵان تەکاندەدا
داوای فڕینم لێدەکا
14
ویستم بچم بۆ دەرگەزێن
سەرێ لە دەرگای زین بدەم
نە زین ئەو زینەی جاران بوو
نە مەم لەڕەنگی باران بوو
ئاشقانیش مات ومەلول
لە ژێر زناری ئەوینی، بە فێڕۆ چوویان
وەستا بوون
15
زەرگەتە دەڵێی کۆترە
لە نێو پیرۆزەی ئاسماندا
بە سەر بێچووی خەمی مێژوو، هەڵکورماوە

لەدەرگای هەرماڵێ دەدەی
تەنها مشتێ خۆڵەمێشی پەریخانی تیا ماوە
16
شەقامەکان، هەمووی هەر دەنگی شکانە
ەڵدانەوەی کوانووی برین
وردوخاشبوونی ئێسقانە
ئەوەی وەک باران دەبارێ
تەنها هاواری ئینسانە
17
کە لە پەنجەرەی ئەزمڕەوە
لە ناوشووشەی بەفری چیا
سەیری سلێمانیم دەکرد
مەل قەتار قەتار ڕەت دەبوون
مزگەوتەکەی شێخی گەورە
تاک و تەنها دەمایەوە
منارەکەی، سەری لە ساماڵ دەردێناو
بۆ تابان دەچەمایەوە
18
ئێستا شار وەک جاران نییە و بێ نموودە
بێ هەیبەتی خەنجەرەکەی ناو پشتوێنی
شێخ مەحمودە
19
سلێمانی، دەزانم تۆ وەک قەقنەس وای
لە ئاسماندا، لە ناو خۆڵەمێشی خۆتدا
زیندوو دەبییەوە
تۆ لە ڕەگەزی کاژی
تەیری گول لە گەڵاتا ناژی

هەموو شتەکان با دەیبا

1

چی بکەم باشە؟ تۆ هەبوون و نەبوونم بی
کێلگەی شەونم و شەوقم بی
چی بکەم باشە؟ من سێبەرو سایەی تۆ بم
تا بۆ ئەبەد، لە گەڵ تۆ بم

2

سەرەنجام، دەچینەوە سەر زەمزەمەی جاران
لەوێ سەرەو ژوور دەبینەوە
دەچینەوە لای یاران
لای دانتی، دەرگای کتێبی فیردەوسمان بۆ دەکاتەوە
دەچینەوە لای نالی
دەمانباتەوە ئەو حوجرەی
دروستی کردبوو لە باران

3

هەموو شتەکان دەشکێن
من و تۆ نەبێ ئەی جاویدانی
تۆ لە ئەوینی من و من لە ئەوینی تۆ
دەبینی، هەموو ئەوانەی من نووسیومە
لە نێرفانادا مەست بووە
هەموو ئەوانەی ناتوانم بۆ تۆی بڵێم
لەبادا ئاسێ بووەو لە وەسەنیەتدا گیر بووە

4

تۆ جەستەیەک ئاقیقی
باوەشێ نوورو ڕووباری
تەوتەمی، لە هەموو پەرستگاکان دا هەی
لە هەموو مەیخانەکاندا ساقی و مەی
پێم بڵێ چیت؟ تەمتومانی یا باخی بەی

5
چەند سەرسامم دەمێ بای
دەمێ پووش و دەمێ ئاگر
دەمێ ئاوی دەمێ دوکەڵ
دەمێ باران و تەمتومان
ژەنینی بای هەندێ جاریش قەدێ گیای
دەمێ لە بنارەکاندا میوانی کەفرو بادەی
هەندێ جاریش لە کەڵیساکاندا مەریەمی
لای مەلەکان تاووسی و
لە ناو بتەکانیش ئاموون
بۆیە من لە هەزاران هەزار دۆخدا سەرخۆشم
6
هەرچیەک بۆ تۆی دەنووسم
دەبێتە مەل و باڵ دەگرێ
هەرچییەک بۆ تۆی دەڵێم با دەیبا
هەمیشە لە بەرامبەرما وەستاوی
دیاریش نی
هەمیشە جێم دەهێڵی
هەردوو چاوت داگیر کردووم
7
دڵنیام تۆ نیت
کەچی لە هەموو شوێنێکا هەیت
دڵنیام تۆ هەیت
کەچی لە هیچ شوێنێکا نیت
8
تۆ چەند دووری، هەر دەڵێی لەو سەری دونیای
چەند نزیکی هەر دەڵێی لەناو دڵمای

لەنیوەی قەڵەمدا

1
باران بە زەوقی گیا دەبارێ
تۆش بە پێچەوانەی دڵی من
خۆر بە دڵی گوڵەگەنم هەڵدێ
تۆش بێ دڵی من ئاوا دەبی
2
تۆ کە هێندە بەرز بفڕی
تازە پێی من بە زەوی ناکەوێتەوە
3
ئەو دڵەی بێ ئەوین دەنووسێ
لە نیوەی قەڵەمدا وشک دەبێ
4
تۆ نەخشی ناو دڵی منی
 هەمیشە لە ڕەنگدانەوەی
من تەونی ناو دڵی تۆم
هەمیشە لە هەڵوەشانەوەم
5
تۆ ئەبەدی منی
لە رۆحی کورتخایەنما
من ساتە وەختی تۆم
لە ئەوینی ئەبەدیتا
6
من وەکو با بە هەموو لایەکدا هەڵدەکەم
کەچی جارێ ڕێم نەکەوتە دارستانت
من وەک ڕووبار بە هەموو لایەکدا ڕەت دەبم
بەڵام هەرگیز ناگەمەوە کەناری تۆ

7
ئەوە ئەوینی تۆیە
قەڵەمی تژی مانا کردووە
8
هەر لەو رۆژەوەی کەمەندی ئەوینی تۆ
گەردەنی منی دیل کردووە
چی شەونمە لە گیای زەینم کەوتووە
9
ئەو کاتەی دەمەوێ ئەوینت بنووسمەوە
حەرفێ لە سەرم نامینێ
قەڵەمم ئاگر دەگرێ
10
لەبەرامبەر هەموو درەختەکانا دەوەستم
دەزانم تۆ لە ناو هەموو گەڵاکانی
لەگەڵ هەموو ڕووبارەکانا ڕادەبرم
دەزانم تۆ لە ناو هەموو ڕووبارەکانی
11
من دەمەوێ
لە چوارچێوەی ئەوینی ئەبەدیت بگرم
تا بۆ ئەبەد ڕەها بی
ئاخر من بە دەستی خۆم
چەقۆی دیلی دەخەمە نێو باخی ئەستۆم
12
جوانی تۆ
لە هەموو تاشە بەردو کەڤرێکا خۆی دەنوێنێ
بۆیە زۆر جاران هەست دەکەم
تاشە بەردێکم لە تۆ

13
ناوی تۆ وەک مانا درێژ دەبێتەوە
منیش تادێ دێڕەکانم کورت دەبنەوە
14
تۆ چەند لە من گەورە دەبی
ئەوەندە من بچووک دەبمەوە
15
من و تۆ هەمیشە بە پێچەوانەی یەکترین
کە هەڵدەفڕی من ناچارم بنیشمەوە
کە دێی ناچارم بڕۆم
کە دەتگرمە باوەش دەتوێیتەوە
کە لە چاوما دورستت دەکەم
تۆ لە ڕۆحتا دەمڕوخێنێ
16
زەوی بەو هەموو گەورەییەوە
بەشی جوانییەکانت ناکات
لە داخا بچووک بۆتەوە
دەبێ دڵی من چی بەسەرهاتبێ
کە بەو بچووکی خۆیەوە
پەی بە هەموو جوانییەکانت بردووە
17
جوانی تۆ لە ناو ئاوەکاندایە دەزانم
دەبێ بەدوای هە موو ئاوەکاندا بچم
جوانی تۆ لە دارستانەکاندایە دەزانم
دەبێ هەموو دارستانەکان تەی بکەم
جوانی تۆ
لە هەموو بارانێکدایە دەزانم
دەبێ لەپم بۆ هەموو بارانەکان بکەمەوە

جوانی تۆ لە سیمای با دایە
دەبێ هەموو، ئاسمانەکان تەی بکەم
من چۆن تۆ بدۆزمەوە؟

کەسێ لە تەمتوومان

1
کە با هەڵدەکا ئەوە تۆی
لەناو هەموو بایەکاندای
هەر دەڵێی ئاوێنەی جوانی
دەزانم تۆ لە گەڵ بایەکاندا بای
کراسی باکان لەبەر دەکەی
لەگەڵ ئاوەکاندا ئاوی
هەیبەتی زێ لەسەر دەکەی
2
کە باران دەبارێ ئەوە تۆی
لەناو هەموو بارانەکاندای
دەڵێی رۆشناییت
دەزانم تۆ لە گەڵ بارانەکاندا بارانی
شەلاڵی ڕۆحی باران بووی
لە گەڵ بایەکاندا بای
تێکەڵی گڤەی بایان بووی
3
کە بەفر دادەکا ئەوە تۆی
لە ناو هەموو بەفرەکاندای
دەڵێ نووری
دەزانم تۆ لەگەڵ بەفرەکاندا بەفری
بۆنی پڕووشەت لەخۆت داوە
لەگەڵ بارانەکاندا بارانی
ڕۆشنیی ئاوت هێناوە

4

که با کپ دەبێ و دەچێتەوەماڵی خۆی

منم تەنهاترین کەس، تەنها

که باران تەواو دەبێ و دەچێتەوە ئاسمان

منم خەمبارترین کەس، خەمبار

که بەفر دەوەستێ و دەگەڕێتەوە ناو هەوران

منم تەنهاترین ئینسان تەنها

5

لە ڕژانی ئاو سادەتر دەنووسم

لە مناڵ سادەتر قسە دەکەم

6

تۆ لە هەموو شوێنێ ئامادەی

لە هەمو شوێنێکیش ونی

7

هەموو دەنگەکان تۆی

ئەی تاقانە دەنگی من

هەموو ڕەنگەکان تۆی

ئەی تاقانە ڕەنگی من

8

من ناوی تۆم بە قەڵەمی با نووسیوە

هەواڵی تۆم لە تەتەری ڕێ پرسیوە

9

سپێدان هەتاوت بۆ ڕادەخەم

شەوانەیش تریفەی مانگ

10

هەموو شتەکان بۆنی تۆم بۆ دێنن

بەڵام ئاخ تخوبی ڕۆح دەبەزێنن

گەمەی ئاگرو ئەوین و کتێبان

1
ئاگرو کتێب و ئەوینم
هەریەکەو لە مەملەکەتێکەوە هاتوون
دەچنەوە سەر بڵێسەو نوور
سەر بە ڕەگەزی سووتانن
هەریەکەو لە تەڵەزمێکەوە هاتووە
بەسەر کوانووی ئەویندارانددا ڕەت بووە
هەریەکەو بە ئاوازێ
لەناو دڵی جاویدانیدا پەرت بووە
2
ئاگرو کتێب و ئەوین
هەریەکەو لە شەرابێکی نووشیوە
لەناو کووپەی تەمتوماندا
چەمکی بوونی خواردۆتەوە
هەریەکەو وەک فریشتەیێ
چەندین ڕازی خوداوەندی
لەناو پەڕو باڵەکانی شاردۆتەوە
3
ئاگرو کتێب و ئەوینم
دۆستی دێرینی یەکترین
بەڵام هەرگیز ناگەن بەیەک
تاقە ڕازێ بۆ یەکتری نادرکێنن
یەک لەسەر زمانی پشکۆ
یەکیان لەسەر پشتی کاغەز
ئەوی تریان لەناو دڵدا
ئەبەدی خۆیان دەخوێنن

4
ئەوین و ئاگرو کتێب
هیچ گۆرانیەک بۆ یەک ناڵێن
بۆ ماڵی یەکتر ناچنەوە
کاتێکیش کە بەیەک دەگەن
وەکو ماری ئاشقەو ماشقە تێکدەئاڵێن
قەت لەیەکتری نابنەوە
5
ئەوین سۆمای چاوی دادێ
لە حەسرەتدا دەکوژێتەوە
ئاگر کڵو کۆی دەکەوێو
بۆ تائەبەد دەکوژێتەوە
کە کتێبیش لەناو دەستی بەدکاراندا دەکرێتەوە
هەر دێڕەو دێری پێشەوە دەسڕێتەوە
6
ئاگر کتێب دەسووتێنێ
وەک چۆن ئەوین
هەموو دڵمی سووتاندووە
کتێب ئاگر خامۆش دەکا
وەک چۆن ئەوین دڵی منی داییساندووە
7
کتێبەکان پڕن لە ئاگر
ئاخ کتێبەکان کوانووی گڕن
ئاگرەکان پڕن لە کتێب
ئاخ ئاگرەکان کوانووی کتێبن
ئەوین پڕە لە جریوە
ئاخ ئەوین کوانووی خەمە

8
لە بڵێسەی ئاگرێکا سەدان کتێبم بینیوە
باس لە تەونی ئەوین دەکا
لە هاڵاوی کتێبێکدا سەدان ئاگرم بینیوە
شەڕابی ئەوین دەخواتەوە

9
ئەوین پڕە لە ئەفسانە
دونیا گەش گەش دەکاتەوە
کتێب پڕە لە وشە، دونیا سپی دەکاتەوە
ئاگر پڕە لەپشکۆ
دونیا ڕەش ڕەش دەکاتەوە

10
ئەوین دڵی بریندراری ئەویندارن دەداتەوە
کتێب خواروخێچی زەین ڕاست دەکاتەوە
ئاگر ڕاستییەکان خوار دەکاتەوە..

11
کتێب گوتی بمکەرەوە
ئەوێنێکت پێ دەبەخشم پاکو سپی
ئاگر گوتی دامگیرسێنە
کتێبێکت بۆ دەنەخشم ڕەش وەک خەڵوز
ئەوین وتی بمگێڕەوە
زنوێرێکت پیشان دەدەم پڕ لە ئەشق

12
کتێب و ئاگر دوو دۆستن
تائێستا یەکتر ناناسن
سەلاو لەیەکتری ناکەن، تەنها دڵی یەکتر دەبەن
کتێب و ئاگر دوژمنن
هەمیشە دەست لە ملی یەکتر دەکەن
ئەوین دەرگا لە هەردووکیان دەکاتەوە
13
ئاگر هەمیشە
حەکایەتی فەنا بوونی کتێب دەگێڕێتەوە
کتێب هەمیشە
حەکایەتی داگیرسانی ئاگر دەنووسێتەوە
ئەوین هەمیشە
حەکایەتی تەنها بوونی ئاشقان دەبێژێتەوە
14
ئەی ئاگر تۆ لە داگیرسانی کتێبدا وەستای
خزمی دووکەڵ و خۆڵەمێشی
ئەی کتێب تۆ لە کوژانەوەی ئاگردا ئاوی
لە بنەچەو ڕەگی گەڵای
15
ئەی ئاگر تۆ داگیرسانت هەیەو
هەڵقرچانیش دەنگی تۆیە
ئەی کتێب تۆ شەوقت هەیە
ڕووناکی ڕەنگی تۆیە
ئەی ئەوین تۆش سووتانت هەیە
داستانەکان جەنگی تۆیە

16

ئاگر نە زمانی هەیە نە وشە

نەڕستەی هەیە نە دیوان

ئەوین هەزاران زمان و سەدان ڕستە

ئاگر کتێبان دەنووسێ و دەسووتێنێ

کتێب ئاخ کتێب

هەمیشە ئاگرو ئەوین دادەگیرسینێ

17

هەموو کتێبەکان وەک یەکن دەڵێی بران

هەموو ئەویندارەکان ڕووناهین دەڵێی چران

هەموو ئاگرەکان جیاوازن لە داگیرسان

18

کتێبەکان بەڕەگەز سەر بە کڵۆکۆی ئاگرن

بۆیە هەمیشە

بە بۆنی دووکەڵ و ئەوین سەرخۆشن

ئاگرەکان بەڕەگەز سەر بە ئەوینی کتێبن

بۆیە هەمیشە خۆیان بە کڵپە دادەپۆشن

19

ئەوکاتەی با تەڵە ئاگرێکی هێنا

کتێبی کەونی داگیرسان

ئەوکاتەی با پەڕە کتێبێکی هێنا

ئاگری ئەوینی کردەوە

ئەوکاتەی با ئەوینی هێنا

هەموو ئەویندارەکانی

بۆ ناو تەنهایی بردەوە

20
که دووکەڵ لە کتێب هەڵدەسێ
ئاگرەکان خامۆش دەبنو دەکوژێنەوە
کە وشە لە ئاگر هەڵدەچێ
کتێبەکان دادەگیرسێن
وەک عەتر دەپژێنەوە
کە حەسرەت لە ئەوین هەڵدەسێ
ڕێ و رەچەڵەکی ئاشقان دەبڕێتەوە
21
ئەی ئاگر تۆ کتێب کووژی
کتێبیش پڕی ئەوینە
ئەی کتێب تۆ ئاگر مژی
ئاگریش سەرەتای فڕینە
ئەی ئەوین
تۆش هەم ئاگرو هەم کتێبی

هەمدیس ئەوە تۆی ؟

1
هەموو سپێدەیەک
قسە ڕژاوەکانت کۆ دەکەمەوە
کە وەکو زێ دەڕژێنە
دوورترین خەڵوەتی ڕۆحم
زەوییان پڕ کردووە لە ئاقیق
ئاسمان لە نوور
فەلەک لە سووڕانەوەی بێ سنوور
2
هەموو نیوەڕۆیێ
جوانییەکانت دەنووسمەوە
کە دەڕژێنە دوورترین ماڵی تەنهاییم
تەونی بوونیان کردووە بە ئاو
شەوەزەنگیان کردووە بە تیشک
تیشکی هەزار ڕەنگی هەتاو
3
هەموو ئێوارەیێ
ئاماژەکانت دەخوێنمەوە
کەڕاڤەی دوورترین
زێماری ئەوینم دەکەن
دڵیان پڕ کردووم لە گومان
بوونەتە دەقی سیحراوی
کتێبی سپی ناو تەمتومان

4
ئۆف ئۆف قسەکانت قسە نین
سروشی خوداوەندین، بەسەرما دادەبارن
جوانییەکانت جوانی نین
ئایەتەکانی ئاسمانن
لە کتێبی بوونی مندا ئاگر دەگرن
ئاماژەکانت ئاماژە نین ڕاڤەی زمانی زناکن
لە نووکی قەڵەم هەڵدەفڕن
5
هەموو ڕۆژێ
حیکمەتەکانت دادەڕێژم
کە پەندی مانەوەن
هەموو هەفتەیێ
وێنەکانت دەشۆمەوە
کە وێنەی ڕەهایین
هەموو مانگێ
بوونت لە ڕۆحما دەبێژم
کە بۆمن مایەی تەنهایین
6
حیکمەتەکانت جوانی ئاوە
ئۆف ئۆف هەمیشە لە مندا چک دەکەن
بوونت بایە، لە دارستانی دڵی مندا هەڵدەکا
وێنەکانت مەجازی خودایە
دەرگای گوزارشت لە زمانم دادەخەن

7

شەوق و نوورت لافاو دەکاو دەیبەشمەوە
ئەوانە شەوق نین
دەستێکە بوونم ڕادەگرێ
وەهمێکی دوورە
لەسەر دەستی گومان دەمرێ

8

بۆ ئەبەد لە دەرگای سۆراغت دەدەم
دەچمەوە ناو کوختەکەی خۆم
کوختەی سادەو شیعری گریاو
دەزانم شتێ نیم جگە لە خۆم
لە خودی خۆم

9

سپێدان قسەکانت ووردوخاش دەکەم
ئەوە وەهمە
درۆ لەگەڵ خۆمدا دەکەم
نیوەرۆیان
جوانییەکانت دەدەم بە خۆر
ئەوە راستییە تا بگەم بە تۆ
ئێوارانیش
ئاماژەکان بەتاڵ دەکەمەوە
ئەوەیان مەحاڵە
ئاماژەی ئەوین تەڵەسمە

10
من لەمێژە
خۆم داوەتە دەستی عەدەم
ئەوە ڕاستییەکە نایشارمەوە
بەڵام کە وێنەکانت دەسووتێنم
ئەوە دڵمە وردوخاشی دەکەم
11
دەمەوێ کۆتایی بە شەوقت بێنم
مەرگی خۆمە ڕایدەگەێنم
نیازمە خۆم بکوژم
فەرمایشتی ئەوینی تۆیە، بە جێی دێنم
12
بەڵام کە قەڵەم
لە نووسینەوەی تۆدا هەڵدەگرم
هەموو سپێدەو مانگ و ساڵەکان
دەبنە ساتێکی کورت
لە زماندا دەتوێنەوە
بۆ دووبارە لە دڵمدا دەڕوێنەوە
ئەوە تۆی هەمدیس ئەبەدی من

ئیدی تەواو

1
بڵێ چۆن
ئەی خۆری من ڕزگارم دەبێ؟
ئارەزووی ئەبەدی منە پرسیار دەکەم
کەدەزانم هەرگیز پرسیار دادم نادا
هەمیشە خۆم وەڵام دەدەمەوە
کەدەزانم وەڵام تاقە ڕێگایەکیش
نیشانی من نادا
2
بۆ هەر کوێ دەڕۆم هەرتۆی
سەیری دواوە دەکەم هەر تۆی
سەیری ئاسمان دەکەم هەرتۆی
سەیری ئاوەکان دەکەم هەر تۆی
3
شوێنێ لە دڵم نەماوە
هەموویت پڕکردۆتەوە
تەنانەت بەسەر دارودرەختەکانیشەوەی
بەسەر ڕووبارو زێ و جۆگەلەکانیشەوەی
لەسەر هەموو منارکانی
لەسەر هەموو هەورەکانی

4
لەناو ئاوەکان مەلە دەکەی
لە ئاسماندا مەلی و دەفڕی
لە دارستانەکان بای هەڵدەکەی
لە شاخەکان بارانی و دەباری
لە دۆڵەکانیشا سوولی هەڵدەڕژێی
5
لە مزگەوتەکاندا نوێژی
لە کەلێساکاندا مەریەمی
لە مەیخانەکانا ساقی
لە ناو کتێبەکاندا
ڕستەی ئەبەدی
لە ناو دڵی نۆتەکاندا ئاوازی
پێم بڵێ تۆ کێی؟
6
تازە تۆ لە دەرگای خوێنت داوە
تۆ وەک با، وەک نوور
وەک باخی بەهێ و وەک زێ
گەماڕۆی ئەبەدی منت داوە
7
کەدەمەوێ دوو باڵم هەبێ
تۆ لە ناو باڵەکانی
کەدەمەوێ هەڵفڕم و دوور دوور بڕۆم
تۆ لە ناو هەورو ئاسمانەکانی
کەدەمەوێ بچمەوە ژێرخاک
شکاتی خۆم بەرم بۆ خوا
تۆ لە گەڵ هەموو فریشتەکانی

8

تۆ تاکی لە زمان

یا

کۆی لە گومان؟

ئاوا منت داوەتە دەست

شەوقی لوتکەو پاچی گومان

بوەستە

1
فڕێم مەدە من شت نیم
من بەهاو ڕەهای گەردوونم
من بۆ خۆم ڕستەی نێو دەقێکی
فڕێدراوی بوونم
من بۆ خۆم کتێبێکی گەورەی
هەڵگیرسان و لە ناو چوونم
2
فڕێم مەدە
بەس تەنها ئەمڕۆکەو سپێدە ڕامگرە
بەیانی دەزانی
دەقی من چەند کەسی
وەکو تۆی هێناوە
دارستانێکی چەند چڕە
3
تەواوی تەمەنم دا بە تۆ
ژیان و بوون و مان
پەیوەندیم ، کە سێتیم
زۆر جاران تا سنووری مردن
بەدوای تۆدا هەڵەمووتی مەحاڵم بڕیوە
تیری زۆر ڕاوچیان لە گیانم تەنیوە
یەک شتم بۆ ماوە
ئەویشیان شیعرێکە
بە تەنها لە ڕۆحم جێماوە
گەشترین تیشکی هەتاوە

4
تازە من تەواو،
بووم هیچ وەسفێکی نەماوە
نەیکەم بە باڵانومای جوانیت
بۆیە زۆر جاران وەهمێکی تەمزمان
ئەو ڕۆحەم دادەگرێ
وەهمێکە پێم دەڵێ کە تۆ نیت
ئاخ من مرۆڤێکی چەند ماندووم
ئەی لوتکەو بنارم
ڕەنجێکی بێهودەو خەسارم
5
تازە چۆن بێمەوە سەرەتاو
بێمەوە سەر یەکەم بینینت
چۆن چاوم بە یەکەم فرمێسک شۆمەوە
چۆن وەک یەکەم جار ئەو دڵەم داخورپێ
دەمەوێ وەک جاران
نە بام دیبێ و نەباران
نە بە دوات چووبێتمە ناو شاران
نە ڕۆژێ ئەتۆم ناسیبێ
نەڕۆژێ بە تۆم زانیبێ
نەبزانم کە تۆ هەبووی
بچمەوە جارانم

6

بەڵام ئاخ تازە دڵ لە دڵ ترازاوە
ئەو داخە بە کێ ڕەش دەبێتەوە
کە ئاگر لە پووش بەربێ
تازە بە کێ دەکوژێتەوە
من تازە چۆن دەبمەوە خۆم
کە تۆ هەمووت داگیر کردووم
من چۆن زیندوو دەبمەوە
کە لە مێژ سایە من لە تۆدا مردووم؟

ئارەزوێکی سادە

سوورانەوەیەک بەسە
پەی بە هەموو سەمایەکانت ببەم
وەستانێک بەسە
هەموو ڕۆیشتنەکانت ئاشکراکەم
درەختێ بەسە
هەموو دارستانەکانت بدۆزمەوە
جۆگەلەیێ بەسە ڕووبارەکانت ببینم
گوڵە گەنمێ بەسە کێڵگەکانت بناسمەوە
تاقە ڕەشماڵێ بەسە
تاولی هەموو کوێستانانت
بەسەر ڕۆحما ببەشمەوە

پەیمانە

1
سادەیی گوڵ نییە بیچنی
سادەیی دڵ نییە تۆ ورد و خاشی کەیت
سادەیی پەیمانەی شەرابە
کەنات بە لێوتەوە
خۆخی ڕۆحت دەگرێ
بۆ ئەبەد دەبیە دیلی دەستی ڕەهایی
سادەیی مەستییە
2
وەرەوە ئێستاکەش وەستاوەم
کتێبێکی تەنهای ناو ڕەفەم
بارانێکی وردی ئاسمانم
درەختێکی تەنهای بیابانم
لوتکەیەکی بەفراوی چیام
کەروێشکەیەکی خەمگینی
ناو پاوانێ تژی گیام

له ئاقیق درەنگتر

1

من کە ڕۆژ ڕووناک و پڕ لە ڕووناهییە
پەیوەندیم بە خۆرەوە نییە
ئەوە تۆی تیشک دەبەخشی بە ڕۆحم
من کە شەو تاریکەو تژی تەناهییە
پەیوەندیم بە شەوەوە نییە
ئەوە دووریتە تاری دەبەخشێ بەچاوم
من کە ڕووبار مشت شەپۆلە
پەیوەندیم بە ڕووبارەوە نییە
ئەوە تۆی
وەکو هاژە هەڵدەڕژێیتە ناو هەناوم

2

من ڕۆژ بە ئەشقی دڵم دەپێوم
شەو بە ناڵینەوە بانگ دەکەم
ڕووبار بە سووتانمەوە دەناسم

3

ئێواران کە گۆرانی دەڵێم
ئەوە گۆرانی نییە
هەراسانی نەخشەی زەینە
شەوانە کە مەست دەبم
ئەوە مەستی نییە
دروست کردنەوەی خەونمە
بەیانییان کە بەسەر زەویەوە دەڕۆم
ئەوە پیاسە نییە
ژەهری تەنیاییە بەناو خوێنمدا دەسوورێ
کە گۆرانی دەڵێم
ئەوە خوێنمە فوارە دەکات

سەرەتاکان

سەیرکە هەموو شتێ دەگەڕێتەوە جانگی خۆی
هەموو شتێ دەست بەبوونی خۆی دەگرێت و
دەگەڕێتەوە یەکەمین بانگی خۆی
مانگ نووری خۆی
بە هەموو زەمین دەبەخشێ
کە ماندوو بێت ئاوا دەبێ
هێور هێور دەگەڕێتەوە جێگای خۆی
خۆر دونیا پڕ ئاور دەکا
کە باڵەکانی شل دەبێ دەگەڕێتەوە ڕێگای خۆی
مەل بە هێزی باڵەکانی
لەو ئاسمانە بەرینەدا وەڕەز دەبێ
دەچێتەوە ناو لانەی خۆی
مێرووله چەند بچووکە
لە هەموو شوێنێ جێی دەبێتەوە
بەڵام زەوی تووڕ هەڵدەداو
ڕادەکاتەوە شانەی خۆی
تاووس ئەو هەموو جوانییەی خۆی
لەدونیا دەشارێتەوەو
دەچێتەوە ناو پەڕی خۆی
من و تۆ نەبین ئەی دۆست
قەدەر بە پێچەوانە داڕشتووین
ئەگەر من بچمەوە ئاسمان
تۆ دەچییەوە قووڵایی زەوی
من ئەگەر ئاگربم تۆ ئاوی
یا من لە تاریکی بۆت بگەڕێم
ئەوە تۆ لە ناو ڕۆحی هەتاوی

دیوانی

سکڵی ناو خۆڵەمێش

2012

سەدەف

سەدەفی ئەوینی تۆ دەریای سپی کردووە
سەدەفی ئەوینی تۆ ژەهری شیرین کردووە
سەدەفی ئەوینی تۆ ڕستەی پڕ مانا کردووە
بەڵام دڵی منی وەکو نەی کون کون کردووە

تەمێک لە زیو

تەمێک هەمیشە دامدەپۆشێ
تەمێک هەمیشە بەسەرما ڕەت دەبێ
تەمێک هەمیشە لەمن نزیک دەکەوێتەوە
تەمێک هەمیشە لەمن بە دوور دەکەوێتەوە
ئەو تەمە تۆی کە دڵنیام
بۆ ئەبەد لەناویا وندەبم

شکانی گۆزەیێ

دەترسم من تەواو دەترسم
لە کەوتنم ، لە ڕمانم
دەترسم من تەواو دەترسم
لە زەمان و لە زمانم
کەوتن و ڕمانم
زمان و زەمانم
هەموو لە کتێبی ئەوینی تۆدایە
کتێبێ لە دەستی پڕ میهری خودایە

قوڕی خەیاڵ

گەوهەرەکان لە قووڵایی دەریادا دەبریسکێنەوە
مەلەکان سەف بە سەف لە قووڵایی ئاسمان هەڵدەفڕن
بەڵام کانەکانی ئەوینی پڕ سکڵ و بڵێسەت
بەتەنها و بە تەنها لە ناخی مندایە
ئەی ئازادی بێ سنووری من
ئەی فراوانترین زیندانی من

کەسێک بە تەنها

لەناو هەموو دەنگەکانی ئەو فەزایە
من دەنگی تۆ دەناسمەوە
لە ناو هەموو ڕەنگەکانی ئەم دونیایە
من ڕەنگی تۆ دەناسمەوە
تەنها دەنگی تۆیە لە غەیبەوە دێ
تەنها ڕەنگی تۆیە لە شەبەیخوونەوە دێ

هەنگوینی هەڵەمووت

کە بیر لە تۆ دەکەمەوە یەکجار دڵنیام مەحاڵی
بەڵام تەنها ئەوینی مەحاڵ ئەوینە
ئەگینا تروسکەیەکی گەرم و دەمدەمی
ناو کووپەی دڵێکی خەمگینە

دەریا لە گۆزەیێ

هەندێ جار لە ڕەوەی مەلاندا بانگم دەکەی
دەڵێم ئەوە تۆی بە ڕەگەز فڕندەی
هەندێ جاریش لە ناو ئاوەکان
دەڵێم ئەوە تۆی لە تەباری ئاوی
هەندێجاریش لە دارستانەکاندا بانگم دەکەی
دەڵێم ئەوە تۆی لە ئەزەلەوە بای
ئاخ کە تۆ ئاو و با و فڕینی
ئەو دڵەم چۆن بەشی تۆ دەکات ؟

لە شینی دووباڵدا

لە پەنجەرەوە دەتبینم لە حەوت تەبەقەی ئاسمانی
لە شەپۆلەکان دەتبینم لە قووڵایی دەریاکانی
لە بایەکاندا دەتبینم لە گێژەنی زەریاکانی
لە کتێبێ دەتخوێنمەوە کە لە کۆتایی دونیایە
ئاخ تۆ ، هەمیشە لە شوێنە دوورەکانی، خودایە

سووتماک

من هەمیشە مەستی تۆم
ئەی ڕوونتر لە زوڵاڵی ئاو
هەموو ئاگاهییەکانت لە من سەندووە
نە زمانم دەگەڕێ نە چاو
نە دڵم بە دونیا ماوە
چونکە تەواوی بوونی خۆم
لەڕێی تۆ داناوە

ڕەهایی

شوێنە دوورەکان چەند خۆشن
تۆ هەمیشە لە شوێنە دوورەکانی
بۆیە هەمیشە دەمەوێ دوور بڕۆم دوور
ئای چەند ڕقم لە لەمپەرەکانی زەوییە

فەنابوون

سپێدان سەما دەکەم نازانم بۆ
ئێواران سەما دەکەم نازانم بۆ
شەوان سەما دەکەم نازانم بۆ
بەڵام لێم ڕوونەو دەزانم
ئەوە سەرەتای ئاوێتە بوونمە لە تۆ

ئێستەتیک

دەچمەوە لێوارەکانی دەریا هەرتۆ دەبینم
دەچمەوە دارستانەکان هەرتۆ دەبینم
دەچمەوە ڕابردوو
دەچمەوە ئایندە هەرتۆ دەبینم
تۆ یەکسان بوویت لەگەڵ کەون

کوژران

هەموو فەلەکی خۆم
لە چاوو لەزمان و لە گوێ
بە تەنها بۆ تۆ تەرخان کردووە
من بە وەژدی هەزار چەشنەی تۆپێکراوم
بۆیە من فڕم بە زەمینەوە نەماوە
وەک مەملەکەتێکی خامۆش
بە شەبەیخوونی ئەوینت داگیرکراوم

ئاقیقی شکاو

هەموو ڕۆژێ دەنگی تۆ لە پەیوارەوە دێ
هەموو ڕۆژێ رەنگی تۆ لە خۆرەوە دێ
بەڵام ئاخ ئەوینت زیندانی کردووم
نە پەنجەرەیەکم هەیە کۆتی تیا بشکێنم
نە جێگەیەکم هەیە نە ڕێ
چۆن غەیب و خۆر لێکدەمەوە؟

زولەیخا

ئێستا عەتری تۆ ئاوی جاویدانییە
هەموو عەترەکانی شووشتۆتەوە
ئێستا دەستی تۆ ستوونی بوونە
کەونی ڕاگرتووە
ئێستا ئەوینی تۆ ئەوینی ئەبەدییە
هەموو ئەوینەکانی دیکەی داگرتووە

شەوقێ لە یاخسەمەرەوە

من هەورێکی سپی چەند تەنهام
وەک کەسێ بە تەنها لە قووڵایی ئاسمان
چاوەڕوانی دەستی پڕ میهری با دەکەم
هەڵکات و بمکاتە ڕێژنەیێ لە باران
من ئەسپێکی سپی چەند تەنهام
وەک کەسێ بە تەنها لە قووڵایی بیابان
چاوەڕوانی زینی زیوینی تۆ دەکەم
بچینەوە ناو تەشقی ئەرخەوانی جاران

دواجار

هەموو شتێ ڕێگەیەکی هەیە بۆ شوێنی خۆی
عەتر بۆ پژان کە جوانی کەون دادەگرێ
ژەهر بۆ ڕژان کە درەختی ئەوین سیس دەبێ
تۆش بۆ باوەشم کە ڕۆحم گوڵ دەگرێ

فۆبیای ئاوێنە

تۆ وەک ئاوێنە وای
تەواوی شکستەکانی دڵی خۆمی تیا دەبینم
تۆ وەک باران وای
تەواوی کێڵگە تێنووەکانی خۆمی تیا دەبینم

گەمارۆی ئەبەدی

ئەوینی من وەکو با
بە هەموو شوێنێ هەڵدەکاو دەورت دەدا
دووری تۆش وەکو ئاو
لە هەموو شوێنێ هەڵدەڕژێ و لوولم دەدا

دیلبوون لە ئەوین

هەموو شتێ لەم کەونەدا بێ پەروا دەسووڕێتەوە
تەنها منم لە مەداری تۆدا زیندانیم
لە زەوی گیرت کردووم و
بە ئاسمان دەسووڕێیتەوە

هاودژ

من لە ڕابردووەکانەوە بۆ تۆ دێم
تۆش لە ئایندەوە
تۆ ئەفسانەی لە بەر چاوم
من حەقیقەت
سەیرکە چ مەجازێ لوولی داوم

یەکتربڕ

تۆ لە ماسی دەچی
ئەوینی منیش لە دەریا
دەریا چەند قووڵ بێ
خنکانی تیا خۆشتر دەبێت
ڕێگەی منیش بەرەو تۆ
دوورترو دوورتر دەبێت

بوونێکی وێران

تادێ لە تۆدا ون دەبم و دونیام بچووک دەبێتەوە
تادێ لە مندا ئاشکرا دەبی و دونیات گەورە دەبێتەوە
لە میانی ونبوونی من و ئاشکرابوونی تۆ
ڕۆح بەرەو ئاسمان هەڵدەچێ و نایەتەوە

دژبەندی

ئەوین تۆی کردۆتە ئاوو
منیشی کردووە بە ئاگر
ئەوینی ڕاستەقینە، مەحاڵ دروست دەکات
ئاگرو ئاو پێکەوە هەڵناکەن

شکانەوە

بڕوانە هەموو شتەکان بەیەکەوە بەندن
من و تۆ نەبێ لە ئەزەلەوە لەیەک دابڕاوین
سەیرکە هەموو شتەکان تا ئەبەد دەنووسرێنەوە
من و تۆ نەبێ لەتەختەی بوون
ڕۆژانە ڕەش دەکرێینەوە

نەی گریا

تۆ عەتری لە پژان
من ژەهرم لە ڕژان
عەتری تۆ جوانی
ژەهری من فیراق

کەونار

دەزانم گەیشتنم بە تۆ
وەهم و ئەفسانەیە
نەگەیشتنم حەقیقەت
چی بکەم؟
بوەستم یا هەمیشە بەدوات ڕابکەم
تۆ چەند سەختی دەوڵەتی من

تاشینی بەرد

بگەم بە تۆ ون دەبی
نەگەم بە تۆ ون دەبم
لەنێوان دوو ونبوونی ئاوا مەینەتبار
ئاسکێکم لە تەونی ڕۆژگاردا
ڕابکەم دەدێرێم هەر پارچەم دەکەوتە بنارێ
ڕانەکەم گوللەی ڕاوچی ئەوین
هەناوم دەهاڕێ

سیزیف وەک ئاشق

من بە فرمێسکی ڕژاوم
ئەفسانەی ئەوینی تۆ دەنووسمەوە
تۆ بە بازرقەی خوێنی من
تەونی جوانییەکانت دەنەخشێنی
من هەمیشە تۆ بەرەو جاویدانی دەبەم
دەشزانم نەدەکەوم ونەدەگەم

هەوەسی مانەوە

ئەی کیشوەری ئەوینی من
ئایا تۆ منی یا من تۆم
یا هەردووکمان بەردێکین لە ژێر گۆم ؟
بەرەو یەک هەنگاومان هەڵدێنین
یا بۆ خۆر ڕادەکەین ؟
کۆتایی بەخۆمان دەهێنین

ئاشکرابوون

ئەو ڕۆژە بەرامبەر دەریایێ وەستام و سەیرم کرد
ئاو،شەپۆل ، ماسییەکان، هەرتۆ بووی
کە سەیری وشکاییەکانم کرد
خاک و خۆڵ، شاخ و دۆڵ هەر تۆ بووی
کەسەیری دارستانەکانم کرد
گەڵاو گوڵ ، دەنگی نەی
مەل و چڵ هەرتۆ بووی
کەسەیری خۆمم کرد هەرتۆ بووم
زانیم من وەهمم و بەتەنیا هەرتۆ هەی

نێوانی ئەبەدیی

بگەم بە تۆ هێزی ئەوینیم لە دەست دەچێ
ڕاستییەکەو ڕابردووە
ئەوینی گەورە ئەوینی بێ تۆییە
بێ تۆییە منی
لەسەر ئەم زەوییەدا ڕاگرتووە

نادیارترین دیار

دەنگێ لە غەیبەوە بانگم دەکا
دەزانم ئەوینی خۆمە دێتەوە ڕێم
زێمارێ لە غەیبەوە دێ
دەزانم گریانی خۆمە بەتاو بە سەرما دەبارێ
خودایە ئەوە چ ئەوینێکە
ڕۆحی وێرانم دەهاڕێ

لە هەموو شوێنێکەوە بوون

هەر کتێبێ دەیکەمەوە
ئایەتی ئەوینی منی لێ نووسراوە
هەرشیعرێ دەیخوێنمەوە
باسی منێکی کوژراوە
ئەی میهرەبان چیت لێکردووم
ئابەم چەشنە لە بێخەوە هەڵتکەندووم

گیای ئەوین

سەیری هەموو ئاوێنەکانم کردووە
تۆ لە ناو هەموو ئاوێنەکانی
بە هەموو زمانێ ئەوینی تۆم خوێندۆتەوە
تۆ زمانی هەموو کتێبەکانی
سەیری هەموو ئەتڵەسەکانم کردووە
تۆ لە ناو هەموو ڕەنگەکانی
هەمووجەنگەکانی ئەوینی تۆم کردووە
تۆ شمشێری پڕ بریسکەی
ناو هەموو جەنگەکانی

ئاوی ناو تاشەبەرد

شوێن پێیەکانی تۆ بەسەر ئاوەکانیشەوە دیارن
بە شوێن پێیەکانی تۆوە گەیشتمە ئەو سەری دونیا
تۆ لە زەوی یا لە حەویقی ئاسمانی
تۆ یەقینی یا گومانی
ڕۆژێ دێ هەر شێتم بکەی
تۆ تەلارسازی ڕۆحمی
یا بۆ ئەو ڕۆحە ڕمانی؟
تەڵەزم

چۆن لەشەڕاب جیات کەمەوە
کەمن لە مەداریا مەستم
چۆن لە زیندان جیات کەمەوە
کە من بە ئەوینی تۆ بەندم ؟

بە چیا هەڵگەڕان

کە بانگت دەکەم هێند
دووری ئاوەکان وەڵامم دەدەنەوە
کە بانگت دەکەم هێند دووری
دارستانەکان وەڵامم دەدەنەوە
بۆیە سەرسامم نازانم
چۆن لە زەوی جیات کەمەوە؟

سۆنگەی بوون

له ئەشكەوتە دوورەكان
له دەریا قووڵەكان
لەناو هەڵەمووت و ڕەوەزە شاخەكان
لەنێو بەرزایی و نزمایی
لەباكوور، له باشور
له باران و له تەمتومان
لەزەوی له ئاسمان
تەنها ئاوازو چریكەی تۆیە
وجوود دەبەخشێ به ژیان
سەدای با

ئۆف ئۆف چەند بریندار‌ی شەوقی تۆم
دەچمەوە بنارەكان تەنها تۆ دەبینم
دەچمەوە سەر ئاوەكان تەنها تۆ دەبینم
دەچمەوە دارستانەكان تەنها تۆ دەبینم
ئێستە دەزانم ئەوە تۆی
چەرخی گەردوون دەسووڕێنی و
مانگ و ئەستێران تاو دەدەی
چەقۆی ئەوینێكی دژوار
بۆ گەردنی من ساودەدەی

گەڕانەوە بۆ کانگە

دەمەوێ بێمەوە لای تۆ
لای تۆ هەمووی سێبەرو تریفەو هێمنی و
ئاوو درەخت و باران و ساماڵ و تەمتومانە
لای تۆ هەمووی چریکەو تاڤگەو چڕینە
دەمەوێ بێمەوە لای تۆ
بەتەنها لای تۆ کانگەی ئەوینە

ئێستەتیکای شکان

تۆ وەکو یاقووتی شکاو
لە هەزارلا دەبریسکێیتەوە
تۆ وەکو عەتری پژاو
لەهەزار لاوە بۆن و بەرامەت دێ
تۆ وەکو ئەوینی ڕژاو
لەهەزار لاوە دیلت کردووم

داخستنەوەی کتێبەکان

کتێبی حیکمەتم کردەوە
پەندەکانی ئەوینت ڕۆحی هەڵتەکاندم
کتێبی شیعرم کردەوە
ڕستەکانی ئەوینت نکاڵی فیراقی
لە زەیندا چاندم
کتێبی سروشتم کردەوە
شەوقی ئەوینت تەمەنی فەوتاندم

خاچی ئەبەدی

من جاویدانیم لە ئەوینت خواردۆتەوە
بۆیە تا ئەبەد خاچی ئازارم بە شانەوەیە
ژەهری شیرینی ئەوینی تۆ
وەها بەسەر مندا پژاوە
سەراپای زەمین
عەترو ئاقیقی پیادا ڕژاوە

شەختەی هەناسە

پەراسووی ئومێدم لەمێژە شکاوە
ئەوینی تۆ نەبێ
ئەو دڵەم کەی خورپەی تیا ماوە
لەمێژە من کوختی ئەو ڕۆحەم ڕماوە
ئەوینی تۆ نەبێ
کەی کتێبی جەستەم
دڵۆپە خوێنێکی تیا ماوە؟

خێرا خێرا بۆ دواوە

دەچمەوە بناران هێشتاکە وێنەی تۆی لێ ماوە
دەچمەوە ناو لوولەی شمشاڵان
هێشتاکە ئاوازێ بۆ ئەوینم ماوە
دەچمەوە ئەشکەوتان
کە هێشتا شوێن پێی تۆ
بەسەر کەڤرو تاوێر هەرماوە

سفری دروستبوون

بەر لە تۆ من نەبووم
هەبوونم پووشێکی سەر ئاو بوو
بەر لە تۆ ڕەنگ نەبووم
تفرێکی کزیلەی خنکاو بووم
بەر لە تۆ دەنگ نەبووم
سەدایێ لە گۆزەی شکاو بووم

شەرابی کۆنینە

پێویستیم بە شەرابێکی کۆنینەی توند هەیە
بە قەدەر ئەوینی کەونارت مەستم کا
پێویستیم بە شیعرێکی قووڵ و تەڕ هەیە
بە قەدەر قووڵایی تیشکی تۆ
هێورم کاتەوە
بەتەنها هەر شەڕاب و شیعرە
کە من لە تاوێر جیا بکاتەوە

جەنگی سارد

کتێبێ لە حەسرەت ئەوینت
کەوتۆتە زەینی من
کتێبی ناو هەموو برینەکانی کەونە
شمشێرێ لە جەنگی ئەوینت
لە ڕۆحم چەقیوە
شمشێری ناو دەستی گەردوونە

پاڕانەوە لە خوا

خودایە ئەبەدێکی کورتم لە ئەوین
هەناسەم درێژکە
خودایە ساتێکی ئەبەدیم لە ئەوین
مەوداکانم کورت کە
خودایە تەمەنێکی تاڵم لە ئەوین
مردنم شیرین کە

ئاگری ئولیمپ

داستانی ئەوینم
دڵۆپێ ئاو نییە هەڵڕژێ
شووشەیێ لە عەتری گوڵ نییە
بە شاخی ئاسکان هەڵپژێ
داستانی ئەوینم ئاگری ئەبەدە
تا هەتا لە ڕۆحم بەر بووە
دەزانم ڕۆژێ دێ دەمکوژێ

دەستە پاچە

قەڵەمێ لە خەیاڵ نەماوە
بە خەرجی نەدەم لە ئەوینت
وشەیێ نەماوە دایڕێژم لە وەسفی ئەوینت
شەڕابێ نەماوە مەستم کات
لە تەشقی ئەوینت

گەلایێ لە وەرین

چەند سەختە
وشێکم لە کتێبی تۆدا
هەمیشە خەتێکی ڕەشی پیا دەهێنی
دلۆپە ئاوێکم
لە دەریای بەردەستت
دەتەوێ بۆ هەڵم و نەمانی بەیتەوە
ڕەنگێکم لە ئیشقت
ئەو کاتە گەش دەبێ
کە ڕەشم کەیتەوە

شەفەقی نەهاتوو

شەوێکم لێ نەهات
سپێدەی ئەوینم سپی کات
بارانێ بە سەرما نەباری
گوڵە گەنمی دڵم پڕ شیر کات
تیشکی خۆرەتاوێکت لێی نەدام
تاوەری وجودم گەرم کات

پشت لە ئاسمان ڕوو لە زەوی

کەی لە ناو سەدیمی نادیاری دێیتەوە
کەی خۆت لە تەمتومان جیا دەکەیتەوە
کەی زەوی دەکەیتە ماڵی خۆت
وەک جاران بە ناو خاک و خۆڵا ڕێ دەکەی
دەزانم ئەوینم تەنها لە نەبوونت مەست بووە

نەیژەن گوتی

دەچمەوە ناو نیشتیمانی قامیشەڵان
هەر ئەوێ کانیلەی پڕ نەوای ئەوینمە
هەر لەوێ لە ناخی لەتلەتی خۆم دەگەم
لەوێیە دەزانم فیراق چی لە دڵم کردووە
نەوای نەی بۆچ وا دەچریکێنی؟
لەوێیە کە فیراق
واز لە کونجی سینەی کون کونم دەهێنێ

گێژەن

ئەوینم لە ڕیشەو ڕەگەزی گومانە
لە ناو بێشەی چڕی
هەزاران ڕستەی ناو زیندانی زمانە
ئەوینم لە ڕیشەو ڕەگەزی سپی تەمتومانە
لە نەوای هەزاران شمشاڵ و
هەزاران چڕین و بروسکەو تۆفانە

گومان

هەموو ڕێگەو بانی زەوینم بڕیوە
بە دوای تۆ
لە ئاوە دوورەکانم داوە من بە دوای تۆ
دارستان نەماوە تەی نەکەم
بە دوای تۆ
بەڵام ئاخ
تۆ نە لە ئاسمان دیاری نە لە زەوی
تۆ نە لە ترۆپک و نە لە سای بنارانی
بۆیێکە دەزانم یەقین نیت گومانی

شمشێرباز

کە هاتییە بوونمەوە
من بوومە تەواوی ڕەنگەکان
کە هاتیە بوونمەوە
من بوومە شمشێری جەنگەکان
ئێستاکە من شمشێرێکی سپی شەڕابیم
هەمیشە لە ناو جەنگی مەستیم
وەشانم کتێبی وجودم دەدڕێنێ
کۆتایی بە ئەفسانەی ئەوینم دەهێنێ

مرواری هەزار ڕەنگ

لە خۆمم پرسیوە لەبەرچی
هەمیشە دەچییەوە تەمتومان
یا بۆچی هەمیشە
بۆ دارستانەکان رادەکەی
یاوەکو موریدێکی شێتی زەردەشتی
بەسەر ئاوەکاندا
هەر سەیری خۆر دەکەی
بەڵام من وەڵامێکم نییەو نازانم
دارستان و ئاوو تەمتوومان
بەشێکن لە ئەوین
یا لەشکرێکن لە گومان؟

هەڵکەندنی گۆڕ

زۆرم بیرکردۆتەوە
چ خوێنێ دادی تۆ دەدا
تا بۆ تۆی هەڵڕێژم
زۆرم بیرکردۆتەوە
چ گۆڕێ دەمشارێتەوە
تا لە پێناو ئەوینی تۆ
زەینی خۆمی تیا بنێژم
بەڵام ئاخ چ هەیە دادی تۆبدا
جگە لە کوژاندنەوەی پۆلووی ئاخ ؟

مانەوە لە گۆشەگیری

من ئێستاکە لقی دار هەنارێکی تەنیام
چاوەڕێتم ئارمووشی پەنجەکانی تۆ
لوولم بدا و بمشکێنێ
من ئێستاکە تاقە درەختی ئاقیقی بنارانم
چاوەڕێتم هێزی هەزار ئەفسوونی
تۆ بۆنم بکا
بەو بۆنە من بۆلای
عەرشی خۆت بەیتەوە
من ئێستاکە کتێبێکم چاوەڕێتم
لەسەد سالآن تاقە جارێ بمکەیتەوە

هات و نەهات

گوێم لە دەنگێکە ناوێرم بۆلای بچم
دەزانم بەهەموو دارستانەکاندا
دەمگێڕێ و نایدۆزمەوە
گوێم لە زێمارێکە ناوێرم بۆلای بچم
دەزانم لە رەوەزو هەڵەموتان رامدەدێرێ
بۆیە لە کونجی سینەمدا
ئەو برینەم هەڵگرتووە
کە دەزانم ئەوە دەنگی
ئەفسانەی هات و نەهاتە
زۆرانی وەک من و تۆی پێ لە ناو چووە

دیلبوون لە ئەوین

وەک دەریایێ ئەوینت
تووشی هەدادانی کردووم
وەک دارستانێ ئەوینت
تووشی ڕەشەبای کردووم
وەک کانیێ ئەوینت
منی کردۆتە ڕووبار و چۆم
بزانە منت داوەتە دەست چ گێژەنێ
ئەی ئاوێنەو ڕابەری خۆم؟

پارسەنگی ئاگر

دەمەوێ لە باوەشت بگرم
زۆر دەترسم
هەموو دونیا ئاگر بگرێ
دەمەوێ سەیرت بکەم
زۆر دەترسم
مینای چاوەکانم بڕژێ
دەمەوێ بەسەر کێوی ئەوینت کەوم
زۆر دەترسم
بەفر دابکاو مەرگ
هەموو ڕێگاکان بگرێ

تەنهاترین کتێب

هەندێجار وەک پیرێکی نوورانی
لە پڕێ وەژوور دەکەوی
هەندێ جاریش وەک منداڵێ
ڕکە دەگری و جێم دەهێڵی
لە یەکەم هەر وەکو سکڵ گەش دەبمەوە
لە دووەم هەر وەک کتێبێ
کە دەستێ نەیکردبێتەوە ڕەش دەبمەوە

شەڕ لەگەڵ دەریا

تۆ لە بەرچاوم چەند گەورەی
دەڵێی پانتایی ئاسمانی
تۆ لە بەرچاوم چەند دووری
دەڵێی گەنجینەی تابانی
ئاخ تۆ ئەی شەرابی هەزار ساڵە
لەبەرچاوی من چەند گەشی
دەڵێی سەدەفێکی سپی ناو دڵی
نەهەنگێکی دەریای ڕەشی

تاجی زەوی

هەر قومە ئاوێ دەخۆمەوە ئەوە تۆی
لە هەر پەنجەرەیێ شنەیێ دێتە ژوورەوە
ئەوە تۆی
ڕووبەڕووی هەر لەشکرێ دەبمەوە
ئەوە تۆی
ڕۆحم پڕ شمشێری فیراق دەکەی
لە هەر بەزینێ خۆم دەبینم
ئەوە تۆی
تاجی سەرکەوتن و شکۆ لەسەر دەکەی

سوڵتانی ئەوین

ئەوەتا تۆ لەو سەری زەوییەوە دیاری
وەکو زیو دەبریقێیتەوە
لە ناو هەموو ئاوەکانی
لەناو بەفرو با و بۆرانی
ئەوە هێزی ئەوینمە
تۆی پەرش و بڵاوی هەموو دونیا کردۆتەوە
وادەکا تۆ لە هەموو شوێنێکا سپی بچیتەوە

پووشی بەر با

بێ تۆ من هەبوونم نییە
بێ تۆ من چیم
تۆ هەمیشە لە تەکمەوەی
لەناو لەپی دەستەکانمی
لە ناو گلێنەو خوێنمی
لەناو کتێب و قەڵەم و پەڕە کاغەزەکانمی
لەناو سێبەرو سایەمی
بۆیە هەرگیز من تەنها نیم

لە کەوتنی سامناکدا

کەی وەک ئاسکێ رێیەکانی ون کردبێ
ماڵی پووشم پڕ لە گڕی چاوت دەکەی
کەی دێیتەوە وەک حەکیمێ
برینەکانم سارێژ بکەی
لەم کەوتنە ئەبەدییە دەستم بگری و
ڕزگارم کەی؟

دەنگی ورد و خاشبوون

دڵی من ئەوەندە شکاوە
بۆ هەر شوێنێ بچم
پارچەی دڵم دەدۆزمەوە
وەک نوورێ لەو شوێنە دەدرەوشێتەوە
دڵی من ئەوەندە شکاوە
بچمە هەر کەنارێ گوڵی سوور دەبینم
هێندە خوێنی دڵمی بەسەردا ڕژاوە

مەیلێکی کوشندە

دەزانم تۆ تەمی سەرچیاو زەنوێری بنارانی
دەزانم تۆ سەرابی ڕێگە دوورەکانی
دەزانم هەنگوینی نێو قەدی
ڕەوەزە شاخێکی دژواری
دەزانم تەمەنیش دەڕوات
هەر دەستم ناتگاتێ
مەیلێکەو تێکەڵی خوێن بووە

مرواری ژێر دەریا

نەچاو ماوە تۆ ببینم
نەهێز ماوە بۆت بگەڕێم
ئێستاکە تۆ مرواریێکی پڕ بەهای کەوناری
لە قووڵایی دەریای دڵی بچووکمدا

بەردەکان گۆرانی نالێن

لە شەپۆلەکانم پرسیوە
بۆ ڕەنگی تۆ لە ئاو دەچێ
لە گەڵاکانم پرسیوە
بۆ دەنگی تۆ لە با دەچێ
لە کڵپەکانم پرسیوە
بۆ ئەوینی تۆ لە گڕ دەچێ
لە گوڵەگەنمم پرسیوە
بۆ بۆنت لە بۆنی خاک دەچێ
ئاو و با، گڕو خاک، گوڵەگەنم و کڵپە
ئاوەها سەرسامی لولیدان
زمانیان لە گۆچوو ڕازێکیان نەدرکاند

یاری

لەگەڵ بایەکاندا هەڵدەکەی
لەگەڵ بارانەکاندا دەباری
لەگەڵ مەلەکان هەڵدەفڕی
لەگەڵ شووشەکاندا دەشکێی
لەگەڵ عەتردا دەپژێی
لەگەڵ گەڵاکان سیس دەبی
لەگەڵ گیاکان شین دەبیەوە
دەبینی چ لە دڵی من دەکەی ؟

ڕەنگی دیماهی

دڵی من وەک گۆزەی شەڕابێ
هەرجارەی بە جۆرە ئەوینێ
سەری من مەست دەکا
دڵی من وەک کوانووی ئاگرێ
هەرجارەی بە جۆرە پەنگرێ
دەروونم گەش دەکا
دەزانم ئەو گۆزە لە گەڕان بە دوای
تۆ هەر دەشکێ

زیندانی بن دەریا

من ئێستاکە مینا گەوهەری بن دەریا
هێزی ئەوین
وەک قەدی کۆتەرەداری دەمهەژێنێ
چاوەڕوانی دەستی ئاوینی تۆ دەکات
لە قووڵایی قوڕی بن دەریام دەرهێنێ

کەشتییەک تۆی

دڵی من دڵ نییە ئاوێنەی ئەوینتە
ڕێی دوورو دژواری پێدەبێنم
خوێنی من خوێن نییە جوانیتە
بەناو گەرداوی لەشما دەسووڕێ
هزری من گومانە
داڕشتەی زمانم دەگۆڕێ

ماڵێک لە ناو خوێن

کە چیاو تاوێران دەشکێنم
وێنەی تۆ لە قووڵایی دایە
بنار هەڵدەکۆڵم سیمات
لە ناو خاک و خۆڵدایە
کە ئاوێنەکان دەشکێنم
وێنەی تۆ لە جیوەکانایە
ئەو کاتەیش کە کاسەی دڵی خۆم دەشکێنم
سەراپای وجودت لەماڵی خوێندایە

گەڕانەوە لە دیلی

دەرگاو پەنجەران دادەخەم
کتێبی ئەوینت لەسینەم دەردێنم
دیواری ژوورەکان
بە قوڕوقوڕقوشم سواخ دەدەم
بەڵام ئاخ دەنگت لە گوێم نابڕێتەوە
سیمای تۆ لەبەرچاو ون نابێ
تۆ چوویتە ناو ڕۆحی شکستەم
وێنەی تۆ چۆن لە ئاوێنەی شکاو دەکرێتەوە؟

شانامە

کتێبی ئەوینت ئەوەندە گەورەیە
سەدان ساڵە دەیخوێنمەوە تەواو نابێ
ڕووباری ئەوینت ئەوەندە تیژپەڕە
سەدان ساڵە هەر ڕادەکەم و نایگەمێ
ڕستەی ئەوینت ئەوەندە درێژە
سەدان ساڵە دەینووسمەوەو تەواو نابێ

ئاشکرابوون

من هێندە فرمێسکم ڕشتووەو گریاوم
بۆیە من لە سایەی ئەوینت هەست دەکەم
لە قوڕ نیم لە ئاوم

فەنەری مناڵی

تۆ لە بەر چاوما هێند بەرز بوویتەوە
ئەندێشەی بینینم هەتەری تۆ ناکات
تۆ لە سینەم هێند نزیک بوویتەوە
هەوای هەر هەموو ئاسمانەکان
بەشی هەناسەی مانەوەم ناکات
تۆ مەعشوقی منی یا جەللاد؟

وەهمی خود

ڕۆژەکانیش بەسەردەچن
تۆ زیاتر دەچیتە قووڵایی دڵمەوە
مانگەکانیش بەسەردەچن
تۆ زیاتر دەچیتە قووڵایی خوێنمەوە
ساڵەکانیش بەسەردەچن
تۆ زیاتر دەچیتە قووڵایی خەیاڵم
لە کۆتاییدا دەزانم شتێک نیم جگە لە تۆ

نزیکتر لە دەماری ملم

دەزانم تۆ لە تەکمەوەی بۆنت دەکەم
بۆنی تۆ وەک بۆنی کراسی یوسفە
بیابانی ڕۆحمی شەلاڵی ونبوونت کردووە
بۆنی تۆ بینایی دەبەخشێ بە چاوم
دەزانم تۆ لە تەکمەوەی
بۆیە من تا ئێستاش هەر ماوم

درەوشانەوەی سەرەتا

دەچمەوە ئەو قانە زەویانەی پیایا تێپەڕیوم
کەچی تۆ لەوێدا هەرماوی
دەچمەوە ناو ئاوە دوورەکان
کەچی تۆ هێشتاکە هەر ماوی
دەچمەوە ناو دڵی ئەشکەوتە تاریک و تۆونەکان
کەچی تۆ لەوێدا هەرماوی
بۆ هەرشوێنێ بچم تۆ لەوێی
تۆ دەورەی ئاسمان و زەمین و هەموو کەونت داوە
هەربۆیە دەزانم کە ئابلۆقە دراوم
لە هەزاران لاوە

ڕووچوون لە بۆشاییدا

بە بام گوت
هەڵمگرە بمبەوە شوێنە دوورەکان
بەڵکو شوێن پێی تۆ لەوێدا بدۆزمەوە
بە ئاوم گوت هەڵمگرە بە ناو دونیادا بمگێڕە
با سەدایێ لە ئەوینی خۆم ببیستمەوە
بەڵام نە با تۆزێ وەستاو
نە ئاو هەڵوەستەیەکی کرد
بۆیە زمانم سیس هەڵگەڕا

لە چاوەڕوانی ئاگردا

بڕیار دەدەم بۆ یەکجاری لەبیرت کەم
بەڵام دەزانم هیچ بڕیارێکم لە دەست نەماوە
ئێستاکە من پووشی بەربای ئەوینی تۆم
دەبێ هەمیشە لە چاوەڕوانی داگیرساندا بم

گەمە لەگەڵ مەحاڵ

کە دڵم دەکرێتەوە ئەو ساتانەیە
کە پڕی عیتری ئەوینت بووە
کە دڵم توند دەبێ ئەو ساتانەیە
کە تژی ژەهری دوورینت بووە
کە دڵم ئیدی هیچی نەماوە ئەو ساتانەیە
کاتێ دەزانم هێند دوورکەوتیەوە
هەست دەکەم کەوا لە ئاسمانانی
هەرگیز ناتگەمێ

لە دوور دوورەوە

تاقە گۆرانییەکم هەیە
هەمیشە بۆ خۆم دەیچڕم
بەڵام نازانم لەبەرچی
ڕۆحم وا هەڵدەتەکێنێ
لە ناو سینەمدا
تاقە ئەسپێکی سوورخنم هەیە
بەڵام نازانم بۆ دەنرکێنێ
ئەوەی دەیزانم ئەوینێک هەیە
بوون و نەبوونی من دەگرییێنێ

ناوەندی کەوتن

سپێدەی من
پڕیەتی لە چاوەڕوانی
پڕیەتی لە ڕمان
سپێدەی من
پڕیەتی لە یەقین
پڕیەتی لە گومان
سپێدەی من
پڕیەتی لە سووتانی ڕۆح و دڵشکان

دیوانی

بەرز بەرز تا قووڵایی

2014

یەکەم ماڵ

خاک و هەڵۆم نووسی، ڕەونەقی شیعرەکان تۆ بووی
تەمەسپییەکانم نووسی، شەبەقی سووتانم تۆ بووی
کە وردە گەڵاشم نووسی، سەوزایی درەختم تۆ بووی
پیانۆی ڕۆژهەڵاتم نووسی،سەمای نۆتەکان هەر تۆ بووی
درەختی حیکمەتم نووسی فەلسەفەی ئەوینم تۆ بووی
دۆستێ کە هەمیشە چاوەڕوانیم ئەکا هەر تۆ بووی
سکڵی ناو خۆڵەمێش بووم تۆ ڕەشت کردمەوە
ئەوێستاش وامزانی چکم کردووە
بەڵام ها دووبارە بە بای تەڵێ لە وەنەوشەی پرسینێکت
وەک پشکۆ گەشت کردمەوە

تروسکێ لە بریفکانەوە

نووریێ هەڵئەچێ بۆنی بارانی ناوەختی لێدێ
تەمی بنار و لوتکەی گرتووە
ڕەنگە بۆ ئەبەد نەڕەوێتەوە
ئەو تەمتوومانە ئەشقی کەوناری دێرین دۆستێکە
هەر وەکو ئاقیق ئەدرەوشێتەوە

کتێبی قەدەر

بە دەنگی نەی ڕستەی جوانیت ئەخوێنمەوە
بە ڕەنگی بەی ڕستەی جوانیت ئەنووسمەوە
بەڵام تا دێ ئەم ڕستەیە هەروا درێژ ئەبێتەوە

سیمای تاقانە

تۆ لە ڕەگەزی بارانی
بۆیە هەر لە باران ئەچیت
تۆ لە ڕەگەزی مەلانی
بۆیە بۆ ئاسمان هەڵئەچیت

هەموو شوێنێکا

لە دوایین ترۆپکی بەرزیدا غەریبی نزماییم کردووە
لە قووڵایی کپی دەریادا بانگی نەوڕەسی تەنکاییم کردووە
گەلێ جار لە ناو هەستی سپی نامووسی شیعردا
قسەم لە ڕەشباوی چارەنووس کردووە
لەو پەڕی هێز و گوڕ
حەسوودیم بە ئێستەتیکای بێهێزی بردووە

ئەندێشە

هەندێ جار هەست ئەکەم ئەوە تۆی
وەکو با داگیرت کردووم
کە ئاو ئەخۆمەوە ئەوە تۆی تێنوێتیم ئەشکێنی
کە ئەگریم ئەوە تۆی فرمێسکم ئەڕژێنی
پێئەکەنم ئەوە تۆی مەملەکەتم بە عەترت ئەڕشێنی
کە ڕائەکەم ئەوە تۆی بەرە و فەنا ئەمڕفێنی

فاوست

لە پەیمانەی سەدان بادەی ئەویندا
مەینەت و تاڵیشکم چەشتووە
شەهدی ناو هەنگوینی فیراقم ڕشتووە
لە پەیمانەی سەدان ڕەنگی ئەویندا
هەندێ جار ڕۆحی خۆم داوەتە دەست شەیتان
هەندێ جار فریشتە

ئەسپی دەریا

من کتێبێکی شینم پیتی بەرگم فیراقە
ناوەرۆکم کەوتن و شەبەیخون
ژمارەی لاپەڕە و کۆتاییم
دوو دڵۆپ فرمێسک و
سەدان جار سووتان و غەرق بوون

پەلکە سیحر

بە دوای ئاوی جاویدانی تۆ ئەگەڕێم
بەڵام هەرگیز نایدۆزمەوە
پەلکە سیحری ئەوینم ونبووە
سەر زەمینم تەی کردووە و ناگەمە جێ
کەون پڕ لە سەدات بووە
بەڵام نازانم سەدای تۆ لە کوێوە دێ ؟

ئەماتۆر

نەئەبوو لەو بەری تەیمانی جودایی
سەیری تراژیکی ئاوابوونت بکەم
نەئەبوو لەو سەری ڕێگەی دوور
ماڵاوایی سیمای ناو تەمی تۆ بکەم
ئەبوایە لە پشتی تەیمان و ڕێگەی دوور
بووبامە شەوق و نوور

تاتۆ

بە شیری ڕژاوی ناو مەمکی تەوتەمێ
بە جەوهەری سپی شەوبۆی دوور
بە با، بە ئاوی گیا نووسیبوم
من هێڵی ناو لەپی دەستی تۆم
قەدەر و بەختی تۆم
بۆیەکە تا ئەبەد دیلی تۆم

زیوی فڕیو

نەرم بووم بێدادی ئەوین و فیراقت
کردمییە تاوێری دژوار و سەختەنداز
بەرز بووم غرورم هەڵیدامە نێو زەنەک
دەریا بووم هەڵچوونم کوشتمی
نەوی بووم شاباڵی ئەوینت ڕایدامە لانەی باز

وێنەکانی تۆ

ئەچمەوە ئەشکەوتان تۆ لە وێی
سەیری چاوی ماری ڕەش ئەکەم تۆ لە وێی
نوقمی زوقم و شەختەی چیا ئەبم تۆ لە وێی
دواجار پەی ئەبەم کە تۆ لەم وجوودە
هەم هۆیت و هەم بەرهۆی

تا دوا سنوور

تۆ ئەزەلی منی خێراتر لە با
مەندتر لە ئاو ڕوونتر لە گیا
کەونارتر لە کۆنترین دەسنووس
تۆ ئاگاهی منی مەزنتر لە هەبوون
ڕەشتر لە بەفر و سپیتر لە ئەبەنووس

چەتری بەر با

لە سای تۆ کەوتنم ڕوەو ئاسمانە
مانەوەم ئەو پەڕی نەمانە
سپیم ڕەشە و ڕەشم سپییە
بێدەنگیم ئاوازێکی ئەبەدییە
هاوارم تا دوا سنووری کپییە

خەیاڵ

لە ناوەوەڕا ئەتبینم تۆ لە دەرەوەی زەمانی
لەدەرەوەڕا ئەتبیستم تۆ لە ناوەوەی زمانی
لە ناو زەماندا ئەتبینم تۆ لە دەرەوەی ژیانی
لە دەرەوەی زمان ئەتبیسم تۆ لە ناوەوەی گیانی
لە بەرزاییدا ئەتبینم تۆ لە باوەشی نەوییەکانی
لە نەوییەکانیشا هاودەمی تەوقی ئاسمانی
لە باوەشی شەیتانەکان ئەتخوێنمەوە
کەچی کتێبی هەرە پیرۆزی فریشتانی

سپیرەش

کە لە وەرزشی بەیانیاندا تۆم بینی
جووتێ ڕانی ئەبەنووسی
دەریای ڕەشم بیرکەوتەوە
کە لە وەرزشی ئێوارانددا تۆم بینی
جووتێ ڕانی کافووری
دەریای سپیم بیرکەوتەوە
کە بەیەکەوە نووساین
دەریای سپی و ڕەش تێکەڵ بوون

قاوەی سووتاو

بە ناو دەمارەکانما چەشنی خوێن دێیت و ئەچی
بە ناو جوانییەکانتا چەشنی ئاو دێم و ئەچم
چەشنی خوێن بە ناو دەمارەکانتا دێم و ئەچم
چەشنی ئاو بە ناو شیوەرەکانما دێیت و ئەچی
من شەرابی سەما لە جوانییەکانتا دائەگیرسێنم
تۆ جوانی و فیراق لە ناو دڵی ماندووم

کەمین

پەنجەکانت کۆمەڵە هەورێکی سپین نەرم ونیان
کە لە دوورەوە سەیریان ئەکەم
هەست ئەکەم لەشکرێ لە بەرابەرما وەستاوە
چاوەڕێیە من بگەم شەبەیخون دەست پێبکات
بەڵام من هەر زوو لە مەیدانی ئەو شەڕە ڕائەکەم
ئاڵای سپی هەڵئەکەم

گومەز

لە ناو سینەت دوو ڕێگر هەن
زەوییان لە من تەنگ کردووە
دوو مەیفرۆشی سەلار هەن
شەراب لە من ئەشارنەوە
دوو شمشێر هەن
هەمیشە هەر بە دوامەوەن
دوو جەنگاوەری نەرمین هەن
لە ناو لەپی من شەهید بوون
لە ناو سینەت دوو شیعر هەن
ئەوەندەم خوێندوونەتەوە
خەریکە لە شەققەی باڵبدەن

تەنک تەنک

تۆ لە شووشە و لە دلۆپەی ئاوی ڕوونی
کە پێکە وێسکیەکەت هەڵدا
گەردنت سو;ور سوور ئەچۆوە

بەرز بەرز تا قووڵایی

لە جۆگەلەم پرسی بۆ بە پەلەی؟
ووتی ڕووبارەکان بانگم ئەکەن
لە ڕووبارم پرسی بۆ بە پەلەی؟
ووتی دەریاکان بانگم ئەکەن
لە دەریام پرسی بۆ بە پەلەی؟
وتی زەریاکان بانگم ئەکەن
هەموو شتێ لەم کەونەدا
بۆ سەرچاوەی خۆی ڕائەکاو دائەکەوێ
تەنها من و تۆ نەبێ
کە قەدەرمان بۆ تاهەتا بەرەو فیراق ڕێئەکەوێ

سەدا

دەنگ لە ڕەنگی ئاوی پرسی بۆ بێدەنگی
ڕەنگ لە دەنگی ئاوی پرسی بۆ بێڕەنگی
ڕەنگ دەنگی خۆی لە ناو زەماندا شاردەوە
دونیا پڕ بوو لە بێدەنگی
دەنگ ڕەنگی خۆی لە ناو زماندا شاردەوە
دونیا خاڵی بوو لە جوانی

پشوو

جەنگ تەواو بوو مامۆستاکان چوونەوە پۆل
وەستاکان چوونەوە سەر تەلار و دیوارەکان
کچەکان چوونەوە بەر بێری، شوان بۆ ڕان
قەشەکان چوونەوە دێرێ
عەتارەکان دەستیان بە عەترسازی کردەوە
تەنها شەهیدەکان نەگەڕانەوە

مەحاڵ

ئەزانم تۆ چەندە بەرز ببیتەوە
ئەوەندە من بەرەو قوڵایی ئەبمەوە
کە تۆ نوقمی ئاوان ئەبی
من ووشکایی قووتم ئەدا
کە لە تۆ نزیک ئەبمەوە
تۆ دوور و دوورتر ئەبیتەوە

یەکەم ئەوین

کۆڵانێ لە هەموو کۆلانەکان دوورتر
کۆڵانێ لە هەموو کۆڵانەکان نزیکتر
کۆڵانێ لە هەموو کۆڵانەکان گەورەتر
کۆڵانێ لە هەموو کۆڵانەکان بچووکتر
کۆڵانێ گەورەتر لە ئاسمان و زەمین
ئا لەم کۆڵانە دا بوو
دڵم پڕ بوو لە لیرەی ئەوین

کلیل

ئەبینی دەرگا چەند دۆستی کلیلە
دڵی خۆی بۆ ئەکاتەوە
ئەبینی کلیل چەند دوژمنی دەرگایە
دونیای لەسەر دائەخات؟

دادی زەمەن
خۆی پەشیمان ئەبێتەوە
با لە جوانی خۆی ڕامێنێ
با هەر قاسەی پڕ گەوهەری کلیل بدا
رۆژێ دادێ گەوهەرەکەی
هیچ بەهایەکی نامێنێ

هاوزا
ئاسمان کووپەی پڕ شەرابی فریشتانە
مانگ مەلەوانگەی ئەستێران
خۆر ئاگردانی خوداوەندە
زەویش زیندانی ئەبەدیی مرۆڤ

گلان
مرواری چاوی تۆ لە ناو دڵی ماسیدایە
ماسیش لە ناو دەریا دایە
دەریاش لە هەناوی زەریا دایە
کلیلی زەریاش لە ناو دەستی قەدەر دایە
سەیرکە من سیزیفێکی چەند گوناهم
چارەنووسم لە هاوکێشەیەکی ئاوەها مەحاڵدایە

ئەبەدێکی ون
لە باکورەوە بۆ لات دێم تۆ هەر ونی
لە باشوورەوە بۆ لات دێم تۆ هەر ونی
لە ڕۆژهەڵات، لەڕۆژئاوا، لە قوتبەکان
بەڵام تۆ هەر ونی

نەگونجان

هەست ئەکەم من تیشک بەشی چاوم ناکا
نە هەوا بەشی هەناسە و نە قەڵەم بەشی ڕووناکی
باران بەشی درەختی تەنهاییم ناکا
هەست ئەکەم من هەرگیز ناگەم بە ئاسمان و
لە زەویش جێم نابێتەوە

قەقنەس

ئەبێ بە هەموو کەوندا بسوڕێمەوە تا بگەم بە تۆ
کە دڵنیام لەو سەرەوەش
بە کۆشێ زوخاڵی جەستە دێمەوە
دەرکەوتنی تۆ سەرەتای ئاوابوونی منە
ئاوابوونی تۆش کۆتایی دەرکەوتنی منە

شاپرس

من لە ناو قایغێکی شکاوم تا دێ دەریا گەورە ئەبێ
تۆش هەتا چاو هەتەر ئەکا لە من بە دوور ئەکەویەوە
لە ناو ئاوازێکی مەستم
دەستم پەیمانە ناگرێ
من بایەکان لە کوێ بێنم تۆ بۆ لای من بهێننەوە؟

ڕەنگی ڕەنگەکان

دەستم پڕە لە کاغەز و دڵم پڕە لە ئاوێنە
تۆش لە ڕەگەزی تیشک و ئاوی
بە کام حیکمەت بتنووسمەوە
لە چ نوورێکا داتڕێژم کە تۆ هەموو نوورەکانی
چ کتێبێ سۆراغ بکەم
کە ڕەونەقی هەموو پیت و وشەکانی؟

ئازاری هەرهەری

بە خەونی تۆ چوومەوە ناو تەشقی ئاسمان
لەوێش هەمدیس خۆت لە هەوراندا شاردەوە
لەوێش هەمدیس منت وەک مەلی باڵشکاو
بۆ سەر زەوی پڕ لە مەینەتی ناردەوە

گەوهەری یەکدانە

تیشکی سپێدەیەکی تۆم هەڵپاچی
ئاسمانی پڕ کردم لە نوور
بزەی ئێوارەیەکی تۆم دەرهێنا
من لە ناویا بووم بە بخوور
ڕۆحی خۆم بەرهەلا کرد
تۆ لە ناویا بووی بە تەم

دوورترین تیشک

تۆ چەند دووری ئەڵێی وای لەو سەری دونیا
تۆ چەند نزیکی ئەڵێی لە دەماری ملمای
دووریت مردنم خۆش ئەکات
نزیکیت بریقەی شمشێری سەر ڕۆحم
خامۆش ئەکات

ئاسک

منت لە ناو هەزاران تولە ڕێی خۆر شاردۆتەوە
سپێدان پەنجەران ئەکەمەوە تیشکی خۆری
ئێواران ئەچمەوە سەر گردەکان پڕوشەی بارانی
کە بە دواتا ئەگەڕێم تۆ وەک ئاسک لە دوورەوە
تێکەڵ بەگیا ئەبیتەوە
ناتوانم بتناسمەوە

گەڕانەوەی ئەبەدی

هاوارەکانم یەک یەکە ئەگەڕێنەوە ناو سینە
فرمێسکەکانم دەنک دەنک ئەگەڕێنەوە ناو چاوم
بەڵام تۆ ئاخ تۆ هەرگیز ناگەڕێیتەوە

مێزێک لە هەموو مێزەکان

ڕوناهی خلود ئەپڕژێتە سەر شوشە بەتاڵکراوەکان
دوکەڵێکی تەنک لە جگەرەوە هەڵئەسێ
نە کەسێ لەو دەوروبەرەدا ماوە
جگە لە قوڵپە قوڵپی قەتارەی شەرابی بافاری
نە زرینگەیێ، نە دەنگێ
تەنهاو تەنها خۆی و ساقییە جوانەکەی قەفقاسی
ئەو قوم قوم لە ساقی ئەخواتەوە
بەرەو عەدەم هەڵئەکشێ
ساقی نیگا نیگا لەو ئەڕوانێ
هێزی مانی پێ ئەبەخشێ

تارژەن

هەموو ئەوانەی نووسیومن
تروسکەیەکن لە درەوشانەوەی تۆ
پڕوشکێکن لە ئاگردانی سەد ڕەنگی تابانی تۆ
شەونمێکن لە سپێدانی پڕ سەفای ڕامانی تۆ
بروسکەیەکن لە شمشێری هەزار تیغی فیراقی تۆ

تا سنووری شەفەق

هەموو شتێ لە تۆوە دەست پێئەکا
شیعر لە دڵەوە تا سنووری شەوق و دیوان
تەنهایی لە دڵەوە تا مەرزی شێت بوون
وەستان لە دڵەوە تا دوا ترۆپکی کەوتن
منیش لە ناو لەپتەوە تا دوا نەشئەی سەما

گۆزەی تیشک

که تۆ تەنها فریادرەسی مەحاڵم بی ئەبێ تا هەم
قەفتەی سپی ئەو شمشێرەم هەر لە دەست بێت
که شەرابت بخۆمەوە ئەبێ زۆر بچووک ببمەوە
تا جێم لە ناو گۆزەی تیشکی تۆ بێتەوە

تارومار

تەنها جارێ تۆم بینی بۆ ئەبەد خۆمم نەبینییەوە
تەنها جارێ ڕێم کەوتە ناو باوەشی تۆ
بۆ ئەبەد بووی بە نیشتیمان
ئێستا هیچ ڕێگایەک نەماوە تەی نەکەم
بەڵام هەموویان ئەمبەنەوە نێو ئەو نیشتیمانە

تروسکەیەکی دوور

من و کۆمەڵێ ئەستێرە و چەند بوتڵێ شەراب
چوینەوە بناری سارای وجوود
هەموو شتێ لە جولە کەوت
با، باران، سەرخۆشی، ئاو، ڕووبار..
بەڵام دڵی خۆم بینی لە ترۆپکی سەمادایە
تۆش لە ناویا وەک فەنەر ئەبریقایتەوە

هەڵگرتنەوەی ڕووناهی

که لە بەرابەر درەوشانەوەی تۆدا ئەوەستم
هەموو نهێنییەکانی کەون ئەبینم
کە دەست لە ناو دەستم ئەنێیت
دەزانم تازە نایەمەوە دۆخی خۆم
کە تێکەڵی تۆ ئەبم
ئەزانم تازە نەماوم بۆ ئەبەد تواومەتەوە

کوشتنی مەحاڵ

ئەکرێ بە ناو شووشەی شکاودا بڕۆم
بیر لە نووسینی شیعر بکەمەوە
ئەکرێ لە ئاوا بخنکێم بیر لە ژیان بکەمەوە
ئەکرێ لە ناو ئاگردا ئەوینیی لەگەڵ ئاو بکەم
لە شەوەزەنگا بیر لە مانگ بکەمەوە
هەموو شتێ ئەکرێ هەتا سەماش لە ناو بادا
ئەوەی کە ناکرێ ئەوەیە فیراقی تۆ بەرم نادا

سەمای جەمسەرەکان

پیشەی من گەڕانە بەدوای مەجازی تۆ
پیشەی تۆ نادییاری
من و تۆ دوو ئاراستەی ئاگر و ئاوین
وردو خاشبوونی گۆزەی دڵ
هەڵڕژانی ئاوی چاوین
بە یەک بگەین دوکەڵی فیراق زەوی دائەپۆشێ

سیفری بوونەوە

هەنێجار ئەڵێم تۆ کاژی لە ناو هەموو چیاکاندا هەی
هەنێجار ئەڵێم تۆ بازی لە سەر هەموو لوتکەکاندا هەی
هەنێجار ئەڵێم تۆ ماسی لە ناو هەموو دەریاکاندا هەی
هەندێجاریش ئەڵێم نە تۆ گیای
لە ڕەگەزی هەزار ئەفسوونی گومانی
بەڵام نا تۆ قوفڵی سەر دەرگای زمانی

داگیرساز

تۆ چەند خێرای هەر ئەڵێی بای
ئەی مەملەکەتی ئەبەدی
تۆ چەند تەنهای هەر ئەڵێی خوای
ئەی بوونەوەری سەرمەدی
تەواوی عەرشت لێ گرتووم
تۆ چەند سپیت هەر ئەڵێی کاغەزی
نیشتیمانی شیعرت لێداگیر کردووم

گیا

بەدواتەوە بووم کە تۆ وەک ئاسکێکی سەوز
بە ناو پاوانەکانی ڕۆحمدا ڕاتئەکرد
بەڵام ئاخ لە گەڵ گیا تێکەڵ بوویت و ناتناسمەوە
بۆیە ناچارم پەلک پەلک هەرچی گیایە هەڵدەمەوە
بەڵکو تۆ بدۆزمەوە

ترمیسکی ون
دەستێکم لە ڕۆژهەڵاتە و بە دوای تۆدا ئەگەڕێ
دەستێکیشم لە ڕۆژاوایە و بە دوای تۆدا ئەگەڕێ
چاوێکم لە باکوور، چاوێکم لە باشوور
تەواوی زەوی گەڕاوم تۆ لە کوێی ؟

تاج
گەڵاکان ئەڕژێنە ناو ئاو ون ئەبن
وێنەکان ئەڕژێنە ناو ئاو ون ئەبن
دەنگەکان ئەڕژێنە ناو ئاو ون ئەبن
تەنها تیشکی هەزار ڕەنگی تۆ نەبێ
کە ئەڕژێتە دڵی ئاوەکان
شەلاڵی جاویدانی ئەبێ

مەجازی هەمتا
من لە فیزیای نیگەرانی تۆدا لە پەلوپۆ کەوتووم
لە ئەتمۆسفیری هەزار ڕەنگی تۆدا
سەرسامی دڵم ئەشواتەوە گومان لە گیانم بەرئەدا
تۆ میتافۆرێکی سەیری فەخفوری دڵم خاش ئەکەی
هەموو وردە خەیاڵ و ئاقیقی زەینم لە ئاش ئەکەی

بتی سپی

تۆ لە کیمیای نێو قوتووی عەتارەکانی
بۆنی هەموو دەرمانێکت هەڵگرتووە
تۆ مۆروی گەردەنی قەرەجە کەونارەکانی
بۆنی جوگرافیای هەموو نیشتیمانێکت گرتووە
تۆ ئاوی خلودی هەولی هەموو گلگامێشەکانی زەوی
لەناو لەپی سیحراوی تۆدا مردووە

ستوونی بوون

چرایێ دائەگیرسێنم جوانی تۆم بۆ ئەگێڕێتەوە
هەناسەیێ ئەدەمەوە سووتانم ئەگێڕێتەوە
قەڵەم بە کاغەز دادێنم وێنەکانت هەڵئەڕژێن
کە دەمەوێ وێنەکانت کۆکەمەوە
فیراقت وەک چەپکێ بخوور
عەترەو بە دڵما ئەپژێ
جەدوا ئەبەخشێ بە هەبوون

مێتافۆر

دانی پیاە ئەنێم تۆ وەک با چەرخی دڵم ئەسووڕێنی
تەواوی زمانم ئەوە تۆی بە ناو ئەلفابای کەوندا ئەیپژێنی
تەواوی بیستنم ئەوە تۆی سەدای لێ هەڵئەڕژێنی
تەواوی هزری من ئەوە تۆی مناڵیمی پێ ئەجمێنی
تەواوی جەستەی من ئەوە تۆی کە خوێنی لێ ئەدەڵێنی
وەک بی ناو ئاو ئەملەرزێنی

ڕەزی پۆڕنۆ
چاوێکت قاپی شەرابە مەیخانەی ئوروکم دێنێتەوە یاد
چاوێکیشت قاپی ترێ ڕەزەکانی فیردەوسم دێنێتەوە یاد
چاوی تۆ کانگەی ئەبەدیی مەستیی منە
هەرگیز تەواو نابێ

ئەفسوون
دەستێکت پڕە لە بۆن
بەوە دونیا سەرخۆش ئەکەی
دەستێکیشت پڕە لە جوانی
بەوە دونیا داگیر ئەکەی

کوانوی خۆر
ئەی زێماری گەروی ئەوین
ئەی دەنگی شکاوی شوشە
ئەی پروشەی ڕژانی ئاو
تۆ چەند دووری و منیش چەند بە پەلەم
ماڵەکەی تۆ لە ناو تیشکی خۆرەتاوە
گەر بمەوێ سەردانت کەم
ئەبێ لەو سەرەوە بە خۆڵەمێشی بێمەوە
بەڵام هەر دێم

تا دوا تڕۆپک
دڵت بۆتە ڕەوەزێکی سەخت کەسێکی لێ دەرباز نابێ
زۆر هەوڵم دا شوێنێ لەو دڵە داگیر کەم نەمتوانی
بەر لە مردنم هەوڵێکی تریشم دا
دوا جار کوژرام و هەر نەمتوانی

هاوکێشەی بوون;
تۆ لە مەحاڵدا مەیسەر بوون دروست ئەکەی
لە نەبووندا جەزبەی هەبوون دروست ئەکەی
بێ شەراب سەرخۆشم ئەکەی
بە گیای خلود شەونمی سپێدە و سافم بۆ ئەنێری
بۆوەی کەوتن نەمکوژێ
نامەی عەترم پێ ئەسپێری

قووڕی یەکەم
ڕەنگی تۆ لە دەرەوەی ڕەنگەکانی ئەم بوونەیە
دەنگی تۆ لە دەرەوەی دەنگەکانی ئەم بوونەیە
هەبوونت لە دەرەوەی نەبوونە
نەبوونت لە ناو شەبەنگی هەبوونە
تۆ کائینێکی خورافی
تۆ لە قوڕێکی بێ پەنجەرە و بێ شکافی

گەورەترین گۆڕستان
دەرەنجام مۆبایلەکەمە ئەبێتە گەورەترین گۆڕستان
چونکە هەموو ئەوانەی خۆشمئەوێن
ناویان هەیە و هەمووی لە وێن

بەرزەخ
جگەرەکەت بۆ دائەگیرسێنم
تۆش دڵم دائەگیرسێنی
دەبینی لە میانی دوو داگیرسانا
فریزی هەستی من ژیلەمۆی سووتانە؟

ئەوپەڕی تا
بۆ لات دێم بزانم تا ئەبەد لە ڕێدام
من بەو قەدەرەوە بەندم
چونکە نێم مردن بانگم ئەکات
لەو ڕێیە هەمیشە لە دایک ئەبمەوە

مانەوە لە خنكان

سەری بوتڵێ شەرابی فینیسیم شكاند
هاتنەوەی تۆم بیركەوتەوە
سەراوسەر خۆم هاوێشتە ناو ئاوی فیغان
فیراقی تۆم بیركەوتەوە
چەند جارێ لەسەر یەک خنكام
گەڕانەوە بۆ كانی یەكەم
كە دەمم نایە ناو دەمت
تامی وجوودم بیركەوتەوە
تامی یەكەم قومە شیری خاوم بیركەوتەوە
كەدەمم نایە ناو دەمت

زیندان

كە هاتی ئەمنووسی هەموو گیانم لای تۆ بوو
كە ڕۆیشتی یەكجاری كەوتیە دڵمەوە
بۆیە خەمبارم بۆا ئەبەد لە دڵمابەند بووی

ئەندێشە

لە هەزار و نۆسەد و پەنجاو پێنجەوە
من بۆ تۆ هاتوومەتە بوون
نازانم لە هەزار و چەند بۆ تۆ
ئەكەومە تۆڕی لە ناو چوون ؟

بەردی نەرم

سەختە بەوە مەحکوم بم
تۆ هەمیشە تەوقی ئەزەلی سەرم بیت
چی ئەبێ تۆ تاقە بەردێکی گەرم ونەرم بیت؟

مرۆی ئەشكێن

دەماری دەماری خوێنمت پڕ لە عەتری فیراق کردووە
من ئێستاکە خوێنم نییە
ئەوەی بە لەشما ئەسووڕێ ئەشکی فیراقە

لە شوێنی خۆی

من کێشەیەکی ئاڵۆزم
لافاوێکی تووش
حیکمەتێکی سەخت
تادێ کێشەکانم ئاڵۆزتر ئەکەی
لافاوی من تووشتر ئەکەی
حیکمەتی بوونم قووڵتر ئەکەی

ئاوین
سپی ئەوینت منی بردەوە بەفری کۆساران
کاتێ بووی بە با قامیش بوو بەرەو ئاوازی بردم
بەڵام کە ئاو بوویت سیمای ئاوینت
شارەزای هەموو ئاوانی کردم

بەلەمی شکاوی زمان
کە بیر لە تۆ ئەکەمەوە
با دێ سڵاوم لێئەکات ڕووبار بە لام رائەبوورێ
شەونم بەیانی باشێک وچەپکێ ئاوم بۆ ئەنێرێ
باران لە ساماڵ ئەبارێ
زێ پڕ ئەبێ و کانییەکانیش ئەتەقنەوە
کە ئەمەوێ قەڵەم بگرمە دەستم و بتنوسمەوە
زمانم ئەشکێ و زەینی غەریبم لاڵ ئەبێ
قەڵەمم تارومار ئەبێ

شکانی دەنگ
من شمشاڵێکی داخراوم دەنگم لە ناخم گیر بووە
هەزار چەشنە نەوام هەبوو
هەزاران ئاواز و بەستەی خودام هەبوو
فیراقی تۆ هەمووی لەمن ڕەشکردەوە
من شمشاڵێکی بێ سەدام
ڕۆژێ هەردێ لە تاو فیراقی ئەبەدیت
دڵی کونکونم لە نەوای خۆی بکەوێ

گیای سەر تاشە
کێ هەیە وەک من لە مانای سپی ئەوینت بگات
با سەیری ئاردی ئێقسانم بکات
کێ هەیە وەک من بۆ بای نووسیوە
با سەیری سیسبوونی گەڵای پەنجەکانم کات
کێ هەیە وەک من بۆ بە ئاوبوونت تەمی چڕیوە
با سەیری پشکۆی زمانم بکات

یەکەم ڕاچڵەکین
بۆ تاوێ لە ناو تەمی چیاکان
ئاوی تەنهایی بوونم خواردەوە
بەڵام بۆ ئەبەد گیرۆدەی خەونی لەگەڵ تۆیی بووم
بۆ تاوێ لە ناو کێڵگەی دەشتەکان
هات و هاواری دەوروبەری خۆم لە دڵ شاردەوە
کەچی بۆ ئەبەد گیرۆدەی دەستی بە بێ تۆیی بووم

لە هەموو لایەکەوە
تۆ وەک ئاو لە کەڤرێ هەڵئەقوڵێی
وەکو با لە کێوێ هەڵئەکەی
وەک باران لە هەورێ ئەباری
وەک گیا لە تاشە شین ئەبی
وەک مەستی سەرم پڕ خەیاڵی ئاڵ ئەکەی
وەک مەلی ناو قەفەز
فڕینم پڕ پەڕوباڵ ئەکەی

هەڵوەشانەوە

سەرەتا حەرفێکم ئەزانی
ئەوینت لێی کردم بە ڕستە
ڕستەشی لێ کردم بە دێڕو دێڕیشی لێ کردم بە لاپەڕ
لاپەڕەی لێکردم بە کتێب
فیراقت کتێبی لێکردم بە پەڕ و
پەڕیشی لێکردم بە دێڕ و دێڕیشی لێکردم بە ڕستە
ڕستەشی لێکردم بە حەرف
ئەبینی وەک بەرداش
چۆن دروستم ئەکەی پاشانیش ورد وخاش؟

خۆ نەبوون

تەماشا چەند سەیرە
من بەدوای ئەوینت وەکو پووشی بەربا
پەرش و بڵاوی هەموو سەر زەوی کراوم
وەکو ئاو ڕژاومە ناو هەموو بنارێ
من تازە بزانم هی خۆم نیم
من موڵکی ئاگر و باو ئاوم

بێهودە

تۆ هەر وەک شەراب وای
چەند هەڵترژێنمە ناو زەینم
ئەوەندە ئەندێشەم ڕەگاژۆی تۆ ئەبێ
تا خەیاڵ بڕ ئەکا خۆڵەمێشی گەرمی سووتانم
بە دونیای پوچیدا وەرئەبێ

بانگی بێ زمان

هەمیشە کەروێشکەی پەڵە گیایێکی دوور
بە گەروی شنەیێ
بانگی ڕۆحی مات و شکاوی من ئەکا
کە بۆنی شەرابی جودایی تۆی لێدێ
هەمیشە بناری چیایەک بە زمانی سێبەر
هاواری ناو خوێنی من ئەکا
کە وێنەی مەجاز و حەقیقی تۆی لێبێ
هەمیشە جۆبارێ بە هێزی خوڕەیێ
دەمباتە ناو دەمی حەزیایێ
کە نەوای شمشاڵی فیراقی تۆی لێدێ

بەرزکردنەوەی پەیمانە

من وادەم بە ئاگری تۆ داوە بچم لە ناویا سەما کەم
قسەشم لە گەڵ بای فیراقت کردوە
من وادەم بە ڕۆشنایی تۆ داوە
تاریکی بێ تۆیی تەی بکەم
ئێستێ چۆن ئەتوانم چرا داگیرسێنم
کە بێ تۆیی بۆتە
بەشێکی خودایی لە خوێنم

کۆکردنەوەی خەیاڵ

خەیاڵی خۆم کۆکردەوە تۆزێکیم لێ کرد بە شەراب
شار ئەو شەرابەی خواردەوە
تۆزێکیم لێکرد بە بخور
ئیرۆک مەیخانەکانی خۆی پێ شاردەوە
تۆزیکیم لێکرد بە حەشیش
شاعیرەکان نامەی خۆیان بۆ خوای شیعر پێ ناردەوە
خەیاڵی خۆم کۆکردەوە
شەقامەکان پڕ بوون لە سەمای قەفقاسی
مەیخانەکان پڕ بوونەوە مەودا نەما بۆ چوونەوە
ئەو شەوە بوو بە درێژترین شەوی دونیا

هەرای ئیستەتیک

زرینگە زرینگی مەیگێڕەکان
ئاهەنگ سە رێکی لێرە بوو
سەرێکی تری لە شەهوەت
هیچ شتێ لە مەداری ئاگاهیدا نەما بوو
هەمووی لە نێو نائاگاهی ڕەهادا بوو

شەرابی نێرڤانا

کەی ئەگەڕێیتەوە ناو خوێنم
ئەی ئاسکی تەریوی ڕۆحم؟
من لە باکوور و لە باشوور
لە خۆراوا و خۆرەڵات
هەمیشە بۆ تۆ وەستاوم

ڕۆیشتنی سەر شووشە
کە چوومەوە لای کەناران
با پێی گوتم تازە لێرەوە ڕەت بووە
کە چوومەوە لای بناران
باران گوتی تازە سڵاوی لە ئاو کرد
کە چوومەوە لای ئاوەکان
شەپۆل گوتی تازە بێرەوە تێپەڕی

خێراتر لە با
تۆ ئاگرێکی چەند تووش
خوڕەیەکی چەند بەسامی
بایەکی چەندە بە گەفی
بارانێکی چەند بە تینی
تۆ هاوینێکی چەند ساردی
زستانێکی چەند گەرمی
پاییزێکی چەند سەوزی
بەهارێکی چەند ژاکاوی

سەرپشک
وەرە بمکوژە ئەزانم بە کوشتنم
ئەگەمە باخی ڕووناکی
وەرە بمکوژە ئەزانم بە کوشتنم
ئەکەومە ناو مەینەتییەکانی جوانی
کە پڕە لە گوڵی مەریەم و دۆزەخییەکانی تەنایی

سەمای شین
ئەمەوێ ببمەوە خۆڵەمێش
تا دووبارە تێکەڵ بەم خاکە ببمەوە
یا مشتێ گەلای وەریو بم
تا بچمەوە سەر تەڕایی ڕەگ و ڕیشە
بەڵام کە تۆ خاک و گوڵەگەنم بیت
لە سینەما شین ئەبیەوە

ڕەهابوون
سەرتاسەری ئەم سەر زەوییە گەڕاوم
ئاسمانانم تەی کردووە
نە لە زەوی و نە لە ناو تەشقی ئاسمانی
بۆیە دڵنیام کەوا تۆ
لە ناو ڕەهادا پەنهانی

قەدەری من
دێمەوە لای تۆ، تۆ جەوهەری بۆنی
دێمەوەە لای تۆ، تو کتێبی
دێمەوە لای تۆ، تۆ بروسکە و شەبەیخوونی
دێمەوە لای تۆ تۆ سرەوتن و وچانی

پاکبوونەوە
هەست ئەکەم تۆ هاودەمی گشت بایەکانی
بۆیە لەگەڵ هەموو بایێ من مەست ئەبم
هەست ئەکەم تۆ لەگەڵ هەموو ئاوەکانی
بۆیە لەگەڵ هەموو ئاوێ
غەرقی شەرابی خەست ئەبم
هەست ئەکەم تۆ لە ناو هەموو درەختانی
بۆیە لەگەڵ هەر گەڵایێ
تووشی نێرڤانای هەست ئەبم

ترازان
کە تۆم ناسی قومێ ئاو بووم منت کرد بە کانیلەیێ
کانیلەت کردم بە رووبا، رووبارت کردم بە دەریا
دەریات لێ کردم بە زەریا
ئەوین وەها داگیری کردووم
قەت وەک خۆم لێنایەتەوە

شامی نالی لە شاما
کێیە ئەوە بانگم ئەکاو نازانم بانگ و هاواری لە کوێیە
کێیە ئەوە هەموو شەوێ دێتە خەونم و نایناسم
کێیە ئەوە خڕ سپێدان دەستی لە ناو دەستم ئەنێ
وەکو پووشێ، وەک گەڵایێ بەرە و ئاوەکانم ئەبات
کێیە ئەوە وەها بە کوڵ
وەها بە ڕۆحی پڕ گریان بانگم ئەکات ؟

تەوقی ئەبەدی

لەو خۆراوایە خەمگینە
کەی ئەمبەخشی بە درەختێکی تەنها و ئاوا ئەبی
کەی لە شەوبۆ دامئەڕێژی تا لە ئێوارانی ساردا
بۆنی خوێنم دوور دوور بڕوات
کەی دێیتەوە وەکو جاران دەستم بگری و
بچینەوە بۆ خەمگینی، بۆ ڕۆژهەڵات

زیوی زێ

کەمێ لە وەرینی گەڵا، گەڵایێ هەڵاتوو لە پاییز
کەمێ لە ڕەشێتی بەختم، بەختێ ماندووتر لە مامز
کەمێ لە خەمی فیراق، فیراقێ سەختتر لە مردن
کەمێ لە بەردێتی دڵت، دڵێ ئاخ دڵێ
دۆزەخی دروست کردووە

جیابەندی

من لە ناو ڕەشاییدا
لە باوەشێ گیای سپی ئەتشارمەوە
تۆش بە شەونمی سپی پەنجەت
زوو زوو ڕەشم ئەکەیتەوە

هانا
ئەبینی چ ئاڵۆزییەک لە دەریادا باڵی گرتووم
بانگم بکە و بەرەو کەنارم بەرەوە
تەمی مانگ دەریای وەک فەریک زەرد کردووە
خێراکە گەمیەکەت بهێنە
ماسی شیعر لە سەر زمانم مردووە

دوا هاوڕێ
ڕێگەیەکی دوورمان بڕی
بەفرێکی زۆرمان لێ باری
تەنها من و کتێبفرۆشێ ماینەوە
هەموو کتێبەکانیشمان سووتان
بەڵام گەرم نەبووینەوە

مانگی سپی
کە تەوقەمان کرد دەستی لە ناو دەستم توایەوە
ئاخ ئەو دەستە چەند نەرم بوو
کە باوەشمان بە یەکا کرد
هەستم کرد کەوا ئەسووتێم
خودایە ئەو جەستەیە چەند گەرم بوو

شام
شەوێک هەتا درەنگ، درەنگ درەنگ
سەرم لە ناو دەسنووسێکی نالی نابوو
تەم دایگرتم خەونم بە هیجرەتی یەکجاری ئەو بینی

مەینەتی
کەی ئەگەڕێیتەوە ناو خوێنم
ئاسکی تەریوی رۆحم
من لە باکوور و لە باشوور،
لە خۆراوا و لە خۆرەڵات
هەمیشە بۆ تۆ وەستاوم
ماڵەکەی تۆ چەند دوورە
لە دەریای یا لە بیابانی
لە ناو لەپی میهر و تەمی
یا لەناو دڵی شەیتانی
تۆ لە زەوی یا لە مەلەکوتی ئاسمانی؟

مۆرد
باران نامەی بۆ هێناوم ئەزانم تۆ لە ئاسمان نیت
گوڵە مۆرد هەواڵی داومەتی ئەزانم تۆ لە زەوی نیت
شەپۆل بانگی منی کردووە ئەزانم تۆ لە دەریا نیت
بۆیە دڵم پڕ ئاگری گومان بووە
کە تۆ لە ڕەگەزی خواوەندانی لە ئینسان نیت

ناو

دونیات لە ناو نهێنی دا شاردۆتەوە
ئاشکراییت ڕامکردووە
من ناوی تۆم بە گیا نووسیوە
پەیکەرێ لە نهێنی تۆ دروست ئەکەم
خۆر لە ئاستیا دابمرکێ و منارە بچەمێتەوە

وەسوەسە

هەندێ جار لە نێو خەوندا خەون ئەبینم
لە نێو شووشەی ئاو بیابان ئەبینم
بۆ لوتکە ئەچم دەگەم بە بنار
لە نێو دەریادا تەرمە شەپۆل و نەوڕەسی کەنار
لە نێو تابلۆدا مەرگی ڕەنگەکان

تەنها

هەموو شتێ لە مەداری خۆی ترازاوە
تەنها تو نەبیت وەک شەوقی ئەزەل
وێنەکانت بە جامی ڕۆحم چەسپاوە

تاسووق

1

من مارکوپۆلۆم خەون بە فینیسەوە ئەبینم
بە تاق و قەڵاکانی
بەرەوەزە شاخی تەڕ و پڕ لە بارانی
بە باڵای بەرزی کچەکانی
بە مێژوی پڕ لە فیشەک و
جوگرافیای ساردی لوتکەکانی
ئەزانم بشگەڕێمەوە
دەرگایماڵەوەم لە فینیس نادۆزمەوەو
خزمەکانم نامناسنەوە
دەرگای شارم بە ڕوودا ناکەنەوە

2

من مارکۆم هەمیشە خەون بە فینیس ئەبینم
باخەڵم پڕیەتی لە لیرەی زێڕو شیعری نایاب
پڕیەتی لە حیکمەتی سەفەر و پەینی ئەزموون
دڵم کوانوی ئایندەیە
فینیسی دایک نامناسێتەوە

شا وشه

نووری تۆ تاکه رستەی ناو کتێبی مەستیه
لەوە زیاتر ئەو کتێبە هیچ حەرفێکی تێدا نییه
که تۆ تەنها باقه نوور بیت له ناو کتێبی مەستیما
دەبێ تا هەم لەو شەرابە بخۆمەوە

ڕاوی سەخت

ئەزانم ونبوونی تۆ چ دەرکەوتنێکی کورتی بە دواوە دێ
ئەزانم دەرکەوتنی تۆ چ ونبوونێکی ئەبەدیی بە دواوە دێ
ونبوونت شەوێکی درێژە و دەرکەوتنیشت خۆرەتاو
دەرکەوتنت ڕۆژێکی کورتە و
ونبوونیشت شەوێکی نووتەک و ئەنگوستە چاو

شەبەنگ

هەندێجار وامدێتە خەیاڵ کە تۆ خۆری
چونکە هەموو سپێدان پەنجەرەم پڕ ئەبێ لە تۆ
هەندێجاریش وا هەست ئەکەم تۆ بارانی
چونکە هەمیشە بۆنی تۆ وەک تەم وەک بخوور
لەم خاک وخۆڵە هەڵئەسێ

گۆڕان

که ئەگەمە نزیک ماڵەکەی تۆ
دونیا سپی سپی ئەبێ
هەموو ڕێیەکان ونئەکەم
دەرگای ماڵەکەت لە ئاوە
لەگیا و لە ئەشک و هەتاوە

هەزار مانگ

وەک هەزاران هەزاران مانگ ئەدرەوشێتەوە
چۆنت بناسمەوە کە تۆ لە ناو هەموو مانگەکانی
کە دەست بۆ هەر مانگێ ئەبەم
ئاوا ئەبێ و ئەتوێیتەوە
چۆنت بناسمەوە کە لە هەموو تیشکەکانی
کەونت تژی خۆت کردووە
جێی من لە کوێ ببێتەوە؟

کتێبی ڕژاوی تیشک

تۆ گۆزەی شەرابێکی سوور و کەونـاری
تۆ پەلکە سیحری ناو دەفتەری شیعری
هەزار ساڵە بە شەرابی ڕژاوی تۆ
لە ناو کتێبی مەستی ئەژیم
هەزا ساڵە بە سیحری تۆ دەستم داوەتە شمشێر و
لەناو داوی مەحاڵ ئەژیم

شەونمی ڕژاو

کێ ئەو گەڵا حاجیلانەم بۆ ئەهێنێ
کە لە بن بەردان شین ئەبوون
کێ هەیە ئەو هەموو بۆن و بەرامە
ئەو هەموو جوانییەم بۆ بێنێ
کە لە دوای بارانی ناوەخت لە خاکی کتێب هەڵئەسان
مینا سواری جوانیی بەناو برینم ڕەت ئەبوون
کێ ئەو دەنکە گەنمانەم بۆ کۆئەکاتەوە
کە لە برسیەتی لێم ڕژن
کێ ئەوهەموو قومە ئاوانەم ئەداتێ
کە لە تێنوێتی لێم پژان؟

دیزاینی دڵ

دەمەوێ لە تەمی وەهم و قووڕی خەیاڵ
دڵێ بۆ خۆم دروست بکەم تۆی گریانی ئەوین بێ
شوورەکەی لە دەنگی با بێ خوێنەکەشی لە تەمتوومان
ئاوی لە بنی دەریا بێ خورپەی لە تریفە و تابان
تۆ لە ناویا کتێبی مەستی و خلوود بی
ئەبەدییەت لە زناری کەمەرتا بدرەوشێتەوە
نەمری ببەخشێ بە بوونم
دواجار تاجێ بێ لە شەونم

قایغ

من ئەمەوێ بە نهێنی باست بکەم
تۆش هەمیشە خۆت لە ناو زمانم شاردۆتەوە
بیرچوونەوەکانی من سەختترن
لە هەموو بیرهاتنەوەکانی تۆ
بۆیە زمانم دەیبەستێ و نایەتە گۆ
بوونی تۆ لە فیزیای سەرم ئەپەڕێ
بەڵام وەک قایغێ شەپۆل ڕاوی بنێ
دێ و لە ناو خوێنما ئەگەڕێ

مایەی بوون

وەها تێکەڵی هەستم بووی
بوونت بوونم داگیر ئەکا
پایەی من لەسەر زەویدا
بۆ تا هەتا راگیر دەکا

سامانی خەیاڵ:
تۆ ئاگرو ئاوی منی ئەی تەونی هەزاران رەنگی من
کە ئاگریت ئەوە ئەوینی تۆیە ڕێ ڕێ ئەمسووتێنێ
کە ئاویت ئەوە زێی تۆیە دەمار دەمار ئەمخنکێنێ
تۆ جوانترین مەلەکوتی
تۆ کەون و کائیناتی منی
تۆ ئاخ تۆ چەند لە سەرووی وجوودی منی

شكۆ

تۆ چیت ؟ لە نووری یا لە تەمتومان
لە گیای، لە بای، یا لە قوڕی باخی جینان
لە بەفری یا لە بارانی
تۆ تەوتەمی یا لە تۆوی پڕ لە بریقەی ئینسانی

کەوانەی شکاو

بە کام ڕەنگی ئەبەدی تۆ لە ڕۆحما بنەخشێنم
ئەو حیکمەتە لە کوێ بێنم نووری تۆ بنووسێتەوە
جاویدانی بە دەست بێنم
کە دەرگای هیچ کتێبێکم بە کلیلی ئەزەلی تۆ نا بێتەوە
هەر دێڕێ من لە ئاقیقدا دایئەڕێژم
لە دوای تۆ ڕەش ئەبێتەوە

بوون بە کتێب

لە کتێبخانەکەما کتێبی بۆنی تۆم هێنایە دەر
ژوورەکەم پڕ بوو لە عەتر
کە کتێبی بارانی تۆم هێنایە دەر
ژوورەکەم پڕ بوو لە چەتر
کە کتێبی ڕوخساری تۆم هێنایە دەر
ژوورەکەم پڕ بوو لە شەکر
کە کتێبی فیراقی تۆم هێنایە دەر
ژوورەکەم پڕ بوو لە بەفر

هەرگیز ئاوڕ مەدەرەوە

بۆ بەرزایی پێویستیمان بە بازداو تێکشکانە
پێویستیمان بە کەوتن و هەڵکرووزانی ئێسقانە
ئەبێ بە تەن شووشەی شەراب بە تاڵ بکەین
تا جیلوەیەکمان دەسکەوێ
هەزاران تەن قووڕی خەیاڵ بۆ بان سەرمان بگرینەوە
تا یەک دێڕ شیعریی تەڕمان بەرکەوێ
چاومان لە بینینی تازە ڕابهێنین
بەردی سیزیف بخەینە شان
لە پەنجەرەی ماڵی نیتشە ئاگر بخۆین
تا بچینە جەستەی سوپورمان
یا ئەوەتا واز لە باڵی فڕین بێنین
پێمان لە زەوی ڕابێنین
بەرزاییەکان شانی ئەوێت بیخەیتە بەر
بۆوەی تاجی جاویدانی بکەیتە سەر

دۆڵی قووڵ

من هەستێ دامئەگرێ
ئاو ئاسا خنکانم لە لافاو بۆ دێنێ
ئەوە تۆی ئاوی من
من هەستێ دامئەگرێ وەک ئاگر
سووتانم بەسەر باڵی پشکۆ بۆ دێنێ
ئەوە تۆی گڕی من
من هەستێ دامئەگرێ با ئاسا
ونبوونم بە سەر پشتی زریان بۆ دێنێ
ئەوە تۆی ئەی بای من
تۆ ئاو بیت یا ئاگر یاخود با
ئەوینەو من بەرەو عەدەمی تاڵ ئەبات

مانەوە لە سێوێک

من و تۆ پێکەوە
تیشکی مانگی دوورمان لە شەودا چنیوە
هەزاران سەبەتەی شەفەقمان
لە باخی سپێدە ڕنیوە
بەفرمان لە بانانماڵیوە
هەنگوینمان لە شانەی شاخاندا دزیوە دزیوە
سەدان جار پێکەوە
عەترمان لە گیای کوێستانان هاڕیوە
قاوغمان لە گوڵی مەریەمە چنیوە

کانگەی کەونار
هەموو ئاوەکان ئەگەڕێنەوە لای تۆ
تۆ سەرچاوەی ئاوەکانی
هەموو بایەکان دێنەوە لای تۆ
تۆسەرچاوەی بایەکانی
هەموو ئاگرەکان بۆ لای تۆ دائەگیرسێن
تۆ سەۆچاوە ئاگرەکانی

کتێبی توانەوە
کە تۆ با بیت
ئایینی من تەنها لە بەر با وەستانە
کە تۆ هەمیشە بەفر بیت
ئەبێ بۆ ئەبەد کتێبی توانەوە بنووسمەوە

کاڵبوونەوە
جاران پرچم وەکو دەریای ڕەش ئاوابوو
ئێستا بۆتە دەریای سپی
خورپەی دڵم وەکو زەنگی کەلێسا بوو
ئێستا وەکو چکانی ئاو
چاوم خۆر بوو ئێستا بۆتە چراویلکە
هاوارم بروسکەو با بوو
ئێستا وەکو دەنگی بنگۆم
روخسارم پەلکە زێڕینەی پڕ سەمابوو
ئێستا وەکو پووشی دەم با
هەتا دێت کاڵ ئەبێتەوە
ئاوێنەکانم یەک یەکە جیوەیان خاو ئەبێتەوە

ئەتوانین هەمیشە خەون ببینین
ئەمەوێ شمشێر لە پێ کەم، دوکەڵ لە سەر
تەم بخۆم شیری ماین بخۆمەوە
ویسکی ئاگر هەڵقوڕێنم
هەر یەکەو خاچی خۆی بە شانەوەیە
هەریەکەو تراژیکی خۆی لە دڵیا ئەنێ
هیچ شتێ بۆ تا هەتا وەک خۆی نامێنێتەوە
بۆ ئەوەی باڵانسمان هەبێ
ئەبێ بیر لە خۆشەویستی بکەینەوە

تەنها تەنها
ئەزانی چەند تەنهام تەنهاتر لە دەشتایی خوای پەنهان
تەنهاتر لە شیعری پڕ برین
تەنهاتر لەتەونی بێ نەخشان
لە شیعری بێ ئامان
لە گریان
لە گیان
لە گیا
دواجار
ئەوەندە سەیری قووڵایی دەریام کردووە بەدوای تۆ
پشتم کووڕ بۆتەوە کووڕ
تەمەشا تەمەشا شمشێری فیراقت
چۆن بە ناو خوێندا شۆڕ بۆتەوە

تارمایی
تۆ چیت نە کتێبی هەموو ڕۆژێ
بچمەوە ناو ڕەوەزی وشەکانت
نە رووباری خۆم لە ئاوی پیرۆزت بشۆمەوە
نەچیمەنی دەست لە ملی لکە گیاکانت بکەم
نە خەونی سپێدانی سەرم خامۆش کەی
نە پەنجەرەی بە سەر دونیاما بڕوانی؟

ماڵی شیعر
چوومە ماڵی سپێدەرۆحم پڕ بوو لە شنەبا
چوومە ماڵی نیوەڕۆ دڵم پڕ بوو لە هەتاو
چوومە ماڵی ئێوارە جەستەم پڕ بوو لە غەریبی
چوومە ماڵی شەو سەرم پڕ بوو لە ئەستێرە
چوومە ماڵی گیا لەپم پڕ بوو لە خوناو
کە چوومە ماڵی شیعرێکم
هەردوو چاوم پڕ بوو لە فرمێسک

ژیان

هەر جارێ تەوقەی لەگەڵ ئەکەم
نیوەی خوێنم هەڵئەمژێ
هەر جارێ سەیری ئەکەم نیوەی بیناییم ئەکوژێ
هەر جارێ ماچی ئەکەم تەواوی جەستەم ئەتوێتەوە
کە تێکەڵ بە یەکیش ئەبین هیچ شتێ لە ئارا نامینێ
هەموو شتێ وەک خۆی لێ دێتەوە

سەختەنداز

تۆ پشکۆی دەستم هێنا کوژایەوە +
وامزانی تۆ شەوقی هاتم و توایەوە
وامزانی بای خۆم دایە بەر گڤە و گەفت
ڕۆیشتیت و نەمایەوە
وامزانی بارانی هاتمە بەر لێزمە و ڕێژنەکانت
بۆ ناو هەور گەڕایەوە
زانیم ڕەگەزی تۆ لە مژادی وونبوونە
قەدەری منیش بۆ ئەبەد هاتووچوونە

دیوانی

تاریک بەقەد دروەشانەوە تاریک

2016

تەونی خەیاڵ

تەنهاماینەوە
من و باقەیێ خەیاڵ
کە بەشی پێکێکی قەیتانی نەئەکرد
من بەو خەیاڵە
سەراپای تراژیکی ژیانم نووسییەوە

ئاونگ

لەناو هەموو قۆزاخەیێ کرمێ هەیە ئەیناسم
باسی جوانی ئاوریشم ئەکا
لەناو هەموو دڵۆپە شەونمێ شەوقێ هەیە ئەیبینم
باسی تەمی سپێدە ئەکا
لەناو هەموو هەموو مەیخانەیێ ساقیێ هەیە ئەیناسم
بە ڕەگەز ئەچێتەوە سەر گەڵامێو
باسی سەمای مەستی ئەکا
لەناو هەموو شەوێکی درێژ تروسکێ هەیە ئەیهێنم
باسی ڕووناهی زیو ئەکا
لەناو هەموو شەپۆلێ ئوفیلیایێ هەیە
باسی هاملێتی خۆی ئەکا
لە خوێنی منیش هەمیشە زەنگێ هەیە
تا هەتا بۆ تۆ لێئەدا
باسی فیراق و نەی ئەکا

مردن لە ڤینیس

لەناو ڕەفەی کتێبخانەیەکی کەونارا
کە لەناو کەشییەکەدا
کتێبەکانی پەڕ پەڕ بووبوون
لاپەڕەیەکی زەردی ڕۆمانی
مردن لە فینیس ی توماس مانم دۆزییەوە
هاواری ئەکرد
مردن لەناو جوانییەکاندا
هاوتای خنکانە لە دەریا

زەوینی داخراو

ڕێگاکان ئەو سەریان نەبوو، شارەکان خاپوور
تەنها من و ئەو، لە قاتی سەدەمی خەیاڵ
چاوەڕوانی هەڵاتنی زیومان ئەکرد
تا دووبارە بەو ڕێگایانەدا بەڕێکەوینەوە
دڵنیاش بووین ناگەین بە هیچ

ئازادبوون

لە پێکی یەکەم پەنجەرەیێ
لە زیندانی سەری مندا کرایەوە
لە هی دووەم دەرگا کلۆم دراوەکان
لە هی سێیەم بەربەست و هەم دێراوەکان
لە هی چوارەم ئازادیم بە دەست گرت
هاوارم کرد پێکێکی تر
نهێنی کەونم داگیر کرد

چەقین لە با

لەناو کەشتییەکەدا مامەوە
سەد ساڵ بەر لە ئێستا بوو
ئێستاش هەروام لەناو کەشتییەکەدا
دونیایێکی چۆل، دەریایێکی قووڵ
هەروا چاوەڕوانم
چوزانم
سەد ساڵ بەر لە ئێستا بوو

ئەسپی سپی

ئەسپە سپییەکان لە سپیاتی تەمتومانا سپی ئەچنەوە
سپی ئەچنەوە ئەسپەکان لە سپیاتی تەمتومانا
تەمتومانە سپییەکان لە ئەسپەکان سپی ئەچنەوە
سپییەکانی تەمتومان لە ئەسپان سپی ئەچنەوە
ئەسپەکان لە باخی سێودا دەحیلێنن
زۆر ئەترسم
بۆنی سێو یادەوەریە تاڵەکانم بیر ئەخەنەوە
باخی سێو
ئەسپی سپی
تەمتومانی سپی
سپی سپی لە سپێدە سپیەکاندا سپی ئەبنەوە
سپی بوونەوە ئەسپەکان لەسپێدەی سادەدا
دامێنە ساردەکان سینەی پڕ لە سەهۆڵیان
خستە سەما بۆ ئەسپە سپییەکان

به دوای هیچەوە

بە یەکەوە چووین زۆر دوور چووین زۆر
ڕمی سوارەکان بدۆزینەوە
بەڵام جگە لە کەللەو تاخمی ددان
هیچ شتێکی دیکەمان نەدۆزییەوە
بە تەنها ماینەوە
هەریەکەو بە ڕێگەیەکدا ئەڕۆیی
کەسیش نەیئەزانی ئەو ڕێگایانە
کۆتاییان بە چی دێت؟

دوورینەوەی ژیان

جەنگ هەموو کاسەکانی خەیاڵی شکاندبوو
جەوهەری هەموو ئینسانەکانی
بەناو خاکدا هەڵڕشتبوو
فۆرمی هەموو بیرکردنەوەیەکی تێکدابوو
ژنێ لە لێواری دەریا شکستەکانی ئەدوورییەوە
ورد ورد لەبەر ژیانی ئەکرد

سووڕی جەستە

گەڵا گەڵا لە درەختی زمانم ئەوەرێ
دەمار دەمار لە شلکەی ڕانم ئەوەستێ
زێ زێ لە دەریای وجوودم ئەوشکێ
بۆ عەدەمم ئەبەنەوە
شیعر دێت و وەرین و وەستان و وشکی
ئەکا بە خوێنی ئەوین
گیانم زیندوو ئەکاتەوە

ناشتنی کتێب

کتێبەکە تای ئەشقی گرت
لاوازی دەستی پێ شل کرد
ورد ورد پەڕەکانی زەرد ئەبوون و هەڵئەوەرین
چەند دەقێکی لێمایەوە
دەق لە تاو ئەوینی کتێب هێدی هێدی ڕەش ئەبۆوە
تەنها چەند ڕستەیەکی خەمگینی لێمایەوە
ڕستەکان تووشی ڕمان بوون
چەند وشێکیان لێمایەوە
وشەکان لە تاو تەنهاییدا تایێکی ئەبەدییان گرت
چەند پیتێکیان لێمایەوە دونیایان گەش ئەکردەوە
مۆرانەی بێمانایی هات بە گیانی پیتەکان وەربوو
چەند خاڵێکی ڕەش مایەوە
دواجار بای سڕینەوە هەڵیکرد
بۆ یەکجاری کتێبی ڕەش کردەوە
ئێستا زەوی بێ حیکمەت ئەسووڕێتەوە

مەرگەسات

جەنگ تەواو بوو
لەناو دڵی ژەنەراڵێ
کە سەری پڕ لە شەباقەی گوللە بوو بوو
نووسرا بوو ئیدی ئەگەڕێمەوە ، کچەکەم

جانگی مرۆڤ

لە قوڕی تاریکی گیر بووبووم
دەستم بە شتێکەوە گرتبوو
زۆر توند بە زەوییەوە نووسا بوو
ئەو شتە مرۆڤ بوو
بەیانی زانیم مرۆڤ لە مردندا بە جەوهەرترە

شەوق

هەندێ جار لەنێو خەوندا خەون ئەبینم
لەنێو شووشەی ئاودا بیابان ئەبینم
بۆ لووتکە ئەچم ئەگەم بە بنار
لەنێو دەریادا تەرمی شەپۆل و نەورەسی کەنار
لەنێو تابلۆدا مەرگی ڕەنگەکان
هەموو شتێ لە مەداری خۆی ترازاوە
تەنها تۆ نەبیت وەک شەوقی ئەزەل
وێنەکانت بە ڕۆحی منا چەسپاوە

ڕاکردن لە دەست ژیان

ناچارین هەمدیس ئەو ڕێگەیە بگرنەوە بەر
کە بەرەو نا شت ئەچوو
با وەک کفنێکی سپی لوولیداین
بەرەو گۆڕستانێکی بردین
کە هەموویان لە زیندوویی خۆیاندا رایانئەکرد

شکۆڤەی ڕەش

ئێمەیان بردەوە لای ئەو زیلانەی
هەموویانی بە زیندوویی هێنابوو
وەک چەند بەتانییەکی لوولدراو
تووڕیان هەڵداین
زۆرانێکمان دەستمان بە جێما
هەندێ قاچ و هەندێ ڕۆح
منیش یەکدوو پەنجەو چەند شیعرێکم

بۆ تاوێک مەستی

لە دوور دوورەوە
لەناو هەزاران تەرم کە شوێنی گوللەکان
وەک گوڵ شەباقەیان ئەدا و ئەبریقانەوە
وامزانی بەهار گەیشتووە
هاوارم کرد ئەگەڕێینەوە لای مەیخانەکان

ئەبسورد

ئەمەوێ تۆ لە دەست بکەم
شمشێر لە پێ
تەم لەبەرکەم
شەبقەیەک لە هیرۆیین لە سەرکەم
تا بۆ ئەبەد دیمەنەکان لە بیر بکەم
هەریەکەو خاچی خۆی داوێتە سەرشان و
شەرابی تراژیکی خۆی ئەخواتەوە

زەنگەکە لێی نەدابا

ئەگەر نەچووبام تۆم نەئەبینی
تۆم نەبینیبا ، هەرگیز تۆشم نەئەناسی
کە تۆشم نەناسیبا ، گرفتار نەئەبووم
کە هۆگرت نەبوومایە ، چاوەڕوانیم نەئەکردی
کە چاوەڕوانیم نەکردبای ، شێت نەئەبووم
کە شێت نەبوومایە
بەردم نەئەگرتە پەنجەرەی ماڵەکان
کە بەردم نەگرتبا پەنجەرەی ماڵەکان
نەئەکەوتمە بەندیخانەکانەوە
کە نەکەوتبامە بەندیخانەکانەوە
ئەو کەسانەم نەئەناسی
کە ئەوکەسانەم نەناسیبا
تووشی کێشانی حەشیشە نەئەبووم
کە حەشیشەم نەکێشابا
بۆ ناو تەنهاییت نەئەبردم
کە تەنها نەبوام ئاوا لە لە ناو دڵی بارەکان
لەسەر شۆستەی شەقامەکان
لەناو ساردی بەستەڵەکا بە تەنهایی نەئەمردم

هەر یەکەو خۆی

لەناو قەدی چیایەکی سەخت
کەلێسا دەستی بەرز کردبۆوە و دوعای ئەکرد
منیش لەناو کەلێساکە دەستم شۆڕ کردبۆوە
یاریم بە گونم ئەکرد

گەرداو

لەناو ڕەشەباکەدا تەواو تەواو ماندوو بووم
دەستم بۆ ڕۆحم بردو وەک کتێبێ دەرمهێنا
پەرش و بڵاوی هەر چوار کناری دونیا بوو
بێڕۆح لەنێو ڕەشەباکەدا مامەوە
تەنیا لاپەڕەی جەستەم مایەوە
کە پۆرتریتی خۆمی تیا بوو

تەلانی ڕک

بایێکی شێت چارۆگەی کەشتیەکەمانی داگیرساند
کەشتییەکەمان وەکو مەلێکی سەربڕاو سەمای ئەکرد
ئێمەش لەناو کەشتییەکەدا
وەکو مناڵ ئەگریاین

کوشنده

بۆ تاوێک لەگەڵ نەورەسەکانی کەنار
هەوڵی فڕینمدا
ئەوان بە باڵەفڕە گەیشتنەوە دەریا
منیش لە قومی کەناردا ڕۆچووم
زەمەن بێ ڕەحمانە بەلامەوە ڕەت بوو
سڵاویشی نەسەندمەوە

وڕێنە

تۆ دەرگاییێکی کراوەو داخراوی
سپی و رەشی، کپی و هاژەی
سیسی و گەشیی
بەیەکەوە بوون و جودای
تۆ هەم شەیتان و هەم خودای

شووشەو نۆتە

سمیرنوف شیعرێکی شلی شینباوە
فلامینکو گڕی نەی
تانگو مەیخانەی دەنگە
سامبا دڵی کچێکی هەزار ڕەنگە
سالسا دەرزی ئاژنکردنی جەستەی جەنگە

سووڕانەوەی ئەبەدی

باش وەکو دڵم تاکە خۆشەویستێکی هەبوو
هەتا ماوە بۆی ئەگەڕێ
تەنها من و تۆ ماینەوە ئەی با

وەک ڕایەخ لوولیداین

ئەو کاتەی گەیشتین هێشتاکە ژیان تامی مابوو
جارجارە ئەچووینەوە سەر گومەزی عاشقان
شوێن پێمان لەوێدا هەر مابوو
بەڵام ئاخ لەززەتێک لە ڕۆحماندا نەمابوو

ئاسکی سپی

هەندێ بۆ ئەوە لە دایک ئەبن
لە باڕەکاندا مەست ببن
یا لە کەناری دەریاکان
خەیاڵ بەسەر ئاوەکاندا ببەشنەوە
یا خەون بە ڕابردووی دوور ببینن
هەندێکی تر بۆ ئەوە لەدایک ئەبن
تا ئاسکی سپی ئایندە لەنێو ڕەوەزان ڕاو بکەن
منیش بۆ ئەوە لە دایک بووم
بۆ ئەبەد بە دواتا ڕاکەم و شوێن پێی ئەوینی تۆ بگرم
یا لە گەڕان بەدوای شەبەنگی هەزار ڕەنگی تۆدا بمرم

لە دوو لا

هەست ئەکەم تۆ بچووکترین مەخلووقاتی
بۆیە هەمیشە نادیاری
هەست ئەکەم تۆ گەورەترین مەخلووقاتی
بۆیە هەمیشە دیاری
بچووک بی یاخود گەورەبی
دیار بی یاخۆ نادیار
ئەوەمنم ئەکوژێمەوەو دائەگیرسێم
ئەی تاقانەترین مەحاڵ

دەریا دەریا و ڕێگا ڕێگا

کە سواری قایغەکە بووم تازە دەریا
شەپۆلەکانی بانگی سەر سینەی خۆی کردبوو
تازە شەوی درێژ بەیانی بانگ ئەکرد
من بیرم لەوانە ئەکردەوە
بەر لە من ڕۆیشتن بەڵام هەرگیز نەگەڕانەوە
ئایا هەموو شتێکیان لە گەڵ خۆیاندا برد ؟

له چاوەڕوانی تیشکدا

قیتارەکە خێرا
خێراتر لە دڵی مایسترۆمانەکە لێیئەدا
دڵی مایسترۆمان خێرا
قیتار خێرا
منیش لە کەنار ڕووباری ئاڕنۆ لە سەرخۆ
بە هێمنی چاوەڕوانی فێرژیلم ئەکرد
من و دانتی بە یەکتری بناسێنێ

نۆستالگیا

دەریای سپی ناوەڕاست
وەک کراسی سپی هەور
تەڕ تەڕ دەماری دڵی وشک ئەکردمەوە
من ئەو کاتە غەریبی دەشتایییەکانم ئەکرد
زۆر زوو پێکێ درای جن منی ئەبردەوە
جۆبارەکانی هیرتێ

زێڕی شیعر

به شاعیرەكانی دەوروبەری خۆم گوت
شیعر وشە نییە
زێڕێكی تایبەتە
یانی مەعدەنە مەعدەنی ڕووت
تەنها قەرەج بە جوانی لە ددانیان ئەنێ
من بێ ئەو تایبەتمەندییە
ناتوانم شیعر بنووسم
تووڕە بوون
زانیم ئەوان پەیوەندییان بە شیعرەوە نییە
بەڵام ئەیانەوێ بنووسن
با بنووسن

شەرابی خراپ

شاعیرە خراپەكان وەكو ئەوانەن
سێكس لە گەڵ مەعشووقە مردووەكانیان ئەكەن
ئیدی سواری زەینی مردووی خۆیان ئەبن
ئەوان ئەیانەوێ بگەن بە ئۆرگازم
ئۆرگازم ملیار شێوەی هەیە
بەڵام تەنها شیعر شێوەیەك نییە لەو شێوانە

چارەنووس

گەڕام زۆر گەڕام بە دوای چارەنووس
هەندێجار لە بنی دەریا بوو
چوومە بنی زۆر دەریایان، چارەنووس لەوێ نەبوو
وتم ئەبێ لە تەلان و هەڵدێران بێ
چوومە لووتکەی زۆر چیایان، چارەنووس لەوێ نەبوو
بیرم کەوتەوە چارەنووس لەناو دڵی کتێبدایە
کتێبی هەموو کتێبخانەکانم خوێندەوە
چارەنووس لەوێ نەبوو
کتێبێ لێیدامە دەنگ و گوتی بگەڕێ زۆر بگەڕێ
چارەنووس لە نهێنی دێڕەکاندایە
دێڕەکانم یەک یەک تەیکرد، چارەنووسم لەوێ نەبوو
دێڕێ نەرم، زۆر بە نەرمی چرپاندیە گوێم و وتی
چارەنووس لەناو ڕۆحی وشەدایە
وشە نەما بە داوی بیرمەوەی نەکەم
چارەنووسم لەوێ نەبوو
وشەیێ ئەتووت قومرییە
وتی بگەڕێ زۆر بگەڕێ
چارەنووس لە شەفەقی پیتێ دایە
پیتەکانم شەن وکەو کرد، چارەنووس لەوێ نەبوو
لە هیکەوە م ، ە، ر، گ هاواریان کرد
لێکماندەوە تۆ بە پەلەی
تا تێبگەی ئێمە ڕاستین یا تۆ هەڵەی؟

تازە لە دەریا ئەهاتمەوە

هێشتا سیرەی نەورەسەکان لەناو دەمارەکانما
بە چەشنی لەشکرێکی شێت تاویان ئەدا
باسی پیاوە خنکاوەکانیان ئەکرد
ڕشتێ هەناسەی خنکاو دەستی مەلەوانەکانی گرتبوو
چەند دەنگێکی نووساو کۆمەڵێ ئاوازیان دیل کردبوو
هەندێ شەوقی خنکاو کەونیان خستبووە سەر لەپ
چەند دێڕێکیش لە عەڕڕابەکە جێمابوو
تەرمی شیعرییان هەڵگرتبوو

پەراوێزخراوەکان

هاواری خنکاوەکان لە گوێما دەنگی ئەدایەوە
نەرمە شەپۆلێکی دانووب و چەند دڵۆپە ئاوێکی قەوقازی
بەسەر پەرەی گوێمەوە هەر مابوون
چەند دانە مرواریێکی شاژنی دانیمارک
کە شکسبیر لە شانۆگەری هاملیت دا
لە گەردنی دایکی بینی بووی
لە گیرفانما بەجێمابوو

سەفەر بە سەر پشتی بادا
بای ئەبەد هێندە منی دوور بردبوو
جگە لە حووتەکان
کە جاربەجار سەریان دەرئەهێنا
کەس سەدای منی نەئەبیست
کە وەک شووشەی ئەڵماس ئاوی دەریای ئەبڕی
دونیا چۆلتر بوو لە ڕۆحی ئەخاب
سامی دەریای گڕگرتوو
ئاسمانی شەق ئەکرد

شکانی مەرکانەی وەهم

مەوەستە پێت وابی بە وەستان
سێوی ئامانجی خۆت ڕنیوە
ئەوانەی ئەوەستن
واهیمەی گەیشتن کەڕو لاڵی کردوون
ڕامەکە پێت وابێ بە باڵی ڕاکردن
فەرشی جوانیت لە باخی شیعردا چنیوە
ئەوانەی کە وەستان لە قوڕی مێژوودا چەقیوون
ئەستەمە بتوانن دەستیان لە جوانیی گیر ببێ
ئەوانەیش ڕایانکرد
شتە جوانەکانییان لە دوای خۆ بەجێهێشت
ئێستێکە بێ کەرەستەی جوانی لە سنووران کەوتوون
پەشیمانی لەنێو سەریاندا پیر بووە
کە جوانیت مەبەستە مەوەستە
جوانیی زۆر دوورە لە تاجی پڕ شکۆی دڵتایە
ڕامەکە بتەوێ نەمریی بە دەست بهێنی
گلگامێشێکی زۆر لەو ڕێیە تەمەنیان نایەوە
نەمریی لە پەڕەی نزیکترین گوڵدایە
تۆ سووکە ئاوڕێ بدەوە ئەزانی
بە هەزاران لیرەی جوانی شیعر
لە دوای خۆت جێمایە

که مەرگ منی کڕی

شەو بوو مانگ کەوتبووە دەست چەتەی ترس
ئەستێرەکان لەناو زیندانی ئاسماندا ئەیاننالاند
ڕێگاکان بە قفڵی مەینەتی کلوم درابوون
دڵی منیش بە فیراق مەرگڕێژ کرابوو
ئەو شەوە درێژترین شەوی ژیان بوو
ئەو کات دواجار بوو لەو ڕێگایانەدا
تەوقەم لەگەڵ مەرگ کرد
یەکەمجار بوو ڕۆحی خۆم فرۆشتە شەیتان

هاودەم

نەوڕەسەکان فڕین و من بە تەنها مامەوە
ئەو ڕێگایە چەند لە مار ئەچێ
تا دێ درێژ ئەبێتەوە
وەک مار، وەک شەوێکی قەترانی
بۆ ناو زەینی من هەڵئەچێ

دیلکردنی جوانی

ئەو ڕێگایەی منی ئەبردەوە نادییاری
جوانترین مانتۆی ئاشکرایی لەبەر بوو
ئەوەی منی لە تۆ جیا ئەکردەوە
نامەی بەیەک گەیشتنی ئەنووسی

پارادوكس

چەند سەیر بوو تاوێرەكانی سەر ڕێگا ئەتەقینەوە
گوڵەكانیش لە بن تاوێرەكان ئەپشكووتن
وەک مردنی من و دەركەوتنی تۆ

قاسە

زەمەن پڕە لە ئاگر منیش لە ئاو
پڕە لە حەكایەتی مردن
منیش لە میهر
پڕە لە لوورەی گورگ
منیش لە ئاواز
پڕە لە وەڕەسی
منیش لە شیعر

تاتۆ

بەر لە هاتنم هەزاران شەوق و شینت بۆ ئەناردم
قاسەی سەرت لە هەزاران جێ ئەشكاندم
یوتیپێكی چەند ڕەنگین بووی
وەک تاتۆی سەر پشتی پڵنگ
سام و جوانیت ئەبەشییەوە
دوای هاتنم لە ناو زەمانت شاردمەوە
مردنت هێندە زۆر كردم
بووم بە ڕستەی نێو كتێبی ئەشقیاكان
دەمێ نەبوو هەزاران جار نەمرمەوە

فڕین

قسه بکه ئەی وەڕەسی
تۆ چەند لاڵ و بێدەنگی
خۆت بنوێنە تۆ ئاوێنەیەکی چەند تەڵخی
شمشێرەکەت بخەرەوە کالان
ئەڵێی پاڵەوانەکانی سامۆرایی
دەستت لە سینەم دەرێنە ڕۆحم نادۆزیتەوە
سەیری کە چۆن لە نێو ئاسماندا هەڵئەفڕێ

لە پێکەوتنی زەمان

ساتێکی کورت، کورتتر لەم ڕێگە درێژانە تۆم بیرکەوتەوە
برووسکێکی جگەربڕ، سەدان جار لە سەر یەک کوشتمی
گریام و زۆر گریام دڵۆپێ چاوی تەڕ نەکردم
هیچ کەسێ پەی بەوە نەبردووە
کە مردن ئەوەندە شیرین بێ لەو ساتەی
کە زەمەن لە دەورت مردووە

مانەوە لە قوڕی ئەبەد

بیرم لەوانە ئەکردەوە پێبەپێ لەگەڵ منا بوون
نە ئاسمان ڕایئەگرتن و نە گۆی زەوی
ئەوان چوونەوە ناو درزی وجود
منیش لەناو دڵی تەنهایی ئەبەدیدا مامەوە

دڵ

تۆپی ئاسۆ وەک پەڵە خوێنێکی تۆخ
کەونی سوور هەڵگەڕاندبوو
بۆ ناو ئەبەدی نادیار گلۆر ئەبۆوە
دڵی خۆم بیر کەوتەوە چۆن بێهوودەیی ڕایئەدا
ئێستا نا ئێستا لە سینەم ئەترازێ و ئەکوژێتەوە

بە با چوون

هەزاران هەزار میل لە ڕێگا
وەک کاغەزی چینی دڕابوو
بایێکی توند بە تەبەشی من بڕا بوو
وەک شمشێر ئەیسمیم
ئێستاش بەرەو نادیاریی ئەمجمێنێ
من دڵی خۆم دایەوە بەوەی دوای کەمێکی تر
مەرگ ، ئەو زەیتوونەی بە تاسووقەوە چاوەڕێی ئەکەم
لە زینی ئەسپ دامئەگرێ و ئەمڕفێنێ

دابەزین لە ژیان

لە پاسی ژیان دابەزیم
خۆم لە چرکەیەکدا بەستایەوە
تەنهاییەک لوولیدام لە مارێکی ئاشق ئەچوو
زەمانم کەوتە لەرزەو زمانم لەگۆ کەوت
کەون وەک زیندانێکی تاریک بوو
منی تیادا تاکە دیلی سەر زەمین بوو

تارومار

جوانترین باڵم
لە باخچەی مەلەکاندا بۆ هێنابوو
جوانترین ڕەنگم
لە پەڕی تاوسدا بۆ کڕی بوو
جوانترین شەوقم
لە نووری شاعیراندا بۆ دزی بوو
جوانترین دەنگم
لە گەرووی شمشاڵدا بۆ چڕی بوو
جوانترین لووتکەم
لە ڕەوزان بۆ تاجی سەری هێنابوو
جوانترین باقە گیام
لە گوڵستانی شیرازدا بۆ چنی بوو
جوانترین باوەشم لە دڵەوە بۆ هەڵێنابوو
بەڵام باڵەکانی شکاندم و ئێستا فڕینم نەماوە
ڕەنگەکانی ڕشتم و ئێستا دونیای من بێڕەنگە
شەوقەکانی کوژاندمەوە
ئێستاکێ لە تاریکی ئەژیم
دەنگەکانی کپ کردم
توانای گۆرانی لێ کوشتم
ئەو لووتکەیەش کە هێنابووم
دایڕماندو ئێستا من تەنها دامێنم
تەڵ تەڵ گیاکانی سیس کردم
ئێستا من لەناو پاییزم
باوەشی پڕکردم لە تەنهایی
ئێستا تەنهاترین کەسم

ستەم

ژیان هەموو شتێکت لێ ئەسەنێ
تەنها شتێ کە ئەیبەخشێ کورتە سێبەرێکی مەرگە
تا دوا هاوارو هەناسە بە دواتەوە ئەخشێ
خشششششششششششش
دونیا کپ هەڵئەگەڕێ

دوا هەناسە

جار جار لەو تاریکستانە ئاگراوییەی ڕێگەدا
شەبەنگی تۆم ئەبینی ڕەنگەکان کاڵ ئەبوونەوە
بە ئاستەم لەو سەری دونیا بۆ لای من تەکانت ئەدا
منیش شەختەی ڕێگە ئێسقانی ڕەش کردبووم
ئاگادار بووم دوا هەناسەم ئەدا

شکان

ڕێگا هەزار هەزار دەرگای داخراو بوو
مەحاڵ وەکو قومری شین ئەچۆوە
پۆلا بوون سارد ئەبوونەوە
دڵم گوێزێکی شکاو بوو

سڕانەوە

سەرم خاڵی بوو لە خەیاڵ
پێم لە زەوی بەردابوو، دەستم بە با گرتبوو
سەرەتام بەرەللا ئەکرد کۆتاییەکانم دائەخست
یەکەم جار قاچم کەوت دووەم جار چاوم شلبوو
زانیم لە زەمین ڕەش ئەبمەوە

تەنها شیعر

رۆح لەنێو ئاسێ ترین قەڵای شیعردا ئەلەرزی
لەرزینێ لە ڕامانی فیل ئەچوو
کە ئەکرایە قوربانی خواکان
لەرزینێ لە شەوی درێژی ئوفیلیا ئەچوو
کە شەپۆلی دەریا بەسەر تاشەکانەوە ئەی هاڕی
هاوارم کرد ئەی شیعر فریام کەوە
من بێ خەیاڵترین ئینسانم
لەنێو ئەم زەوی و ئاسمانەدا
خەمگینترین وشەی ناو فەرهەنگی زمانم

کاستێلیا

که به ته‌لانی ڕێگاکه‌وه شۆڕ بوومه‌وه
تازه له کتێبی ئاوابوون بووبوومه‌وه
پاڵه‌وانه‌کان یه‌که یه‌که له‌ناو کتێبه سیحراوییه‌که
ئه‌هاتنه ده‌ره‌وه و له‌گه‌ڵ مندا به ڕێئه‌که‌وتن
ئه‌وان به‌ر له من پێکی دژوارییه‌کانیان هه‌ڵدابوو
ملی سه‌دان بوتڵی مه‌ینه‌تیان شکاندبوو
به‌ر له من به چه‌کی بێ ئامانی هاوار
که ئاسمانی کون کون کردبوو
له‌گه‌ڵ له‌شکری ته‌نیایی جه‌نگا بوون
به‌ر له من له‌ناو ئاپۆڕه‌ی ژنه ڕووت و قووته‌کان
له‌ناو ئاگری شه‌هوه‌ته شه‌یتانییه‌کان
ته‌نهاترین ته‌نها بوون
یاده‌وه‌رییه‌کانی خۆیان له خانه‌ی سه‌ر حه‌شاردابوو
به‌ڵام به درێژایی ئه‌و هه‌زار ساڵه‌ی
نێو ئه‌و ڕێگا نادیارانه‌ی
ئێمه‌یان ئه‌برده‌وه سه‌ر ده‌ریاچه‌ی کاستیلیا
هه‌رگیز ورته‌یه‌کیان لێوه نه‌ئه‌هات و
بزه‌یه‌ک گه‌شی نه‌کردنه‌وه

بازنەی هەرهەری

خۆم بینی منیش دوای کەمێکی تر
ئەگەم بەوانەی تازە ملی ڕێگا ئەگرن
ئەوانیش وەک چۆن من
بۆ پاڵەوانەکانی کتێبی سەفەری ئاوابوون
یادەوەرییەکانم تۆمار ئەکرد
لە دەفتەری کەوناری هزریان
هەمان یادەوەری بۆ من ئەنووسنەوە

بە درێژایی کتێبی ڕێ

ڕێگایەکان هەر یەکەو دەنگی خۆی هەبوو
دەنگی شکان، دەنگی وردوخاشبوون و ڕمان
مێژووی درزی دڵی ئەم کەونەیان ئەگێڕایەوە
جیاوازی نەئەما لە میانی بەرد و ئینسان

دەنگ

دەنگی تۆ لە ئاوەوە دێت ئەزانم
بۆنی هەموو ئاوەکانی هەڵگرتووە
چونکە کە ئەگەیتە ئاوەکان هەموو ئاوەکان ئەوەستن
ڕەنگی تۆ لە بایەکانەوە هاتووە
ئەزانم شەوقی هەموو دارستانانی گرتووە
ئەبینم کە بەتەک دارستانەکانەوە دێی
گەڵا هەمووی سەما ئەکا
تۆ کە ئاو بیت ئەبی هەمیشە هاودەمی خنکان بم
تۆ کە بابیت ئەبێ هەمیشە هاودەمی دارستان بم
ئێستاش کە ئەچمەوە سەر ئاوەکان
باسی تۆم بۆ ئەگێڕنەوە
کە ئەڕۆمە دارستان باسی تۆم بۆ ئەگێڕنەوە
کە بمەوێ هەزار ساڵ ئەندێشەت بکەم
خۆم ئەخەمە بەر ئاوەکان
کە بمەوێ دارستانەکان تەی بکەم
خۆم لە بایەکان لوول ئەدەم

زەمەنێکی ئاڵۆز

کە هەموو ڕێگاکانمان بڕی و
وجوودی بێماناى خۆمان
وەک کیسەیێ ئێسقان
لە دواى خۆماندا بە جێهێشت
وەک چەند قەپێلکێکی بۆش
لەناو سووڕی زەماندا
لە مرۆڤ نەئەچووین،
لە تەونی رۆژگاردا مەسخ بوو بووین
بووبووین بە حەرفێ
لە کتێبی ڕەشی هەرەس و داڕمان
بووبووین بە خۆڵەمێشیی ناو کتێبی سپی زمان

لەوێ یەكتر ئەبینینەوە

ئەو دەمەی بیر كۆیلەو جەستەمان
شەق شەق و دڵیشمان كون كون بوو
ئەو دەمەی زمانمان سووتاوو ناولەپمان خاراوو
ئاسمانمان دڕا بوو
بیناییمان شێلو و پەنجەمان یەک یەكە
لەناو دەمی چەقۆدا بڕا بوو
ئەو دەمەی ئاسۆمان تاریک بوو
رێی ئاوات وەک سیرات باریک بوو
هەموومان لە دۆزەخ ئەسووتاین
بۆ بۆنی بەهەشتی خاكمان ئەگریاین
ئەو دەمە بە هێمای دەست و چاو
بە دڵی پڕ برین بە هیوای بەجێماو
پێم گوت لەوێ لە دەرسیم یەكتر ئەبینینەوە

مرۆڤی زیادە

هەموومان وەک کۆمەڵە مەستێکی شکاو
لە تەلانێکا وەستاین
کەس نەیئەزانی ئێمە چین و
لەکام قەڵەمڕەوی خوداین
کەس نەیئەزانی کە ئێمە
لە چەند تارماییەکی بێزەوەرین
لەناو هەندەسەی قەدەرێ
چەند لە یەک ئەچین و جوداین

بەچی خۆمان بگرینەوە؟

با وا بیر نەکەینەوە هەین
کە سەر زەوی بەشی پێکەوە بوون ناکات
با نەڕۆین کە ڕۆژنەی زەوی
بەشی چاومان ناکات
بابیر کەینەوە کەوا هەین
هەتا جوانی فەزای بوونمان پڕکاتەوە
شەونم پڕووشەی شەراب بێ
گرێی دڵمان بشواتەوە
بابیر کەینەوە کەوا هەین
تا ئێمە پارسەنگی بوون بین
لە پانتایی ئەم کەونەدا وەک بەندۆلی خۆشەویستی
بۆ تا ئەبەد من بەرەو تۆ تۆ بەرەو من
هەمیشە لە هاتوو چوون بین

جەردە

بەناو ڕێگاکاندا ئەڕۆیشتم
درەختەکان قسەیان بۆ ئەکردم
بەردەکان قسەیان بۆ ئەکردم
بۆقەکان قسەیان بۆ ئەکردم
کە بەناو مرۆڤەکاندا ڕەت بووم
بەردەوام تەقەیان لێ ئەکردم
زانیم دار و بەردو درختەکان
چەند ئینسانی ترن لە ئینسان

ئاوی سپی

وەک ئاسکێکی شین
کەوتیە گلێنەی چاومەوە
ئای چەند سپی ئەچیتەوە
هەر ئەڵێی تیشکی
بەسەر ترێی ڕەشی بەختمەوە
چەند پڕ نووری
هەر ئەڵێی تریسکەی ئاونگی
بەسەر باقە گیای بوونمەوە

بێتام بوونی ژیان

ئەو ڕێگایانە چەند درێژ بوون
هەناسەکانی منیش چەند کورت
چەند ڕووناک بوون و چاوەکانی منیش چەند کز
باسی نهێنی منیان ئەکرد
کە من لە ئاشکراییدا غەرق بووبووم
ئەو ڕێگایانە وەک کتێبی مردووان وابوو
کتێبی بێتامی ژیان

شەکەتی

چەند ماندووم لەو ڕێگایانە
کە پرسیارن لە ئێستەتیکای کات
چەند ماندووم لەو ڕێگایانە
کە وەڵامن لە ناشیرینییەکانی شوێن

سەردان

ئەچمەوە سەر ئەو یادەوەرییانەی
لە ڕەشەبادا لێم ڕژان
ئەو فرمێسکانە کۆ ئەکەمەوە
کە بەسەر تاوێرەبەردو گیادا
وەک پرووشەی باران پژان

تەوقی گەردن

ئێمە هەموومان بەو ڕێگایانەدا ئەڕۆین
کە وەک ناواخنی کتێب وان
هەموو ئایدیاکانی ئینسان
بە وردوخاشییەوە لەناو ڕێگادان
ڕێگاکان زیندانی خودان
لە زیندانی مرۆڤ ڕەشتر و هەم جودان

ئوڤیلیا

لەرزینێ لە ڕامانی فیل ئەچوو
کە ئەکرایە قوربانی خواکان
لەرزینێ لە شەوی درێژی ئوفیلیا ئەچوو
کە شەپۆلی دەریا بەسەر تاشەکانەوە ئەیهاڕی
هاوارم کرد ئەی شیعر فریام کەوە
من بێ خەیاڵترین ئینسانم
لە نێوان زەوی و ئاسماندا
خەمگینترین وشەی ناو فەرهەنگی زمانم

جێگۆڕکێ

له دڵی ڕێگاکاندا گیام بینی تەنها
بەڵام شەونم لەسەر بەردەکان کەوتبوو
درەختەکانم بینی تەنها
بەڵام گەڵا بەسەر ئاو کەوتبوو
ڕێگاکان له هەوا بوون و زەویەکانیش بێ ڕێگا

خوێنی تاڵ

ڕێگاکان پڕ کۆبرابوون
ئێمه به دوژمنمان ئەزانین
ئەوان بۆ نیشتیمانی خۆیان ئەچوون و
عەودالّی گەیشتن بوون
ئێمەش بەرەو کوشتنیان ئەچووین و
عەودالّی خوێن ڕشتن بووین
ئەوان گەیشتن و بەڵام ئێمه نەگەیشتین
خوێنمان پڕ ژەهر بوو

گەڵای سپی

زوو یا درەنگ ئەوەی نامەنەوێ بێ دێ
زوو یا درەنگ ئەوەی ئەمانەوێ نێ دێ
ڕەنگە من بچمە ئایندە و تۆش بچیتەوە ڕابردوو
یا تۆ سەفەر بۆ ناو لیمی کەنار بکەی
یا من سەفەر بۆ ناو تەمی بنار بکەم
زوو یا درەنگ ئەچینەوە بۆ منالّیی
شەونمی ڕوونی تەنهایی
سپێدەمان پڕ لە شەوق و کپی ئەکا
ئەوین دێت و سترانی خۆی هەلّئەڕێژێ
تەوقی سەرمان پڕ لە گەڵای سپی ئەکا
زوو یا درەنگ هەموو شتێ لە فەلەکی خۆی ئەترازێ
پاشا لە تەخت و کورسی خۆی
دەرگا لە چوارچێوەی جوانی، دەریا لە ئاو
 مەل لە جریوە، سەرخۆش لە مەی
ساقی لە بەزمی جۆش و خرۆش
دارستانیش لە دەنگی نەی
ئاخ دلّی من و دلّی تۆش

خۆکوشتن

لەناو چەقی ئەو ڕێگایانەی
ئێمەیان ئەبردەوە ناو زیندان
یەکە یەکە باڵندەکان خۆیان ئەکوشت
گریاین خۆمانمان بیر ئەهاتەوە
کە لەو ڕێگە بێ کۆتاییانەدا
ئێمەش یەکە یەکە خۆمان ئەکوژین

قومار

چەقۆمان پێ نەبوو شریتی ئەو ڕێگایەنەی پێ ببڕین
ناچار بە پێ بڕیمان
هەموومان کەوتینە داوی مەحاڵ
بۆیە پەنامان بردەوە بەر یاری قومار
دۆڕاندمان، دۆڕاندمان
ڕووتبووینەوەو دەمانزیڕاند وەکو مناڵ

ئەلفابای گومان

لەناو ڕێگاکاندا هەزاران جام شەرابم هەیە
شەرابی هات و نەهات
هەزاران کتێبم هەیە دەربارەی زیندانی زمان
کە با هەمووی کۆکردنەوە
کردی بە گەورەترین کتێبی ئەلفابای شێواوی گومان

نووسینەوەی یادەوەری

کە گەیشتینە دوا سنوور
زمان لەگۆ کەوتبوو
چراکان تازە کتێبی سەمایان
ئەنووسییەوە و خۆیان ئەکوشت
تازە بخوردی کێلی زیندان ئەدرەوشایەوە
مەل ئەگەڕانەوە لە فڕین
باڵی شکاوی خۆیان بە با ئەبەستایەوەو
قەدەری خۆیان دابووە دەست جریوەو چڕین
من لەوێدا بە پەلە یادەوەرییەکانی خۆم نووسییەوە
مابوو بگەم بە ناخی خۆم کە کتێبی بێهوودەیی بانگی کردم
لەو ناوەدا وەک شمشێر لە با چەقیم و بۆ ئەبەد نەبریسکامەوە

تیری بەر کەوان

کتێبەکان ڕێگایان بە ناوەرۆکی خۆیان گرتبوو
ئەو دەم خۆشترین ساتی ژیانم بوو
خوێنەرەکان لە ژێر باڵی کتێبەکان خەوتبوون
ڕێگا پڕ بووبوو لە شەیتان
پەیمانێکی فاوستی بوو
لە میانی کتێب و ئینسان

نامه

بیر لە من مەکەوە ئەی یار
من کوژاوەیەکم لە شەوقی دڵی کەرت بووم
داگیرسانێکم لە تونێل
شەوێکی درێژم لە ئازار
تەنها خۆکوشتن
تونێلەکان منیان ئەبردەوە ناو تونێلەکان
ڕێگاکان تونێل تونێل بوون
هەرگیز کۆتاییان نەئەهات
ئەوەی کەس نایبیستێ
سپێدەیەک شەفەقی خۆڵەمێشی
ئەڕژاندە ناو دڵی ڕێگاکان
کە هەم پرسیار بوو هەم وەڵام
لە کوێی ئەی یار کە دڵم وا کەرت کەرت ئەبێ
لە نێوانی ڕاستی و گومان

تینوێتی

ئێستا مێرووولەیەکی برسیم
لەو سەری ڕێگا وەستاوم
سەگێکی تینووم
زمانم لە باڵام درێژتر لەدەم هاتۆتە دەر
هانکە هانکم کەونی وڕوکاس کردووە
ئەپرسم ئاخۆ کێ منی وا مەسخ کردووە؟

درکاندن

من بوونەوەرێکی زیادەم
ڕێگاکان پێیان وتم
تەونێکی ماناسزم
فەرشی ڕێگاکان پێیان وتم
من کەوانێکی بێ تیرم
نێچیری ڕێگاکان پێیان وتم

جەمسەر

هەمیشە ڕێگەیەک هەیە دێتەوە لای تۆ
ڕێگەیەک هەموو شوێنپێکانمی بەسەریەوە دیارە
ڕێگەیەک هەموو فرمێسکەکانمی بەسەریەوە ڕژاوە
ڕێگەیەک هەموو هاوارەکانمی لەناو داگیرساوە
ڕێگەیەک هەموو ئەوینمی تیا دایساوە

دارستانی من

وەکو مافوور هەمووی تەونی تیرو دڵە
هەموو منارە ڕماوەکانی خەونی منە
هەموو باخە سیسەکانی هەناسەی منە
هەموو گەڵا وەریوەکانی ڕۆحی منە

کەوتنە خوارەوە لە زەمان

بێدەنگی زمانی پڕ سامی ڕێگە بوو
ئێمەش هەر هاوارمان ئەکرد
بەڵام نەمانتوانی شەختەی بێدەنگی ڕێگە بشکێنین
ئێمە شکاین ورد و خاشبووین
هەمدیس ڕێگە زمانی خۆی نەگۆڕی
بێدەنگی بۆ ئەبەد داگیری کردین

تاریکییەکانی ڕووناکی

دڵۆپ دڵۆپ ڕووناکی ئەچکایە لێوم،
ئەبوو بە دەفی ڕووناکی
جۆگە جۆگە ڕووناکی ئەخزایە خوێنم
ئەبوو بە خەزنەی ڕووناکی
کانی کانی ڕووناکی ئەڕژایە چاوم
ئەبوو بە کوانووی ڕووناکی
ڕووبار ڕووبار ڕووناکی ئەپژایە دڵم
ئەبوو بە ماڵی ڕووناکی
دەریا دەریا ڕووناکی ئەتکایە گیانم
ئەبوو بە نەوای ڕووناکی
دواجار بووم بە ڕووناکی
ئەو هەموو ڕووناکییە تۆ بووی
ئەی خۆشترین کتێبی من
وەک شەبەنگێ هاتی
لانەت لە مەلەکووتی من دانا و نەهاتییەوە
ئەو هەڵچکانە بڕایەوە بوو بە حەکایەتێکی دوور
ئەو هەڵخزینەوەش وەستا بوو بە وێنەیەکی کۆن
ئەو هەڵڕژانە تەواو بوو، بوو بە سەرابی بیابان
ئەو هەڵپژانە خامۆش بوو وەک یادی بێ وێنەی سەما
ئەو تکانەوەش چکی کرد نە ئاماژی ما نە سەدا
ئێستا منم لەنێو کێڵگەیەک تاریکی
تەنهاترین کەسی تەنها
ئاسێ بووبێ لەنێو تاریکی و ڕەشەبا

ئاسکی سەوز

تەواو لەناو گلێنەی هەر دوو چاومایە
ئەزانم ئەو ڕێگەیە هەمان ڕێیە
کە هەزاران جار وەک کۆچەر پیا تێپەڕیوم
بە ئاسکی گیاکانی ئەیناسمەوە

ئاوابوون

ئەو ڕێگایەی هەمیشە دێتەوە لای تۆ
پڕە لە قوفڵی کلیلدراو
پڕە لە تەڵەی برینی مەلی لە ڕەوە بە جێماو
پڕە لە شەوەزەنگ و زریان
ئاخ ئەو ڕێگایە پڕیەتی لە دەنگی گریان

خۆکوژی

هەوڵێکی زۆرم دا بە چەند وشەیێ خۆم بکوژم
کەچی وشەیەکی زۆرم کوشت و هەر نەکوژرام
زۆر هەوڵم دا دژمنێ بۆ خۆم دروست کەم
بەڵام لە خۆم زیاتر کەسم نەدۆزییەوە

دایکم

چەند غەریببیت ئەکەم دایە
کە هەزاران هەزار ئاخم لە دڵدایە
گیای سەرگۆڕەکەت زەرد هەڵگەڕاو هەر نەهاتم
وای من چەند بێ مانام خودایە

شلبوونی باڵەکان

ئەبینی پیتی پڕ مانای کتێبەکان
هەتا دێ ورد ئەبێتەوە
چاوی منیش کزو کزتر
ئەبینی لەرزی پەنجەکان
هەتا دێ خێراو خێراتر ئەبێتەوە
تەختەی کۆمپیتەریش تا دێ
ئاڵۆز و ئاڵۆزتر
ڕێگا تا دێ درێژ و درێژتر ئەبێتەوە
هێزی منیش کورت و کورتر
فریام کەوە وا باڵی فڕینم ئەکەوێ
مەلی ئەوینیش هەتا دێ
بەرزو بەرزتر ئەبێتەوە

جادو

زۆرجاران هەست ئەکەم ئاونگی
کە پێت ئەگەم شەلاڵی گیا ئەبم
زۆر جاران هەست ئەکەم تۆ گیای
کە بە دەست ئەتگرم سەوز ئەبم

ونبوون لە رووناهی

نەمئەزانی تۆ لافاوی
تا دواجار لەناو دڵتا خنکام
ئیدی بۆ ئەبەد من کوژامەوە
نەمئەزانی تۆ بەختەوەریت
تا دواجار لە خۆشیتا سووتام
ئیدی بۆ ئەبەد داگیرسامەوە
نەمئەزانی تۆ شووشەیت
تا دواجار لە بینابیت شکام
ئیدی بۆ ئەبەد لە رووناکیدا نوقم بوومەوە

شەبەنگ

ئەوەندە بیر لە تۆ ئەکەمەوە
توانای نووسینم نەماوە
کە بمەوێ بتنووسم
لە ژێر قەڵەمما ڕائەکشێ
کە بمەوێ وێنەکەت بکێشم
نازانم ماهیەتی تۆ چییە
لە پەڕی فرشەما ئەبیتە هەزار ڕەنگ
من توانای یەک ڕەنگی تۆم نییە
ئەی هەموو ڕەنگەکان

لە بوونمای

چەند دووری ناتگەمێ، کەچی وای لە دڵما
چەند بەرزی ناتگەمێ، کەچی وای لە لەپما
چەند سپی ناتبینم، کەچی وای لە چاوما
چەند سووری ناتبینم
کەچی وای لە خوێنما

ئەچین لە ئاوی هیرتێ ئەخۆینەوە

کە لێرەین ئەوە لەوێ چاومان لە کۆترەکانە
چۆن لە ئاوی سەر بەردەکان ئەخۆنەوە
کە لێرەین ئەوە لەوێ دڵمان داوە بەو کچانەی
 بەردەکان بۆ شوورەی خۆیان ئەگوازنەوە
کە لێرەین ئەوە لەوێ
دەستمان لەناو ئەو دەستانەن
شیری ژیان ئەبەشنەوە
کە لێرەین ئەوە لەوێ
ڕۆحمان داوە بەو کەڤرانەی
لەبەر شیلەی گەرمی ڕژاو
 مانگە شەوان وەکو زیو ئەبریقێنەوە
لەگەڵ یەکەم تریقانەوەی
گوڵە پوونگی سەر ڕێگاکان
ئەچین لە ئاوەکەی هیرتێ ئەخۆینەوە

دەرکراوەکان

لە ناوەندی زەمین و ئاسمان بە هەڵواسراویماینەوە
نەمانئەتوانی نە بۆ خودا بەرزبینەوە نە بۆ شەیتان
نە ئاسمان بە هی خۆی ئەزانین نە زەوی
بۆ ئەبەد لەو فەزایەدا سووڕاینەوە
ئێستاش هەروا ئەسووڕێینەوە

تۆ چەند سپی ئەچیتەوە

بەم درەنگ وەختەوە چی تۆی هێنا
ئاوا وەک تیشکی بلوورین
لە ژووری ئەبەنووسی منا بەدەرکەوتی؟
کە من وا خەریکە وەک بازنەی ئاسۆی ئەبەدی
گلۆر ئەبمەوە
بەم درەنگ وەختەوە چی تۆی هێنا
ئاوا وەک شەوقێکی کەونار
لە خەرەندی قووڵی رۆحما بەدەرکەوتی؟
کە من وا خەریکە لە تەلانی ڕکی زەمەندا
بەرەوخوار ئەبمەوە
بەم درەنگ وەختەوە چی تۆی هێنا
ئاوا وەک تامێکی شیرین
کەوتیە سەر زمانمەوە،
کە من وا خەریکە شەرابم تەواو ئەبێ
بەم درەنگ وەختەوە چی تۆی هێنا
ئاوا نەرم نەرم ئەڕژێیتە کاسەی دڵمەوە
کە من وا خەریکە وەک دوا پشکۆی ناو خۆڵەمێش
لە ڕووناکی ئەکەوم و بۆ ئەبەد ئەکوژێمەوە

ئاواز ئاواز بۆ لای تۆ دێم

بە تاریکییەکانی ناو دڵم
ڕووناکییەکانی تۆ ئەنووسمەوە
بە خەمبارییەکانی ئەبەدیم
شادییەکانت ئەخوێنمەوە
هەمیشە خۆم لە با لوول ئەدەم
بۆلای تۆ دێم
تۆ سەرەتای کۆتایی منی

ئاوی من

درەوشانەوەی خامۆشیم
خامۆشی تۆی درەوشاندەوە
داگیرسانی کوژانەوەم
کوژانەوەی تۆی داگیرساندەوە
هاتنم بۆ هاتنی تۆ بوو
مینا تیشک لە تاریکیدا دەرکەوی
خامۆش بوونم بۆ داگیرسانی تۆ بوو
 کە وەک پڕووشە لە بیابانما داڕژێی
ئەی وجوودی هەزار ڕەنگی من
ئەی ئاوی من
ئەی نەبوون و هەبوونی من
ئەی بینایی کوژاوەی من

نووسینەوەی تۆ

هەموو درەنگەکان کۆ ئەکەمەوە
تا زووەکانی تۆ ڕەنگڕێژکەم
هەموو نەهاتنەکانی تۆ ئەنووسمەوە
تا هاتنەکانی تۆ داڕێژم
هەموو هەراو زەناکانت تۆمار ئەکەم
تا بێدەنگییەکانت سارێژکەم

بەدوای جاویدانی

من بەتاڵم
کەچی سەرم پڕە لە ماناو دەنگی واتا
من پڕم
کەچی چاوم خاڵییە لە وێنە و سامی ڕەنگ
بۆیە دەروونم هەڵئەڕێژم
تا چەند ڕستەیێ لە مانای ئەبەدییەت داڕێژم

شای من

بانگت ئەکەم ڕێگاکان وەڵام ئەدەنەوە
تۆ ڕێگاکانت داگیر کردووە
گوێت بۆ رائەدێرم
هیچ دەنگێ نابیسم
تۆ هەموو دەنگەکانت شەلاڵی خۆت کردووە
تۆ هەموو زەوی و ژێر زەوی و ئاسمان و سەر ئاسمانی
تۆ ستوونی کەونت ڕاگیر کردووە

دڵێکی ئاوین

دڵی من شووشەیە
عاشقی درزی قووڵ و ملیارێ شکانە
دڵی من پۆڵایە ئەی بۆ وا زوو شکا؟
دڵی من سێوێکی لەتلەتە
هەر پارچەی لە شوێنێ جێماوە
دڵی من خەمبارە هەر خەمەی لە کۆستێ هێناوە
دڵی من پەیمانەی شەرابە
هەر قەترەی لە رەزێ هێناوە
دڵی من ئاوە بۆ ئاوا ئاگری لێ ئالاوە؟

له سۆنگەی چی؟

ئەی ماندوو، ئەی خۆم، ئەی تۆ، ئەی هیچ
بە دوای چی ڕائەکەی کە هەرگیز پێناگەی
ئەی خەمگین، ماتەمگێڕی ئەوین
تەمبوورت مەژەنە، کە ژێکانت هەمووی پساوە
ئەی ئەشقیا، ئەی خۆم، ئەی تۆی هیچ
دڵی تۆ لە کام شوێن، لە کام گڕ جێماوە
ئەی خۆم، هیچ و پووچ
خوێنی تۆ لە سۆنگەی کام سەنگین ڕژاوە؟

ژەنیوەر

ژەنیوەر مانگێکی سامناکە لە شەوی ئەوینت
لەو شەوە من شەختەم لەناو گڕ هێناوە
ئەو شەوە هەرچییەک کە خۆشم ویستووە
لە نەمریم ئاڵاوە، لە ڕۆحم مردووە
ژەنیوەر یادی تاهەتایەی پەتێکە
لە گەردن ئاڵاوە

دۆڕاندن

ئەی نادیار
دیاربوونت هەنجن بە هەنجنی کردووم
ئەی ڕووناکی
تاریکیت بڕستی چاومی بڕیوە
ئەی بەرزی
نەویاتیت پشتی کووڕ کردمەوە
ئەی قوومارچی
قوومارت تەمەنی لێ بردمەوە

تەوقی ئەبەدی

کتێبی ئەوینت پڕیەتی لە شەوقی دابڕان
پڕیەتی لە کۆتی ملی من
لە ڕستەی دابڕان

چوزانم

ئەمەویَ تۆ لەگەڵما بی بەڵام حەز ئەکەم تەنیا بم
ئەمەویَ بچمەوە بەرزایی بەڵام هەر لە سەر زەوی بم
لەگەڵ دڵی خۆما توند بم بەڵام زۆریش نەرم و نیان بم
بەرەو باشوور ڕابکەم بەڵام هەر لە باکوور بم
هەمیشە لە فڕیندا بم بەڵام هەر لەسەر پێی خۆم بم
دڵم بە گریان بدەمەوە بەڵام هەمیشە پێبکەنم
ئەچم ئەگەر مەودای نێوان کەم بێتەوە بەڵام ناچم
ئەمەویَ لە تۆ نزیک بم
بەڵام ئەمەویَ هەر دوور بم
ئەمەویَ بەرز ببمەوە
تا لە هەموو شوینیَ تۆ ببینم
بەڵام هەمیشە لە نزمابیەکاندا ڕووبەڕووم ببیەوە
حەز ئەکەم تۆ هەمیشە
وەک بەفر سپی بچیتەوە
بەڵام من حەزم ناکەم بەفر بیت
حەز ئەکەم درەختێکی کەسک بی
من نەمامێکی ساوابم
چوزانم من ئەمەویَ ئاوابم
بەڵام نامەویَ ئاوابم

خۆرگیران

ئەبێ چەند ساڵ لە تاریکیدا بژیم
تا گورزێ ڕووناکیم بەرکەوێ
ئەبێ چەند ساڵ لە ئاودا بژیم
تا دڵۆپێ شەهدو زوڵاڵم بەرکەوێ
ئەبێ چەند ساڵ لە دارستان بژیم
تا سێبەرێکم بەرکەوێ
ئەبێ چەند ساڵ لە بیابان بژیم
تا ئەگەر لە تەونی سەرابیش بیت
یەکجار وێنەی تۆ دەرکەوێ

ژەهری مانەوە

کە با دێ ئەوەستم بەڵکو ئێ، دەنگی تۆم بۆ بێنێ
دەنگی تۆ تەنها با ئەتوانێ بیهێنێ
باران دێ دەوەستم بەڵکو ئێ، ڕەنگی تۆم بۆ بێنێ
هەر تەنها بارانە ئەتوانێ ڕەنگی تۆ بنەخشێنێ
زێ هەڵکا ئەوەستم بەڵکو ئێ، سیمای تۆم بۆ بێنێ
زێ نەبێ چی هەیەلە ئامێزت بکا و سیمات نەپڕووکێنێ
لافاو بێ ئەوەستم بەڵکو ئێ هەواڵی تۆم بۆ بێنێ
دەنگی تۆ نامەیە تەنها لافاو خێرا ئەیگەیەنێ

کاسەیێ ڕووناهی

لەڕابردوو ئەترازێم و ئایندە ئەکەم بە ئەنوا
دەستی زەمەن ئەگرم و پێی ئەڵێم
فەرهەنگی تاریکی خۆتم پێ ببەخشە
کە هەزاران هەزار ساڵە ئەینووسییەوە و تەواو نابێ
ئەچمەوە لای کوانووی خۆر داوای لێئەکەم
کاسەیێ ڕووناکیم بۆ هەڵڕێژە بیخۆمەوە
کە هەزاران هەزار ساڵە ئەینۆشیت و تەواو نابێ

مانا ترازان

سووڕی زەوی بە جێدێڵم ئەچمە مەداری توانەوە
لەناو زیوی ئەو دەنگانەی
گوێچکەی مرۆڤ پەی پێ نابەن
داوا لە مەحاڵ ئەکەم چەیکێ ئەبەدیم بۆ شانە بکات
ناڕەحەتی ڕۆحمی تیادا بخەوێنم
بینایی لە دەست چووی چاوم بداتەوە
ئەچمەوە سەر حیکمەتی شیعرێ
سنووری هەموو زمانەکان بڕەتێنێ
گەوهەرێ بنووسمەوە جاویدانی داگیرسێنێ
لە مانا ئەچمە دەرەوە
بێمانایی ئەم گەردوونە بسەلمێنێ

مەحاڵ

هەست ئەکەم تۆ بچووکترین مەخلووقاتی
بۆیە هەمیشە نادیاری
هەست ئەکەم تۆ گەورەترین مەخلووقاتی
بۆیە هەمیشە دیاری
بچووک بی یاخود گەورەبی
دیار بی یاخۆ نادیار
ئەوەمنم ئەکوژێمەوەو دائەگیرسێم
ئەی تاقانەترین مەحاڵ

تاجی خۆشەویستی

هەموو جارێ لە ترۆپکان فڕێم ئەدا
لەناو قەفەس دیلم ئەکات
لە هەورازو نشێواندا گەوهەرم وردوخاش ئەکات
بۆ ناو دڵی شەوەزەنگان دەستم ئەگرێ
بۆ ڕووناکی وماڵی چرا ئەشقیایە ڕێگەم ئەگرێ
بەڵام هەر زوو خۆشەویستیی
چەکی ئەکاو دڵم ڕووناک ئەکاتەوە
قەول و قەراری ڕق و قین بۆ لای مەرگ ئەباتەوە
خۆشەویستی لووتکەی بەرزو دەریای قووڵ و
شاری دوورو هەرچی دوورە، هەمووی نزیک ئەکاتەوە
ئەی دڵەکەم تۆ هەمیشە ئاوازی خۆشەویستیی خۆت
بچرپێنە ناو دەماران
با ڕق و قین بفیشکێنێ لەناو دڵی بەچکە ماران

شیعر

که گەڵاکان لێم تووڕەبوون
چوومە لای باغ ئاشت بووینەوە
که ئاوەکان جێیان هێشتم
کەنار بوو دڵیان دامەوە
که شیعر دەرگای لێ داخستم
هەموو لایەک خۆڵەمێشیان نایە مشتم

ئاوێنە

هەرچەند ئەچمە بەر ئاوێنە و خۆم ئەبینم
ئەگەم بەو ڕاستییەی کەوا
من لە سەلالەی برینم
لە هەزارجێ لەت کراوم
لە سێدارەی جیوەی دڵی ئەم ئاوێنەیە دراوم
ئەوە تۆی ئاوا بۆ ئەبەد بەندت کردووم

لە قووڵایی چاڵەوە

هەمیشە بانگ و هاوارێک
ڕۆحی بوونەوەرەکانیان ئەسمی
شەوقی کەونیان ئەسڕییەوە
هاوارێک هەمیشە
درەختی دڵنیایی لە بێخەوە ئەبڕیەوە
ئەوە هاواری ئینسان بوو

کلیلی ون

ئەو ڕێگایانە چەند لە کەوانەی قفڵ ئەچن
کلیلەکانیان لەناو دڵی ماسیدان
ئەو ڕێگایانە چەند لە کەڵبەی شێر ئەچن
شێری ئاسن
لە دەمێکا چارەنووسی مرۆڤەکان هەڵئەپاچن

چاو

گەڕامەوە ئەو شوێنەی
بۆ یەکەمین جار لەنگەرمان تیا گرتبوو
کەشتییەکەم پڕی بوو لە چاوی ئەو مەلەوانانەی
حووتەکان هەڵیان دابوون
لەوێ گریام زۆر گریام
ڕێگاکان دووکەڵیان لێهەڵئەسا

دوا ژوور

ئەچم بۆ ترۆپکی چیاکان
بۆ شارە دوورەکان
بۆ ژێر دەریاو قووڵایی دەریاکان
بۆلای دڵی شکاوی نیشتیمان
بۆ لای کاژی ناو دارستان، مەیخانەکان
دواجاریش ناچار ئەگەڕێمەوە ژوورەکەم
کە وردە وردە بچووک ئەبێتەوە
تا ئەبێتە شەوقێ لە گۆڕستان

دید

هەموومان تەماشای یەکتر ئەکەین
تەمەشای ڕوخسارو ئەدگار
بۆینباغ و چاویلکە و باغ
تەمەشای سەما و ڕۆیشتن بەسەر خاکا
تەماشای پێڵاو و کەمەربەند و زریزە، بریقەی ددان
بەڵام ئاخ کەس تەماشای دڵی کەس ناکا
لەژێر پێی ژیان

شەوقێکی دوور

هەر لە سپێدەوە تا هەزاران بەتڵی شەو ڕائەشکێ
هەموو بە تەک یەک ڕائەبوورین
هەمووان یەکتر جێ ئەهێڵین
لە سەردەمی هەستی ئاسن، ڕق و ڤیان
یەکە یەکە و کۆمەڵ کۆمەڵ
لە ماڵ لە شەقام لە باڕەکان
لە دەشتایی و نێو ئاوەکان
ئەوە هەمووی سەرمەشقی ڕاکردنە لە دەست ژیان

ئێمە کێین؟

هەموومان بەسەر تەلی بازنەکەوە
ڕێگەی دوورو درێژمان ئەبڕین
بەڵام هەمیشە ئەگەینەوە هەمان شوێن
ئەسووڕێنەوە و ئەسووڕێینەوە
بە هەمان هەناسەو هەمان خوێن
ئەسووڕێینەوە و ئەسووڕێینەوە و ئەسووڕێینەوە
بەڵام هەرگیز نازانین چین، نازانین کێین

ئازاری هەرهەری

نازانم لە ژێر زەویم یا لە ئاسمان
سەرئاو کەوتووم یا وام لە بنی دەریاوە
خەونە یاخود ئاگاهی، نازانم ؟
نەزانینم هۆن هۆن ئەمخوا و
بە تاشەی زەمەنم دائەدا
نەزانینم وەک زۆرداریَ مەچەکی ڕۆحم بائەدا

شای هەمووان

هەموومان جل لەبەر ئەکەین
ڕەنگەکان لەبەر ئەکەین
شیعرو ستران لەبەر ئەکەین
شەپقەی دانتیل لەسەر ئەکەین
پێڵاو لە پێ ئەکەین
کراسی ماهووت لەبەر ئەکەین
دواجاریش شای جلکەکان دێت
ڕووت و قووتمان ئەکاتەوە
هەموومان لەبەر ئەکات

ئێستاش دەنگی شووشەی شکاوی سەرخۆشەکان

لە گوێما ئەزرینگێتەوە
بە دەنگی بەرز هاواریان ئەکرد
ئەو دڵانە لە کوێ پڕ لە کوێ هێوری کەین
ئەو ئاسکانە لە کوێی ڕۆحمان حەشار بدەین
ئەو هەمووشەرابە چۆن بچڕین
کە لە سپێدەوە تا شەفەقی سەختی نیوەشەوان
هزری پڕکردووین لە خەون؟
خەریکە سینە شەق ئەکەن
ڕووناکی ئەبەخشن بە کەون

هودهود

ئەوەی لای تۆم جێهێشتبوو
دەسماڵێکی خوێناوی و سێ چوار پەلکە لیمۆ و
چەند لاسکە ڕێحانێکی مەلەکشا بوو
کە لە ئێوارەییێکی درەنگی باراناوی
بەسەربالْی مەل ناردبووی
بارانیشی ڕاسپاردبوو
بە فێنکی هەورێکی پاییزی دایانپۆشێ

ڕۆحێکی شکاو

ئێستاش بەو بۆن و بەرامەوە تا ئێرە هاتووم
ئەوەی لای تۆم نەخشاندووە
گەڵای زەردی ڕۆحمە
کە پاییزێ ئاسکێ دایە دەست خاک و خۆڵت
ئێستاش هەموو ساردە شەوانێ پەلک پەلک
ئەکەوێتە کۆشی بنارە دوورەکان
ئەپرژێتە دڵی زەمان
قسەکردن لە گەڵ خۆر

هێدی تر ئاوابە ئەی خۆر

مەلەکشا بەسەر قەیسەری قەڵاوە
چاوەڕوانی یەمامە ئەکات
سوارەکانی بایەزید لەدوورەوە ببینێ
نوقلانەی هاتنیان بدات
دەستە دەستە مەیفرۆشەکانی شار
مۆمی عەنبەری زلیان هەڵگرتووە
سنی زێریان بەدواوەیە
کە پڕیەتی لە هەڵمی شەکرو نەبات
بەرەو لای ئاوباری یادەوەریم بەڕێکەوتوون

مەلەکشا

هەزاران جار لەو ئاوبارانەوە
بەسەر درەختی کاژەوە
بانگی مەلەکشام کردوە
سەناریا سەناریا ئەی گوڵە جوانەکەم چەند دووری
دەنگم بوو بە ئاو ڕژاویە کەنارەکانەوە
هەزاران جار لەباوەشی سەناریادا
سەیری مانگم کردووە
سەناریا سەناریا ئەی ئەی پەلکە گیا
تیشکی چاوم بۆتە باران
بەسەر جەستەما باریوە
سەناریا سەناریا ئێستە لەکوێی
ئەندێشەم وا ئەکوژێتەوە ؟

کۆتی ئاگر

ئەوەندە سینەی خۆت مەکوشە
ئەترسم دڵت بتوێتەوە
ئەوەندە هەناسە هەڵمەکێشە
ئەترسم بۆ ئەبەد بکوژێیتەوە
ئێستاش وەک کەسێکی شێت
چوزانم وەک کتێبێکی پەرپووت
وەک نارنجێکی لەبەر هەتاو سووتاوی بەر پێت
ناخم پڕە لەبیرەوەرییەکانی تۆ

پەتلیس

ئەمەوێ بگەڕێمەوە بازاڕەکانی پەتلیس
کەتازە چۆل بووە لە کچانی شیر
لەێوە وەک غەریبێ نەکەسی دیبێ و ناسیبێ
دووبارە بێمەوە لات
بێمەوە ناوئەو کوچەو کۆلانانەی منیان ئەبردەوە بەهەشت
یەک یەک ئەو پەنا و قەلا بڵندانە بەسەرکەمەوە کە شەوان
لە ژێر پەلکی سوندسی زەمەن ئەیانشاردینەوە
ڕێمان دوورەو سپێدە وەک ڕەشەبای تووش هەڵمانئەگرێ

شیری زەوی

لەیەک جۆگەلە ڕژاوین
لە فەریکێکا خولْقاوین
بە یەکەوە مەست ئەبووین
کۆمەڵە نەشئەیێکی کورتخایەن بووین
بەسەر ئینجانەی یادەوەرییەکاندا شکاوین
بیرتە لە مانگە شەوێکی سارد ساردا
وەک ئێستای دڵی من سارد
بەسەر لێوارەکاندا شۆڕ ئەبووینەوە
ئەو گەڵا زەردانەمان ئەژمارد
کە لە ڕۆحمانەوە ئەوەرین
ئەبوو بە ملوانکەی گەردنی زەوی

نەخشی ئاڵۆز

ئێمە دوو خەمگینترین عاشقین
کەون بەشی ئێمە ناکا
دوو ڕاکردووی بەرەکانی خۆرنشینین
سەرمان هەڵگرتووە بەرەو تۆ ئەی نەیژەنی من
تۆ شەکانەوەیەکی چەند دووری
کە پڕی لە وێنەی من
منی ون لەم کەونەدا
ئێمەی نەخشێکی ئاڵۆز لەم تەونەدا

دوانە

لە با ئاسێ بووینە یا لە مەلەكوتی خودا
یا ئەوینمان وا گەورەیە جێی لە زەوی نابێتەوە
لە بیرت نەچێ
دووان لە ونبووترین عاشق
بەرەو لای تۆ بەڕێكەوتوون
دووان لە بخوور
لەشەوق و نوور
دووان لە تەم لە تەمتومان
دووان لە شەوبۆی ناو لەپی شینی ئاسمان

كتێبی دژواری

من هەمیشە تەوتەمی تۆ دروست ئەكەم
ئەزانم هەستم بەشی تۆ ناكات
بەردەوام وێنەت لە خوێنمدا ئەشۆمەوە
ئەزانم چاوم بەشی تۆ ناكات
تۆ كتێبێكی
بەرلەوەی تەواوی بكەم
تەواوم ئەكات

بەلەمی زمان

لەنێو بەلەمی زماندا وشە هەیە
قسە لەگەڵ باکان ئەکات
لەنێو دەریای زەماندا
هەندێ ساتی دەگمەن هەیە
یاری بە سەدەکان ئەکات
لەنێو لێکدانەوەی منیش
هەندێ بازی شیعر هەیە
بەرزی ئەبەدی ئەبەخشێ بە قەدەرم

مەرجانی نەمری

گرێکی چەند تووشی
بەناو پووشی ئێسقانم
گەمەیەکی چەند خۆشی
لەنێو شانۆی سەر زمانم
کە ئەتنووسمەوە ئەوە تۆی وەک مەرجان
هەڵئەڕژێیتە نێو پرۆسەی سڕینەوە و نەمانم

بەرزەک

لە منەوە وەرین و ڕاکردن تا پای مەرگ
لە تۆوە ونبوون لە تەمتوومان
خۆشاردنەوە لەناو وەهمی وێنەو زمان
ئەوین بەیەکەوە بوون ئەیکوژێ

ئاوێزانی

بۆ ئەوەی تۆ بەدیکەم
ئەبێ چاوم وەکو چاوی هەڵۆکان بێ
بۆ ئەوەی هەستت پێبکەم
ئەبێ هەستم وەکو هەستی بێچووەکان بێ
بۆ ئەوەی ساوت بدەم
ئەبێ پەنجەم وەکو قامیش نەوارێژ بێ
بۆ ئەوەی تامیشت بکەم
ئەبێ زمانم بە قەد ڕێی هاتونەهات درێژ بێ

شەلاڵبوون

ئاوێکی ڕوون بەدی ئەکەم
ئەوە منم توایمەوە
گڕێکی گەش بەدی ئەکەم
ئەوە منم ئەبمە سووتماک
بایێکی توند وا هەڵئەکا ئەوە منم ئەناڵێنم
وا درەختێ لە بێخەوە دائەڕمێ
ئەوە منم ئەبمەوە خاک

زیوی زمان

لەنێو داروپەردووی زەماندا
زێڕی شکاوی هەندێ وشە ئەدۆزمەوە
زمان پڕ لە بریقە ئەکەن
لەنێو زێڕو زیوی زماندا
زەمزەمەیی ئەبیستمەوە
زەمان پڕ لە شریخە ئەکەن

شەرابی جاویدانی

دەنگی وشەکان لە دوورەوە دێن
لە گەرووی تۆوە دێن ، لە بن تاشەکان
لە ژێر زەوی و ئاسمانەکان
دەنگی وشەکان
دەنگی وشەکان
شەرابێکی ئەبەدییە دەمپارێزێ
لەسیسبوون و هەڵبزڕکان

شووشە

بەنێو دڵە شکاوەکاندا گوزەر ئەکەم
گوێم لە زیرەی ئاوا ئەبێ
هەناوی زەمەن ئەڕمێنێ
شکانی دڵ و شووشەکان وەک یەک وایە
شەوکەتی زمان ئەشکێنێ

درۆ

شاعیر بوون درۆیەکی بچووکە
لە چاو گڕکانی نادیاریت
چۆن بتوانم درۆیەک بنووسمەوە
گەورەتر بێت لە ڕاستی

حەشیشی فڕین

ئەو باڵانەی پێی ئەفڕم و ئەنیشمەوە
شیعر پەڕوپۆی کردوون
شیعر نەبێ شاباڵم ئەشکێ
چیتر پێم لە زەوی نابێتەوە

بازنە

زۆرم بیرکردەوە شیعر شەڕە لەگەڵ زمان
زمان شەڕە لەگەڵ زەمان
زەمان شەڕە لەگەڵ بازنە
زۆرم بیرکردەوە بازنە ئەبەدییە و کۆتایی نایەت

خەون

من خەونم نەبینیوە
کائینێکی چەند بێ خەونم
ژیانم تاقە خەونێکە خۆم نایبینم
بۆیە هەمیشە خەون بە خەونەوە ئەبینم
بەڵام هەرگیز من خەون نابینم

ژیان

ژیان خەونێکی ئاوییە
هەموومان مەلەی تیا ئەکەین
تەونێکی ئاگراوییە
هەموومان لە ناویا سووتووین
ژیان بایەکی تیژپەڕە
هەموومان لەگەڵ خۆیا ئەبات

دیوانی

دواجار هەموومان شێت ئەبین

2018

یادەوەرییەکانی نەی نەوا

هەمیشە خەیاڵێک ئەمباتەوە سەر زێیە دوورەکانی بابل
ئەو زێیانەی لەوێ بەدەم سەمای زەریە خەمگینەکانەوە
هاوارم ئەکرد کە بۆ ئەبەد با هەڵنەکات
نەبا ئەو دەنگانەم لێ بڕفێنێ
کە هەمیشە وەک هەڵمی سپێدەی گیا
لە کەلێسا دوورەکانەوە بانگیان ئەکردم
ئەو دەمانەش کە بەسەر باڵی شەوقەوە ئەگەیشتم
لەتاو سەمای جوانی و شاپەری ئاسکان ئەمردم
یا ئەو ناڵەیەی لەدوورترین کوختی قامیشەڵانەوە ئەهات
کە ناڵەی ئەو عاشقانە بوون لەبەر تای ئەشق کەوتبوون
نەی نەوا ئەی ئۆرۆکی ماندووتر لەو کچە قەفقاسیانەی
لە بەیانەوە تا ئێوارە شلکەی ڕانیان ئەبەخشن
بەو چاوە زیتانەی هەوەس لە هۆش خۆی بردبوون
وەک ئەوەی لە چاوەڕوانی قوڵینگان
هەزار ساڵ بێ نەخەوتبن

ئەڵقەی پساو

ئەوسا کە بایێ لەو بایانەی
من هەمیشە لە گەڵیا مەست ئەبووم
ئەو بایانەی کەهەڵیئەکرد
خێرا خێرا دەستی تۆم ئەگرت
ئەچووینەوە سەر ئەو گردانەی
لەوێوە منارە بریقەدارەکانمان ئەدیت
تا ئەو کاتەی مانگ بەدزییەوە
لە پشت باڵی باشوکەکانەوە هەڵئەهات ئەماینەوە
بەسەر گەڵاکانی جەستەم رائەبوورێ
کزەیێک وەک پۆلیە گڕێ
هەموو برینەکانم ئەکولێنێتەوە
چەند دووریماڵەکەی تۆ لە لای ماڵی خوایە
دەرگاکانت بە پرچی فریشتەکان ئەڵقە دراون
بمەوێ بگەم بەتۆ ئەبێ بگەم بە خودا
ئەفسوس بۆ بووی بە خودا؟ بۆ ؟

ڕۆژەکانم

ڕۆژەکان هی من بوون
شەمووانی ئەچوومە باخچیلەی ماڵەوە
لە قوڕی سپی خەیاڵم
شەرابی سوورم دروست ئەکرد
یەکشەمووان بەسەر گردەکەی مەحەتە
گوێم لە دەنگی قیتاری نۆ فارگۆن ئەگرت
دووشەمووان لە بەرەبەیانەوە قاوەم ئەخستە سەر ئاگرو
تا ئیوارە کتێبخانەکەم پاک ئەکردەوە
کتێب هەبوو دوای چەندین ساڵ
سەر لە نوێ بە یەکتر شاد ئەبووینەوە
هی واش هەبوو یەکەمجاربوو کە ئەمبینی
بە ساردی سڵاوێکی لێئەکردم
ئەمزانی دڵی شکاوە و چەندین ساڵە
بێ ڕەحمانە لە زیندانی ئەو ڕەفانە بەندم کردوون
کۆنە پەڕی زۆرم لە نێو لاپەڕەی کتێبان ئەدۆزییەوە
گەنجینەی حیکمەتی بوون، بوون
هێندێکیان نامە بوون فرمێسکیان بەسەردا ڕژابوو
هێندێکیا شیعریان بەسەرا نووسرابوو
هەموو ڕۆژەکان هی من بوون
سێ شەمووان با دەستی ئەگرتم و
ئەیبردمە دوورترین دارستان
ماڵی یەکەمین کوکوختی بوو
چوار شەمووان سەرێکی گۆڕستانم ئەداو
هاوڕێکانم هەموویان لەوێدا لەسەر پشت ڕاکشابوون
چییان لێ هات؟
هەموویان بە هێمنی لە ژێر خۆڵەوە

سەیری ئاسمانیان ئەکرد
چییان لێ هات ؟ بۆ ڕۆیشتن
ئێستاش هەروا چاوەڕوانم بێنەوە لام
پێنجشەموان پڕ لە ئێوارەی نارنجی بوون
ئەو ڕەنگانە منیان ئەبردەوە بۆلای بارەکان
بۆ لای ئەو مەلە مل باریکانەی
لەسەر مێزەکە هەڵئەنیشتن
ئێستا ڕۆژەکان هی من نین
شەممەکان باخێکی سیس و جۆگەلەی وشک
دنیا ژەنگی هەڵێناوە
یەکشەموان ریتمێکی ساردو دەنگی ناسازی لورەیەک
لە دوورەوە گوێمان ئەسمێ
دووشەممەان هەر ئەڵێی مرۆڤە
لە ئاوێنەی شکاو خۆی ئەبینێ
ڕۆحی هەلا هەلا بووە
سێ شەموان کز کز ئەسووتێن ئێستا نا ئێستا
ئەکوژێنەوەو ئەچینەوە بۆ تاریکی
چوار شەموان لە سینەمایێ
شاشەو بەختی لێ شکابێ
پێنج شەموانیش بەیەکەوە دا ئەنیشین
قسەی گەورە فرێ ئەدەین
هێندێ ئەبینە فەیلەسوف، هێندێ قەرەج ،
هێندێ شەکسپیر ، هێندێ باشترین تەباخ
ئاخ ڕۆژەکان تامیان نەماوە

گەمەکانی ژیان

وەک جگەرەیەکی داگیرساوم
ژیان قوم قوم ئەمکێشێ
تادێ بالاّم هەلّئەپاچێ و
جەستەم ئەداتە دەست دوکەلّ
چەند بێهوودەیە ئەم ژیانە
هەندێ جار بۆم ئەگری و هەندێ جاریش پێئەکەنێ
دلّۆپ دلّۆپ هەلّم ئەمژێ
گەز گەز گۆشتم لێ ئەسەنێ
سەیرکە شاعیر لە کوێ؟ ژیان لە کوێ؟
گەوهەری من لەم ژیانە
چەند بوتلّێ لە خەمی قوولّ و
چەند سنووقێ لە خەیالّ و
چەند رەفەیێ لە کتێب و چەند چاویلکەیێ
بۆ بینین و چەند ئاوازێ بو گریان و
چەپکێ لە ڕێحانەی هزرو
گۆلّمێ لە فرمێسکی منالّیی و
چەند قووتوێ لە هەناسەی سارد
ژیانیشم بریتیە لە چەند شتێکی سادە
کەوتنی هەتاهەتاییم لە سێبەری خەمگینی قەلاّ
وەستان لە کەنار ڕووباران
یا دروست کردنی ئایدیا
بە بەرد و داری وردە خەیالّ
خواردنەوەی چەند قوومی لە ژەهری فۆدکاو
شکاندنی چەند کولّمە قەندێ لە گەلّ برادەران
چڕینی چەند گۆرانییەکی کۆن کە وەک حەشیشە
ئەمانخاتە باخی وەهم
ئیدی ژیان ئاوایە لە کابرایەکی حەشاش ئەچێ

هەموومان دائەگیرسێنێ
پاشان دەستێ ئەنێ بە گیرفانی ڕۆحمان و
هەموو شتێکمان لێ ئەسەنێ
هەندێ جار بە کیسە قاقامان بۆ دێنێ
بە قەرتاڵ گریانمان پێ ئەبەخشێ
بای ناو دارستانەکانمان بۆ رائەخاو
لە ژێرەوەش وردە وردە
بەڕمان لە ژێر پێ ڕائەکێشێ
پشتی سەرمان ئەدا بە ئەرزو
دڵۆپێ خوێن لە ناو جەستەمان ناهێڵێ
چوزانم ژیان زۆر سەیرە هیچ سوحبەتێک نازانێ
ڕۆژنامە ناخوێنێتەوەو شیعر نانووسێ
جار جار بۆ هەوەس دێتە سەرمێزەکانی ئێمەوە
هێندێکمان ئەبا بە دیاری
ئەماندداتەوە دەست باری تەعالاو ئەڵێ
ها ئەوە دەستکردە جوانەکانتن
شکاون چاکیان کەرەوە
یا هی تری لێ دروست بکە.
ئەوە ژیانە ئیدی جا ئەڵێی چی؟

بێ ئاوڕ

1

لە سفرەوە دەست پێئەکەم
لە یەکەم خورپە و یەکەم داگیرسان
لە یەکەم باران لە یەکەم زریان
لە یەکەم ئەوین لە یەکەم تاسان
لە یەکەم بزەو لە یەکەم گریان
چی رابردووی درەوشاوەو خامۆش هەیە
لە کتێبێ دائەڕێژم
تا لە شورەی پۆڵابەندی یادەوەریدا بینێژم

2

لە سفرەوە دەست پێئەکەم
چی ئەلفابای نووسین هەیە
هەموویان ڕەش ئەکەمەوە
چی پێکەنین و بزەیە
بە قەدەری هەڵئەواسم

3

لە سفرەوە دەست پێئەکەم
پەیمان لەگەڵ گوێ ئەبەستم
هەتا گوڕو خوێنی مابێ
دەرگای لە سەدای بێهودە کلیلبدا
قسەیێ نەبیستێ کە ژەهری زمانی تیا بێ
بە چاوەکانی خۆم ئەڵێم
تیشکی خۆیان بۆ قوڵایی بهاوێژن
لە پێناوی تاقە ڕەنگێکی ئەبەدیدا
چی ڕەنگ هەیە هەڵیانڕێژن
ڕێکەوتنێ لەگەڵ زمانم مۆر ئەکەم
قسەیێ فڕێ نەداتن

لێوڕێژی بەها نەبێتن
شیعرێ نەخاتە سەر پەڕەی
لە گیادا سەوز نەبێ
نامەیێ بۆ لووت ئەنووسم
هەموو بۆنەکان وەلانێ
تەنها بۆنی یەکەم لاسکی ئەوین نەبێ
4
لە سفرەوە دەست پێئەکەم
پەنجەکانم تەرخان ئەکەم بۆ جوانڕێژێ
دڵم ئەکەم بە خەزنەی با
دابخورپێ بەو دێرانەی
کە دائەڕژێن لە دوای مەستی
رۆحم ئەکەم بە میحرابێ
بۆ کۆڕەوی بەی پەرستی
5
لە سفرەوە دەست پێئەکەم
وەک شاعیرێ تازە یەکەم کتێبی ئاشقانەی کڕێبێ
وەک منداڵێ یەکەم جار بێ بە دوای پەپوولە ڕابکا
یەک دارستانی بڕیبێ
وەک ئەوەی یەکەمین جارە کەوا من ئاسمانم دیبێ
یەکەم جار بێ بچمە نێو ماڵی درەخت و
سەرسام ببم بەوەی ئاخۆ
ئەبێ گەڵای وەریو چی بێ ؟
وەک ئەوەی گوێم لە هێچ شتێکا نەبووبێ
یان زمانم تازە پژا بێ
چاویشم هیچی نەدیبێ

6

له سفرەوە دەست پێئەکەم
بۆ خوێندنەوەی جوانی نەبێ
هەرگیز چاوم ناکەمەوە
بۆ بیستنی ئەوین نەبێ
وەڵامی گوێ نادەمەوە
جگە لە چوون بۆ ناو ماڵی جاویدانی
هیچ ڕێگایێ ناگرمەبەر
بۆ پێشوازی ئەوین نەبێ
هیچ تاجێکی دیکەی شیعر ناخەمە سەر

سپییەکان، سپی سپی

1
فەزا سپی و دڵیشم سپی
فەزا تەنها و دڵیشم تەنها
ئاخ من و فەزا چیمان کردووە
ئاوا سەدای نەی
دەنگی نهێنی و ئاشکرای ناڵە
لە ناخی ئێمەی گەردوون مردووە
2
دوور دوور ئەڕوانم فەزا تا بڵێی بێدەنگ و چۆلە
هەست ئەکەم دڵم وەک ئەو فەزایە
تەنها بێدەنگی و چۆلی تیایە
دڵێک وەک فەزا چۆل و بێدەنگ بێ
ئەبێ ئەو دڵە چەند بە تۆ بەند بێ
بێ تۆیی ئەبێ چی بۆ هێنابێ
جگە لە کڵپەی ئاوری تاسە
ئەبێ چۆن تارو ماری کردبێ
3
دەنگێ لە فەزا وەک نوور هەڵئەچێ
بانگی تەنهایی و بێدەنگی کەونە
دەنگێ لە دڵم وەک گڕ هەڵئەچێ
دەنگی سووتان و ئاورو خەونە
4
فەزا وەک دڵم پڕ ئاوێنەیەو ئەتروسکێنێ
دڵم وەک فەزا پڕە لە هەورو ئەبروسکێنێ
من بە تروسکە فەزا ئەناسم
فەزا بە بروسکە دڵم ئەناسێ

5
ئێمە دوو جەستەی ناو بەفری سڕین
بە خوێنی غەیب و گەوهەری شمشێر
لە وێنەی خوداو مەجازی شیعر خزمی یەکترین
لەشکری فەزا باران و هەورە
لەشکری دڵم ئاورو ئەوین
6
فەزا پەست ئەبێ باران دائەکا
ئەو وێنەی وەهمی ئەوینی نییە
تا وەکو دڵم کتێب تەی بکا
من چەند بچووکم لەناو سپییاتی فەزای بەرینا
فەزا سەت ئەوەن لە ناو دڵی من
7
فەزا بەو بەرگی سپیاتی خۆی
تەواوی دونیای کفن کردووە
دڵم بە گڕی ئاگراوی خۆی
تەواوی فەزای گەرم کردووە
8
ئای فەزا لە چاو دڵی گەورەی من چەند بچکۆڵەیە
من چەند بە تەنهام لە نێو گەورەیی ئەم فەزایەدا
وەک ئەستێرەیێ نە مەداری خۆی ئەدۆزێتەوە
نە ئەتوانێتن بێتەوە زەوی
نە فەزا شیری هەردوو مەمکی خۆی پێ ئەبەخشێتن
نە ناوی هەیە لە لەوحی خودا
ئەوین بە چەشنێ بە پەرژینی گڕ بەندی کردووە
بۆیە تا هەتا لە بۆشایی کەون ئەسوڕێتەوە

9

له نێو پانتایی ئەم فەزایەدا
من تەنها دڵم بۆ تۆ لێئەدا
کە تۆ تەنهابیت لە نێو پانتایی ئەم فەزایەدا
ئاخۆ ئەبێ من چەندە تەنهابم
کە دوو جۆر تەنها ئابلۆقەی داوم
یەکیان ئەوینت ئەویتر فەزا

ڕەشبوونەوە

1

هەموو شتێ لە ناکاودا گۆڕا
مانگ وتی ئەوە من نەبووم
کەی من شەوق و تریفەم داوە بە ئێوە
ڕووبار وتی ڕۆژێ من شەپۆلم نەبووە
زەوی وتی من نەبوویمە کۆیلەی باران

3

هەموو شتێ لە ناکاودا گریا
من بۆ ئەوینی جارانم
ئەو بۆ ئەوینی جارانی
مانگ بۆ ئاسمان
ڕووبار بۆ گرمەی شەپۆلی
زەوی بۆ دلۆپەی بارانی
منیش بۆ خۆم

4

هەموو شتێ لە ناکاودا ونبوو
مانگ ئاوابوو
ڕووبار وەک بروسکە تێپەڕی
زەوی خۆی لە شەختەدا شاردەوە
خودا لە هەور دابەزی منی بۆ عەدەم ناردەوە

5

هەموو شتێ لە ناکاو تووڕە بوو
مانگ لەبەر قژی تریفەی
ڕووبار لە شریخەی شەپۆلی بێکۆتایی
زەوی لە هاواری مرۆڤ
منیش لە ناو گۆرانی چڕینی تەنهایی

6
هەموو شتێ لە ناکاودا شکا
کە شوشەی مانگ کەوتە بەر لێزمەی باو بۆران
کە ئاو لە ڕووبار توورە بوو
زەوی لە بومەلەرزەدا مرد
منیش کە ئەوین لە ناو دڵمدا چکی کرد
7
هەموو شتێ لە ناکاو بوو بە ئەبەنووس ڕەشداگەڕا
مانگ لە پرسەی سپی بوونی کەزی تریفەی کچەکانی
ڕووبار لەتاو کۆچی بەردەوامی شەپۆلانی
زەوی لە سۆنگەی وەرینی قژی هەموو درەختەکانی
منیش لە تای ئەوین و کۆچی هەمیشەو بێئامانی
8
هەموو شتێ لە ناکاودا پیر بوو
مانگ لەناو هەوری ڕەش
ڕووبار لە نسێی نساران
زەوی لە ژێر پێی ئینسان
منیش لەگەڕان بە دوای تۆ
9
هەموو شتێ لە ناکاودا سیس بوو
مانگ کە با هات تۆقەی لە قژی تریفەی دا
ڕووبار کە مافوری شەختە دایپۆشی
زەوی کە پاییز بوو بە میوانی
منیش کە تۆ دەرگای ئەوینت کلیلدا

کۆترەکانی سایلۆ

لە کوێوە هاتوون خودایە
مەرجانن لەنزیک ماڵی تۆ
کە ئەفڕن وەک بەفرن
لە ئاسمانە هەڵئەڕژێن
ئێواران کەباڵیان پڕ ئەبێ
بە سەر تاقە بەرزەکانەوە هەڵئەکورمێن
کە تابان زیوی خۆی ئەبەخشێ بە ڕۆحیان
هەر ئەڵێی دەنکە هێشووی ترێن
لەوێ لە لای ڕێستهاوسی سیحرو جوانی
یادە بەردینەکەی ئینگلیز
کاروانی عاشقان ئەهاتن
خۆیان و جانتایێ کتێب
خۆیان و باوەشێ جریوەی چیا
بەدیار پەنجەرە و باخاتی ناو مەحەتە
شەلاڵ ئەبوون لە چاو چاوێنی و گۆرانی
ئاخ خودایە
بۆ جارێکی تر نەچوومەوە سێبەرەکەی سایلۆ
غەرقی جوانی جاران بم و مەست بم وەکات
جارێکی تر لە غاباتەکەی کوراندا
کتێبێ بگرمە دەست و داڵغەی ئایندە لێبدەم
ئەو ئایندەی تاوەکو ئێستاش هەر نەهات

ئاگر

سەیری وردە ماسییە جوانەکانی ئەکرد
پولەکەی سپی و مەرجانیی لەو ناوە
شەوقی خۆیان ئەدا بەو ئاوە
دوا چرپەی ئەوینیان ئەدرکان
ئەیاندا بە کاژی بڵند و بەردی بن کانی
ئەو لەتاو تای ئەشقی
دەستی خۆی ئەبردە ناو سینەو مەمکانی
ئەمبینی کە هەڵم
لە ئاوی ئەو کانییە هەڵئەسێ
ئەویش وەک بەندێک
ڕانی خۆی لە ڕانی خوڕەی ئاو ئەبەستی

کانی قرژاڵان

ئێوارە کە تیشکی خۆرەتاو
ئەڕژایە نێو بەردە لووسەکانی کانیاو
ئەو تازە ئەتەگی لە سینە ڕادابوو
بە لەپی بچوک ومەڕمەڕی
ئاوی ڕوونی ئەکردە
ئەو کەزی و بسکانەی
بۆ مەلە بە سەریا بایدابوو
کە نزیک کەوتمەوە تازە ئەستێرەیێ
بەدیار جەستەی ڕووتی
ئاگری گرتبوو
ڕایکردو ئاوابوو

ئەچمەوە باخچەکانی وەزیریە

کوپەیەکی پڕ لیرەم لە ناو گەڵادا جێهێشتووە
دڵێکی پڕ تاسەم لە کۆڕنیشی دیجلەدا جێهێشتووە
ساڵانێکی پڕ لە خەمم
لە مەیخانەکانی ئەوێ جێهێشتووە
لیرەکان ئەشکی ئەوین بوون
تاسەکان تاسەی هەزاران زام و برین بوون
خەمەکان خەمی چوار ساڵی ئاگرین بوون
دەتوانم بە وانەوە سەد ساڵی تریش بژیم
ئەچمەوە باخچەکانی وەزیریە
بانگی خۆشەویستەکەم ئەکەمەوە
ئەڵێم وەرەوە وا من لەو شوێنەدا وەستاوم
کە بە دیار چاوانتەوە رائەوەستام
گوێم لە قسە نەرمەکانت ئەگرت
ئەڵێم وەرەوە وا من لەو شوێنە وەستاوم
کە هەمیشە لەوێ چاوەڕوانیم ئەکردی
ئەچمەوە بۆ دەریاچەی رەزازە
یادەوەرییەکانم ئەهێنمەوە
دڵۆپە ڕژاوەکانی فرمێسکم هەڵئەگرمەوە
قسە ڕژاوەکانم کۆ ئەکەمەوە
مەلی هەناسە ساردەکانم ئەگرمەوە
ئەچمەوە سەر پردەکەی خاسە
چاوەڕوانییەکی زۆرم لە وێ جێهێشتووە
خورپەیەکی زۆرم لەوێ جێهێشتووە
تەنهاییەکی زۆرم لە وێ جێهێشتووە
چاوەڕوانییەکەم بۆ ئەو بوو
خورپەکانم بۆ ئەو بوو

تەنهاییەکانم نەهاتنی یەکجاری ئەو بوو
ئەچمەوە قاوەخانەکەی بەرازیلی
شەکری قسەکانی ئەهێنمەوە
فینجانە جوانەکانی قاوەکانمان ئەهێنمەوە
ڕەنگە ڕژاوەکانی ناو جانتاکەی ئەهێنمەوە
ئەو شەکرو فینجان و ڕەنگە ئاسمانیانە
بەشی هەزار ساڵم ئەکات

من باسی باکوورت بۆ ئەکەم باکوور

ئەچمەوە باکوور، دوورترین مەملەکەتی گیا
مەملەکەتی تەمتوومان
برادەرەکانی منالیم هەموو لەوێن
لەوێ لە ژێر تاوێرە بەردێ
نامەی یەکەمین ئەوینی خۆم شاردۆتەوە
لەوێ زمان بەشی ئەو مەلەکووتە ناکات
بە ستیلی خەون دروستم ئەکاتەوە
لەوێ کتێبی بۆنی منالیی ئەدۆزمەوە
لەوێ زەمان ئەبەدییە
زمان ڕستەیەکی خورافیە
لەوێ لە ناو ڕووباری گانگا
کە خوڵەمێشەکەی تاگووری تیا ڕژاوە
قسەم لە گەڵ کریشنا کردووە ئەچینەوە ئایندە
لە کاتدرائیەی سامباستا گومانم لەگەڵ شێکسبیر ژەنیوە
لە ناو گۆڕستانی خاک و خۆڵ نامەی نالیم خوێندۆتەوە
درووده پیرۆزەکانی بەلاغەتم لە دڵمدا هەڵگرتووە
من باسی باکوورت بۆ دەکەم باکوور
ئاخ باکوور چەند دوورە بە ئاستەم لە زەینم ماوە
وەک منی لکە گیا لە تۆی ئاو
وەک نارام سین لە سەرچاوە دوورەکانی
دەزانی باکوور چەند دوورە
وەک نەی لە مەملەکەتی قامیش
وەک سامۆرا لە شمشێر
باکوور پڕە لە سێو ، سێوی ئەوین

سێوەکان ڕەنگاو ڕەنگن
ڕەنگەکان پر باق و بریق
بریقەکان هەمووی وێنەی تۆن شازادەی کاستالیا
وێنەی تۆ هەزار هەزارە لە ئاوێنەی نارسیسیم
بە دوای کام وێنەت بکەوم کوردیلیای من
دەرمانی لە هەزار ژەهر گیراوەی نادیار
کە ئەزانم بۆ هەر وێنەیەکت بچم
هەزاران هەزار جار ئەکەوم
ئاخ باکوور چەند دوورە شازادەی ئاوی کاستیلیا
باکوور وەک کتێبی ئاسۆ کە ئەگاتە بنی ئاسمان
تا ئەیگەمێ ئاوا ئەبێ
باکوور وەک قەڵەمی دەستی مناڵ
ئەوەندەی نووک ئەشکێنێ و هەمدیس ئەیتاشێتەوە
تا ئەگاتەوە دەستی من تەواو ئەبێ
باکوور پڕە لە ئاشق
ئاشقەکان هەمیشە نامە ئەنووسن
نامەکان هەمیشە ناگەن ئەبن بە مەلی دەریاچەی وان
ئەزانی مردن لە باکوور چەند خۆشە
وەرە دەستت بدە دەستم بە یەکەوە ئەچین بۆ باکوور
ئەچینەوە سەر ڕووباری ئارنۆ
دانتی لەوێ چاوەڕوانی بیاتریس ئەکا
بەسەر گەسگەکە باز ئەدەین و هەرگیز لە یەک نابینەوە
لە باکوور هیچ کەسێ لەبەر تای ئەشق چاوی نابینێ
چاویان پڕ بووە لە وێنەی مەعشووقەکانیان
لە باکوور کەس لەسەر زەوی دیار نییە
هەموویان بە ئاسمانەوەن

ئاخر هەموویان بە دوای مەعشووقەکانی خۆیان لە فڕیندان
من باسی باکوورت بۆ ئەکەم باکوور ئەنتیگۆنا
باکوور وەکو ئاگر وایە
لە بەر هەناسەی داغی ئاشقان
وەک ئاو وایە لەبەر فرمێسکی ڕوونی ئاشقان
وەک ئاهەنگ وایە لەبەر گۆرانی شازی ئاشقان
وەک باخی سێو وایە لەبەر دڵی ڕژاوی ئاشقان
مەملەکەتێکە لە سازو نەی
هەموو ئاشقەکان خەریکی چاندنی قامیشن
لە بەیانییەوە دەنگی نەیە تا بەیانی
لە باکوور کەس کاتی نییە بۆ قسە
هەموو دەمیان لە ناو دەمی یەکتر ناوە
لە باکوور تاکێ نابینی
جووت جووت لەیەکتر ئاڵاون
سەریان لە بنگوێی یەکناوە
باکوور پڕە لە گۆزە، گۆزەی شەراب
بەینی خۆمان بێ باکوور ئاوە ئاوی سەراب
هەموو ئێوارەیەک قازو قوڵینگ ئەگەنەوە باکوور
باکوور سپی سپی ئەچێتەوە
سەراو سەر خۆیان داوێن
وائەزانن گەیشتوونەتە ئاو
چەند گوناحن نازانن باکوور ئاو نییە
فرمێسکی چاوە، چاو
من باسی باکوورت بۆ ئەکەم باکوور

تۆیش تۆیش ئەبەدی من

ئەزانم وەک نەرمە بایێ کە بەسەر گەڵا ڕەت ئەبێ
ئاواهی وەکو فنجانێ کە قاوەی بنی سووتابێ
یا هەر وەکو ئاوێنەیێ لە هەزاران جێ شکابێ
یا وەک بنە سیگارەیێ هێشتا دوکەڵی هەر مابێ
یا مینا پەیمانەی بە تاڵ
لە سەرخۆشێ بە جێمابێ
ئاوەها تۆ جێمئەهێڵی
*
ئەزانم وەکو سەمایێ کە بەسەر دڵما ئەیگێڕی
ئاواهی وەک خەراباتێ ساقیێکی تیا نەمابێ
یا وەک کتێبی وێرانەیێ حەرفەکانی لێ ڕژابێ
یا وەک تاقە گوڵێکی یاس
هێندەیان دەم پێوەنابێ
بۆنو بەرامەی پژابێ
ئاوەها تۆ جێمئەهێڵی
*
ئەوە منیش تاوەکو هەم
لەژێر سایەی ئەو تاقەدارە ئەوەستم
ئەوە خوایە مانگی ڕوخت هەڵێو
جارێکی دیکەش بێیتەوە
یا وەک خۆری دوای بارانێکی پاییزی
لەناکاوان هەڵێیتەوە
منیش هەر لێرە ئەوەستم دەبا ئومێدێکیش نەبێ
هەتا ئەو ڕۆژەی کەگیا لەبەر پێیانم شیین ئەبێ

ئەزانم کە ئەگەڕێیتەوە بەفر سەری داپۆشیوم
فیراقی مەینەتباری تۆ خوێنی جەستەی پێ نۆشیوم
بەڵام چیبکەم هەتا خورپەی دڵ وەمینێ
ئەوین لە دەمار ئەگەڕێ و
تۆوی ئەبەد لەناو ڕۆحمدا ئەچێنێ.

زەنایێ لە هیچ

هەموومان وەک پووشی ناو با
لە بۆشایی ئەم جیهانەدا ئەسووڕێینەوە
با چۆنی بویێ ئاوا لەگەڵ خۆیمان ئەبا
هێندێکمان لە دارستانەکاندا بە دوای سێبەر
سێبەرێ تۆزێ دڵمان بداتەوە
هێندێکمان لە بارەکان بۆ مەستی
مەستیێک بۆ ئەسڵی خۆمان بباتەوە
هێندێکیشمان لە کێڵگەکان
چاوەڕوانی باران ئەکەین
بو لای گوڵەگەنمەکانمان بباتەوە
هێندێکمان لە هۆلە تاریکەکان
سەیری دوا دیمەنی ئۆڤیلیا ئەکەین
یا لە دۆزەخەکەی باربۆس
سەیری کونی کلیل ئەکەین
باندێ لە باخەکانی سنوور
هاکا لە ڕێژنەیەکا چەندانێکیان
دوانامەی خۆیان بۆ ژیان بنووسنەوە
چەند کەسانێ لە سووچی کتێبخانەکاندا
دوا لاپەڕەکانی ئەخاب لە موبی دیک ئەخوێننەوە
ئێمە هەموومان لە بۆشایی ئەو جیهانەدا ئەسووڕێنەوە
هێندێکمان مەست
وەک ئەوەی پاشای کەون بێ
هێندێکما پەست
وەک ئەوەی ئێستا نا ئێستا دونیا تەواو ئەبێ
هێندێکمان لە باشور
هێندێ لە باکوور

هێندێ لە کانەکانی زێڕ دەبن بە مشتێ خۆڵەمێش
هێندێ لە مێترۆکاندا دوا قومی ئومێد
لە حەشیشی ئاگرین ئەدەن
بۆ عەدەم ئەگەڕێنەوە
مۆزیکژەنەکان لە باخەکانی باخدا
ئەبن بە دوا دڵۆپی دەریاچەی قوو
یا لە مۆزەخانەکانی پاریس و
گەڕەکە میللیەکانی هەولێر
بەدوای جوانییەکانی ژیان ئەگەڕێن
منیش لێرە لە چیمەنێکی تەنها
لە چیمەنێکی دەورەدراو بە کۆنکریتێکی بێ مانا
دەورەدراو بە کۆمەڵێ جەردە
بە کۆمەڵێ کودێتای بن پەردە
سیخناخ بە کۆمەڵێ سەرخۆش
کە تەنها بۆ ئەوە مەست ئەبن خەو دایانگرێ
منیش لێرە لە سەر مێزێکی بچووکی یەک بە یەک
کە جارجارە هێند فراوان ئەبێ
جێی دونیای لێ ئەبێتەوە
ئەچمەوە ماڵە شڕەکەی بۆدلێر
کە لە سێوی گەنیو ئەچێ
یا لە گەڵ چەند شیعرێکی ڕۆمی و مەولەویدا
ئەچینەوە حوجرە گەورەکەی خودا
بەسەر پشتی بۆراقەکەی دانتی
سەرێ لە رامبۆی بەرەلاو
جاهیدی هەمیشە مەست ئەدەین

یا لەگەڵ وایتمەن باسی گیا ئەکەین
هەندێ جاریش کەس لەکەس ناگاو شەڕ ئەکەین
سەیرکە ئێمە هەموو لە بۆشایی ئەم جیهانەدا
وەک پووشی دەم با ئەسوڕێنەوە
(ئاخر ئێمە کێین لە نێو ئەم جیهانە ئاڵۆزەدا؟)
هێندە بە خۆمان هەڵئەدەین ؟

مەلەکووتی من

1
لە ناو مەلەکووتی مندا، نە فریشتە هەیە نە شەیتان
نە نیشتنەوەی ئاو هەیە نە تۆفان
تەنها ئەوینی ئەبەدییە
کە وەک شیری مەمکی دایک
ئەپرژێتە باخی زمان
2
لەناو مەلەکووتی مندا، ژنێ هەمیشە سەما ئەکات
ڕووناکی کۆ ئەکاتەوە
درەختی خۆی پێ ئاو ئەدات
شەوان گۆزەی دڵم ئەدزێ
سپێدان ووردو خاشی ئەکات
3
لە ناو مەلەکووتی مندا، ڕێ ڕێ مەلەکانی نۆتە
ئەچنەوە ماڵی کۆنشیرتو
ڕستەکانی ناو کتێبی تەم وفیراق
نەسلی ژەنگاوی خۆیان ئەسڕنەوە
جاویدانی لە ڕۆحی مانا ئەچێنن
4
لە ناو مەلەکووتی مندا
گیا خوناوەی بەیان بانگ ئەکا
تەنهایی وەک ئاقیقی شین ئەدرەوشێتەوە

5
لە ناو مەلەکووتی مندا، یاری نێوان خوداو شەیتان
پڕە لە داشی فریودان

یەقین بۆتە شمشێری ناو دەستی گومان
ڕیئاڵ ئەسپێکی بەزیوە لە ناو ڕایسێزی تەمتوومان
لە مەلەکووتی مندا، هەموو دێڕێ مانیفێستە بۆ دڵشکان
ئەوەی بەردەوام ئەبیستڕێ هەر سەدایە
سەدای بێ وەڵامی ئینسان
6
لە ناو مەلەکووتی مندا
ئاگرو ئەوین لە شەبەیخوونی ئەبەدین
وەهم سەرمەشق و سوارە
وەهمی گەیشتن بە لوتکەو ناخی زەمین
7
لە ناو مەلەکووتی مندا، میتافۆڕ سوڵتانی کەونە
تابۆ دێڕێکی کەونارە
لەناو گۆزەی سپی شیعر
8
لە ناو مەلەکووتی مندا
بای وا هەیە دارستانەکان ناناسێ
گەڕەک هەیە یوتوپیایە هەم دیارەو دیار نییە
9
لە ناو مەلەکووتی مندا زێ هەیە لە دەریا ئەچێ
مرۆڤ هەیە لە نووسینەوەی کەوندا
لە ستوونە نادیارەکانی خوا ئەچێ
کچان ئاون لە شەبەقدا
گوڵەکانی مەریەم ساو ئەدەن
کتێب لە کوێ دەست پێبکا
ماناکان بۆ وێ تاو ئەدەن

میری مەحاڵ

چەند پێویستیم بە ئاسمانە
تاوەکو جێم لە زەوی تۆ ببێتەوە
چەند پێویستیم بەدەریایە
تا دڵۆپێ لەنووری تۆ بدۆزمەوە
بۆوەی ئەوینت نەمکوژێ
من پێویستیم بە گریانە
من ئەزانم ئەبێ کەون داگیر بکەم
ئەبێ سەدان ساڵ کۆیلە بم
تا ساتێک ئازادی لە تۆ بە دەست بێنم
ئەبێ هەموو ئاگرەکان تاقی کەمەوە
تا لە مانای سووتانی ئەوینت بگەم
ئاخ چەند پێویستیم بە ونکردنی خۆم هەیە
تا جارێ تۆ بدۆزمەوە
چەند پێویستیم بەخۆکوشتنی خۆم هەیە
تا لە جاویدانی تۆ بگەم
هەزار ساڵ ترسم پێئەوێ
تا بۆ ساتێ ئازایەتی لەبەرامبەر تۆ بنوێنم
هەموو ئازادییەکان لای تۆن
تەنها منم تاقە دیلی تەلاری تۆ
هەموو دەریاکان لای تۆن
تەنها منم تاقە تێنووی ئەوینی تۆ
ئۆف ئۆف
چەند پێویستیم بە ئاشکرایی تۆ هەیە
تا لە نهێنی خۆم بگەم

پێویستم بە تەنهاییە
تا دەمێ هاودەمی تۆ بم
پێوستیم بە هەموو ڕێگاکانە
تا بکەومە سەر ڕێگەی تۆ
پێویستیم بە هەموو شمشێرەکانە
تا لە دەمی تیغی ئەوینی تۆ بگەم
من ئەمەوێ هەموو بینایی چاوەکان
لە چاوی خۆم کۆکەمەوە
تا بەشی بینینت بکات
من ئەمەوێ هەموو بیستنی گوێچکەکان
لە گوێچکەی خۆم کۆکەمەوە
تا بەشی بیستنت بکەم

مۆنادی دره‌وشاوه

سیزیف براکه‌م سیزیف
خوا ئێمه‌ی خۆشناوێ و ڕقی لێمان ئه‌بێته‌وه
ئه‌وه‌ی ناکرێ پێمان ئه‌کا
له‌ هه‌موو یارییه‌کان لێمان ئه‌باته‌وه
له‌ خاچی ئه‌به‌دیمان ئه‌دا
ئاوی ده‌ریامان پێ ئه‌گوازێته‌وه
تیشکه ڕژاوه‌کانی خۆیمان پێ کۆ ئه‌کاته‌وه
قه‌ڵامان پێ دروست ئه‌کاو
خۆڵمان پێ ئه‌کێشێته‌وه
شیعره‌کانمان ڕه‌شئه‌کاته‌وه و
مه‌حاڵمان پێ ئه‌نووسێته‌وه
ئه‌وه نییه هه‌میشه تۆ
به‌رده‌که بۆ سه‌ره‌وه ئه‌به‌یته‌وه
به‌ڵام هه‌میشه بۆ خواره‌وه‌ی گلۆر ئه‌کاته‌وه
سارد نه‌بێته‌وه، تیر له‌ که‌مان ترازاوه ناگه‌ڕێته‌وه
ئێمه‌یش دوای تۆ
شانمان ئه‌ده‌ینه به‌ر هه‌مان ئه‌و به‌رده
به هه‌مان عه‌زابی ئه‌به‌دی
به‌ره‌و هه‌مان لوتکه‌ی ئه‌به‌ینه‌وه
به‌ڵام هه‌مدیس گلۆری بنار ئه‌بێته‌وه
سیزیف براکه‌م سیزیف
خوا ئێمه‌ی خۆشناوێ ڕقی لێمان ئه‌بێته‌وه
گۆڕمان پێ هه‌ڵئه‌که‌نێ و ئێمه‌ی تیائه‌شارێته‌وه
میخکۆبی ئازاری کردووین

دیلی دەستی هەرماسی کردووین
ئاردی ناو درک و داڵمان پێ کۆ ئەکاتەوە
تۆپی زەویمان پێ هەڵئەگرێ
ئاسمانمان پێ ئەشواتەوە
چیرۆکی ئازارمان پێ ئەگێڕێتەوە
بەردەکەمان پێ ئەباتە سەر لوتکە و
هەمدیس گلۆر ئەبێتەوە
سیزیف
چا نەبوو تۆ مۆنادی خۆت هەبوو بۆنت ئەکرد
بەو مۆنادە چەند بەختەوەر بوویت
هاوڕێی ئەبەدیت بوو
ئەنیست بوو، جەلیست بوو
کتێب و قەڵەم و لیست بوو
هەموو ڕۆژێ وەک کۆرپەی خۆت
ئەتخستە سەر شان و ملت
بەرەو ترۆپک هەڵئەکشایت
ئومێدی خەلاس بوونت هەبوو
ئومیدی پاک بوونەوەت هەبوو
بەڵام بەردەکە لاسار بوو
گوێی بە ئازاری باوکی نەئەداو رایئەکرئەوە ژێر بنار
لە قوولایی بەیەک ئەگەیشتنەوە
سیزیف سیزیف هاوڕێی هەمیشەی بەردەکە
واز مەهێنە
بەڵکو تۆزێ شل بێتەوە دڵی بەردەکە نەرم بێ
ئاخر ئێمەیش لە دوای تۆ هەمان بەردمان پێ ئەبرێ
ئەوە قەدەری مرۆڤە تەواو نابێ

چەند بۆ سەر لوتکەکەی ببەی
دیسان گلۆر ئەبێتەوە و بۆ بنار ئەگەڕێتەوە
بەردەکە بەردەکە، کەی لە لوتکەدا قەرار ئەگری
تۆیش بێ ئەوەی زمانت هەبێ
گۆرانی مەرگمان بۆ ئەڵێی
بێ ئەوەی کە دەستت هەبێ
وەک ژەهر ئەمانپاچی
بێ ئەوەی کە دڵت هەبێ ڕقت لێمان ئەبێتەوە؟
وەک دەمی تیغ ئەمانبڕی

* مۆناد : گەوهەری تاقانە

پاییزی فینۆف

پراگ

لە سێنترۆمی پراگدا کچێک گۆرانی ئەچڕی
لە ماناکەی نەگەیشتم
بەڵام ئەمزانی کە باسی ئەوین ئەکات
لە سێنترۆمی پراگدا کوڕێک ئەگریا
لە ماناکەی نەگەیشتم
بەڵام ئەمزانی کە باسی فیراق ئەکا

لە ژێر پەیکەرەکەی مارتن

من بەڕەگەز ئەچمەوە سەر گڵە سوورێکی سلۆڤاکی
بەشێکی خوێنم شارییە
بەشێکیشی هی دەشتاییەکانی باکوور
دەمێک لەبەر قاپی خودا
دەمێک لە ناو ماڵی شەیتان
دەمێک ئاژەڵێکی کێویم
دەمێکیش دیلی دەست ئینسان

قەڵاکانی نۆرنبێرگ

لە نورنبێرگ گەڕامەوە بۆناو قەڵا دێرینەکانی تزاران
کە چواردەوریان بە ئاوی چیا ئابلۆقە دراوە
کچەکانی قەڵاو ئاو تێکەڵ بووبوون
بەر لەوەی لەشکر هێرش کات
لەتاو جوانی ئەو کچانە
هەرهەموویان چۆکیان داداو گەڕانەوە بۆ مەیخانە

کۆشکەکەی پۆتسدام

لە کۆشکە جوانەکانی قەیسەرەکانی پۆتسدام
چوومەوە ناو کتێبە کەونارەکانی مێژوو
پەڕەکانی هێندە زەرد هەڵگەڕابوون
هاواریان ئەکرد
بەچاوی خۆم یەک یەک پاشاکانم بینی
لە دەرگای کتێب ئەهاتنە دەرەوەو حەپەسابوون
کە ئاوڕم دایەوە ئەسپی پەیتونوانەکان
لە کوڕژنیان ئەداو
هەمو چوار ناڵە وەستابوون
بەسەر ڕووباری ڕاینەوە
کەبەسەر ڕووباری ڕاین دا وەستام
کچێ تازە لە سەمای ناو بارەکان ئەهاتەوە
کوڕێ تازە لە مەیخانەکان هەڵسابوو
نەورەسێ تازە گەیشتبووە کەناری ئاو
پاپۆڕێ تازە هەڵم لە هەڵمدانی هەستابوو
لە دوورەوە ئەمبینی بە هەموو هەستەکانم ئەمزانی
هەرچی جوانی بوو لە ڕۆخانەی کوێڵندا وەستابوو

دەریاچەی ڤانزێ

لە دەریاچەی ڤانزێدا دوو مراوی و دوو نەورەس و
دوو کچی قەرغیزیم بینی
وەک دوو مانگ لەناو باراندا هەڵێن
یان وەک دوو پەری لە کۆڕنیشەوە دەرکەون
جوانیان ئەبەخشی بە ئاو
تاقەتی مانەوەیان ئەدا بە کەون

بەرامبەر رایشتاگ

کە ئاوڕم دایەوە هیتلەرم بینی
بە بزاوتێکی دەستی
یەک ملیۆن سەرباز ڕاچڵەکین
تەزوێ بە گیانم داهات
هەناسەیەکم هەڵکێشا هێندە سارد بوو
یەک ڕەوە نەوڕەس ڕاتەکین

کەڵێسای ژنان

لە کەڵێسای ژناندا
پیاوەکان لە بەرامبەر پەیکەری مەسیح
لە خودا ئەپاڕانەوە
ژنەکانیش مەمکیان لە دیوار هەڵئەسووی
تا شیریان لەناو بگەڕێ و وەچەی تازە بنێنەوە

ئەسپەکەی فریدریش

ئەسپەکەی فریدریش ئێستاکەش ئەحیلێنێ
فردریش هێشتاکەش بەسەر زینەوە
خۆی و پاڵتۆکەی هەرماوە
شمشێری حوکمرانێتی لەدەستە
بەڵام نازانێ شکاوە ...

ئێوارەیەک لای بتهۆڤن

خۆم بینیم ئاوازەکانی بە دیواری ڕۆح واسیبوو
هزری لە مۆزیکای– بۆن– ڕاگرتبوو
کە چوومە ماڵەکەی نۆتەکان هەمووی ڕژابوون
ئاوازەکان کاڵ بووبوونەوە
هێندە بەڕووی زەمەن و زمان پژابوون

ڕووباری شپرزێ

بەرلین گەڕایەوە ناوخاک لەگەڵ بەردو دار یەکسان بوو
بەرلین گەڕایەوە بۆ ئاسمان
لەسەر ڕووباری شپریێدا وەستام
گوێم گرت لە هاواری ئینسان
هێندێکیان کز
هێندێکیشیان وەکو ڕیتمی کپی گریان

ئێزیدییەکانی بیلەفێلد

لالش هەمویان ڕائەکێشێتەوە ناو زێد
بێلە فێلدیش هەموییان ئەگەڕێنێتەوە بۆلای خۆی
چی بکەن لە میانی زێدو جوانی؟
ئەبێ بۆ ئەبەد لە هاتووچوون دابن

فڕۆکەخانەی بۆخارست

ئاسمانێک لە باو بۆران ، ئاسمانێک لە جوانی
ئاسمانێک لە هەور، نەخۆشێک لەناو فڕۆکە
مەلێک بەسەر دەرختەوە
یەکێک بەسەر کتێبەوە
ئاخ مرۆڤایەتی وەک نەخۆشی ناو فڕۆکە ئەنالێنێ

بیرەی فریش

پۆتسدام پلاتز شووشەو ئاسنە
لە شوشەکاندا جوانیم ئەبینی
لە ئاسنەکاندا بەندیخانە
لە شووشەکاندا
کچەکان وەک گەوهەر دیاربوون
لە میلی ئاسنەکاندا مرۆڤ وەک بەندی
دانیشتم بیرەی فریشم خواردەوە

تاوەری بەرلین

لە بڵندترین بورجی بەرلیندا
سەیری هەولێرم کرد
بەڵام هێند بەرزو جوان بوو
زانیم من لە شوێنێکی چەند نزمم

باد فراین ڤالد

وەکو چەقۆ جگەری ئێستەتیک لەت لەت ئەکا
کچە جوانەکان پەرتی ئەوبەرو ئەوبەری خۆی ئەکا
بۆیە هەر عاشقەو لە دوورەوە
سەیری مەعشوقی خۆی ئەکا

پاییزی ڤینۆڤ

لە ڤینۆڤدا پاییز ئەگاتە دوا ناڵەی تراژیدی خۆی
لە ڤینۆڤدا هەرچی زەردی دونیا هەیە هەڵیدەمژێ
لە ڤینۆڤدا پاییز پاییزی خۆی ئەکا

رووباری ئۆدە

لەسەر سنووری پۆڵەندا
چەکوشێک دوا هەناسەی ئەدا
دەمی لە ئاوی ڕووباری ئۆدر چەقی بوو
داسێک وەها تووڕ درابوو
کەوانە و قەفتەی لە گڵی– ئۆدە– تەقی بوو
جوانی ئیمبراتۆریەتی خۆی دائەمەزراند

گۆڕەپانی بورگەر تور

که ناپلیۆن هەردوو ئەسپە جوانەکانی
سەردەرگای شاری بەرلینی دزی و
بردیەوە نیشتمانی خۆی
بەرلین بێ ئەسپ مایەوە
هیتلەر بەرلینی وێران کرد
بەڵام هەردوو ئەسپەکەی سیمبۆڵی هێنایەوە

کۆنفرانسی کێشکەکان

لەلای پەیکەرەکەی تەلاری دۆما
بەستەیەک قەسەر ڕژابوو
چی کێشکەی شاری بەرلین بوو
هەمووی لەوێ ئەیانجریواند
بۆنی نیشتمانی یەکەمیان
بەسەر سیمایان پژابوو

رۆتە راتهاوس

کەس نازانێ پاییز درەختی چەند خۆشئەوێ
که دەمی لە دەمیا ئەنێ
شارەوانی سوور بە هەموو خەمباری خۆیەوە
لەبەردەمیا چۆکئەدات و پێئەکەنێ

چێشتخانەی فینۆف

لە چێشتخانەکەی خودادا لەززەت وەڕەسی ئەپاچێ
مرۆڤ و فریشتە بە یەکەوە شەرابی پاک ئەخۆنەوە
بەیەکەوە داری گەنم ئەڕنن
لە چێشتخانەکەی خودادا شیعرو هەنگوین تێکەڵ بووینە
کەس سەری لەو جوانییە دەرناچێ

یاد

بۆ سەعاتێ چوومە شەڕی کالیگۆلا
جوانی هێندەی کۆت و زنجیر خستە ملم
هێندەی جەستەی هەڵمژیم
پاڕامەوە کە دونیا پڕ کالیگۆلا بێت

بانهۆف

لە بانهۆفدا ژێرخاک گۆڕستان نییە
لە بانهۆفدا ژێر خاک هەزار ناوی هەیە
هەزار هەزار دەرگەو پەنجەرەو چاوی هەیە
مرۆڤ وردە وردە بەرەو ژێرخاک ئەچێتەوە
ئەگەڕێتەوە نیشتمانی ئەسڵی خۆی

ئوبان

لە شۆستەکەی ئوباندا
کوێرێکم بینی کتێبی ئەخوێندەوە
لە کتێبخانەی گشتیدا هرسێکم بینی
جگەرەی ئەکێشا
کچ و کوڕێ دەمیان لە ئەمی دەک نابوو
ئەو دەمە بۆ ئەوان زەوی کەسی تیا نەمابوو

ڤارتا

ئەو شەوە منی ئەبەنوس
کەوتمە ناو کاسەی شیری تۆ
دڵۆپ دڵۆپ وجودی ڕۆژهەڵاتیی من
لە ئاوێنەی سینەی تۆدا ئەتوایەوە
من بەیەک بریقەی چاوت
تەواوی ئۆکرانیا گەڕام
من بە یەک بریقەی جەستەت کۆتاییم هات
ڤارتا ئێستا من بێ دڵ ئەسوڕێمەوە
دڵم لای تۆ بە جێماوە

• یەکێ لە گەورە ریفۆرمیستەکانی کریستیانەکانە
• رزگارکەری ناوچەی دریسدن ئەڵمانەو پەیکەرەکەی لە شاری)دریسدن ە .
• پەیکەرەکەی لە شاری بۆن ی ئەڵمانیایەوماڵەکەشی لەوێ بۆتە گەلەری.
• رووبارێکە بە ناو هەموو بەرلیندا رەت ئەبێ .
• گوندێکی نێوان سنوری پولەند و ئەڵمانە.
• رووبارێکی نێوان پولەندو ئەلمانە.
• مەیانێکی گەورەی ناو بەرلینە ئەو پەیکەرەی لێیە، کە ناپلیون
بۆ فەرەنسای برئەوە و پاشان هیتلەر هێنایەوە
• مەیانێکە لە بەرلین

• وێستگەی شەمەنەفەر . بەرلین پاییزی 2010

سووڕی زمان

1
ئەمەوێ بە چەشنێ بتنووسم قەڵەمم گڕ بگرێ
بەوچەشنە کە نووسیم قەڵەمم گڕی گرت
گڕی گرت قەڵەمم بەو چەشنە کە نووسیم
کەنووسیم بەو چەشنە قەڵەمم گڕی گرت
قەڵەمم کە نووسی گڕی گرت بەو چەشنە
نووسی کە قەڵەمم بەو چەشنە گڕی گرت
ئەمەویست بتنووسم بەوچەشنە قەڵەمم کوژاوە
2
ئەمەوێ بە ڕەنگێ ماچت کەم زمانم بسووتێ
زمانم سووتا بەو ڕەنگەی کە من ماچم کردی
ماچم کردی کە زمانم سووتا بەو ڕەنگە
زمانم سووتا بەو ڕەنگەی کە کردم ماچ
زمانم کە سووتا بەو ڕەنگەی کە ماچم کردبووی
کردبووم ئەو ماچە بەو ڕەنگە کە زمانم سووتا
ئەمەویست ماچت کەم بەو ڕەنگە کە زمانم کوژاوە
3
ئەمەوێ بە دەنگێ دوات کەوم با بمبا
دوات کەوتم بەو دەنگە با هات و بردمی
بردمی ئەو بایە بەو دەنگە کە ویستم دوات کەوم
ئەو بایە بەو دەنگە بردمی کە دوات کەوتم
ئەمەویست دوات کەوم بەو دەنگە با جێی هێشتم

4
ئەمەویّ بە جۆریّ لە خەونت ببینم شەو کۆتایی نەیەت
کۆتایی نەیێ شەو بەو جۆرە لە خەونت ببینم
لە خەونا من تۆم دی شەو کۆتایی نەهات بەو جۆرە
نەهات کۆتایی شەو بەو جۆرە کە هاتیە خەونمەوە
ئەمەویست بەو جۆرە لە خەونا بتبینم شەو کۆتایی هات
5
ئەمەویّ بەگورزیّ وێنەی تۆ لە دڵما بکێشم کە خوێنم وشک کا
کە خوێنم وشکی کرد بەو گورزە وێنەی تۆم کێشا بوو
وێنەی تۆم کێشابوو کە خوێنم بەو گورزە وشکی کرد
کێشابووم بەو گورزە وێنەی تۆ کە وشکی کرد خوێنم
ئەمەویست بەو گورزە وێنەی تۆ بکێشم
خوێن هەر وشکی نەکرد

من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم

1
من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم
تا دێ منالێم وەکو ئەسپەشێ
دوور ئەبێتەوە بە تاو ڕائەکا
سایەدم کە زێی یادەوەرییەکان
وەک ڕەشەبایێ لە من هەلئەکا
ئێستە نا ئێستا ڕێژنەیێ دێت وبەسەر برینی منا دائەکا
2
لە دەشتاییەکانەوە هاتووم
ئێستاکەش هەروا بۆنی خاک و خۆڵ
ئەمباتەوە بۆ دلۆپەی باران
ئێستاش شەونمی دەم بیرە ئاوە تاڵ و سوێرەکان لە ڕۆحم ماوە
ئێستاش پشکۆی ئاگردانەکان لەسینەمدا ئەبریسکێتەوە
تووترک ناولەپی ڕەش کردووم
گۆماوەکان ڕوخسارییان پڕ لە بارکردووم
پەنجەکانم هووڕە فێری سەمای کردوون
3
لە دەشتاییەکانەوە هاتووم
دەمم تامی شیری گەرم و خاوی لێدێ
دلم پڕە لە حەسرەتی بەفر
خوێنم ڕەنگی خەرمانەکانی گرتووە
لەوەتەی هەم خەون بە شاخەکانەوە ئەبینم
لە دوورەوە بانگی کاژەکان ئەکەم
هەمیشە بۆ ڕەوەی مامزان ڕائەکەم

4

من له دەشتاییەکانەوە هاتووم

ئەزانم کەی هەور دێ و کەی با هەڵئەکا

کەی باران دێ و کەی دائەکا

کەی بروسک حەویقی ئاسمان شەق ئەکا

ئەزانم کەی دوا ئەستێرە دائەڕژێ

کەی گوڵەگەنم پڕ شیر ئەبێ

کەی باقە گیا سەما ئەکا

5

من له دەشتاییەکانەوە هاتووم

لای کێڵگەکان مەلم دیوە

دەمی لەناو دەمی مەعشوقی خۆی ناوە

بە ڕەوە ئاسکم بینیوە خەمگینانە

سەریان لە ناو باڵیان ئەناو ئەگەڕانەوە کوێستانان

جار جار ئاوڕیان لەتەرمی جێماوی خۆیان ئەداوە

زەریم دیوە ڕوخساری خۆی بە حاجیلە هەڵگرتووە

دەستی لە خەنەی خاک ناوە

چاوی بە ڕێحانەی رەشی بەستاوەکان ڕشتووە

6

من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم

دایکم هەمیشە بوخچەی جلەکانمی پڕ لە پەلکە لیمۆ ئەکرد

ئێستاش بۆنی پەلکی لیمۆ

شیرازم بیر دێنێتەوەو مەستم ئەکا

ئێوارانیش کاتێ کەوا ئەچوومەوە

لەبەر بیرە ئاوەکەی دێ ڕووت و قووتیان ئەکردمەوە

7
من له دەشتاییەکانەوە هاتووم
ئەزانم چەند جۆرە ئاگر هەیە
کام ئاوازو کام نەی هەیە
چەند عاشق و مەعشوق هەیە
هەموو قەتێکان ئەناسم
لانەی هەر هەموو مەلەکان پێئەزانم
8
من له دەشتاییەکانەوە هاتووم
چەند هاوڕێیەکی مەڕ و
چەند گۆمیلکەیێ لە ئاو و
سێ چوار درەختێ لە سامالْم هەبوو
ژیان بریتی بوو لە چەند شکارتەیێ
چەند میلێ لە ئاسمان
چەند ورشەیێ لە شنەی با
چەند ئاوازێ لە شمشالْ
9
من له دەشتاییەکانەوە هاتووم
لە ژێر رووناییی مانگەشەو
بیرمان لە خوا ئەکردەوە
لەناو پاوانەکانا گۆرانیمان ئەووت
لە گۆماوەکاندا سەیری ئەو ژنانەمان ئەکرد
خۆیان بە ئاوی کوڵاو ئەشوشت

10
من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم
ئێستاش شێوەی بیرکردنەوەم ئاسۆییە
رۆیشتنم، قسەکردنم ئاسۆییە
هەتا مۆزیکی شیعریشم ئاسۆییە
ئاسۆیی ڕائەکەم، ئاسۆیی گۆرانی ئەڵێم
زۆر جار لەناو ئاسۆدا خەوتووم
بەڵام ستوونی هەڵکەوتووم
11
من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم
هەمیشە خەونم بە چیا ئەبینی
خەونم بە دارستانی چڕو بە ڕووباری قووڵ ئەبینی
خەونم بە باکوور ئەبینی، باکووری دوور
12
سپێدان دایکم قۆغەیێ شیرو یەکدوو هێلکەی بۆ ئەکوڵاندم
جانتایەکی پەڕۆی بەشانەوە ئەکردم
مامۆستای قوتابخانەش بە ئەلف و بێی برایم باڵدار
مناڵی لێ هەڵئەمژتم
ژەنگی جەهلی لێ ئەکوشتم
13
من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم
لەتەنوورەکاندا کولێرەی نوورم فڕاندووە
لە نێو دڵی لەودەکاندا
هێلکەم لە ژێر زێری درەوشاوەی کا دزیوە
لە قەرسیلەکاندا شەونمم کۆکردۆتەوە
لە ناو تەبارەی گەنمدا سێبەرم بۆخۆم چنیوە

14

من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم
هێشتا مۆرانەی کینە دڵمی نەسمیوە
ماسکم لە ڕوخسار نەکردووە
زمانم سپییە، دڵم سپییە
هێشتاش حەزم لە دونیای دەشت و کپییە

15

من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم
ئەزانم کەی کۆڕەوی قوڵینگان ڕەت ئەبێ
کەی پەڕەسێلکە دێنەوە
کەی یەکەم تروسکەی ئاگر، لە ئاگردان ئەکرێتەوە
کەی گوێم لە یەکەم هاواری شوان ئەبێ
ئەزانم کەی شیر لە گوانان میوان ئەبێ

16

من لە دەشتاییەکان هاتووم
تاکە چەکم پیشەقان بوو
پیرۆزترین کتێبی من
تەنها خوێندنەوەی ئاسمان بوو
کێبڕکێم لە گەڵ با کردووە
قوڕادەم لەگەڵ شوان خواردووە
ئەزانم چەند هەزاران جار
هاوارم بە هەورە تریشقە مردووە

17

من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم
لەبەرزایی گردەکاندا سەیری مانگم کردووە
لە گۆماوەکاندا ئەستێرەم ژماردووە
لە جۆخینەکانا دەندەرۆشکم کرتاندووە
ئەزانم چەند قەپێلکە شەیتانۆکەم شکاندووە

دواجار هەموومان شێت ئەبین

هەندێ ئەچینەوە نێو بەڕیا
شوێنە خۆشەکەی ئازادیی
لەوێ جگە لە سەدای خۆمان
هیچی دی نابیسینەوە
جارجار قەدەر ڕامانئەداتە نێو مێترۆکان
دەست لە ملی ئەفیون ئەکەین
هەندێکمان بەرامبەر ئاسمان ئەوەستین
ئەچینەوە خەتی دونکیشۆت
شەڕی خۆر و مانگ ئەکەین
یا بە نێو کوچەو کۆڵانەکاندا
بەدەم گریەو گۆرانی
رائەکەین و رائەکەین و رائەکەین
منالآن ئێمەیان خۆشئەوێ
بەرد بارانمان ئەکەن
ئەگەڕێینەوە ئەشکەوت و
چرای زەینمان ڕائەخەین
هەندێکیشمان بەسەر شەقامەکانەوە
کتێبەکانمان تووڕهەڵئەئەین
خورافەی شاعیرێکی شێت ئەخوێنینەوە
هیچ کەسێ لە ئێمەی رکردوو
راکردووی دوای وەهم و جوانی
راکردووی دوای خاک و خۆل
دوای دادو میهرەبانی
رزگاریمان نابێ لەو قەدەرە

هەمیشە ئەبێ ڕابکەین و ڕابکەین ڕابکەین
لە فلیمی پەپولەکان وەڕەس نەبین
تا مۆرانەی کۆیلێتی لەسەرمان نەداو
لە ناو دیوارەکانی کافکادا مەسخ نەبین
عەجەب ئێمە کەسانێکین ئاوڕیشم ئەبەشینەوە
گیرۆدەی دەستی ڕۆژگاری ئاوا ئەبین
هاملێت هێی هاملێت
سعاتی دانیمارک چەندی ئەوێ بۆ شێت بوون
ئێستاکە هەبین یا نەبین؟

جوانییەکانی دۆنکیخۆتێ

چیتر چیرۆکی سوارچاکی ناخوێنمەوە
ئێستا هاتوومەوە خۆم و شمشێرم داوە بە کاڵان
سانشۆی برا قەیسەرەکان
بە پەلکە شووتی ناڕووخێن
بە سواری پشتی ئەسپەشێ
ئاوی دەریا تەواو نابێ
لەگەڵ بە سەرچوونی زەمان
زۆرتر بیر لە زاتی خۆمان ئەکەینەوە
کەمتر ئاسۆی گیا ئەبینین
زۆرتر بەرەو سارای وجود ئەچینەوە
لەگەڵ بە سەرچوونی زەمان
زۆرتر ئەگرین بەڵام کەمتر پێئەکەنین
زۆر جار بە سەر ئاو ئەکەوین
بەڵام زیاتر بۆ قووڵایی ئەبینەوە
لە گەڵ ڕابردنی زەمان
ئولفەت بە لامانشا ئەگرین
بەڵام شاباڵی فڕینمان
لە شەققەی جوانیی ئەکەوێ
لە نهێنی بێداری و بێدادی ئەگەین
ڕێی دووری تەمتوومان ئەبڕین
دەگمەن خەومان لێئەکەوێ
کەمتر قسە ئەکەین
زۆرتر لە دنیا ئەڕوانین

لە گەڵ ڕابوونی زەمانە
ئاوی سەر تاوێرە بەردان ئەخۆێنەوە
زیاتر بەرەو دارستانی منالّی ڕائەکەین
ڕەشەبا کەمتر ئێرەیی بە گەلای جەستەمان ئەبات
زەمەن زۆر لە مامۆستاکان باشتر
لە کارتەمان ئەداو تێری پەندی خۆیمان ئەکات
فێرمان ئەکات چۆن با بگرین
یاری بە بروسکە بکەین
چۆن لەسەر ئاوەکان بڕۆین
ئاگر لە خۆمان لوول بدەین
فێرمان ئەکات باسکی قوولایی بگرین
لە تەنکاوان لەنگەر نەگرین
سیرڕەی هەڵۆیان ئەتوانێ دیوار و قەفەسان ببڕێ
گمەی کۆترە ئەتوانێ قەفتەی خەنجەر وردوخاش کا
هەڵمی سەر شووشەی دڵی شکاومان زوو زوو بسڕێ
بەڕابردنی زەمانە
پەیمانەی ڕژاوی ئەوین پڕ لە شەراب ئەبێتەوە
خەونی بەسەرچووی منالّی بە حیکمەت شین ئەبێتەوە
بە ڕابردنی زەمانە
سەبەتەی دەست پڕ لە سێوی ئەزەل ئەبێ
ئەسپ لە ئایندەوە دێ ڕابردوومان
بەرەو ترۆپکان تاو ئەدا
مانای شیعری جاویدانی کێڵگەی ژاکاویی ئاو ئەدا
هەموو شتێ بە رابردنی زەمانە
لەناو هێلانەی ئەبەدی خۆی ئەسرەوێ
تەنها دڵی ئینسان نەبێ

کز کز ،   کز کز ، کز کز ،
ڕووناکی ئەبەشێتەوەو بۆ لای ماڵی مەرگ ئەچێ
بۆ تا هەتا لە لێدانی خۆی ئەکەوێ
دڵەکەم سانشۆ تۆ چەند ئازیز و بە وەفای
نازانم تۆ لەرەگەزی شەیتانی یان لە خودای؟

وەرەوە فاتیمە وەرەوە

ئەچووینە سەرابە دوورەکەی گۆڕستانی چۆلی
شمشێری وەستاوی منارە
کە ئێستاش هێماکان
بەسەر خشتەکانی دیواریا هەر دیارە
بەردە سپییەکانمان ئەهێنا و
نەزرمان لە کێلان گیر ئەکرد
خودایە لای یەک بین
خودایە بۆ یەک بین
من کەوتمە باکوور و تۆ باشوور
من بوومە هی کونجی غوربەت و
تۆ بوویتە هی گریان
لە بانێکدا
سەیری ئەستێرەی لەیل و مەجنوونمان کردووە
ئێستا نا ئێستاکێ هەر خۆیان لێکئەدەن
تا بپاڕێینەوە بۆ یەک بین دوعامان قبووڵ بێت
منالێمان لەگەڵ سەگەکەی گۆڕستان بردە سەر
بە پەنجەی بچووکمان
شیری ژێر زەویمان هەڵئەمژی
پێما وابوو ئەم شیرە
لە جۆگەوجۆباری بەهەشتا
ئەپرژێتە ناو پەنجەی بچووکمان
فاتیمە بیرت دێت

پەنگرمان لە ئاگردانەکان ئەدزی
تۆش ئاردی ناو کەندوو بۆ قاویت
فاتیمە وەرەوە فاتیمە
ئەو ڕۆژانەی لە دەشتاییەکانا
بارانێ ئەباری و زەوی تۆزی ئەکرد
خۆمان لە باوەشی یەکئەناو
دوو چاومان دائەخست
لەرزێ دایئەگرتین لەرزێکی تای لەززەت بوو
شەرمێ دایئەگرتین شەرمی منالّیی بوو
بریا ئەتزانی شەوەکان
چەند پڕ سام و درێژ بووینەوە فاتیمە
کە تۆ لە ژێر تریفەی پڕی مانگەشەوانیا نەماوی
پێدەشتەکان چەند چۆلن فاتیمە
کە تۆ وەک ئاسکەکان بە ناویا ڕاناکەی
هەندێ جار هەست ئەکەم
ئەم دونیایە چۆلترە لە ئەشکەوتە دوورەکان
تازە ژین فاتیمە چ تامێکی ماوە تۆ نەبیت
تازە من چۆن گۆرانیەکەی جارانم بلّێمەوە
کە تۆ ووشەکانی نەبیستی
ئاخ دلّم چەند توندە فاتیمە وەرەوە
ئێمە بە یەکەوە بووین
کە هێشتا پەڕەسێلکە نەهاتبوونەوە
بیرتە پووشی تازەمان ئەنایە ناو لانە کۆنەکان

تا درەنگان
تا ئەو کاتەی مەلی تیشک ئەمردن لە ئاسمان
وەرەوە فاتیمە وەرەوە
دەشت و دۆڵمان ئەبڕی قەتێمان داو ئەکرد
ئاگرمان لە پەنا بەردو تاوێرەکان ئەکردەوە
ڕۆحمان شەلاڵی بارانی ناوەخت ئەبوو
ئاخر ئەزانی فاتیمە
ئەو ساتانە چەند خۆش بوون
ژیان سادە، قسە سادە، دڵەکان سادە
تەمەشا فاتیمە تەمەشا برینم سەت دیوە
قسەی دڵم چەند بە سفت و سۆیە
تەمەشا فاتیمە تەمەشا

دوا گریانی دانتی

1

چەند درەنگ هاتی پیاتریس
ئەی شەرابی ئەشکەوتەکان
دەنکە شەونمی خودایی
شووشەی شکاوی ناو دەستی جەنگاوەران
ئێستا لافاو نیوەی کتێبەکانی بردم و
باران هەموو شیعرەکانی ڕەشکردمەوە

2

چەند درەنگ هاتی پیاتریس
من هەزاران تاجی شکۆم
لە پەلکە گیای باخی زەیتون
بۆ تاجی سەرت چنی بوو
دڵۆپە مۆروی غوربەتم
لە بەندەرو لێوارە تەماویەکانی
ئاوی بوخارا هێنا بوو
هەزاران ئاسکی نوورم
لە تەبەقەی حەوتەمی ئاسمان هێنابوو
گەوهەری شیعرو ئاوازم
 لە بنی دەریای زمان و
لە دەمی نەهەنگی ملفل دەرهێنابوو

3
چەند درەنگ هاتی پیاتریس
هێندە ڕێگەو تەلانی شیعرم بڕیوە
ئێستە زەینم پڕە لە بەردەڵانی ڕێ
ئەو ڕێیانەی هەمیشە ئەیانبردمەوە
ناو تەپ وتۆزی جەنگەکان
هێندە کتێبە کەونارەکانی ئەوینم خوێندۆتەوە
ئێستە ڕۆحم پڕە لە تۆ

4
چەند درەنگ هاتی پیاتریس
وەرە سەیری برینم بکە
ئەوسا ئەزانی ئەو شەڕانەی
کەوا من لێی هاتوومەوە
چەند سەخت بوون
ئەو شەرابەی من لە کوپەی
بەندییەکانم خواردۆتەوە
تامی چ ئازادییێکیان بەمن بەخشی
5
چەند درەنگ هاتی ئەزیزم
وەرە دەست نێ بە توێڵمەوە
ئەوسا ئەزانی چەند گەرمە
ئەوە گەرمی ئەو هاوارو ناڵینەیە
کە لە مەیدانی بۆنخوێنی کۆیلەکاندا شێتی کردم
ئەوە تای ئەو فیغانەیە کەلە ژنانی ڕێ بیستم

6
چەند درەنگ هاتی پیاتریس
ئەو کتێبانەی هێنابووم
هەرهەموویانم تەواو کردو هەر نەهاتی
تەرمی هەموو ئەو مەلانەی
لە شەبەیخوندا بەسەر شانما نیشتنەوە
هەر هەموویانم شاردنەوەو هەر نەهاتی
7
چەند درەنگ هاتی پیاتریس
بینابیم پڕ دوکەڵ بووە
هەناسەم پڕ لە زێماری بێ ئاو بووە
بیستنم پڕ لە هاواری بێ ناو بووە
زمانم پڕ لە فەریادی خنکاو بووە
8
ئاخ، چەند درەنگ هاتی پیاتریس
هەزاران شەو شمشێری خەوم شکاندو
شیعرم لەسەر برینی ڕۆحم داناوە
لەناو دەیان هەزار دەریا
ئاقیقی شینم هێناوە
بەناو سەرتاسەری زەوی سووڕایمەوە
هەتوانم بۆ باڵی شکاوم هێناوە

9
چەند درەنگ هاتی پیاتریس
تازە کەی فریام ئەکەوی
نەچاوم ماوە تا بەرگەی
نووری هەزار ڕەنگت بگریَ
نە دەستم ماوە تا قەفتەی دەستت بگریَ
کتێبەکانم وەها زەرد هەڵگەڕاون
ئەڵێی شکارتەی گەنمێکی
هەزاران ساڵەی بیَ ئاون
10
چەند درەنگ هاتی پیاتریس
تۆ ئاگرو ئاوی من بووی
ئەی تەونی هەزاران رەنگی من
کە ئاگری ئەوە ئەوینتە ڕیَ ڕیَ ئەمسووتێنیَ
کە ئاوی ئەوە زێتە دەمار دەمار ئەمخنکێنیَ
11
تۆ جوانترین مەلەکوتی منی
تۆ کەون و کائیناتی منی
تۆ ئاخ تۆ چەند لە سەروی وجودی منی

12

چەند درەنگ هاتی پیاتریس

تۆ چیت ؟ لە نووری یا لە تەمتومان

لە گیای

لە بای

یا لە قوڕی باخی جینان

لە بەفری یا لە بارانی

تۆ تەوتەمی

یا لە تۆوی پڕ لە بریقەی ئینسانی ؟

13

چەند درەنگ هاتی پیاتریس

تۆ شمشێری گۆرانییەکی خەمباری

بەسەر مەزاری دڵمەوە

تۆ تروسکێکی چەند دووری

بە سەر شەباقەی خوێنمەوە

14

دێمەوە لای تۆ ، تۆ جەوهەری بوونی

دیمەوە لای تۆ ، تۆ کتێبی بروسکەو شەبەیخونی

15
چەند درەنگ هاتی پیاتریس
ئەو شوێنانەی هەموویانم
بە قەفی زنجیر نووسیبوو
زەمەن هەمووی ڕەشکردنەوە
تازە چۆن ئەتوانم ووشە بکەم بە فەنەرو
دووبارە دایگیرسێنمەوە
چۆن ئەتوانم لە ناو چاوم ڕاتگرم و
بینایی خۆم بنووسمەوە
16
چەند درەنگ هاتی پیاتریس
ئەزانی من بەسەر لوتکەو لەبن هەموو بنارێکا
کتێب و شیعرو نیشانەی
دوا دیدارم بۆ دانابووی
لە ناو هەموو پەڵە گیایێ
قەڵەم و کاغەزی سپی و
مەرەکەبی خوێنم بۆ هێنابووی
ئەمویست بۆ دواجار ئەدگارت بنووسمەوە
کە نووسینەوەی ئەدگارت
تەنها کاری خوداکانە
17
چەند درەنگ داهات پیاتریس
هەر نەهاتی

له ستایشی جوانی تۆ

ئەوین تۆی، فیراق تۆی
نەخشین و نەخشان تۆی
پەخشین تۆی، پەخشان تۆی
نەوا تۆی، نەی هەر تۆی
نی تۆی، هەی تۆی
بەخشین و بەخشان تۆی
مەرجان و مەرج تۆی
حەقیقی و مەجاز تۆی
دڵی من سەرەندو، ئاقیق و دەقیق تۆی
باکوور تۆی، باشوور تۆی
تۆ شێوەو ناشێوەی
بازن و بازنە تۆی
سێ سوچ و سەد سووچ و گوناە تۆی
چوارگۆشەو سەدگۆشەو گاشە تۆی
خراپە تۆی، باشە تۆی
ئەوەندەی تۆ دڵمت بە تەیمانی فیراق تەنیوە
ئەوەندەی تۆ چەقۆی ئەوینت لە سینەم چەقیوە
نە مانی بەفرشەو نە تەمبور بە تەلیا
ناسۆری ئاوەهای ژەنیوە
تۆ ڕۆژو ڕۆژگاری
بازنە و پەرگاری
تۆ دیارو نادیاری

تۆ ناخ و ئەدگاری
شەم هەر تۆی، شەمزین تۆی
بەش بەش تۆی، هەموو تۆی
هەینی تۆی شەموو تۆی
تۆ سات و هەم سەدەی
ئەوینم ئەدەیتێ و تەمەنم لێ ئەبەی
تۆ ئەبی هەم دەدەی
تۆ یارو یاوەری
جەللادو داوەری
خەنیم و نەیار تۆی
رێی ئاڵۆزو سەختی ڕەوەز تۆی
دەشتایی و بەیار تۆی
گومان تۆی لە ئاسۆی ئەوینم
یەقین تۆی وەک گوڵ سوور ئەچییەوە لە شەوبۆی برینم
سەنگین تۆی سوکین تۆی، بێهۆش تۆی، هۆشن تۆی
سامالْ تۆی، هەورین تۆی
سارێژ تۆی، برین تۆی
حەشیشەو بەنگین تۆی
ڕامان تۆی، ڕامین تۆی
لەرێی سەخت و لێژم هەورازو نشێو تۆی
لە نێو بەختی ڕەش و ئەبەنووسی منا، کافورو سپی تۆی
تۆ ڕم و ڕمبازی
تۆ هەم ساز هەم بازی
کەمەندو هەم کەمەند هاوێژی

ساقی تۆی، مەستی تۆی
مەیخانەو جامیش تۆی
شەراب و شامیش تۆی
جۆگەلەی کەوسەرو ڕووبارو زوقمیش تۆی
خالیق و مەخلوق تۆی
فریشتەو هەرماس تۆی
بوون و بوونەوەر، عەدەم و نەبوون تۆی
تۆ سەراپای فەزاو سەدیمی
تا ئەوینی پڕم داڕێژم
کتێبی ئێستاکەو قەلەمی ئایندەو دەسنووسی قەدیمی
شەونمی سەرگیاو خوناوەی سپێدەی
ڕوناکیی و تاریکیی
بەرزی تۆی ، نزمی تۆی
لەفەرشی زەویدا شیرازەو تان و پۆی
لە بێ جولەی ئاسمان هاوارو هات و چۆی
گریان و پێکەنین تەنها تۆی
شایی تۆی، ماتەم تۆی
تۆ مان و نەمانی
تۆ بەشێک لەخوداو پارچەیێ شەیتانی
سوڵتان و گەدا تۆی
مەرهەم و برین تۆی
بینین و بیستن تۆی
ئەوەی من لە تۆ دیم
ئەوینم ساو ئەدا زمانم بە ئەستەم گۆئەکاو

پێم ئەڵێ کە کەون و کائینات ئەتۆبی
کەوابێ ئەمن چیم؟
ئەوەندەی تۆ دڵمت بە تەیمانی فیراق تەنیوە
ئەوەندەی تۆ چەقۆی ئەوینت لە سینەم چەقیوە
نە مانی بەفرشەو نە تەمبور بە تەلیا
ناسۆری ئاوەهای ژەنیوە

دارکهێل

بالکۆنێ بە سەر دەریاوە

لە بالکۆنی ریستورانتەکەی دارکهیلدا وەستام
نەوڕەسێ لە دەریاوە هات
باڵەکانی بۆنی کەفی هەزار ساڵەی شەپۆلەکانی لێئەهات
لەبەرامبەرما هەڵکورما، سەیری هەردوو چاوەکانی ئەکردم
وەک بڵێی ناسیاوم بێت، یا خزمێکی نزیکی خۆی دیبێتەوە
بۆ چەند دەقیقەیێ مایەوە
بەڵام من هەزار ساڵ لە ناو جوانییەکانی ئەوا مردم
دڵی پڕ کردم لە ئەوین ،
چاوی پڕ کردم لە ڕەنگ، ڕۆحی پڕ کردم لە ڕاوک
لە چاو تروکانێکا لە شەققەی باڵیدا فڕی
پانتایی دەریا خەمبارەکەی ناو دڵی ئەستەمبۆڵی،
بە تیغی باڵەکانی بڕی
بۆ ئەبەد تەنهای کردم

کەسێک لە بێزاری

لە تەنگەی پڕ ئەفسوونی بوسفۆردا
بە سەر پارچەیێ لە لیم
لە تەک باڵی سپی نەوڕەسەکان و
شریخەی بێ ئامانی شەپۆل ڕاکشابوو
هزری لەتلەتی لەو سەری دەریا بوو
جارجار دەستێکی ئەوەشاند،
تەمی بێزاری لە خۆی پاس ئەکرد
ئەتگووت مەلێکی خەمگینە، بە باڵەکانی ژیان ئەڕەتێنێ
بەڵام ئەفسووس ئەم بێزارییە وەک قیڕ بە دڵی نووساوە
کوپەی دڵی لە ناو ژەنگی ئەبەدییەتدا شکاوە

گەڕان لە دووی دەریا

حەز ئەکەم وەک نەوڕەسەکان
لە ناو لەپی دەریادا بوەستم، بەڵام ناتوانم
نەتوانینی من تەوقی وجوودە لە هەوکی کردووم
حەز ئەکەم وەک نوور، وەک تroووسکەی سپی بەللور
بچمە قووڵایی هاواری دەریا، بەڵام ناتوانم
نەتوانینی من گەڤی وجوودە هەترەشی بردووم
من بە دوای دەنگی ئەو زەریاوانەم
لە رۆحی دەریا لە من ون بووە
ئەم ونبوونەیە شەوقی وجوودی لە من بڕیوە
بۆیە تا هەتا قەدەرم وایە
بسووڕێمەوە بە ناو فەلەکی ئا ئەم دەریایە

ئەنادول کاڤێ

بەسەر قەڵا دێرینەکەی ئەنەدۆل کاڤێ هاوارم کرد
قەدەری نەوڕەس تەنها فڕینە بە سەر دەریاوە
ئەگەر چی نەوڕەس بەرزیش بێتەوە
بەڵام هەمیشە دوو چاوی گەشی هەر لای دەریایە
ڕێک وەک قەدەری تفت وتاڵی من
کەوا هەمیشە دوو چاوی ڕەشی هەر لای وڵاتی بەبێ ئاڵایە

شەرابگای بۆسنیا

خواردمانەوە خواردمانەوە
بەڵام گەیشتین مەحاڵ بوو
ئەوان خێرا خێرا ڕێگەیان ئەبڕی
خێرا خێرا پەیمانەیا پر ئەکردەوە
ئێمەش پێک پێک
ئەوان مەبەستیان گەیشتن بوو
بەڵام ئێمە گەیشتن وێرانی کردین
ئەوان مەبەستیان ژیان بوو
بەڵام ئێمە بەردەوام ژیان ئەیکوشتین

ئەو

تۆم هەبوو ئەو کاتەی تۆم هەبوو
ئێستاکە وەک نەبووی
تۆم نەبوو ئەو کاتەی تۆم نەبو
ئێستاکە وەک هەبووی
لە میانی هەبوون و نەبوونی تۆدا
کرمی وەڕەسی درەختی وجوود کلۆر ئەکات
شەبەیخوونی بێ ئارامی
سەر بە زیندوومان شۆڕ ئەکات

بیوک ئەدە

لە بیوک ئەدە دەنک و سەدا دراوێکی دەگمەنن
کپی، زەوی بە زنجیری ئارمووش کەلەپچە کردووە
دەریا باڵی نەوڕەسەکانی لە کەفی سپی گرتووە
باڕەکان گلاس گلاس شەرابی کپی ئەبەشنەوە
من خۆم قاپ قاپ کپیم ئەخواردەوە
لە بیوک ئەدە کپی سەرمەشقە بۆ گیان
بەڵام ئاخ دڵی من تژی بوو لە ژاوەژاوی ژیان

نەناسیاوێک

تەنهاترین تەنها بیر لە تەنهاییەکانی خۆی ئەکاتەوە
بەسەر کورسییەکی دارین دانیشتووە
یاری بە دەنکە زەیتوونەکان ئەکات
هاوڕێکەشی لە دەرەوە لەبەر باران پایپ هەڵدەقۆڕێنێ
ئەویش تەنها تەنهاترین تەنها
شوێنی خۆی لە ناو زەماندا
ئاوی خۆی لە ناو زماندا
بە یەنی ڕاکی هەڵدەسەنگێنێ

کام قاپ؟

که به پەیژەکانی کومکاب شۆڕ بوومەوە
شەوقی پەنجەرە بەرزەکان و تەنیایی ناو ژوورەکان
وەک بەلەمێکی شکاو
لە ناو ئاوی کپیدا وەستا بوون
 که گەیشتینە ناو دڵی کومکاب
پەیمانە شاهی شەقام بوو
مەی بە سەر پشتی بادا لە دەریاوە ئەهات
سەما وەکو هەڵم لە جەستەی مەستەکان هەڵئەسا
هەموو دەرگاکانی ڕۆح کرابوونەوە
ژیان لە ناو کاسەی بلوورینی مەستیدا
قیامەتی لێ هەڵسا بوو
دواجار که گەڕامەوە دارکهێل
لە ڕێگەدا بووم بە هاوڕێی سە گێکی وێڵ
هەر ئەو سەگەش بوو وەک فیرژیل منی گەیاندەوە فیردەوس

ئەستەنبۆڵ

شەقامەکانی شەلاڵی وەهم و هالاوی شووشەیە
کچەکانی مەستی و پێکەنین
مێژووی کتێبێکە قەڵغان و شمشێر
جوگرافیای شەبەنگێکە هەزاران رەنگ
ناو دڵیشی هەوری نێو زەنگ

ئەستەنبۆڵ 2015

خۆم

پیاسەیێ بۆ لای کۆنە مەحەتەکەی قیتار
سەرێ لە غاباتەکەی عەسکەری
گەڕان بە نێو کۆڵانە تەنگەکانی قەڵا
یا چوونە سینەما و دانیشتن لە چل باوی
سوحبەتێ لە گەڵ برادەران
گوێگرتن لە گۆرانی و گریان
یا مانەوە تا شەلاڵ بوون لە بەر باران
بیرکردنەوە لە وجودو ئاسمانی شین
نووسینی شیعرو شیعر نووسین
داڕشتنی دەقی زیندوو
تووڕ هەڵدانی شیعری مردوو
هەمدیس شیعرو شیعری زیندوو

یۆتوپیا

کۆڵانێ لە هەموو کۆڵانەکان دوورتر
هەمیشە غەرقی تەم بووە
کۆڵانێ لە هەموو کۆلانەکان نزیکتر
هەمیشە بارانی لێ دەبارێ
کۆڵانێ لە پشتی هەموو کۆڵانەکانەوە
هەمیشە دەنگی گۆرانی لێ دێ
کۆڵانێ لە پێش هەمو کۆڵانەکانەوە
هەمیشە بەفرو زریانە
کۆڵانێ جوانتر لە هەموو کۆڵانەکان
پڕ لە باڕ و سینەمایە
کۆڵانێ پیرتر لە هەموو کۆڵانەکانەوە
پڕ لە کتێب و چرایە
کۆڵانێ لە هەموو کۆڵانەکان گەورەتر
پڕە لە پیاوی بچووک
کۆڵانێ لە هەموو کۆڵانەکان بچووکتر
پڕە لە مناڵی گەورە
کۆڵانێ لە هەمو کۆڵانەکان بەرزتر
ئاسمانی لەوێ یەکجار دوورە
کۆڵانێ لە هەموو کۆڵانەکان نەویتر
ئاسمان لەوێ زۆر نزیکە
کۆڵانێ لە هەموو کۆڵانەکان تەسکتر
دێوەکان بەوێ رەت دەبن
کۆڵانێ لە هەموو کۆڵانەکان فراوانت
جێی ئەوینی تیا نابێتەوە
کۆڵانێ لە هەمو کۆڵانەکان درێژتر
هەناسەی ئاشقەکانی کورتە

کۆڵانێ لە هەمو کۆڵانەکان کورتتر
سەدای شاعیرەکانی درێژ
ئا لەو کۆڵانەدا بوو دڵم بزر بوو
ئێستاش ئەو کۆڵانە بەو دڵە دەژی
لەو کۆڵانەدا بوو فرمێسکم رژا
ئەو کۆڵانە لەو پرسەیە دەژی
لەو کۆڵانەدابوو ئەوینم بە سەر بەردی دڵی کچێکا پژا
کچە بوو بە داستان
بۆیە دەگەڕێمەوە بۆ ئەو کۆڵانە
تا ئەو ماڵە بدۆزمەوە
تا ئەو فرمێسکانە کۆکەمەوە
کە لە ئەوینی ئەودا ڕشتم
تا دڵەکەم بدۆزمەوە
کە وەکو گۆزە لێم شکا
بەڵام ئاخ ئەو کۆڵانە لە هەموو شوێنێ دوورترە
کاستێلیایە

کۆکردنەوەی شەونم

من ئێستا تای ئەوین داگیری کرددوم
شەونمی ڕژاوی چاو کۆ ئەکەمەوەو
کیمیای دڵشکانی پێ ئەنووسمەوە
جانتاکەم پڕە لە فرشەی زەردهەڵگەڕاوی پاییز
پڕە لە وێنەی ڕووتی سپێدە،
لە پەلکە گیای مەینەتی
چوومەتە ناوماڵی سکڵ
ڕێنووسی ئاسۆی پێداوم
قوڕی خەیاڵی مەحاڵم گرتۆتەوە لیرەو لەوێ
ئاخر نووسینەوەی تۆ زمانی تابانی پێئەوێ
کردنەوەی دوگمەی ئاوین و زریزەی گەردنی وەهم
خوێندنەوەی کڵپەو بلێسەی ناو کتێبانی پێئەوێ
لێکدانەوەی شوفرەی نێوان سپێدان و کزەبای ساردو
تۆزێ قەردی حیکمەتی
لە خەزنەی خودا پێئەوێ
پێشەکیم نووسیوە باران پێدا چۆتەوە گریاوە
تا لە سەرنجی ناو شیرازەکانی مانگ گەیشتووم
سەدان تاشەبەرد شەق بووە
ڕەنووم بە سەردا رماوە
گەوهەری تازەم لە قووڵایی سەدەفی دەریا هێناوە
تێکەڵی خوێنی وشەم کردووە
چوومەتە دوورترین قەڵا دێرینەکان

ڕەنگی ئاویم لە خشتەکان دەرهێناوە
مەرەکەبم لە خوێنی پەپوولە دزیوە
بۆیە هەر شتێ ئەنووسمەوە باڵ ئەگرێ
تا ناونیشانم داڕشتووە سەدان پەڕم دڕاندووە
لەگەڵ سەدان تیشکەنازی ئێوارەکان بەشەڕ هاتووم
ئاخر من ئەمەوێ مێژووی شەونم بنووسمەوە
هەزاران کووپەی شەرابم خەست کردووە
تا تۆزێ جوانی ناو مانام دەست کەوتووە
داڕشتنەوە لەبی شەونم پێویستی بە بای پاییزە
پێویستی بە سیحرو گومانە
داڕشتنەوەی خەمی شەونم پێویستی بە وەهمی زمانە
ئاوازی ناو قوڕگی شێرم دەرهێناوە
دێوەزمەی شەوم کوشتووە
لە ئەلیژیریا قسەم لەگەڵ ئۆدیسای دانتی کردووە
چوومەتە ناو گەلەرییە دێرینەکانی فینیس
نووسینی سەر هەزارەها تاشە بەردم خوێندۆتەوە
بە ئاوی حەوت پشتی شەونم وێنەی بەرگم داڕشتووە
ئاگرم لە پرۆمیتۆس دزیوە
خشتی زێڕی دیدگام داڕشتۆتەوە
من ئەمەوێ مێژووی شەونم بۆلکە گیا بنووسمەوە
من ئێستا لە نێو خەرەندی یادەوەری
کەڤری وشەکان ئەشکێنم
تا شووشەی شکاوی شەونم کۆکەمەوە
هەموو سپێدەیەک لەبەر بای کێوان ئەوەستم
تا شەوقی ئەزەل دەسگیر کەم

دواجار گریام زۆر گریام
فرمێسک و شەونم تێکەل بوون
لە گۆڕستانە کۆنەکە پاڵتۆ تازەکەی خۆمم
بە کێلی گۆڕێ هەڵواسی
جەستەی خۆمم لە ناو دڵی تاشە بەردێ ناشت
کە پڕ بوو لە گوللەی گەرمی یادەوەری
ئێستاش کە خۆرەتاوی ئێواران لێی ئەدا
وەک زیو ئەبریسکێتەوە
پیاوێکی پیر بە کوڵنگێکی تازە
هەناوی زەوی شەق ئەکرد بە شەنم ئەیڕشاند
بالۆرەی بۆ گەنجێتی خۆی ئەچڕی
سەرم کووللەی بەفرەو دڵم ئاگر
کۆتەرە درەختێکی لار سێبەری دابووە گۆڕێکی ڕاست
شەرمێکی کچانە گەڵاکانی ئەبەخشی بە پاییز
من هەر لە گۆڕستانەکە مامەوە
چوزانم هەزار ساڵ ئەبوو
ئاخر من مێژووی شەونم ئەنووسمەوە
لە هەموو لایەکەوە خەڵک تەرمیان بە دیاری ئەهێنا
خاکیش دەروونی خۆی ئەکردوە گۆرانی ئەووت
وەرنەوە ناو باوەشی من جگەرگۆشەکانم
هەموو ئەوانە ئەوکاتە رووی دا کە ئیوارە باڵی شکابوو
من وامزانی سپێدەیە هەر زوو شەوم بەسەرداهات
شەوێکی درێژوو ئەبەدی غەرقی شەونم بوو بووم

کاڵبوونەوەی ڕەنگەکان

من چەند سەیرم، هەتا ئێستاش فەنەرەکانی منالێم
لە ناو زەینم هەڵگرتووەو فڕێم نەداون
هەتا ئێستاش لە گەڵ خۆما ئەیانگێڕم
وا ئەزانم منالەکەی جارانم و ئاسمان کڵاوی زەوییە
هەتا ئێستاش ئەچمەوە سەر گردەکەی جاران
بەڵکو لەوێوە دەستم لە ئاسۆ گیر ببێ
دەمم پڕ عەسەلی بکات
یاشەوان جارجارە، بەپەلە ئەچمەوە سەر بان
بەڵکو دەستم بگاتە ئاسمان
هێشوو ترێی ئەستێرەکان بڕنم
بەپێ پەتی بەناو ژیان کەوتووم
ژیانیش بێ ڕەحمانە هەوێردەی ڕۆحم ئەکوژێ
هەست بەوە ناکەم کە ئێستا گەورە بوویمەو
سێ چوار منالّ و یەکدوو هەزار کتێب و
ملیۆنێ قاسەی خەمم هەیە
ئای من کەسێکی چەند سەیرم ؟
دوێنێ چوومەوە گەڕەکی منالّی
بە دڵێکی شکاو و بەچاوانی فرمێسکەوە
هەموو شتەکانی منالّیم دوور فڕێدا دوور دوور
ئێستاش دوای ئەو کارەساتە ژیان چەند بێ تامە
بیرکردنەوەم چەند بێ مانایە
نە ئاسۆ ماوە نە ئەستێرە، نە خەونم وەکو جارانە
ماڵاوا ئەی منالّییە بەدبەختەکەم، خۆشییەکانم تەواو
دوای تۆ هەموو شتێ وێرانە

دارشتنەوەی جوانییەکان

قەدە گیایێ ئەنووسمەوە
ئاواز لە بەرد دابتاشێ و نەمری ببەشێتەوە
ڕستێ شەبەنگ ئەچنمەوە
مانای ئەبەدی دارێژی وئاوی حەیات داگیرسێنێ
گومانێکم لە تاسەی ئەوین چڕیوە
دەنگ لە تاشە هەڵئەسێنێ و ئەدگارم ئەنووسێتەوە
تەوارێک لە مەستی جوانیت نەنەخشێنم
بۆ ئەوەی جارێ پێکەنم ئەبێ هەزاران جار بگریم
من کە وشە ئەکەم بە بەری نادیاریی، تا جوانیی دابڕێژم
ئەبێ پەیکەری هەزاران بتی شیعر
لەناو زەین وردوخاش کەم، تا مۆمی خوێن داگبرسێنم
بەناو ڕێگەو بانەکاندا تێپەڕیوم
تاجی شکاوی هەزاران پاشاو میرم شکاندووە
شەرابی مەرگم نۆشیوە و لە کوپەکانی گریکدا
قوم قوم ئاوم خوادۆتەوە
لە گەڵ رۆحی ئەنکیدۆ دا
زێڕوزیوی یادەوەریم لە دارستان شاردۆتەوە
گوێم لە دڵی خاک گرتووە
چۆن لە ژێر پێی ئێمە ئەگری
بە سەر ئەو ئێوارانەوە ماومەتەوە
زمانی تیشک ئەزانن
بە ناو بەندەنی سکڵدا بە پێ پەتی ڕامکردووە
تا ڕێژنەیێ جاویدانیم بە سەر شان و مل باریوە

درەوشانەوەی بێدەنگیم
لەو تاریکە شەوانەوە دەستکەوتووە
کە ئەندێشەیان وەک عەتر
لە شووشەی قەدەر کردووە
ڕووناهییان لە ناو چاوی من هاڕیوە
باقە گیایێ ئەنووسمەوە
لە فیراقی شەونمی خۆیا سیس بووبێ
قاسەی شیعرێ ئەکەمەوە
نووری جوانی لێ بڕژێت و دونیا نوقمی هەتاو بکا
کە بمەوێ کتێبی تۆ بنووسمەوە
ئەبێ ڕووناکی ڕاو بکەم
دەسەڵات لە خوا بسەنم
خوایەتی خۆم ڕەچاو بکەم
لە گۆڕستانە کۆنەکە پاڵتۆ تازەکەی خۆمم
بە کێلی گۆڕێ هەڵواسی
جەستەی خۆمم لە ناو دڵی تاشە بەردێ ناشت
کە پڕ بوو لە گوللەی گەرمی یادەوەری
ئێستاش کە خۆرەتاوی ئێواران لێی ئەدا
وەک زیو ئەبریسکێتەوە
پیاوێکی پیر بە کوڵنگێکی تازە
هەناوی زەوی شەق ئەکرد
بالۆرەی بۆ گەنجێتی خۆی ئەچڕی
سەرم کووللەی بەفرەو دڵم ئاگر
کۆتەرە درەختێکی لار سێبەری دابووە گۆڕێکی ڕاست

شەرمێکی کچانە گەڵاکانی ئەبەخشی بە پاییز
من هەر لە گۆڕستانەکە مامەوە
چوزانم هەزار ساڵ ئەبوو
لە هەموو لایەکەوە خەڵک تەرمیان بە دیاری ئەهێنا
خاکیش دەروونی خۆی ئەکردوە گۆرانی ئەووت
وەرنەوە ناو باوەشی من جگەرگۆشەکانم
هەموو ئەوانە ئەوکاتە روویدا
کە ئیوارە باڵی شکابوو
من وامزانی سپێدەیە
هەر زوو شەوم بەسەرداهات
شەوێکی درێژوو ئەبەدی
غەرقی شەونم بوو بووم

دڵیش هەروا

لە ناو هەموو شەوێکی درێژ تروسکێ هەیە
باسی سەفەری خۆر ئەکا
لە ناو هەموو شەپۆلێ ئوفیلیایێ هەیە
باسی هاملێتی خۆی ئەکا
لە ناو هەموو چاوێکی کوێر ڕەنگێ هەیە
باسی تابلۆی بینین ئەکا
لە خوێنی منیش هەمیشە
زەنگێ هەیە لە ڕەگەزی گریان
تا هەتا بۆ تۆ لێئەدا و
باسی فیراق و شەو ئەکا

دیوانی

ژیلەمۆی ناو کتێبان

2018

بازنە

بازنەیەک ئەکێشم تۆ لە ناویای
بازنەیەکی تر وێنا ئەکەم تۆ لە ناویای
دوانی تر ، دەیانی تر، سەدانی تر
بەڵام ئاخ تۆ هەر لە ناویای
بازنەی یەکەم ئەکەمەوە تۆ وون ئەبی
بازنەی دووەم ئەکەمەوە وەک ئاو ئەتوێیتەوە
هی سێیەم ئەکەمەوە لە دەستم ڕائەکەی
من دەبێ چەندین بازنەی تر بکەمەوە
تا دەستم لە تۆ گیر بێ
ئەی ئەفسوون ترین بازنەی بوون

تەریب

من هەمیشە دێڕی سپی ئەخوێنمەوە
ئەو هەمیشە دێڕەکان ڕەش ئەکاتەوە
من بیر ئەکەمەوە ، ئەو بیر لێئەدا
کە ئەکەوم ئەڕژێمە ناو گۆزەی عەشق
کە ئەکەوێ تەواو ئەبێ ئەگەڕێتەوە بۆ مەشق
ئەو بە شەرابی سوور مەست ئەبێ، من بە شەرابی سپی
من کراوە ئەو داخراو، من نادان ئەو دانا
من گران بە سەنگی شیعر
ئەو زۆر ساناتر لە سانا
من کاڵ ، ئەو ئاڵ ، من کلیل و ئەو گرێ
ئەو ژەهری هەلا بۆ شەراب
من گەورەترین هێشووی ترێ
من کپ ئەو دەنگ، من ڕەنگ ئەو جەنگ
وەک دوو هێڵی هاوتەریبین
نە پێکئەگەین، نە لێکئەگەین

چەمکی شکان

هەموو پەنجەرەکانی منالّیم شکاند نەمزانی
لە مانای شکان نەگەیشتم
هەموو کوپەی گەنجێتیم شکان
هەر لە شکان نەگەیشتم
قەدی درەختەکانم شکاند
لە مانای شکان نەگەیشتم
بێدەنگیم شکاند لە مانای شکان نەگەیشتم
شەختەبەندی سەراوەکانم شکاند
ژمارەی پێوانەییم شکاند
قەڵەمی خوم شکاندن، شەرمم شکاند
هەر لە مانای شکان نەگەیشتم
بەڵام کاتێ شووشەی دڵمت وەک گوێز شکاند
ئەوسا لە ماناو ئاوازی شکان گەیشتم

گەورە ماڵ

ئەی شیعر ، ئەی میهرەبان
ئەی پەرژین و باخی سیحر
گەر تۆ نەبای کێ ئاگری دڵی منی ئەکوژاندەوە
گەر تۆ نەبای کێ رۆحی پاک ئەکردمەوە
گەر تۆ نەبای چۆن دەمتوانی لە گەڵ بادا قسە بکەم
نامە بۆ باران بنێرم، سڵاو لە پەپولان بکەم
گەر تۆ نەبای چۆن ئەبوومە خزمی گیا
چۆن ئەمتوانی لە ناو ماڵی ئاگر بنووم
یا لە گەڵ بەفر تەبا بم
یا لە کێ فێری سەما ئەبووم
پێم بڵێ گەر ئەتۆ نەبای من چی ئەبووم ؟

هێزی راکێشان

ئەمەوێ بنووسم قەڵەمە جلەوکێشە بەرەو تۆ
ئەمەوێ بگریەم قەڵەمە فرمێسکی من بۆ تۆ
دەمەوێ بچمەوە بناران
قەڵەمە رێگەی من بۆ لای تۆ
ئەمەوێ گۆرانی بڵێم
قەڵەمە وشەی من ئەباتە ماڵی تۆ
دەمەوێ رابکەم قەڵەمە ئەمهێنێ بۆ لای تۆ
ئەمەوێ هاوارکەم قەڵەمە سەدام دێنێ بۆ تۆ
ئێستاکە من دیلم
قەڵەمە زنجیرم ئەپسێنێ و ئەمهێنێ بۆ لای تو

ژیلەمۆی ناو کتێبان

یەکەم کتێبم کردەوە گەڵایەکی وشکەوە بووی
درەختی ناو دارستانی گەڕەکی کورانی تیا بوو
دووەم کتێبم کردەوە پەڕەگوڵێکی خەمگینی
بنەگوڵێکی دارستانەکەی ئۆردی تیا بوو
سێیەم کتێبم کردەوە پەلکە لیمۆی
گەڕەکی ناو قەسرانی تیا بوو
چوارەم کتێبم کردەوە سێ چوار دڵۆپ فرمێسکی
ژێر دارتەلەکانی شەستی تیا بوو
پێنجەم کتێبم کردەوە نامەیەکی لە هەزار جێ
بە جگەرە سووتاوی منی تیا بوو
شەشەم کتێبم کردەوە
وێنەیەکی رەش و سپی تۆی تیا بوو
خودایە من ئازارم چەند جۆرە
هەر کتێبێ ئەیکەمەوە
مەلی یادێ لە فڕین لێوڕێژم ئەکا
چۆن ئەو هەموو کتێبە بخوێنمەوە؟

شاعیر

شاعیرەکە کراسی سپی لە بەرە
باسی رۆمانی ڕەش ئەکا
شاعیرەکە هەموو سپییەکانی خۆشئەوێ
بە قەڵەمی ڕەش ئەنووسێ
شاعیرەکەماڵی لەسەر دەریای ڕەشە
باسی کۆشکی سپی ئەکا
شاعیرەکە شیعری سپی ئەنووسێ
کتێبی ڕەش دەخوێنێتەوە
شاعیرەکە هیچی لە بیر نەماوە
ڕەش و سپی تێکەڵ ئەکات

خانمی سوورپۆش

عاشقەکەم هەر نەهاتەوە
تاجی ئەوینم لەسەرکات
جارێ بڵێ
جلە سوورەکەت فڕێ بدە
وەرە ڕۆحی من لەبەرکە

عاشق

عاشقەکە بەیانیان ئەخواتەوە
سەرێ لە پارکەکان ئەدا
نیوەڕویان ئەخواتەوە
ئەچێتە لێواری ڕووبارەکان
عاشقەکە شەوانە ئەخواتەوە
سەرێ لە سەماخانەکان ئەدا
کە بەرەو ماڵ ئەبێتەوە
سەرێ لە گۆڕستانەکان ئەدا
کە دەخەوێ خەون ئەبینێ
سەرێ لە باڕەکان ئەدا

لە دووی مەرگ

پیاوە پیرەکە
خەون بە زەمانی گەنجێتییەوە ئەبینێ
گۆچانەکەی فڕێ دەدا
عەینەگەکەی ئەشکێنێ
وەرزش دەکا
سەراوسەر بۆناو ئاو باز ئەدا
لە بنی ئاوەکەوە بیری دێتەوە
ئەو پیرەو گەنج نییە
لە ژێر ئاوەکە نایەتە دەرەوە

فیلم

سینەما کارەکە
سەما ئەکاو چای سەماوەر ئەخواتەوە
سەوسەن دەکا بە تایتل
لە سیرەی هەڵۆیان ئەترسێ
سینەماکارەکە چەند گوناهە
هەر لە بەیانەوە تا بوڵێل
سروودی نیشتیمانی ئەچڕێ
لەبەر لادانی ئاڵایەک لە فلیمێ ئیعدام ئەکرێ

تەنبووری مەست

کچە جوانەکە چەند مەستە
کتێبی ئاگاهی ئەخوێنێتەوە
کچە مەستەکە چەند جوانە
شووشەی دڵی عاشق ئەبڕێ
کچە مەستەکە ئەگری، پێئەکەنێ
لەوەتەی هەیە بەدیار گۆڕی خۆشەویستەکەی
گۆرانی ئەچڕێ و تەنبوور ئەژەنێ

تراژیک

ماسیگرە عەرەبەکە زمانی دەریا ئەزانێ
قسە لەگەڵ ماسی ئەکا
لە بەیانییەوە تا ئێوارە ماسییان ئەگرێ
بەرەلایان دەکاتەوە
دوا جار قرشێ قووتی ئەدا

پارادوکس

خوێنەرەکە چەند شێت بوو
هەموو کتێبەکانی خۆی سووتاند
خۆینەرەکە چەند ئازا بوو
هەموو بەربەستەکانی ڕووخاند
خوێنەرەکە عاشقی دارستان بوو
هەموو درەختەکانی شکاند
خوێنەرەکە بە ئاگری کتێب خۆی سووتاند

ئاسێ بوون لە ئایدیا

شێوەکارەکە هەموو ڕەنگەکانی ڕژاند
هەموو فرشەکانی شکاند
گەڕایەوە بۆ ناو چوارچێوەی تابلۆکان
لە تابلۆکاندا نایەتە دەرەوە
لە ترسی ڕمان
شێوەکارەکە فرشەکانی تووڕ هەڵدا
هاتەوە سەر قسەو زمان
ئێستاش ناتوانێ لە تابلۆکان بێتە دەرەوە
چونکە چەقیوە لە زەمان

ساقی

ساقی پەیمانەی هەمووانی لێوانلێو کرد
تا دوا بەتڵی شەو دانیشتین
لە ناو قووڵایی تەمتومان
خواردمانەوە خواردمانەوە خواردمانەوە
بەڵام هەرگیز پەیمانەکان بە تاڵ نەبوون
چونکە ساقی ، پڕی کرد بوون لە گومان

مەیفرۆش

مەیفرۆش بە تاقی تەنیا
لە ناو شووشەو قاپ و پەیمانەدا وەستا
شەلاڵی چریکە و ئاوازی مەیخۆرەکان بوو بوو
بیری کردەوە کە ئەو
چ بەهایێ ئەبەخشێ بەو خەڵکانە
بەهایێ، مایەی مەست بوونی ئینسانە

کوانو

خوا پەرستەکە لە خوا ئەترسێ
خەڵوەتی پەرستگا بەر نادا
خواپەرستەکە رۆژێ هەزاران جار
خۆی ئەشوا
تا بەهەشتی خوای بەرکەوێ ، خوا
بەڵام نازانێ بۆ تاقە جارێ
ئەو دڵە بچووکەی خۆی بشوا
چەند نەزانە ئەو خواپەرستە

ژنێک

ژنە ڕەشەکە هەمیشە ستیانی سپی لە مەمک ئەکا
ژنە ڕەشەکە چەند درێژە
هەمیشە تەنوورەی کورت لەبەر ئەکا
ژنە ڕەشەکە چەند تووڕەیە هەمیشە گۆرانی ئەڵێ
ژنە ڕەشەکە گەدایە
بەڵام تاجی پاشایەکان لە سەر ئەکا
ئای ژنە ڕەشەکە شاعیریکی چەند چاکە
هەمیشە چیرۆکی خراپ ئەنووسێ
ژنە ڕەشەکە بە قەتران خۆی ڕەش ئەکا
بۆ منیش حەزی لە کفنی سپییە
ژنە ڕەشە بەردەکە دڵی چەند نەرمە
ئاخ ژنە ڕەشەکە ئاگرە
هەر دەڵێی ئاوە هەڵدەڕژێ
ژنە ڕەشەکە ئا ژنە ڕەشەکە

کەرێکی سپی

لە پاوانێکی کەسکا ئەلەوەڕێ
لە کۆڵێکی ڕەشا ئاو ئەخواتەوە
پیاوێکی جۆڕەنگ ڕێشمەی ئەگرێ
ژنێکی سوورە سەیری ئەکا
کەرێکی سپی بە ئاوازێکی خەمگین
تووشی نۆستالگیا بووە

چەپڕەو

چەپڕەوەکە لە مەیخانەکە دانیشتووە
بە دەستی ڕاستەی
یادەوەری خۆی ئەنووسێتەوە
چەپڕەوەکە نەخۆشە
سەرێ لە مەزارەکان ئەدا چاک بێتەوە
چەپڕەوەکە چاک نابێتەوە
ئاوی نووشتە ئەخواتەوە

خۆشنووس

خۆشنووسەکە دڵی ئەلەرزێ
هەناسەی سوارە
ئەو ڕستانەی ئەینەخشێنێ
وەک شمشێری دەستی دۆڕاوەکان خوارە
خۆشنووسەکە هەموو جوانییەکانی نووسی
ئێستا باوەڕی نەماوە
ئێستە دیلی تەنها تروسکەیەکی چاوە

کۆترباز

کۆتربازەکە قەفەزی کۆترەکانی شکاند
کۆترە سپی و ڕەشەکانی ئازاد کرد
گەڕایەوە مەیدانی کۆتران
کۆترەکانی خۆی دۆزییەوە
لە ناو قەفەزێکی ترا دەفرۆشران
کۆترەکانی خۆی کڕییەوە
هەمدیس بەرەلای ئاسمانی کردن
بۆ بەیانی لە قەفەسیانی بینییەوە
ئەمجارەیان ئەو بۆناو ئاسمان هەڵفڕی
خۆی لە زیندانا بینییەوە

هەوڵێک

دەمەوێ بە شمشێرێکی شکاو
بە خوودەیەکی کون کون و
بە زرێ پۆشێکی ڕزیو
بە سواری ئەسپێکی کەرەندی تەپیو
بە لەشکرێکی هەزاران جار
لە شەبەیخوونی شەڕی تۆدا بەزیو
دیسان خۆم تەیار کەمەوە
دووبارە بۆ شەڕی جوانییەکانت بێمەوە
تا لە هێرشێکی ناگەهانی
هەموو تابۆکان ببەزێنم
تەواوی جەستەت داگیرکەم
لە ئاسێ ترین ئەشکەوتی مەملەکەتی تۆ
بارەگای خۆم بکەمەوە
گومەزەکانت بکەم بە مەزار
ئیمپراتۆرییەتی ئەوینم دامەزرێنم

پوڕنۆ

ئەمشەو دەمەوێ بە سەر پشتی قەڵەمێ
کەوتوو لە ئەزموونی بەکالۆریای ئەوین
جوانییەکانت لە قۆناغی ڕامانگیری
بگوازمەوە بۆ قۆناغی دامەنگیری
بە سەرپشتی بەلەمێکی شکاو
دەریای خرۆشاوی جەستەت تەی بکەم
تەلار تەلار، سەنگەر سەنگەر، داگیرت کەم
گرد بە گردی سینەت بگۆوێنم
ناچارت کەم
بورجی ئیفلی پڕ خوێنم کاڵ کەیتەوە
ئاوی جاویدانیم هەڵمژی
لە هەڵمەتێکی کت و پڕ
شمشێری پۆڵایینم زەلیل کەی
غروری خۆت ببەیتەوە
هەیبەتم شل و خاو کەیتەوە

بەزین

ئێستە جامی ئەیوبم پڕ بووە
شووشەی تەماشام شکاوە
تەونی لێکدانەوەم پچڕاوە
هیچ قەڵایێ
هیچ فیلێ
هیچ سەربازێکم نەماوە
تەخت و تاراج
بەسەر سەری
ئەو مەلیکە خەمگینەیاندا ڕماوە
چواردەوری شەترەنج پڕ بووە
لە تەرم و خوێن
جووڵەکانت هێندە سووک
گورچک بڕ بوون
جگە لە هەڵکردنی ئاڵای سپی
هیچ چارەیێ بۆ شەبەیخوونی
لەشکری تارو ماری من نەماوە

شەبەقی شکاو

جامی بێداریم ورد و خاش بووە
ئەسپی هێمنیم شکاوە
دەمەوێ خۆم و لەشکرێ هەناسەی خێرا
خۆم و کۆمەڵێ خورپەی بریندار
خۆم و قەڵاو فیلەکانم کۆکەمەوە
لە لێدوانێکی ڕۆژنامەنووسیدا
باسی شکستەکانی خۆم بکە
لە هەوڵی داگیرکردنی تۆ
نهێنی بورجە سەختەکانی
سەر سینەت ئاشکراکەم
کە بێ قۆشەن و بێ لەشکر
چۆن دەروونێکی بەزیویان
لە ناو لەشکری مندا چاند
ئابلۆقەیان تارومار کردم
شمشێرەکەی منیان شکاند

به دیار بوقەکانەوە

لە بانێژەکە هاتمە خوارەوە
لەقەراغ ئاوەکەوە
بە دیار بۆقەکانەوە وەستام
ئەوانیش بۆ ڕێزگرتن لە هاتنم
بوونە بەردی بن گۆم و
تۆزێ لە قیڕەیان وەستان
بۆ تاوێ سەیریان کردم
کە زانییان
ئەمانێک نییە لای ئینسان
بازیان دایەوە ناو ئاو و
تەنها مامەوە
خەمبارتر
لە گەڵای زەردو وەریوی
ناو دارستان

کلیل شکێن

بڕیار ئەدەم هەستەکانم کلیل بدەم
تۆش هەمیشە کلیلەکانم ئەشکێنی
بۆیە مەحاڵە تۆ لە زەینم ڕەش ببیەوە
بڕیار ئەدەم دەرگای دڵم کلیل بدەم
تۆش هەمیشە کلیلەکانم ئەشکێنێ
بۆیە مەحاڵە تۆ ناو دڵی من جێ بهێڵی
بڕیار ئەدەم هەردوو چاوم کلیل بدەم
تۆش هەمیشە کلیلەکانم ئەشکێنی
بۆیە مەحاڵە کەوا من دونیا بە چاو ببینم
بڕیار ئەدەم نەوای رۆحم کلیل بدەم
تۆش هەمیشە کلیلەکانم ئەشکێنی
بویە مەحاڵە نەیژەنی ڕۆحم بسرەوێ
بۆیە تا هەتا کۆیلەی ئەوینم

شەبەنگ

هەزا جۆرە وێنەت هەیە
منیش هەزاران تەماشا
وێنەیەکت لە ئاو ئەچێ
دەزانم رۆژێ دێ ئەمخنکێنی
وێنەیەکت لە ئاگر دەچێ
دەزانم رۆژێ دێ ئەمسووتێنی
وێنەیەکت لە با ئەچێ
ئەزانم رۆژێ دێ هەڵم ئەگری و ئەمفڕێنی
وێنەیەکت لە خاک ئەچێ
ئەزانم رۆژێ دێ لە باوەشم ئەگری
بۆ تا هەتا لەو باوەشە ئەمخەوێنی

کلیلکار

له ده‌رگای باکووره‌وه بۆ لات دێم
تۆ ده‌رگای باشوور دائه‌خه‌ی
به سه‌ر شوره‌وه بۆ لات دێم
هه‌موو ده‌رگاکان دائه‌خه‌ی
به هه‌موو ده‌رگاکان بۆ لات دێم
تۆ شوره‌کان بڵند ئه‌که‌ی
له ژێر زه‌وییه‌وه بۆ لات دێم
ده‌رگای ئاسمان دائه‌خه‌ی
به ئاسمانه‌وه بۆ لات دێم
ده‌رگای سه‌ر زه‌وی دائه‌خه‌ی
تۆ هه‌ر ده‌رگاکان دائه‌خه‌ی
منیش هه‌ر کلیل دروست ئه‌که‌م
ئێستا دڵی تۆ پڕه له ده‌رگای داخراو
ماڵه‌که‌ی منیش پڕه له کلیل

کەوتن تا ئاسمان

بە دیار دەریاوە ڕاوەستام
نەورەسەکانم بیر کەوتەوە
بە ناو بیابانەوە وەستام
تێنووەکانم بیر کەوتەوە
بە ناو دارستانەکانەوە وەستام
گەڵا زەردەکانم بیرکەوتەوە
بە ناو ڕێگاکاندا وەستام
ڕێبوارەکانم بیرکەوتەوە
بە ناو تەمتوومأندا وەستام
کۆترەکانم بیرکەوتەوە
بە ناو بەفردا وەستام
ریشۆڵەکانم بیر کەوتەوە
بە ناو کتێبەکاندا وەستام
ماڵاوایی یەکجاری تۆم بیرکەوتەوە

دەریالووش

به دوای درەختێکدا ڕامکرد
دارستانەکان لولیان دام
به دوای شەپۆلێکدا ڕامکرد
دەریاکان لولیان دام
به دوای پڕوشەیەکدا ڕامکرد
ئاگردانەکان لولیان دام
به دوای ووشەیەکدا ڕامکرد
کتێبەکان قووتیان دام
به دوای بنارەکاندا ڕامکرد
ڕەوەزەکان قووتیان دام
که به دوای تۆدا ڕامکرد
فیراق قووتی دام

تانوپۆ

من نەغمەیەکی کورتم تۆش ڕێگەیەکی درێژ
ئەو نەغمە بەشی تۆ ناکات
من ڕێژنە بارانێکی لەسەرخۆم
تۆش ڕێبوارێکی خێرا
ئەو ڕێژنەیە بەشی تۆناکا
من گۆرانییەکی خەمگین و
تۆش سەمایەکی خێرا
من ژێی گیتارێکی شکاو
تۆش ئاوازێکی زیندوو

تاسوق

لەبەر ئەوەی هێندە حەزم لە دەریایە
هێندە حەزم لە لێوار و لە سەمایە
لەبەر ئەوەی هێندە حەزم لەچیمەن و
لە ڕوومەتی گوڵە گەنم و لە گەڵایە
هێندە حەزم
لە باران و خوڕەی ئاو و لە چیایە
بۆیە جگە لەو شتانە
من پێم وایە هەرچی تەختی پاشاو شایە
چی تەلاری هەزار قات و
هەرچی شاژنی دنیایە
هەر هەموویان لە بەر چاوم
دەنگی تیژی رەشەبایە
ئای چەند گوناهم خودایە

درەوشانەوەی بەردەوام

سپێدەیەک
بەدیار شەونمی سەر گیاکان وەستام
تۆ لە ناو تروسکەی هەموو شەونمەکاندابووی
نیوەڕۆیێ بە دیار لوتکەکانەوە وەستام
تۆ لەسەر هەموو لوتکەکانا بووی
ئێوارەیێ
بە دیار چەند تروسکێ لە ئاسو وەستام
تۆ لە ناو هەموو تروسکێکا بووی

به قەڵەمێکی ئاگرین

له سەر چەند بەفرێکی چوارگۆشەییم نووسی
تۆ منت خۆشئەوێ
بەڵام لە توانەوە ئەترسی
چونکە دەزانی خۆشەویستی
جگە لە توانەوە شتێکی تر نییە
تۆش بە قەڵەمێکی بەستەڵەک
لە سەر چەند پەڵە ئاگرێکی هەمیشەییت نووسی
تۆ منت خۆش ئەوێ
بەڵام لە سووتان ئەترسی
چونکە دەزانی خۆشەویستی
جگە لە سووتان شتێکی تر نییە
قەڵەمی من لە ئاگرستان هاتووە
قەڵەمی تۆ لە بەفرستان
ئەوینی تۆ توانەوەیە و
ئەوینی من سووتان
من بەو قەڵەمە کتێبی ئاگر ئەنووسمەوە
تۆش بەو قەڵەمە کتێبی ئاو ئەخوێنییەوە
کتێبی من پشکۆیە و ئەگەشێتەوە
کتێبی تۆش شەپۆلان ئەبەشێتەوە

ئه‌ په‌ڕمه‌وه‌

به‌ڵام ڕێگا هه‌موو به‌ شوێن پێیه‌كانت داپۆشراوه‌
ئه‌و كتێبانه‌ دووباره‌ ئه‌خوێنمه‌وه‌ گه‌ر بتوانم
به‌ڵام هه‌موو كتێبه‌كان پڕن له‌و لاسكه‌ گوڵانه‌ی تۆ
له‌ نێوان په‌ڕه‌و به‌شه‌كانا هه‌ڵتخستوون
چۆن ئه‌وێرم جارێكی تر بیانخوێنمه‌وه‌
ئه‌ینووسمه‌وه‌ ئه‌و شیعرانه‌ی كه‌ نووسیومن
به‌ڵام هه‌موو ئه‌و شیعرانه‌ هێلانه‌ی تۆن
چۆن هێلانه‌ت بنووسمه‌وه‌
ئه‌و دڵه‌ی خۆم ئه‌گۆڕم گه‌ر بتوانم
به‌ڵام دڵم پڕه‌ له‌ تۆ
چۆن ئه‌توانم یاده‌وه‌ریت بگۆڕم
ویستم هه‌رچی به‌رامه‌ی ناو وشه‌كانمه‌ بیپڕژێنم
به‌ڵام ئاخر به‌چی من تۆ بناسمه‌وه‌
ویستم دیكۆری ژووره‌كه‌م
هه‌ر هه‌مووی هه‌ڵوه‌شێنمه‌وه‌
جۆرێكی تر بیهۆنمه‌وه‌
به‌ڵام هه‌مووی تۆ داتڕشتوون
ترسێكی قووڵ دایگرتم و
ترسام هه‌رگیز نه‌یناسمه‌وه‌
تێكه‌ڵی بوون و مانم بوویت
كام كه‌شتی نه‌جاتم ئه‌دات
له‌م غوربه‌ت و بێتۆییه‌ت بپه‌ڕمه‌وه‌

تایبەت

جوانی تۆ وەک ئاو وایە
کە هەڵئەڕژێ زەوی پڕ لە گیا ئەکات
وەک نوور وایە
کە داگیرسێ فەزا پڕ لە شەوق ئەکات
وەک با وایە
کە هەڵئەکا چی درەختە سەما ئەکا

دوا جار

دوا جار هەمووامان
وەکو شەونمی سەر پەلکی مێخەک
بە بۆنێکی خۆش
باوەش بە کچی توانەوە دەکەین
دەبینە خۆڵ و
شین دەبینەوە وەک ریسە گیا
مەست دەبینەوە لەسەر باڵی با
فەزا بە کەونا دەمانسوڕێنێ
دەبینە تۆپی بەر پێی قەدەرو

شەرابی ئەوین

لە هەموو کتێبێ
کە یەکەم ووشەی لێ ئەچنم
ئەڵێم تەواو جارێکی دی
نایەمەوە ناو ماڵی تۆ
لە هەموو رووبارێ
کە شەپۆلێکی داگیر ئەکەم
ئەڵێم تەواو جارێکی دی
نایەمەوە کەناری تۆ
لە هەموو چیمەنێ
کە لکە گیایەکی بۆن ئەکەم
ئەڵێم تەواو جارێکی دی
نایەمەوە ناو سەوزاییت
لە هەموو خەونێکا
کە وێنەیەکت ڕاڤە ئەکەم
ئەڵێم تەواو جارێکی دی
ناچمەوە ناو تەیمانی شەو
لە هەموو پەنجەریەیێ
کە شنەیەکت ڕاو ئەکەم
ئەڵێم تەواو جارێکی دی
نایەمەوە ناو شوشەکەت
بەڵام کاتێ یەک دوو قەترە
لە شەرابی ئەوینی تۆ ئەخۆمەوە
ئەڵێم بۆ ئەبەد ناچمەوە

تۆ چیت؟

نە کتێبی هەموو رۆژێ
بچمەوە ناو ڕەوەزی وشەکانت
نە ڕووباری خۆم لە ئاوی پیرۆزت بشۆمەوە
نە چیمەنی دەست لە ملی لکە گیاکانی تۆ بکەم
نە خەونی سپێدان سەرم خامۆش کەی
نە پەنجەرەی بەسەر دونیاما بڕوانی
لێم مەشارەوە ئەی شیعر ئەی ئانجیلۆ
وەک با، وەک تەزوو،
وەک چیا لە من جودای
وا ڕووم لە ئاسمانان دەکەم لەقاپیت ئەپاڕێمەوە
گەورەم بۆت ئەنوشتێمەوە
چونکە ئەزانم تۆ ئاسکێکی چەند جوانی

دڵۆپ دڵۆپ

کە تۆم ناسی قومێ ئاو بووم
کە بوومە دیلی ئەوینت
منت کرد بە کانیلەیێ
کانیلەت کردم بە ڕووبار
ڕووبارت کردم بە دەریا
دەریات لێکردم بە زەریا
زەریاشت کرد بە ئوقیانووس
ئێستاش دەمەوێ ببمەوە
قوومە ئاوەکەی جاران
بەڵام ئەوین وەها داگیری کردوومە
قەت وەک خۆم لێنایەتەوە

ئابلوقە

من لە هەموو لایەکا تەنهام
وەک دورگەیێ کە هەرچوار کەناری ئاو بێ
لە نزیکبت
لە دووریت
لە فیراق و لە سەبوریت
ئەی گەوهەری من ئەی ڕەنگ و خام

هەڵم

من هەمیشە لە سروتێکی هەڵمی دا
بۆ ئاسمان سەرهەڵئەگەڕێم
لەو سەرەوە لە وێنەی ئاو
لە وێنەی بەفر
لە وێنەی باران بۆت دێمەوە
کە دووبارە لە ناو گڕی تەنهاییدا لاڵم ئەکەی
من بەرەو ئاسمان دەبمەوە
سەیر سەیر ئەی دڵی خۆم
لە میانی هەڵم و باراندا
چۆن من بوکەڵەی دەستی تۆم ؟

باس لە کەسێک ئەکەم

کەسێ دێ کراسی بای لەبەرە و
خۆی لە گیای ئەزەلی لوولداوە
ئەلفابای ماتەمینی هەموو ڕەنگەکانی پێیە
خاچی خۆی لە شانە و کتێبی نەمری لە دەستە
ڕێگاکان پڕ هاژەی ئاو ئەکا
مارەکان لەکاژی تازەیان سڕ ئەکا
کەسێ دێ ئاگری ئۆلیمپی لە پەنجەی هەڵئەچێ
دەمی پڕ لە جریوەی شیعرو مانایە
زەوی لە ژێر پێیا ئەلەرزێ
دونیا پڕ لە ورشەی فڕینی
بازی باڵ شکاوی خۆی ئەکا
کێڵگەکان ئەکاتە باخی نوور
جەستەیەکی سپی کون کونە وەکو نەی
دۆڵەکان پڕ چڕینی گەرمی برینی باڵ ئەکا
ئەو کەسە کەس نییە
تەنها وەهمی سەری شاعیرە
دڵی پڕ گەوهەری مرۆڤی شکاوە
خۆی لە چەمکی مانای قووڵ ناوە
لە جەنگی بێهوودەی نەوەکان دێتەوە
بۆ لای ئەو ئاشقەی سەد ساڵە
چاوەڕێی هاتنەوەی ئەو ئەکا
لەمێژە دڵێکی بە تاڵان بردووە
ئەوە تۆی ئەو کەسە ئۆفیلیای سەردەمی نەهاتی
کە دڵمت لەسەر سینی زێڕی ناو لەپت داناوە
وەک ڕێژنە تاو ئەدەی

بووی بە تاڤگەو ئاوم
بووی بە دەشتاییەکان
بووی بە بەردو چیا
بووی بە کتێبی زەنویری پڕگیا
بووی بە وێنەی گەشی دووچاوم
بۆ سەدان ساڵ ئەچێ لە پێشوازی تۆدا
خۆم و باقەیێ لە برین وەستاوم
کەسێ دێ
دێ
د
ێ

كە ڕووناکی دائەڕژێ

بێرەوە ڕەت ئەبێ وەک ڕمی سەر سینەی تاریکی
ژەنگی سەر دڵی بوون وەک تەنەر هەڵئەگرێ
مراوی ئاوەکان وەک ئاونگ ئەبریسکێنێتەوە
دەقەکان پڕ ئەکا لە سکڵ و میتافۆر
تابلۆکان مشت ئەکا لە زەیتی هەمایۆن
بێرەوە رەت ئەبێ
سینەمان شەلاڵی شەرابی سەد ساڵە ئەکاتن
مێژووی ناشیرینی دەخاتە ژێر سمی ئەسپی نوور
تەوتەم و تابۆکان بە گورزی برووسکە ئەشکێنی
سەهۆڵبەندی دڵە ڕەقەکان ئەتاوێنێتەوە
بێرەوە رەت ئەبێ ڕووناکی
کەهاتی یۆتۆپیایەک بێنە خاڵی بێت
لە قەفەی زنجیر و لەزرمەی شمێرو
قوفڵی سەر زمانی ئازادی
کە هاتی بمگرە باوەشی گەرمی خۆت
ڕەهاییم بدەرێ و رزگارم کە لە کۆت
ئەچین لە ئاوی هیرتێ ئەخۆینەوە
کە لێرەین ئەوە لەوێ چاومان لە کۆترەکانە
چۆن لە ئاوی سەر بەردەکان ئەخۆنەوە
کە لێرەین ئەوە لەوێ دڵمان داوە بەو کچانەی

بەردەکان بۆ شوورەی خۆیان ئەگوازنەوە
کە لێرەین ئەوە لەوێ
دەستمان لە ناو ئەو دەستانەن
شیری ژیان ئەبەشنەوە
کە لێرەین ئەوە لەوێ
ڕۆحمان داوە بەو کەڤرانەی
لەبەر شیلەی گەرمی ڕژاو
مانگە شەوان وەکو زیو ئەبریقێنەوە
لە گەڵ یەکەم تریقانەوەی
گوڵە پونگی سەر ڕێگاکان
ئەچین لە ئاوی هیرتێ ئەخۆینەوە

قوفڵی ئەبەدییەت

ئەو کاتە لە تەلانە ئەفسانەییەکانی کێلە شین
کتێبی یۆتوپیام ئەخوێندەوە
سوارانی بەفر هەرەسیان هێنابوو
کۆڤادیسی دەستم کە بە پروشەی تەمی ناو ڕەوەز
هەڵمی لێهەڵئەسا
هەواڵی وادەی تووڕبوونی خۆرەتاوی پێگەیاندم
لەو سەرەوە خۆی کوشت و دونیای لە خوێن وەردا
زانیم شەو کۆمیدیای خۆی ئەنووسێتەوە
شەڕی تەروادە بەڕێوەیە
هەر زوو
جەستەو دەست پەنجەو قاچەکانم کۆکردەوە
هاوارم کرد
من ئێستاکە تەنهاترین مرۆڤم لە گۆی زەوی
جگە لە فوارەی خوێنی جەستەم دەنگێ نابیستم
لە رێگەدا کتێبی هەزار لاپەڕەی تێنوێتیم خوێندەوە
زمانم وەک کاغەز خشەی دەهات
سەری هەزاران هەزار ڕێگەی بەردەڵانم بڕی
من تەنهاترین مرۆڤ بووم
کتێبی یۆتوپیام ئەخوێندەوە
کە خۆرەتاو وەک قەقنەس
لە خوێنی خۆیا زیندوو بۆوە
لە دوورەوە سەیری کێلەشینم کرد

تەواوی جەستەی شمشێر ڕێژ کرابوو
وەک کێڵگەی گوڵ مەریەمە دەبریسکایەوە
ویستم هاوار بکەم و ڕابکەم
ویستم بگریم و پێبکەنم
بەڵام ئاخ ژیان لە هەموو لایەکەوە
بە قوفڵی دەبەدییەت داخرابوو

پەیکەر

گمەی باران ڕێژنەی کۆتری سەرسامی لوولم ئەدەن
هاژەی چرا ڕووناهی تەبەشی دەریا
فڕینی بەفرو بارینی هەوێردەی ئاڵ
سەیرکە شەوێکە چۆن بۆتە خۆرەتاوی مەحاڵ
ئاشکرای دیلی دەستی نهێنی کردووە
زیندوویی دیلی دەستی مردوویی کردووە
هەموومان باران و چراو با
بۆ مانگە ئەسپەشێی ئەو مەستە ڕێ ئەگرین
درەخت و تاکستان بە تەوقی گەردنی مەلەوە
پەیکەرتاش ئەو زام و ئەشکەی من بەرەوە
کە ئەچیە بناری دار کاژێ
شیرینی و مەینەتی ساتی تفت و تاڵیت
ئەبنەوە بە گوندی مناڵیت
پەیکەرتاش چیم پێیە
بیدەمە ئەم ڕۆحە سووتاوەت
کە گیاو لاولاوەی دۆزەخی لە ناخدا شین بووە
پێتاش و سونبەی خۆت بەرەوە
مەرجانی لە تیشک هەڵاتووی ئەم کێوە
پەرشی نێو ماڵەکەی تۆ بووە
گزنگیش لە دارکاژی نەوای دەروونت ئاڵاوە
پارچەیێ با ڕاگرەو
باوەشێ بۆشایی هەڵگرە
ئەمانە خەونی تۆن کەسی تۆن
کەپری سێبەری تۆن
بارانی نێو دەشت و هامۆنی ڕۆحی تۆن
خەمی تۆن خەونی تۆن

کام بەرد جوان و شکۆدارە
چەپکێ ئارەزووی هەنگوینیی خۆتی بەرێ
ژەهری نەمری لێ سەنە
هەر گڕەو شەو نییە لە ئاوی چیایان نەسووتێ
چۆلایی زناران لەت نەکا
دوا قومی دامرکان بکەرە سەر دەمی کۆڤانت
نەوەکا مەرگ میوانت بێ
با زۆربا سەرمەشقی ژینت بێ
پەیکەر تاش

کتێبی دڵ

هەندێجار لەو سەری دونیای دەبینم
قوم قوم شەرابی تەنیایی دەخواتەوە
دڵی من
هەندێجاریش لە ژێر سینەمدا
خۆی رووت و قووت کردۆتەوە
بە فوارەی خوێن
جەستەی نەرمی دەشواتەوە
دڵی من
هەندێجار لە قەراغ دەریا
تێکەڵی تەمتوومان بووە
لە هەزار جێگە شکاوە
کتێبی خۆی کردۆتەوە
دڵی من

ئەگەرێ

چی بکەین ئەگەر
لافاوهەڵسێ وئاگربگرێ
بەفر ببێتە سکڵی سوور
یاخود دڵمان تاریک دابێ
زمان پڕ بێ لە پەیڤی نوور

گەڕانەوە

دەمەوێ دوور بڕۆم دوور
بۆ دوورترین دەریاچەو چۆم
بۆ شوێنێ کەسی لێ نەبێ
تەنها جارێ بگەم بەخۆم
گوێ هەڵخەم بۆ لەرەی خوێنم
کە بەناو دەمارەکانما هەڵدەڕژێ
تۆزێ لە لای دڵی ماندووی خۆم دانیشم
سەربوردەی خۆی بگێڕێتەوە
ئەوسا وەک کرمی ئاوڕیشم
دەستم بگرێ بۆ قۆزاخەم بنێرێتەوە

نەسرەوتن

پەلەم بگەم بە کەناری پەیوارەوە
تا دیدگام پەی بە نهێنی ناخم ببا
پەلەم بگەم بە دارستانە دوورەکان
تا ببینم ئاسکی بەر سێرەی ڕاوچییان
چۆن سوژدە بۆ ئاوی سەر بەردەکان دەبا
با چۆن دەچێتە ناو ماڵی درەختەکان
باوەش باوەش ئاڵتوونی گەڵاو گوڵ دەبا
پەلەم بگەم بە بەلەمی سەفەری دوور
تا بزانم ڕووباری نیشتمانی من
چۆن دوا ئاوڕ دەداتەوەو
هەڵدەڕژێتە ناو دەریاکان
بۆنی خاک و خۆڵی غوربەت
چۆن دەگاتە ناو ماڵەکان
پەلەم بگەم بە بەستەڵەکی قوتبەکان
بچمە ناو ماڵی پەنگوینە ڕەنگ سپییەکان
تا بزانم رازی خۆیان
چۆن بۆ بەفر دەدرکێننن
کەی یەکەم هێلکە دەترووکێ و
بێچوولەیان سەردەردێنن
پەلەم بگەم بە جەنگەڵەکانی ئەمازۆن
تا ببینم کەی یەکەم تیشکی خۆرەتاو
هەڵدەڕژێتە مووی سەر پشت ملی شێرەکان
من گیرۆدەی ئەبەدی گەڕان بە دوای تۆم
تا بگەم بە گەرداوی ناو دورووونی خۆم
پەلەم بگەم

مرۆڤ

تۆ چەند سادەی، چەند ئاڵۆزی
تۆ چەند ئارام و بێ سەبری
تۆ چەند ڕاستی و چەندە هەڵەی
تۆ چەند ماندووی، چەند حەساوەی
چەند نزیکی و چەند دووری
چەند بە پەلەی
چەند لەسەرخۆ رادەبووری
پارادۆکسی ناو گۆمێکی بە بێ مەلەی
کە پێت وایە تۆ جوانترین کۆجیتۆی
ناو ئەم ژیانە پڕ لە تەڵەی
دڵنیابە ژیان پڕیەتی لە گومان
لەوەتەی من تۆ دەبینم خۆت لێرەیت و
سەرت لەو سەری دونیایە
چەند دوور دەڕۆی

مەمکی خۆر

بەسەر تاشەبەردی سپی
بەرزاییەکاندا دەوەستم
مەمکی گەرمی خۆر هەڵدەمژم
درەوشانەوەی ئەبەدی دەبەشمەوە
دەچمە ناو تەمتوومان
تریفەی سپی نوور بار دەکەم
ڕووناهی بۆ خامۆشییەکان دەبەمەوە
سەرێ لە داگیرسانی سکڵی ناو با دەدەم
تا بلێسە بۆ ناو شەوی
دوورو درێژی ژیان ببەم
دەچمە ناو ماڵی کۆترەکان
ئاڵتوونی گمە دەهێنم
تا بتوانم
لەناو جاویدانی شیعردا بمێنم

ئەسپی سپی

بژی لە تەمی چیا بوو، گەردن لە قەندی ئەسفەهان
نە ئەستێرە بوو دارژا، نە کەفچەری لێوارەکان
ئێستا سپی سپی سپی دەچێتەوە
وەک شمشێرلە نێو تاریکی سەرزەمین دەبریسکێتەوە
حیلەی دەگاتە ئاسمان
دەچم بۆ لای ئەسپی سپی بانگم دەکات
نە بە ماڵەکەی دەکەوم نە گۆڕەکەی پێدەزانم
کێ بۆ لای ئەو ئەسپەم دەبات؟
کە زینێکە لە زیواری شەکرو نەبات
دەچم بۆ لای ئەسپی سپی
نە حەقیقەتە نە خەیاڵ
نە لەناو باخی زمانە
نە لەناو سەبەتەی زەمان
تۆ چەند دووری ئەسپی سپی
نە ماڵت دیارە نە گۆڕ
تۆ نە ئاسانی نە مەحاڵ
دەڵێی وەهمی ئەو ماسییەی
ئەبەدییان لێکردووە بە تۆڕ
ئەسپی سپی نە ماینی نێو دەریایە
نە نەهەنگی ناو زەریاکان
ئەسپی سپی کتێبێکی گەورەیە
لە نێو سینەی بێ دڵی جیهان
ئەم کەونەی ڕاگیر کردووە
وەکو پرشنگی خۆرەتاو
زوڵمەتی داگیر کردووە
دەچم بۆ لای ئەسپی سپی
کێ ئەسپەکەم دەگرێتەوە؟

نادیار

تۆ چەند دووری
نەبا دەگاتە ماڵەکەت
نە ڕێگایێ بەرەو تۆ دێ
تۆ چەند دووری
نە دەنگ دەگاتە ماڵەکەت
نە تەتەرێ پێت دەزانێ
خۆتۆ هیچ باڵێکت نەبوو
ئەی چۆن گەیشتیتە ئاسمان
ماسی نەبوویت
چۆن لە ژێر دەریاکان ژیای
ئێستاکەش بووی بە تەمتوومان
هەمیشە هاودەمی سپیی لوتکەی چیای

نائارامی

قوم قوم شیری گەرمی ژیانم
لە کەنار خەمگینی ئاسکەکان خواردەوە
شمشێر شمشێر ژەهری فیراق
هەڵدەڕژایە هەناومەوە
ڕێ ڕێ دەچوونەوە سەر ئەو برینانەی
جەستەی کتێبیان پڕ کردبوو لە شەباقەی ئاڵ
هێستا جێ مابوو پاوان پاوان گیا بڕسکێ
دڵیان لە ناو میتاڵی خۆیان شاردەوە
رەوەز رەوەز
ئاسکەکان چرای چاویان داگیرسان
لە ناو زوڵمەتی دارستان
رێگەیان بۆ کتێبی برینداری من کردەوە
ئێستا دڵم پڕ بووە لە تیشکی چاوی ئاسکان
دەوروبەریش خاڵی بووە
لە بەزەیی ئەبەدی ئینسان

تازەبوونەوە

ئەو ڕۆژەی زمانیان کلیل دا
جوانترین گۆرانی خۆی چڕی
کە باڵیان هەڵپاچی
جوانترین فڕین هەڵفڕی
کە چاویان کرد بە لانەی مێروو
خۆشترین خەونی خۆی بینی
کاتێکیش دڵیان بە تیر پێکا
ئاڵترین نەمامی ئەوینی لە ناو سینەدا ڕسکا

عەتر

دەزانم هەی لە نزیکمای
لەناو دەفتەرو کتێبمای
لەناو تاشەبەرد و گیاو گۆڵ و سەر ڕێگامای
گەڵای بەسەر درەختە بەرزەکانەوە
ئاوی لەناو کانی روون و
خوورەی گەرمی چەمانەوە
لە ناو سەرین و پێخەمای
نزیکتر لە دەماری ملمای
هەستت دەکەم ، بۆنت دەکەم
لە هەموو شوێنێکا داگیرت کرووم
هەر بەوەشە
من تاکو ئێستا هەر زیندووم

دەرگاکان

که لە دەرگای شووشە ژەهراوییەکەی ژیان
هاتمە دەرەوە
هەموو شتەکان لەبەرچاوم شیرین بوون
بەرد گۆرانی بۆ زەوی دەچڕی
ئاو لە خنکان نوقم بوو بوو
لوتکەکان سوژدەیان بۆ خەرەندەکان دەبرد
مردووەکان
نووسراوی سەرکێلەکانی خۆیان دەخوێندەوە
نەمزانی ئەوە سەری خۆمە
پڕلە زیوی شیعر بووە
کە لەدەرگای خەونە جوانەکەی ژیان
چوومە ژوورەوە
هەموو شتەکان لەبەر چاوم ناشیرین بوون
بەرد سەری زەوی دەشکاند
کەنار نەوڕەسی باڵ ئەکرد
خەرەندەکان لوتکەیان وردوخاش دەکرد
زیندووەکان بە پاچی وەڕەسی
گۆڕیان بۆ خۆیان هەڵدەکەند
زانیم ئەوە سەری خۆمە
خاڵی بووە لە گەوهەری شیعر

کتێبی بینایی

ژیان بەسەر سکەی فەلەکەوە
چەند خێرایە
هاوەارم کرد بوەستە دابەزین هەیە
دەمەویَ شووشەی شکاوی منالێم کۆکەمەوە
بەڵام ژیان
هەر نەوەستاو ئێستاش دەڕوا
هاوارەکانی منیشی
وەک چەند پەڕە کاغەزێکی دڕاو
دایە دەست با

ئێرەیی

چەند حەسوودی بە بژی ئەو ئەسپە دەبەم
کە با بەناویا ئەسووڕێ و
حیلە دەبەخشێ بە خوێنیا
چەند حەسوودی بە باڵی ئەو مراویە دەبەم
کە با لە ناویا ئەخەوێ و
فڕین دەبەخشێ بە ڕۆحیا
چەند حەسوودی بەو تەوارە سپییە دەبەم
کە لە شەوی تاریک و توونی قەترانی
زمانی ئاگری گرتووەو
کەوتۆتە سەمای ئازادی

باس له نووری ڕژاو دەکەم

وەک تەم دونیای سپی ئەکرد
وەک ئاوریشم لە قۆزاخە دەکرایەوە
وەک ئاو هەڵئەڕژاو تاشەکانی دەشووشتەوە
وەک با بەسەر پشتی ئەسپ هەڵیدەکرد
کە ڕۆیشت دونیا ڕەش داگەڕا
چرای زەمەن کوژایەوە
تۆ کێی؟
هەیبەتت سەر بە لوتکە نەوی دەکا
ڕێگاکان لە ژێر پێت ئەلەرزن
ئاو لە ژێر قووڵایی سەد تەبەقەی زەمینەوە
بۆ لای تۆ هەڵدەقوڵێ و
لە ناو لەپت دەنیشتەوە
تۆ کێی؟
وەک شەراب مەستی ئەبەدت کردین
وەک شەپۆلێکی شەوقنار بە ونبوونت
ئاوەها بوونت لێ تەنگ کردین

دەرکەوتنی تیشک

که دەهات وەک پەیکی نادیار
دۆڵەکان پڕ دەبوون لە بۆنی کتێب و
قەڵەمیش لە ڕستەی جاویدان
مەل سەمای ئەکردو گیاکان دەڕسکان
کەونی سەرخۆش دەکرد
ئاگری هەڵفڕین لە شاباڵ بەردەبوو
تاشەبەرد لە تاوان شەق ئەبوو
زەمەن وەک بی ناو ئاو
ئەلەرزی لە ژێر پێی ئەسپەشێ
که دەهات جوانییەکان ڕەنگیان هەڵدەڕشت
بای مەستی دەهات و
بارانی شەرابی دایدەکرد
که ئەهات کچانیش ڕووت و قووت
لە تاوان یەکتریان هەڵدەمژت

پڵنگ

پڵنگی ڕەش لە ناو تەمتوومانی سپی
وەکو شەو ڕادەشکا
وەک قەتران دایئەکرد
ئەوە پڵنگی بەختم بوو
بۆ ناو دڕک و داڵ ڕایدەکرد
بەرەو کۆتایی دەبردم
پڵنگی سپی لە شەوستانی ڕەش
وەک بەفر دەباری
وەک سەدەف دەشکا
ئەوە پڵنگی بەختم بوو
دڵی پڕ شەفەقد ەکردم
بەسەر پشتی ئەسپی شیعر
بەرەو سەرەتای دەبردم

سەفەر

گۆزیێ شەراب هەڵئەگرم ئەگەڕێمەوە تەنهایی
تەنهایی کتێبێکی سپی گەوهەرداره
ئەمباتەوە بۆ سەرەتا
تەنهایی خەزنەی پڕ شەوق و سەفایە
ئەمپارێزێ لەژاوەژاوی ئەم چاخە، لە ڕەشەبا
**

گۆزەیێ شەراب هەڵئەگرم
ئەگەڕێمەوە سەرەتا
سەرەتای سپی مناڵی
ئەمباتەوە بۆ تەنهایی
سەرەتا خەزنەی پڕ خاک وخۆڵی پیرۆزه
سەر لە نوێ دروستم ئەکاتەوە
بۆ پاکبوونەوەی ئەبەدی ئەمباتەوە
**

گۆزەیێ شەراب هەڵئەگرم
بەرەو کۆتایی ئەبمەوە
ڕێچکەی جاران ئەگرمە بەر
تا ئەگەمە قەڵای سپی مناڵێتیم
حەکایەتی مەینەتیەکانی بۆ ئەگێڕمەوە
**

گۆزەیێ شەراب هەڵئەگرم
ژیان ئەوەندەی نەماوە
ئەچمەوە خەڵوەتی یەکجاری
ئەچمەوە سەر لاپەڕەی ئەو کتێبانەی
کە شەکریان لێ ئەباری

گۆزەیێ شەراب هەڵئەگرم
ئەگەڕێمەوە بۆ ژیان
خۆ من تا ئێستا نەژیاوم
ڕێگاکان پاک ئەکەمەوە
ورد ورد بەردەکان ئەشکێنم
تۆوی پاک بە خاک وەر ئەکەم
ئاو بۆ مەلەکان ئەهێنم
لانەکان پاک ئەکەمەوە
هاوار ئەکەم
ئای ژیان تۆ چەنێ دووری
کەی دەرگام لێ ئەکەیتەوە
**
گۆزەیێ شەراب هەڵئەگرم
ئەچمەوە نێو ڕەوەزەکان، تەونی ئەوین
پشت لە ئاڵۆزییەکان ئەکەم
پونگی لێوارەکان ئەخۆم
ئەوان تاکە هاوڕێی ئاون
پاکترین گیای سەر زەوین
گۆزەیێ شەراب هەڵئەگرم*
ئەچم بۆ لای دەلایلامان
بە تبت ئەڵێم میوانم
بۆ ژیانی سەرەتا هاتوومە لاتان
جێگەم لەسەر خۆڵ ڕائەخەم
بەرد ئەکەم بە سەرینی خۆم
ئاسمانتان بە خۆم دائەدەم

ماناى بوون

هێند هاوارم کرد تا دەنگم شکا
هەر پارچەیەکی بوو بە بروسکێ
بەسەر ئەژنۆی خۆم هەڵڕژایەوە
هێند نووسیمەوە تا پەنجەم شکا
هەرجومگەیەکی بوو بە کتێبێ
بە تەنها لە نێو کتێبخانەکەی خۆمدا مایەوە
بەردێکی زۆرم گرتە نەفامی
بەڵام بە تەنها
بە سەر سەری خۆم کەوتە خوارەوە
ئێستاکەش هەروا بەرد ئەهاوێژم
بە دوای ماناى بوون، بوونی ئینسانیم
هاوار ئەکەم و پەنجە ئەشکێنم
قەدەرم وایە هەرواش بکەم و هەرواش بمێنم

له وه‌ڵامی نامه‌ی كه‌سێكدا

ئێمه‌ به‌یه‌كه‌وه‌ مناڵبووین، ئاوی بارانمان ئه‌خوارده‌وه‌
ئێمه‌ هاوسێی یه‌كتری بووین سوێندمان به‌سه‌ری یه‌كتر ئه‌خوارد
ئێمه‌ به‌یه‌كه‌وه‌ ئه‌چوینه‌ قوتابخانه‌و گۆرانیمان بۆ یه‌كتر ئه‌چڕی
له‌ كۆڵانه‌كان شه‌ڕه‌ په‌لكه‌ شوتیمان ئه‌كرد
به‌یه‌كه‌وه‌ ئه‌چوین ئیمتحانمان ئه‌دا و كارتمان وه‌رئه‌گرته‌وه‌
قۆپیه‌مان ئه‌كردو له‌یه‌كمان ئه‌شارده‌وه‌
كتێبی یه‌كتریمان ئه‌دزی و قه‌تاته‌ی یه‌كتریمان ئه‌شكاند
به‌یه‌كه‌وه‌ مورتكی شه‌قامی نه‌خۆشخانه‌ی جمهوریمان ئه‌خوارد
نامه‌ی عه‌شقی مناڵیمان بۆ مه‌عشووقه‌كانی خۆمان ئه‌برد
ئێمه‌ گه‌وره‌بووین یه‌كتریمان ون كردو یه‌كتریمان نه‌دۆزیه‌وه‌
پاشان به‌یه‌كه‌وه‌ چوینه‌ شاخه‌كان
ساڵ دوانزه‌ی مانگ نانی ره‌قمان ئه‌خوارد
ئێمه‌ له‌یه‌ک سه‌نگه‌ر بووین خوێنمان بۆ یه‌كتری ئه‌ڕشت
به‌یه‌كه‌وه‌ هاتینه‌وه‌ شار ژنمان بۆ یه‌كتری ماره‌ ئه‌كرد
به‌یه‌كه‌وه‌ مناڵمان هاته‌ دی ناوی كوردیمان لێئه‌نان
گه‌وره‌بووین و به‌ ساڵدا چووین و هه‌ر به‌یه‌كه‌وه‌ بووین
ئێستا ئاخ ئێستا هه‌ر هه‌موومان ته‌نهاین
له‌ ناو جاده‌و بازاڕو مه‌یدانه‌كان ئه‌سووڕێنه‌وه‌
ئاخ هه‌ڵئه‌كێشین و له‌ كۆستی یه‌كتری ئه‌بووریێنه‌وه‌
(میهره‌بانی چی به‌سه‌رهات
میهره‌بانان چوونه‌ كوێ؟

بۆ هاورێکانم

1

ئەچمە خۆرهەڵات
ڕۆمیماڵێکی لە قامیشەڵان دروست کردووە
لە مەنفای غوربەت گەڕاوەتەوە
لەسەر گومەزی سپی شیرازا
ناڵەی جوادایی ئەخوێنێتەوە
چی مەل و قومری دەریای خەزەرە
هەر هەموویانی کۆکردۆتەوە

2

ئەچمەوە باکوور ئاخر من وادەم بە ورچێ داوە
لەبەفری قوتبا فەرشێ ڕابخەین
چی ڕاوچی هەیە هەمووی بانگ بکەین
تیروتڤەنگیان لێ بکڕینەوە
بۆ تاهەتایێ خەیاڵی ڕاویان
وەک تەمی بەیان لێ بسڕینەوە

3

ئەچمە خۆراوا والت وایتمان کتبی گیای چاپکردۆتەوە
هەندێ شاعیری هەرچوار ئەقلیمی کۆکردۆتەوە
بەسەر گۆڕەکەی ئەزراپاوەندا
دوا ئیمزا ئەکاو
کتێبەکەشی وەک ماڵاوایی ئەبەشێتەوە

4

ئەچمەوە باشوور بۆ دڵی شێلوی ئاوە گەرمەکان
لە ناو دارستان خێوەت هەڵدەدەم
لە گەڵ سەیابدا شەرابی خورما ئەبەشینەوە
بەسواری بەلەم بۆ بورجی جیکۆر ئەپەڕینەوە
بەسەر بەرزایی شانەشینەکان
سروودی باران ئەخوێنینەوە

نایەت

چەند وەستام لە ئاستانەی سپی سیماتا نەهاتی
چەند سووتام لە کانوونی گەرمی نیگاتا نەهاتی
پەیکەری شووشەی ئەو دڵە شکاوەم
چەند بە دوات لەت لەت بووم نەهاتی
ئەوێستاش لە تاقی ئاسماندا وەکو خۆر هەڵاتی
بووم بە خۆڵەمێشی بەر بارانی ئەبەد
دەبینی نەهاتی و نەهاتی و نەهاتی
ئەی تەونی چلچراو نەخشی خوێن
ئەی شەوقی پڕ لە نەزم و بەزم و بێن
ئەی تاوێ لە بارانی تووڕە
دڵ هات و سووڕاوە بوو بە تەم
تەم هەموو گڕی گرت تەمتوومان ڕەوییەوە
نەهاتی

لووتکە

بەسەر بەرزترین لوتکەوە وەستام
سەیری رابردووی خۆمم کرد
هەمووی گڕو گڵپەو لەمپەرو تەقە بوو
هەمووی راکردن و کەوتن
هەمووی رۆژگارێکی تاڵ و
هەمووی تا سنووری مردن
خەیاڵم رەش رەش داگەڕا و
هاوارم کرد من چۆن ماوم ؟
بەڵام کە خۆم
بەسەر لوتکەی وەها بەرزی ژیان بینی
رێژنەی فرمێسکێکی ئاڵ
رووناهی هەتا هەتایی
بەخشی بە گلێنەی چاوم

تۆچیت؟

نه دەرگایەک دادەخەیت و
نه دەرگایەک دەکەیتەوە
تۆ نه هەورێک دەبارێنی و
نه دەریایەک دەهەڵمێنی
نه ئاوێک بۆ تێنوێتیم هەڵدەپڕژێنی
نه ئەشکێ وشک دەکەیتەوە
نه مەلی ڕوانینێکم ئازاد دەکەی
نەتیرێک بۆ کوشتنی من
لە کەوانی خۆت بەند دەکەی
نه سووچێک لە تەنیاییم دادەگیرسێنی
نه هەناسەی ساردوسڕم خامۆش دەکەی
تۆ چیت ئاوا کێشی ئەو ڕۆحەم لەنگ دەکەی؟
ئەگەر بای، ئەوە با هەم گەڵا دەوەرێنێ
هەم دارستان دەڕسکێنێ
تۆ هیچیان نیت
ئەگەر خوای
ئەوە خوا هەم بەهەشت دەکاتەوەو
هەم دۆزەخ دادەگیرسێنێ
تۆ هیچیان نیت
هەورە تریشقەی یا بروسکە
تۆ خەونی یاخود هەقیقەت
تۆ ئاگری یاخود لافاو؟
خەمگینیم دەکەی بە سووتو
پۆڵای دڵم دەکەی بە ئاو
بۆ لای خۆتم دەبەیتەوە
تۆ چیت نەدەرگایەک دادەخەیت و
نه دەرگایەک دەکەیتەوە

وەرە ماڵەکەی من

ماڵەکەی من پڕە لە شەوقی ئیرەم و لە عەتری جاویدان
پڕە لە ئاو لە برووسکەی ڤیان
وەرە ماڵەکەی من ماڵەکەی من پڕە لە کتێب
هەر کتێبەو هەزاران دڵۆپە فرمێسکی پیا رژاوە
پڕێەتی لە شەوی دوورو درێژ
هەر شەوەی هەزاران دەستێرەی دەوینتی یەسەریا پژاوە
پڕیەتی لە جریوە
هەر جریوەی لە گەرووی هەزاران وشەدا کوژراوە
ماڵی من دوور نییە لە ناو دڵمایە
پڕیەتی لە سەداو دەنگی تۆ
پڕیەتی لە تاڤگەی ئاورینی رەنگی تۆ
وەرە ماڵەکەی من نەدەرگای هەیە نە پەنجەرە
ئاسمان بەک بست دوورە دەتوانی لەسەریا بنووسی
یا بیکەیتە ملوانکە بە گەردنتی هەڵواسی
ماڵی من بریتییە لە چەند شیعرێکی خەمگین
هەموویان دەتناسن لە تۆ هەڵقووڵاون
ماڵی من بریتیە لە چەند کتێبێ هەمووی باسی تۆیە
ماڵی من بریتیە لە چەند قەڵەمێکی فەریک
هەموویان لە پێشوازی تۆدا خۆیان و شووشە حوبرێ وەستاون
نەخشەی ماڵەکەی من وەک نەخشەی سێوێکە
لە قەفەزی سینەمدا لەبەر تاڤگەی خوێنم سوور دەبریسکێنەوە
پڕیەتی لە کۆرپەی خورپەی گەرم
لە هەناسەی سپی و چاوەروانی
پڕیەتی لە شەوقی و گۆرانی
پڕیەتی لە ناڵەی دەوین و هاواری جودایی
وەرە ماڵەکەی من

مەیلێک

بەسەر کورسییەکەوە لە ژێر شمشێرەکەی دیموکلیسا
کە بە تاڵەموویێک بەستراوەتەوە
دەمەوێ شیعرێ بنووسم درێژترین هاواری دونیا بێت
دەگەرچی دەزانم هاکا دەپسێتە سەر گەردنمەوە
بەڵام دەمەوێ شیعرێ بنووسم خۆشترین ساتی دونیا بێت
دەگەرچی هەردوو مەچەکم کۆتکراوە
بەڵام دەمەوێ شیعرێ بنووسم قووڵترین حوزنی دونیا بێت
هەرچەند کە رەنگە نەتوانم
بەڵام دەمەوێ شیعرێ بنووسم ناموسی کەون بڕژێنێ
لەژێر شمشێرەکەی دیمۆکلیسا شیعرێ دەنووسم
خۆرەتاوێ رابخات و ئازادییێ بەرپا بکات
بەشی هەموو کۆیلەکانی زەوی بکات

من هەمیشە خەون دەبینم

هەندێ جار دەگەم بە زەریا
دەوە میهرەبانی تۆیە دەبێتە کەشتی نەجات
هەندێ جار دەگەم بە بیابان
دەوە یادەوەری تۆیە شەلاڵی بارانم دەکات
هەندێجاریش دەگەم بە لوتکە و هەست دەکەم
دڵی تۆیە لە سینەی منا لێدەدات
چریکەی خەمگینی تۆیە
لە رەوەزە دوورەکانەو بانگم دەکات
من هەمیشە خەون دەبینم
بەڵام گەیشتبمە هەر لایەک
دەوە تۆی لە بەرامبەرما وەستاوی
دەگەر شەو بێت
دەوە بالۆرەیەکی نەرمونیانی تەنهاییم دەڕەوێنیتەوە
دەگەر ڕۆژ بێت
دەوە چەترێکی فڕندەی سێبەرم بۆ دەهۆنیتەوە
من هەمیشە خەون دەبینم دوور دوور دەڕۆم
بەڵام بەردەوام لە گەڵمای پەیمانەم پڕ دەکەیتەوە
دەشکی چەند ساڵەی ڕژاوم بە دڵ بۆ کۆ دەکەیتەوە
دڵی وردوخاشم ئاشقانە ئاو دەدەیتەوە
وەک منالێ جەنەی لە تۆپی گۆشتنی تۆ گرتبێ
دەستم دەخەیتە ناو سینەت، بۆ ماڵەوەم دەبەیتەوە
بۆیە دوور بڕۆم یا نزیک من دیلێکی دەبەدیم و
تۆ هەر کۆتم دەکەیتەوە

گۆشەگیریی

چەپکێ رۆحی شڵەژاوین
لەمێژە باڵمان شکاوە
میوانی خۆشەویستی بووین
کەس دەرگای لێ نەکردینەوە
ئاوازی جوانیمان دەچڕی
هیچ کەسێ گوێی لێ نەگرتین
ناولەپمان پڕ پەپوولە بوو
لکە گیایەکمان شین نەبوو
سینەمان پڕ شەوبۆی هاوار بوو
سەدایەکمان نەبیستەوە
ئێستاش گەروومان نووساوە
چۆن دووبارە بفڕینەوە
کە باڵمان وردو خاش بووەو
چیای دەروونمان ڕووخاوە
دڵمان لە ناو گۆزەی شەو دەدرەوشێتەوە
نیشتیمانیش
لە ناو گەرووی ئەبەدیدا قەتیس ماوە

مەحاڵ

هەندێ جار مەست دەبم
بە مەستی دەگەمە دوا ترۆپکی ئاگام
لەویدا دەکەومە نێو کێڵگەی پڕ شمشێری گومان
لەوێدا گەوهەری پڕ میهری جوانی تۆ دەبینم
لەوێدا دەگەمە سەر پشتی ئەو ئەسپە سورخنەی
کە بۆتە سەرمەشقی گریان و ئەوینم
لەوێدا دەزانم ژیان وا بە ئاسانی رام ناکرێ
چەند دوورو بێ ئاگای
دەبێ تۆ هەمیشە سەرزەمین تەی بکەی
ئەوساکە تۆزقاڵێ لە م کەونە تێدەگەی
لەوێدا دەزانی تۆ چەند دەستەپاچەو بێئاگای

دیوانی

کەی ئەگەی پەیاتریس؟

2018

1

شووشەیێ شەرابی شینی ڕووت، پەیمانەم لێوڕێژی ئەزەلی با ئەکات
تەوقی گەردنی من زیوینەو هەناسە ئەبەخشێ بە تیغی دوو دەمی نەمانم
هەندێجار شەوقی تۆ ئەبێتە شمشێرو بینابیم لە جوانی لەت ئەکات
بۆییکە لە باخچەی داگیرسان، شیعرم لە تریفەی ناو گۆزەی شەو ئەکات
مەینەتبارە ڕەژووی ئەو دڵەم، لە کوورەی ئەوینت بۆتە ئەڵماسی شین
لە ساتێ مەست بووە کە شەراب لەمێژە، لە پەیمانەی منا خەست بووە

2

سەمایێ کە لە ناو لەپی با هەڵئەکا، وەک ئەوەی کە دەریا لە باوەشتا بمرێ
وەستانی زەمەنە بەسەر شەختەی ساردی جودایی و نایەڵێ گریانم تەواو کەم
تەمێک دێت ڕستەی شیعرم لە تاوان زەرد ئەبێ و ناتوانێ چرکەیەک رابیدا
ئەوەستم وێنەی تۆ وەها دەورم ئەدا، تەیمانی زمانم ئەڕووخێ
ئەیبینم نایبینم تارمایی کراسێ ئەپۆشێ و ئەکەومە ناو دڵی وڕێنە
وەهمێکە ژیانم دائەگرێ و دەرگایێ لە سەرم نامینێ جارێ بکرێتەوە

3

من سەمای شیعرم هەڵبەستووە لە تونێلی سەخت و ڕەوەزی زیویندا

ئەبەدیم ڕاوکردوە بێ پەروا قەفەزم وەک کۆتێ لە ملی ئازادی دادڕی

لە پاوانی کەسکی ئەویندا بێتۆییم کردۆتە قەراری زمانم

چەند سەختە ئەوینت ببێتە تەوتەمی پەرستگای پڕ تیری نەمانم

ئەچمەوە ناو دێرو کوختەکان، هەتا دێم حەقیقەت ببەخشە بە باخی گومانم

4

تەنهایی پەیمانەی شەرابی سپێدەی شکاندووم، تریفەی شیعری لێ هەڵڕشتووم

ماندووم و هەمیشە ڕائەکەم تا بگەم بە زناری سپی کەمەرو ماچی کەم

داگیرسانێک لە دڵ بەربووە، عەودالی تاریکیم نایگەمێ ڕووناکیم بداتێ

تیشکی تۆ چەند گەشە بینایی لێ سەندووم، ئێستا بێ بینایی رەوەزان تەی ئەکەم

مەودایێ ببەخشە بۆ ساتێ بتوانم چاوی خۆم بۆ وێنەت بکەمەوە

چڵە گیایێ لە چیمەنی ئەدگارت بۆ ماڵی بیابانیم ببەمەوە

5

لە دڵی ئاگردا خۆڵەمێش دیارە و لە دڵی ئاویشدا وشکایی
لە شووشەی زەویدا قووڵایی، لە پۆڵای دڵی تۆش شەرابی جودایی
لە مندا دڵۆپێ خۆڵەمێش رۆحی تۆی لە تەم گرواندووە
من لە تۆ تۆ لە من ئەوینی بەخشندەو نەمامی هەزاران نهێنیت چاندووە
خاک لەتاو هاتنت وشک هەڵگەڕاوە لە نێو تەمتوومانی زەمەندا دڵی تۆش
پەیمانە وردووخاش بوو لە ژێر تاسەی گڕی شەرابدا ئاوەهاش دڵی من

6

تەونێکت لە زنجیر چنیوە بۆ ڕۆحم فڕینی شلکردووم بۆ مەرگ
تیغێکت لە ئەڵماس ساوداوە بۆ ملم کوشتنی ئاوداوە بۆ دڵم
شەوێکی درێژە سەرتاپای ڕێگەشم گیراوە، وائەڕژێ چۆڕاوگەی برینم
ئەی شیعر دەروازەی مەرجانی ناخی خۆت بۆ قەڵەم هەڵڕێژە
بتوانم سەفایێ داڕێژم کەون پاک کاتەوە بۆبەر پێی بینینم

7

ئەو خوێنەم پڕ بووە لە سکڵی جوانیت، سووتانی خۆشکردووم
کانیلەی چاومی پڕ دەریا کردووە، لافاوە بۆ ناو ڕێی خنکانم
من ئێستا لە ژێر تیشکی زێڕکفتا، مەلێکم مەبەستە بەسەرما رابووریٚ
نە قەڵەم لە دەستم گیر ئەبیٚ و نە دڵم لە ناو زێی ئەوینت پیر ئەبیٚ
دوا قەترەی تەنەاییم وەک ئاڵتوون ئەڕژێتە سەر زەوی غەریبی
هاتووم و دەرگایێ نابینم کرانەوەی بە دوابیٚ ئەی مەحاڵ

8

چراکەت داگیرسان دڵی من بەو شەوقە گڕی گرت لەمێژە توایمەوە
شەوقێکە ئەوینت زەیتی ناو دەماری خوێنییەتی، ئەسپی دڵ تاو ئەدا
تا هەتاش ئەو دڵەم بەو گڕە بسووتیٚ، هێشتاکە ناگاتە گەشی ڕووت
هەربۆیەش چی ڕستەی شیعر هەن، لە زمانی بەرزیی مانادا دەئاڵیٚ
چی بکەم من تا شەوقی ئەو گڕە، ئازادیم بۆ بکا بە هێزی شاباڵیٚ؟

9

دوو باڵم لە باخی مەلستان بۆ مەستیم هێنابوو، تا پێم لە سارای خاک بێتەوە
دوو دیدگام لە شووشەی دڵی ماسییەکاندا هێنابوو، قووڵایی جوانیت ببینم
دوو دەستم لە لۆکەی تەمتوومان هێنابوو، بیکەمە سەرینی ئەبەدی گەردنی ئاوینت
دوو داوە تیشکم لە ناو ماڵی خۆرەتاو دزی بوو، بیبەخشم بە شەوقی ڕوخسارت
دوا جاریش ئاوازی ئازادیم هێنا بوو بۆ قەفەس، داگیرسێم لە شەوقی دیدارت

10

ئاوێکی سامگرتووی منیش مەلەوانێکی ترسنۆک، ئەمەوێ بگەمە لێوارت بۆ ساتێ
گڕێکی بێ ترس و تەنکی، منیش دوو شاباڵی تەنکتر ئەمەوێ بچمە ناو بلێسەت
بەفرێکی ئەستوورو چەمێکی بە خوڕڕی و منیش ئەشقێکی گڕگرتوو
ئەترسم بێمە ناو دڵتەوە بی بە ئاو، هەڵڕژێی یەکجاری نەتبینم

11

تا ئێستاش دەنگەکان هەروا دێن دەنگی تۆن، لە تاوێرو تاشەکاندا ئەزرنگێنەوە
تا ئێستاش ڕەنگەکان هەروا دێن ڕەنگی تۆ لە گیادا ئەپژێن
ئەوە دەنگانە سەدای جوانییەکانی کەونە، لە شەبەنگی تۆدا خەست بوونەتەوە
ڕەنگەکان تیشکی هەموو دارستانەکانە شەڵاڵ بە ئەدگاری تۆ بووینە
بۆیە من لە هەموو دەنگێکا ئەکەوم و لە هەموو ڕەنگێکا زیندوو ئەبمەوە

12

نە شکا توایەوە ئێستاکە ئاوازە
ئینجانەی دڵم بوو کەوتە بەر ڕووناکی و تەبەشی بەیاتریس توایەوە
ئەوەتا بارانی توانەوەی دڵی من لافاوی خستە ناو ئۆقیانووس
ئەوینی جاویدانی دڵی تواوەی من، بۆتە پەلکی زەیتوونی ناو دەنووکی مەلان
هەر بۆیەش ئەو چریکەی ئەیبیستی، چریکەی ئەوینە ئەخوێنێ
کەون پڕ ئاوازی تۆ بووە ئاوازێ تا هەتا لە گەرووی ئاشقان ئەمینێ

13

درەنگە درەنگ سێ بەتڵی شەو راشکاوە، بەڵام تۆ هەر لە ناو چاوما ئەدرەوشێیتەوە

بە هەزاران هەزاران ڕەنگ دەورەدراوم، دڵم پڕ مەلی ڕەنگاوڕەنگی سپێدانە

هەستم ئەکرد پەنجەکانم بوونەتە فرشە و چۆن ئەموەشاند دەفتەریان پڕ لە ڕەنگ ئەکرد

ڕەوە ڕەوە شەوی نووتەک و شەوەزەنگ لە ناو لەپی مندا ئەمرد

بەیان ئەنگووت بەڵام لەبەر تیشک و تاوی ڕوخساری تۆ هەستم بە زەمەن نەئەکرد

14

تۆ لە کوێی تەوتەمی سارای دوور؟

ئەی خوناو لەسەر پەلکی گیاو ئەی رستەی ئەبەدی ناو شیعرو تەمتوومان

ئەی شیرازەی هەبوون بەمهەموو جوانییەوە، چۆن وابکەم تۆ تیشکی خەونم بی

چۆن توانیت لەبەرگی گەڵای یا بریقەی خوناو و تروسکەی شەونم بی

لە کام ئاو کام دەریا وەستاوی، بوونم وا کەوتۆتە تۆفانی لەرزەوە؟

دڵمت وا داوەتە دەست تەرزە، تای ئەوینم نەبێ لەمێژە بوومەتە چلوورە

ئەزانم ڕووناکیت ئەمکاتە ئاوی جاویدانی، زێ بە زێ ئەڕژێمە چاوتەوە

15

کەی ئەگەی کەنار لەبەر پێتا ببێتە ئاڵتوون و ئاڵتونیش لە تاوتا بتوێتەوە
زەوییەکان چاوەڕێی بەخششی تۆ ئەکەن، بەخششت چەتری بەر بارانی ژاڵەیە
کەی ئەگەی چیاکان گفت و گۆی بنارو ئاڵەکۆکی ژێر بەفری تۆ ئەکەن
کەی ئەگەی ئەفسوونت ببێتە ئەفیونی ئەبەدی و ئاگاهیم لێ سەنێت
ئەزانم کە ئەگەی من بوومەتە فەرشی ڕەنگماتی بەری پێت، کەی ئەگەی؟

16

وەک بەفر بوو دڵم ڕەشبۆوە، وەک پەری ئەبەنووس بوو سەرم سپی بوو
شارێک بووم لە تەلاری بەرز بووم بەگوند، ئاگرێکی گەش بووم ئێستاکە خۆڵەمێش
دەریا بووم شەپۆلم ئەگەییە ئاسمان و بووم بە گۆم، پاپۆڕی گەوهەر بووم نقووم بووم
تۆهاتی دڵ سپی هەڵگەڕاو سەر بوو بە نیلۆفەر،گوندم بوو بە شارو خۆڵەمێش بوو بە نوور
چیت هێنا لە گەڵ خۆت وا کەینوونەت گۆڕیم؟ کتێبی ئەندێشەت پڕکردم لە ڕستەی جاویدان؟

17

بمتوانیایە لە ناو ماڵی ئاودا بژیم، هەموو دونیات بۆ ئەگەڕام، من سیمای تۆ ئەناسمەوە
بمتوانیایە لە ناو لەپی تیشک بژیم تیشکی دونیام ئەهێنا بۆت
بەڵام هەرچی با هەیە وا لە ناو دڵی مندا ئەژیت، بۆیە دڵم پڕە لە تۆ
هەرچی تیشک و ڕووناکییە، لە ناو گیای شیعری مندا دێت و دەچێت
تۆ نە چەپکەنە ئەکرێیت، تا لە ئینجانەی خوێنمدا جاویدانیت پێ ببەخشم
نە ئەتوانم لە باوەشی خۆمت گرم، بۆ تا هەتا لە سینەما بەندت بکەم

18

تازە چەم ڕژاوە بۆنی خاک بە سینەم پژاوە، تەیمانی ئەوینمی تەنیوە و جامی دڵ شکاوە
ئۆلۆمپی دەستی تۆ منیشی کردۆتە مەشخەڵ و سووتانم ئاسمانی لە نووتەک بڕیوە
هاتووم و زۆر سەختی و ڕەوەزم خستۆتە ژێر پام و نوقمی وێنەت بوویمە
چەند سەختە تا ئەگەم وێنەت لە بای گەردوون بگۆڕێ و بیت بە ئاو
چەند ئاوان بگەڕێم بە دوای تۆ؟ کە سێ بەشی بوون هەر ئاوە

19

تێپەڕین بە سەرما باڵداری سەوزی تۆ ، کە لە ئاوی چاوم شوران و باڵیان گرت

هەڵوەرین لە ناخی درەختی ئەشقی تۆ ، کە لە کێڵگەی سینەم رووابوون بە ئاوی فرمێسکم

بێت و تا ئەتبینم کتێبی برینم دانەخرێ ، چیمەنێ لە جوانیت ئەنووسم

رستەی هیچ شیعرێکم نەتوانێ زیندوو بێ و هاڵاو نەیسووتێنێ

ئیدی با تێپەڕن نە ئاسمان ئەبینم نە درەختی سەوزی ئەشقی تۆ

20

ئەوینە تاجی دڵ نەخشەکاو دڵی بەردیش نەرم و تاریکی شەق ئەکا

باخچەی خوێن پڕ کەروێشکی سیی و بالۆرەی وجودیش پڕ نەوای نەی ئەکا

بێ ئەوین جوڵەی بازنەی کەون تێکئەچێ ، کەس کێشی نامینێ

ئەوینی تۆ وەها منی لە قاف ناوە ، پێموایە من چاوم هەرنییە لە شەوقت ڕامینێ

ئەی کلیلی بوونم بەبێ تۆ قفڵێکی ژەنگاوی و بوونێکی زەبوونم

لە جوڵەی بازنەیی کەوندا ئەوینت بناغە و ڕەزمی ڕاز و بوونە

ئەوینی تۆیە کە ئەتوانم تەڵەسمی بایەکان بکەمەوەو نهێنی و قووڵایی ببینم

ئەوینی تۆیە کە ڕەنگ ئەدا بە شەوق و شەوق ئەدا بە چراویلکەی ژینم

تۆ دەنگی زەمین و بڕبڕەی هەبوونی و بە ئەوین منت لە خاچگەلی خۆت داوە

کەی دەمێ مەودایەک ئەبەخشی تا منیش بۆ تاوێ بەرپێی خۆم ببینم؟

22

دوا جار بوو بەسەر یشتی تیشک و ڕووناکی گلێنەت لێسەندم نەمتوانی بتبینم

ئێستاکەش ئەو تیشکە چاومی گرتووە و بە تەنها لە شووشەی سەرمدا دیاری

لە دوای تۆ وەک مشتێ خۆڵەمێش، هەر بایێ هەڵئەکا تۆزێکیم لێئەباو زەوی پڕ من بووە

دواجاریش لە کەلێن و درزی زەویدا بۆ ئەبەد لە بووندا نامێنم

بەم تیشکەش تۆڵەی خۆم لە تاریکی و بێتۆیی ئەسێنم

23

چەند ماندووم هەر ئەڵێی بۆ ئەوە خوڵقاوم، هەمیشە بە دوای تۆ رابکەم

ئێستاکەش لە دڵی ڕاکردن ڕائەکەم، ڕاکردن پیشەمە بۆ ئەوە خوڵقاوم

ڕاکردن بە دوای تۆ وچانی ئەبەدیی و تا هەتا تەوقی سەر گەردنمە

کەی ئەگەی شمشێری ڕاکردن بخەمەوە کاڵان و لەگەڵ تۆ با بگرم

کام مردن ماوە من نەیچێژم، ئەوەتا دوا مردن لەبەرما ڕائەکا

24

وەرەوە زەمەنم وەستاوە فەلەکم ناسووڕێ ئەوەندە نەماوە بکەوم

لە کام با هەڵئەکەی دێمە بەر ئەو بایە، لەمێژە دژ بە مەرگ وەستاوم

ئەوینت وا لە ناو خوێنمدا ڕسکاوە، کەسێکم وەک ئەوەی کە زەمەن لە تەلبەندی ناوە

بۆ ساتێ وچان دەو وچانت سروشتم ئەگۆڕێ و ئەبمەوە خودی خۆم

ئەو منەم بدەوە من بەرگەی بەرداشی با ناگرم تا هەتا بسووڕێم

25

کاتماڵێکی تەنگ و ناخۆشە من لە کات رائەکەم، دەرەوەی کاتەکان ماڵمە

شوێن شەرابێکی تاڵ و سەنگینە، شوێنەکان جێدێڵم دەرەوەی شوێن ئاڵە

کات و شوێن بۆ ئەوین ناگونجێن، ئەوین کەی ئەتوانێ لە بنباڵی شوێنکات هەڵبکات

ئەو مەلە شاباڵی خۆی هەیە بێ فڕین ئەکەوێ و پەڕوپۆی ئەسووتێ

چی بکەم تا بتوانم دەرەوەی کاتوشوێن بکەم بە ماڵی خۆم فەزای تۆ بدوێنم؟

26

مەلەی من لە ئاوی خوێ نییە و لە دەریای ئەڤینی ئاویندا برستی گرتووە
بۆ ساتێ دەستم لە شەپۆلی کێویدا گیر ببێ، قایغی ئەوینم لە باخی تەمتوومان پیر ئەبێ
ئەوینە تان و پۆی ئەم کەونە و بێ ئەوین کەی قەرەج لە سوچێکی زەوی بێ چرین گیر ئەبێ
ساڤیو تۆ لە کوێی خەریکە شاباڵی مەلەی ئەبەدیم لە سفت و رەقی ئاو شل ئەبێ
وەرەوە ڤێرژیلم بمبەوە لای پەیاتریس کە دوور لە فلۆرانس وەک دانتی خەمگینم

27

دیار بی یاخود نادیار، لە بەرزایی بی یا لە بنار، هەر لە ماڵی ئاوی سپی گلێنەمی
چەشنی دەمار نەزمی دڵمت لە دەستایە و فەلەکم هەڵئەسوورێنێ
زۆر کەرەتان بە نێو ڕێگەو بانەکاندا ئەرۆم، ئەوە خۆم نیم ساڤیو ئەتۆم
لەمێژە خۆم لەدەست داوە، ونێکی ئەبەدیم و تۆ هاتوویتە ناو جەستەی من
ئەوین هێزێکی جاویدو گروەنکارە، ئەویندارا لە یەک ئەداو ئەیکا بە یەک

28

که سەیری پەنجەکانم ئەکەم، قەلەم بە سەر کاغەز دادێنن پەنجەکان تۆن ئەیانناسمەوە
که چرپینێ بە گوڕ ئەمگرێ دەنگەکان هەمووی تۆن، زمان پڕ شیر ئەکەن زمان تۆی
وەها بە ناو خوێنما هەڵئەفڕی هەست بە شاباڵی جوانیت ئەکەم ئاسمان تۆی
لەم فەزایە بەرینەدا بە سەر مەداری دڵمەوە ئەبەدێکی بۆ تا هەتا لە هات و چۆی

29

لە گەڕان بە دوای تۆدا شوێن پێمە زەوی تەنیوە، بوونەتە کانیلەی ئاوەکان
وێنەی تۆیان لێ ئەدرەوشێتەوە و دونیایان پڕ نوور کردووە
سیمای تۆ هەروەک تەمتوومان کەونی لە تارای سپیدا لە زنجیری ئاقیق گرتووە
لەوەتەی هەم تەوقی گەردنم ئەشکێنم، مرواریت لە خوێن بەربووەو بەنێو کەوندا وەربووە
دڵی من گۆشت نییە پۆڵایە، مەگەر نا تیزابی فیراق چۆن تا ئێستە نەیسووتاندووە؟

30

برووسکێکی دووره جارجاره له قووڵایی دڵما، ئەبێته چەخماخەو تاو ئەدا
شەباقەی برینە له باخی مێلاقەی سووورباودا، بۆته کوانووی تیشک و مۆری سەر بازوان
جۆگەیێ شیری ئەوینه به ناو گیانی ماندووما دائەڕژێ و هەستی من ساو ئەدا
وردووخاشبوونێکە جار جاره بەرئەبێتە گیانی گەوهەرسای ئێسقانم
ئەوە تۆی بروسک و شکست و برینی زەینم پڕ بلاچەی نوور ئەکەی

31

شاهەنگی ئەوینت شیلەی دڵمی مژی و ئێستاکە دڵی من کەوتووەو دڵێکی کوژراوە
گەوهەری یەکدانەی ئەوینت وەک سوولی دامێنان، شاباڵت منی پڕ لە فڕین کردووە
زمانم پڕ ئاوازی زەردوسوور بووە و نزیکیم نەماوە دوورییە ئومێدم
ئەی باخی پەلکە گیا و ئاقیقی هەزار ڕەنگ ناو چاوم جێهێڵە بەدیت کەم
ئەگینا کوێرێکم لەبەرپای بێ سنوور، شاباڵی فڕینت ئاراستەی من ئەکا

32

کەدەنگی شکاوی شووشویێ ئەبیستم ئەودڵەم پێم ئەڵێ کەچەندین هەزارجار وەکوئەو شکاوە
ئەو کاتەی گەڵایێ لە بەرزایی ئاسماندا ئەوەرێ، ئەزانم شابالْم ئاوەها لە فڕێن ئەکەوێ
کە دەنگی گریانێ لە ئەوین ئەبیستم، ئەزانم شیعری من لەبەرچی هەمییشە z گریاوە
هەربۆیەش دەنگی نەی لە داخی رەنگی بەی، چواردەوری بە فیراق گیراوە
دڵەکەم شکان و شابالْم، سووتان و ئەوین و گریانت بە چەشنێ لە خاچی بێئەوی دراوە
کە تەنها تاقانەی زەمین بم نە لە کەس بچم و نە کەسیش لە من بچێ

33

ژێی دەنگم هاواری ونبوونت پساندی و سپێنەی چاوانیش گەڕانم بە دوای تۆ ڕەشاندی
پەنجەکانم پۆڵای نووسین بوون، هالاوی ئەوینت وەراندی و خوێنیشم فیراقت لەوتاندی
پەیمانەم کریستاڵی زیوین بوو و تووڕەییت لە پێکی دواییندا بە هێزی ئێستەتیک شکاندی
ئەوێستاش تەنهام وتەنهاتر لەباخێ کە تەرزە لە شەوێکی تووشا ئەوەندەی لێمژی ژاکاندی
ئەوەستم بۆ ئەوەی تێبگەم ئەو دڵەی کە پڕ لە ئەوینە چۆن ماوە لە نێو تای ئەم ژینە؟

34

چەند کپیت لە ناڵەوهاوارم، چەند سپیت لە گلارەی چاوانم، چەند ئاوییت لە بیابانی دڵم
چەندگەرمیت لەسینەی ساردما و چەندونیت لەلوتکەی دیارو چەند شەوقیت لە شەوی تارما
ناولەپم کردە تەختی زیوی هەمایون، بۆتۆی شاوگەردنم بۆکردی بەکاڵان بۆشمشێری دەستت
رێگەی هات و نەهاتم بڕی لە پێشوازیت و ئاوی دەریای سوێرم خواردەوە
ئەوەتا بینایی شکاوم، دەرگای پۆڵای داخراوم، کلیلیش لە سینەت شەوقێکە بریقەی ئەچێتە ئاسمان

35

من تینوو، ئاوی تۆ ئاگر بوو، من زەوی بینینت ئاسمان بوو، گەڵا بووم هاتنت پاییز بوو
وشکایی گەوهەر بووم تۆ زێی دوور، من کاسەی بەتاڵی زەمان بووم، تۆ شەرابی کۆنی سەد ساڵە
لە بازنەی زەمەندا سووڕانم دیارترین بڕیار بوو، تۆ شەوقی بە ورشەی نادیار
لەمندا هەمیشە هاتن و لە تۆدا هەمیشە راکردن، من بەرزاییم بۆ ئەبڕیت تۆ دامێنت تەی ئەکرد
ئەوێستاش سوارێکم زینی ئەسپی جوانیم لە تاریکی رۆچووە، تۆلە ناو ڕووناکی تاو ئەدەی

36

تا هەبم ئەوینە ستوونی هەبوونم راگرێ و نەبوونم ساتێکە کە ئەوینم ئەمرێ

دڵخۆشم بە مردن لەو کاتە

بێئەوین نەورەسێ نافڕێ و قەڵەمێ ناپشکوێ و شنەیێ هەڵناکا، ئای کە ترسناکە

ئەبینی منی شێت لە تۆدا چەند زیندووم لە بێتۆیی مردووم، هەر بۆیەش هەمیشە رائەکەم

ئەو کاتە گەوهەری شیعرو شین ئەبێتە خۆڵەمێش، کە ئاگر نامینێ و دڵەکان بە تاڵن لە شەوق و بلێسە

بۆیەکا من گۆرانی ئەچڕم ئەزانم چڕینم بۆ چییەو بۆ کێیە کە خەزنەی ئەوینم لە وێیە

37

با هەر شەو لە قژتا تاریک بێ و رێ بە سەر باڵاتا باریک بێ، لێ سەمای شیعر هەر جاویدە،

کە شەوقی ئەوینی لە دڵ بێ و هەمیشە لە ئاوی ئەویندا شینی شەوبۆ بگرێ

من لە ناو رەوەزو لوتکەدا ئەوینم ئاوداوە و لە رێی دوور و دەریا هاوارم لە دەمت ساوداوە

هیچ دوندێ نەماوە لەوێوە سەیری تۆم نەکردبێ و لەمپەرێ نەماوە لە بەر پێی هاتنم بۆ لای تۆ نەمردبێ

زۆرجاران تاشەی دەم بناران لە بەر پێم گڕ ئەگرن، ئەمناسن لە تاوی ئەوینم ئەتاسێن

چەند خۆشە کەوتن و نوقم بوون لە تۆدا، یا گەیشتن بەوەی کە شیعر لە وێوە نەمری بە تۆدا

38

ئەبینی ئەم بایە چەند سەخت و سەنگینە و ئەزانێ تۆ لە کوێی بۆلای تۆ هەڵئەکا
ئەوە دێت ئەو رۆحەی پێیەتی هی منە وەریگرەو دەفتەری ئازارە ناردوومە
لە میانی من و با هەزاران باوەش لە نهێنی، نێوانی پڕ لە خزمایەتی کردووە
لە میانی من و با ئەوین و ڤیانی تۆیە کە لە فەزای بەند کردووین
من و با چەند شێتین ئەوینی تۆ نەبا، لە ئۆقیانووسی خەم ئەمردین

39

ئەوەتا خاک و هەڵۆ لە نێو تای ئەویندا کەوتووەو تەمە سسپییەکانی لە رۆحدا شین بوو
بۆتە پیانۆی گەشی رۆژهەلات بۆتە پەنجەی دۆستێ کە هەمیشە چاوەڕوانی تۆ ئەکات
لە ژێر درەختی سەوزی حیکمەتدا، من بورجی بەلەکی زەمین و زەمانم نووسیوە
درەختێ جارجارە وەک ئاقیق ئەدرەو شێتەوە و جارجارەش وەک دڵم خامۆشە
لە کتێبی ئاودا توامەوەو رژامە ناو کتێبی ئاڵی نەی ،مێژووی ئەوینم نووسییەوە
کە سکڵی ناو خۆڵەمێشم داگیرساند، چوومەوە بەرزایی و بەرز بەرز تا قووڵایی
ئەبینی ئەوینت چۆن داگیری کردووم؟

40

تەونی پڕ نەخشی ئەوینت بینایی لە من سەندۆتەوە« تا من ئەم نەخشەم تەواو کردووە
هەزاران گەڵای سیحراوی شیعرم لێ هەڵوەریوە و هەزاران شانەم لە سەر مردووە
تەونی ڤینی تۆ وەک کێوی قافە، نە تەواو ئەبێ تا وێنای ببینم نە دەستیش پێی ئەگا
هەزاران هەزار سیمورغی رۆحم رێیان گرتووە، بەڵام تا ئەبەد ناگەن بەو رێیە
دڵنیام کەوا هەرگیزاو هەرگیز رێ تەواو نابێ، بۆیە پێویستم بە سەدان دڵە

41

زمانم پڕ بووە لە مەلی ئەوین و داغستانی رۆحم پڕ بووە لە تەرمی سەدەیەک وەرینم
ناو لەپم لە گیای سپێدەت نوقم بوو و دڵیشم لە تاوی فیراقت بە ساردی زوقم بوو
زۆر دوورو دێرینە من لە شووشەی شەوقی تۆوەیە، چۆلەکەی هاوارم ئاسمانی تەنیوە
کە زێ دێ ئەزانم ئەوە تۆی وا هاتووی، بمخەیتە بەر شەپۆلی تاسەو هەڵئەکەی
وا کەنار پڕ ئەبێ لە نەورەس، ئەزانم ئەوە تۆی کە نایەیت، تا چرای مەرگی من پێبکەی

42

تەمتوومان دوندو دامێنی داگرتبێ، ئەوە تۆی وەک ستوونی شووشە، کەونی ڕاگرتبێ
لە تەک هەر تاشەیێ گیایێ ڕوابێ، ئەوە تۆی ئەوە تۆی بەوێ تێپەڕببێ
تۆ لە گەڵ شەونم و باو بۆران و ڕەزی شەراب و ئاوەکان هاودەمی
بۆیە من سەراپای وەرزەکان تەی ئەکەم تا دەستم بتگاتێ، وەلێ زوو ئەبیتە چەم و ئاو
تۆ ئەی تاقانەی گەردوون و گەوهەری یەکدانە و ئاقیقی شین و مۆر
لێگەڕێ بۆ جارێ بتبینم بۆ ئەبەد چاوانم لێکبنێم، ئەی تەوقی مەرجانیی گەردنم

43

ئەوەی من ئەینووسم لە سەر ئاویش نەخشی خۆی هەیە، لە باو بۆرانیش دائەگیرسێ
ئەوین شوێنپێی هەیە وشابالی هەبوونە و بە ئەوین ژین پڕ مەرکانەی بوون ئەبێ
کە میهرو ڤیانی تۆم هەبێ، کوانووی شەوقی ژین ئەبەد ناکوژێتەوە
ئەبینی ئەوین مەشخەڵێکی چەند کۆن و دێرینەو ئەوینە وا ئەکات هەر نوێ بێتەوە
ئەوەی من ئەینووسم لە کانگەی ئەویندا هەڵئەقوولێ و ئەزەلە وشک نابێتەوە

44

پەنجەرەکەت بکەرەوە با جوانیت با بیبات و زەوی پڕ لە عەتری ئەزەلی سیمات بێت
با دڵم بەو عەترە پڕ لە تای ئاگری ئەوین بێت و لاولاوەی شیعری جاویدانی لێشین بێت
دەنگی تۆیە بانگی ئازادی و سەرچاوەی ڕەهایی و بە تۆیە تاشە بەرد گوڵ ئەگرێ
ڕەنگی تۆیە تابلۆی دەریاکان شین ئەکاو هەور پڕ لە شەوبۆی شین ئەکات
پە نجەرەت بکەرەوە با سپێدە پڕ ڕەنگی چاوت بێ و سینەشت پڕ لە گیا

45

وەرەوە لەمێژە بەسەر ئەو تاشەوە وەستاوم، بوومەتە پەیکەری بەر باران
وەستانم بای سەخت و شەڕی تووشی بەفرو سووتانی زەمانەی بینیوە
لافاوی تا ئاسمان بەرز بوو و بوومەلەرزەی تا قووڵایی زەوی و مردنی بینیوە
هەست ئەکەم بەراستی بوومەتە تاشەیێ لەو تاشە بەردانەی دەوروبەر
هەر تەواو من بەردو پەیکەری بەردینم، ئەگینا چۆن ماوم تا ئێستا نەمردووم؟

46

ڕێگاکان لەبەر پێم دوورو درێژ ئەبنەوە و هەمیشە تۆش ئاوا دوورو درێژ ئەبییەوە
بۆیە من بە درێژایی هەموو وەرزەکان لە ڕێگام، ڕێگایێ نەماوە من تەیم نەکردبێ
ئەبینی ئەوینت منی چۆن کردۆتە تەمنشین و تەنهاییم تەوقی ژین ؟
هەتا چاو هەتەرکات تۆ دووری و دووریشت بە تەنها هەر بۆ لای من نییە
لە هەموو لایەکا هەر دووری و دووریەکانت منی لە هەزارلا گرتووە

47

ئەی تەم و تەمتوومان، دیارو نادیار، زەمین ئاسمان، رەوەزو دەریای دوور
لە هەر لاو کەنارێ و لە هەر لوتکەیەک و دامێن و بنارێ دیاری
هەر بۆیەش من دەبێ ببم بە هەزار بەش، دیسانەو هەر بەشی تۆ ناکەم
ئەوینی ئەوینان منی داگرتووە و مەحاڵە بتوانم لە شوێنێ داگیرسێم
بزانە سووتان لە ناو گڕی ئەوینی ئەبەدی چەند سەختە دەبێ خوێن بەباکەم

48

ئێستاکە لە نێو بای هەزار لا دانیشتووم و بەڵام دڵ بەتەنها یەک رووگە ئەبینێ
رووگەیێ تۆی تیادا بە درێژایی هەموو چاخەکان وەک مەشخەڵ ئەمینێ
مێزەکان ، خێدان و داروچکەی بنددان، قاپی مەی، هەموویان لە سەمای بادانە
سەمای باش لە لەپی تۆوەیە و ئەوینتە کە بای خستۆتە سەماوە

49

هەندێ ئاوازم بە شابالّی سووری بازێکا ناردووە، تاوێر لە خۆشی خۆی لەقئەکا
دڵنیام لە شەققەی باڵێکا ئەگەنە لای تۆوە، وەک لاولاو لە کەمەرت دەئاڵێن
ئەو ئاوازانە بەم هەیبەتەوە ئەوینی منیان تیا نووسراوە و پڕپڕن لە گریان
لە گەڵ هەر هاژەو هەر خووڕەیێ، بەڵاتا ئەڕژێن و بازووبەندی زەمەن شەق ئەکەن
ئەم ئاوازانە هی منن بەڵام لە ئاوێنەی هەزاران شەوقی تۆن

50

لە ئاوی زوڵاڵی ناو دڵی شەونمدا تۆم دیوە و چاوم پڕ لە نووری تۆ بووە
لە خەونی شەوانی زۆر تاریک تۆم دیوەو دڵم پڕ نارنجی حەسرەت و ژان بووە
لە تیشکی هەتاودا سەمای تۆ ، کتێبی فێربوونی چوونە ناو ئاگرو ژەنینی ژێی گڕە
ئەوینێ دیمەنی وای تیا بێ ئەویندار چۆن لە ناو باخی بلێسەی تۆ مابێ
من کوشتەی ئەوینێکی وەها دژوارم، هەر بۆیەش بۆ ئەبەد ئەمبینی خەمبارم

51

ئەمەیان دوا رستەو دوا دێڕو دوا وشەو دوا پیتە، بەواندا ئەچمە تەنووری ئەوینت
سەرەتا بە خەون و بە وەهم و بە خەیاڵ، من قسە بۆ هاڵاوی ئاگرو سکڵی گەش ئەکەم
پاشانیش بە رستەی درێژو بە دێڕی رووناهی و بە وشەی ناو تیشک بە پیتی سیحراوی
دوا جاریش بەو دڵەی ئەیکەمە قوربانی و بەو جەستەی ئەیکەمە خواردنی مەرگی تووش
ئەوساکە منم جاویدانی لە ناو باخی شیعر ، ئەی بوون و نەبوونم،کەی ئەگەی؟

ناوەرۆک

بەپێی دیوانەکان

دبوانی تۆ لە هەموو شوێنێکی تۆ 5

دیوانە درەختی درەوشانەوە 63

دیوانی درەختی خامۆشی 97

دیوانی سکڵی ناو خۆڵەمێش 131

دیوانی بەرز بەرز تا قووڵاییی 168

دیوانی تاریک بەقەد درەوشانەوە تاریک 217

دیوانی دواجار هەموومان شێت ئەبین 297

دیوانی ژیلەمۆی ناو کتێبان 391

دیوانی کەی ئەگەی پەیاتریس 463

ناوەرۆک
بەپێی شیعرەکان

دیوانی تۆ لە هەموو شوێنێکی تۆ	5
سیاحەتنامە	7
کەلێسای ئاو	9
هەر یەکەو کەوتنی خۆی هەیە	15
ئەی نادیار	19
لیمۆی شکاو	21
چوزانم ئەوە منم ئیدی	24
شکاندنی بەرد	25
مانگی شکاو	31
تۆ لە هەموو شوێنێکی تۆ	34
شکانی باڵەکان	37
دێـو	40
تابان لە مەحاڵدا	41
گەمەی خەیاڵ	45
دەگەڕێینەوە لای تۆ	49
هـەولـێر	50
هەڵوەشانەوەی تەونێک	52
جانگی ئێمە	55
دەمەوێ شار ببینم	56
من و با	60
دیوانی درەختی درەوشاوە	63

زمان و زەمان 65
کتێبی نوور 66
کێوی سپی 69
تۆ بۆ ئەبەد تۆ 71
کتێبەکانم 75
بەراورد 78
تابووتێ لە کتێب 84
ژمارەو ئاواز 87
ئاشکرا 92
ناسینەوەی زیو 93
لەباتی سەدا 95
دیوانی درەختی خامۆشی 2011 97
سلێمانی 99
هەموو شتەکان با دەیبا 103
لەنیوەی قەڵەمدا 105
کەسێ لە تەمتوومان 109
گەمەی ئاگرو ئەوین و کتێبان 111
هەمدیس ئەوە تۆی ؟ 117
ئیدی تەواو 121
بوەستە 124
ئارەزوێکی سادە 127
پەیمانە 128
لە ئاقیق درەنگتر 129
سەرەتاکان 130
دیوانی سکڵی ناو خۆڵەمێش 131

سەدەف	133
قوڕی خەیاڵ	134
دەریا لە گۆزەیێ	135
لرەهایی	136
کوژران	137
شەوقێ لە یاخسەمەرەوە	138
گەماڕۆی ئەبەدی	139
بوونێکی وێران	140
کەونار	141
هەوەسی مانەوە	142
نادیارترین دیار	143
ئاوی ناو تاشەبەرد	144
سۆنگەی بوون	145
گەڕانەوە بۆ کانگە	146
خاچی ئەبەدی	147
سفری دروستبوون	148
اڕانەوە لە خوا	149
گەڵایێ لە وەرین	150
پشت لە ئاسمان ڕوو لە زەوی	151
گومان	152
مرواری هەزار ڕەنگ	153
مانەوە لە گۆشەگیری	154
دیلبوون لە ئەوین	155
تەنهاترین کتێب	156
تاجی زەوی	157

پووشی بەر با	158
دەنگی ورد و خاشبوون	159
مرواری ژێر دەریا	160
یاری	161
زیندانی بن دەریا	162
گەڕانەوە لە دیلی	163
فەنەری منالّی	164
درەوشانەوەی سەرەتا	165
لە چاوەڕوانی ئاگردا	166
لە دوور دوورەوە	167
دیوانی بەرز بەرز تا قووڵایی	168
یەکەم مالّ	169
سیمای تاقانە	170
فاوست	171
ئەماتۆر	172
وێنەکانی تۆ	173
خەیالّ	174
کەمین	175
بەرز بەرز تا قووڵایی	176
مەحالّ	177
دادی زەمەن	178
نەگونجان	179
ڕەنگی ڕەنگەکان	180
دوورترین تیشک	181
مێژێک لە هەموو مێژەکان	182
گۆزەی تیشک	183

هەڵگرتنەوەی ڕووناهی	184
سیفری بوونەوە	185
ترمیسکی ون	186
بتی سپی	187
ڕەزی پۆڕنۆ	188
تا دوا ترۆپک	189
گەورەترین گۆڕستان	190
مانەوە لە خنکان	191
بەردی نەرم	192
ئاوین	193
گیای سەر تاشە	194
هەڵوەشانەوە	195
بانگی بێ زمان	196
کۆکردنەوەی خەیاڵ	197
ڕۆیشتنی سەر شووشە	198
سەمای شین	199
پاکبوونەوە	200
تەوقی ئەبەدی	201
هانا	202
شام	203
ناو	204
تاسووق	205
شا وشە	206
گۆڕان	207
شەونمی ڕژاو	208

قایغ	209
شکۆ	210
هەرگیز ئاوڕ مەدەرەوە	211
دۆڵی قووڵ	212
کانگەی کەونار	213
ئەتوانین هەمیشە خەون ببینین	214
تارمایی	215
سەختەنداز	216
دیوانی تاریک بەقەد درەوشانەوە تاریک 2016	217
تەونی خەیاڵ	219
مردن لە ڤینیس	220
چەقین لە با	221
ئەسپی سپی	222
بە دوای هیچەوە	223
ناشتنی کتێب	224
مەرگەسات	225
ڕاکردن لە دەست ژیان	226
ئەبسورد	227
زەنگەکە لێی نەدابا	228
هەر یەکەو خۆی	229
کوشندە	230
سووڕانەوەی ئەبەدی	231
لە چاوەڕوانی تیشکدا	233
زێڕی شیعر	234
چارەنووس	235

تازە لە دەریا ئەهاتمەوە	236
سەفەر بە سەر پشتی بادا	237
شکانی مەرکانەی وەهم	238
کە مەرگ منی کڕی	239
پارادوکس	240
فڕین	241
دڵ	242
تارومار	243
ستەم	244
دوا هەناسە	245
تەنها شیعر	246
کاستێلیا	247
بازنەی هەرهەری	248
دەنگ	249
زەمەنێکی ئاڵۆز	250
لەوێ یەکتر ئەبینینەوە	251
مرۆڤی زیادە	252
بەچی خۆمان بگرینەوە؟	253
جەردە	254
بێتام بوونی ژیان	255
تەوقی گەردن	256
جێگۆڕکێ	257
گەڵای سپی	258
خۆکوشتن	259
نووسینەوەی یادەوەری	260

نامە	261
درکاندن	262
کەوتنە خوارەوە لە زەمان	263
تاریکییەکانی ڕووناکی	264
ئاسکی سەوز	265
دایکم	266
جادو	267
شەبەنگ	268
ئەچین لە ئاوی هیرتێ ئەخۆینەوە	269
دەرکراوەکان	270
تۆ چەند سپی ئەچیتەوە	271
ئاواز ئاواز بۆ لای تۆ دێم	272
نووسینەوەی تۆ	273
شای من	274
لە سۆنگەی چی؟	275
دۆڕاندن	276
چوزانم	277
خۆرگیران	278
کاسەیێ ڕووناهی	279
مانا ترازان	223
مەحاڵ	280
تاجی خۆشەویستی	281
شیعر	282
کلیلی ون	283

دید	284
ئێمە کێین	285
شای هەمووان	286
هودهود	287
هێدی تر ئاوابە ئەی خۆر	288
کۆتی ئاگر	289
شیری زەوی	290
دوانە	291
بەلەمی زمان	292
مەرجانی نەمری	236
ئاوێزانی	293
زیوی زمان	294
درۆ	295
ژیان	296
دیوانی دواجار هەموومان شێت ئەبین 2018	297
یادەوەرییەکانی نەی نەوا	299
ئەڵقەی پساو	300
ڕۆژەکانم	301
گەمەکانی ژیان	303
بێ ئاوڕ	305
سپییەکان، سپی سپی	308
ڕەشبوونەوە	311
کۆترەکانی سایلۆ	313
ئاگر	314
کانی قرژاڵان	315

ئەچمەوە باخچەکانی وەزیریە 316
من باسی باکوورت بۆ ئەکەم باکوور 318
تۆیش تۆیش ئەبەدی من 321
زەنایێ لە هیچ 323
مەلەکووتی من 326
میری مەحاڵ 328
مۆنادی درەوشاوە 330
پاییزی فینۆف 333
سووڕی زمان 343
من لە دەشتاییەکانەوە هاتووم 345
دواجار هەموومان شێت ئەبین 351
جوانییەکانی دۆنکیخۆتێ 353
وەرەوە فاتیمە وەرەوە 356
دوا گریانی دانتی 359
لە ستایشی جوانی تۆ 365
دارکهێل 369
خۆم 379
یۆتوپیا 380
کۆکردنەوەی شەونم 382
کاڵبوونەوەی ڕەنگەکان 385
دارشتنەوەی جوانییەکان 386
دڵیش هەروا 389
دیوانی ژیلەمۆی ناو کتێبان 391
بازنە 393

تەریب	394
چەمکی شکان	395
گەورە ماڵ	396
ژیلەمۆی ناو کتێبان	397
شاعیر	398
عاشق	399
فیلم	400
پارادوکس	401
ساقی	402
ژنێک	403
چەپڕەو	404
کۆترباز	405
هەوڵێک	406
پۆڕنۆ	407
بەزین	408
شەبەقی شکاو	409
بەدیار بۆقەکانەوە	410
کلیل شکێن	411
شەبەنگ	412
کلیلکار	413
کەوتن تا ئاسمان	414
دەریالووش	415
تانو پۆ	416
تاسوق	417

درەوشانەوەی بەردەوام	418
بە قەڵەمێکی ئاگرین	419
ئەپەڕمەوە	420
تایبەت	421
شەرابی ئەوین	422
تۆ چیت؟	423
ئابلوقە	424
باس لە کەسێک ئەکەم	425
کە رووناکی دائەڕژێ	427
قوفڵی ئەبەدییەت	429
پەیکەر	431
کتێبی دڵ	433
ئەگەرێ	434
نەسرەوتن	435
مرۆڤ	436
مەمکی خۆر	437
ئەسپی سپی	438
نادیار	439
نائارامی	440
عەتر	441
دەرگاکان	442
کتێبی بینایی	443
ئێرەیی	444
باس لە نووری ڕژاو دەکەم	445

دەرکەوتنی تیشک	446
پڵنگ	447
سەفەر	448
مانای بوون	450
لە وەڵامی نامەی کەسێک	451
بۆ هاوڕێکانم	452
نایەت	454
لووتکە	455
تۆچیت؟	456
وەرەماڵەکەی من	457
مەیلێک	458
گۆشەگیریی	460
مەحاڵ	461
دیوانی کەی ئەگەی پەیاتریس؟ 2018	433 -489

بەرهەمەکانم

- لە 1955 لەشاری هەولێر لەدایک بووە
- لە ساڵی 1978 ەوە دەستی بە کاری نووسین و بڵاو کردنەوە کردووە
- ئامادەیی بەشی ئەدەبی لە هەولێر تەواو کردوە
- کۆلێژی یاسای لە1980 لە بەغداد تەواو کردوە
- سکرتێری رۆژنامەی ستایل بووە کە رۆژنامەیەکی ئەدەبی و فیکری بووە
- سکرتێری گۆڤاری کاروان بووە –خولی راپەرین

دیوانی شیعری چاپکراو

1- خاک و هەڵۆ , شیعر ، بەغدا 1980 دەزگای رۆشنبیری وبڵاو کردنەوەی کوردی ، 50 لاپەڕە

2- تەمە سپییەکانی رۆح ، شیعر , هەولێر1988 ئەمانەتی گشتی رۆشنبیری ولاوان 68 لاپەڕە

3– وورده گەڵا – 1989 سلێمانی

4-پیانۆی روژهەڵات ، 2000 ، شیعر، هەولێر چاپخانەی وەزارەتی رۆشنبیری هەولێر 186 لاپەڕە

5 – درەختی حیکمەت , 2002، هەولێر چاپخانەی وەزارەتی رۆشنبیری هەولێر 109لاپەڕە

6 – دۆستێ هەمیشە چاوەڕوانمانە 2004 شیعر، هەولێر ، بڵاوکراوەی بزاڤی رۆشنبیرانی نوێخواز 98 لاپەڕە

7- پیانۆی رۆژهەڵات – 2004 کۆی بەرهەمەکان شەش دیوانی شیعر دەزگای ئاراس هەولێر – 415 لاپەڕ

8 – بورجی بەڵەک 2006 بڵاوکراوەی گۆڤاری ئاینده- سەردەم 113 لاپەڕە

9- سیفری ئاگر , شیعر ، کەرکوک 2007 یەکیەتی نوسەرانی کورد لقی کەرکوک
10- کتێبی پیرۆزی عاشقان ، شیعر, هەولێر 2007 دەزگای ئاراس هەولێر 264 لاپەڕە
11 – تۆ لە هەموو شوێنێکی تۆ 2010 دەزگای پاپ و بڵاوکردنەوەی سلێمانی 215 لاپەڕە
12 – کتێبی ئاو 2009 دەزگای موزیک و کەلەپوری کوردی هەولێر 144 لاپەڕە
13 – کتێبی نەی 2009 دوزگای مۆزیک و کەلەپوری کوردی هەولێر 199 لاپەڕە
14 – تۆ لە هەموو شوێنێکی تۆ 2010 دەزگای پاپ و بڵاوکردنەوەی سلێمانی 215 لاپەڕە
15 – درەختی درەوشاوە 2011 سەنتەری لیکۆڵینەوەی فیکری نما هەولێر 126 لاپەڕە
16 – درەختی خامۆشی 2011 سەنتەری لێکۆڵینەوەی فیکری نما 142 لاپەڕە
17- سکڵی ناو خۆڵەمێش 2012 لە بڵاوکراوەکانی سەنتەری رۆشنبیی ڕێژیار- هەولێر 96 لاپەڕە
18- دیوانی کەریم دەشتی 3 بەرگ – کۆشیعر – لە بڵاوکراوەکانی مەڵبەندی گشتی یەکیەتی نووسەرانی کورد- هەولێر – بەرگی 379 لاپەڕە- بەرگی دووەم 440 لاپەڕە – یەرگی سێیەم 245 لاپەڕە .
19- بەرز بەرز تا قووڵایی – شیعر – 2014 دەزگای موکریان، 142 لاپەڕە.
نوڤلێت
1 – کەمتیار , نوفلیت , سلێمانی 1999 بنکەی گەلاوێژ سلێمانی 71 لاپەڕە

2- قیامەت, نۆڤلێت , هەولێر 2002 گۆڤاری یەکیەتی نووسەران لقی هەولێر- بەشێکە لە رۆمانی بولیفاری نەی

3- ئەسپەکانی ناو با, نۆڤلێت 2008 دەزگای ئاراس 112 لاپەڕە – بەشێکە لە رومانی بولیفاری نەی

4 - 2014

وەرگێڕان :

1-رۆمانی رەگەکان – ئەلکسی هیلی , لە فارسییەوە 2005 دەزگای موکریان هەولێر 887 لاپەڕە

2-رۆمانی دوا وەسوەسەی کریست , کازانتزاکی , لە فارسییەوە 2006 دەزگای موکریان هەولێر 611 لاپەڕە

3- رۆمانی سەفەرێ بۆ رۆژهەڵات 2002 , هیرمان هیسە , سەنتەری نما ، لە عەرەبییەوە 76 لاپەڕە

4-کۆمەڵە چیرۆکی ,کتێب 1999, لە فارسییەوە , کۆمەڵێ نووسەر دەزگای سەردەم سلێمانی91 لاپەڕە

5-لورەی گورگ , رۆمان , جاک لەندەن, لە فارسییەو2006 دەزگای وەرگێڕان هەولێر 155 لاپەڕە

6- رامبو – وەرگێڕان لە عەرەبییەوە – وەرزێ لە دۆزەخ – 2007 دەزگای سەردەم سلێمانی 70 لاپەڕە

ئەزموونی ئەدەبی:

1 - بەرەو منداڵی بە جلی پایزەوە , بناغەو ئەزمونی شیعر 2007دەزگای ئاراس هەولێر 183 لاپەڕە

2 - گەڵا رژاوەکانی ئەزموون – کتێبی گیرفان – وەزارەتی رۆشنبیری2006 هەولێر

3 - دیدو دیدگا – دەزگای موکریان ، بیروبۆچوونی ئەدەبی و رۆشنبیری 221لاپەڕە

4 – ئەدەب و فەلسەفە, لیکۆڵینەوە, نووسین و وەرگێڕان 2005 چاپخانەی وەزارەتی رۆشنبیریی – هەولێر – بڵاو کراوەی کتێبخانەی سۆران 527 لاپەڕە.

5 –ئەدەب و فەلسەفە – چاپی دووەم – دەزگای نما – هەولیر – 415 لاپەڕە

6 – دید و دیدگا – دەزگای موکریان – کۆمەڵە وتارو دیمانەکانم – هەولێر 222 لاپەڕە

ئەوانەی کراونەتە عەرەبی و ئینگلیزی:

1– کتاب الماء وەرگێڕانی بۆ عەرەبی محمد حوسێن دەزگای چاپ و بەخشی کوردی بەغداد 2010

2 – هادئە کالکناری وەرگێڕانی بۆ عەرەبی کۆمەڵێ نووسەر

3 –The book of water وەرگێڕانی بۆ ئینگلیزی محمد حوسێن رەسول

4 – دیوانی سکڵی ناو خۆلەمێش بە سویدی – وەرگێڕانی رزگار شیخانی– لە سوید چاپ بووە 2012

5 – دیوانی تۆ هەمیشە تۆ بە سویدی – وەرگێڕانی رزگار شیخانی– لە سوید چاپ بووە 2013

6- عالیا عالیا الی الاعماق - دیوانی بەرز بەرز تا قووڵایی- وەرگێڕانی محمد حسین رهسوڵ

7- جذوە الرماد وةرگێڕانی بۆ عەرەبی نیهاد النجار

8-أخگر- سکاڵی ناو خۆڵەمێش وەرگێڕانی بۆ فارسی حسین شریفی